

کلیات اشعار امیریدن

جواهر الملوك

سلاطین معظمهٔ آل عثمان حضراتنك اشعار نادرهٔ شاهانه لرینك ترکیبات، ترجیعات
تسدیسات ، تخمیساتنی حاویدر

صاحب اثر
حلب دفتردار اسبق دیاربکرلی امیری زاده
علی امیری

استانبول
مطبعهٔ « قدر »
١٣٣٠

جواهر الملوك

حقیقتده دکل آفاقی تنویر ایلین خورشید
قالیر ظلمتده عالم اولمسه انوار ذکر الله
تشبث ایلدم گفتاره ذکر الله ایله بنده
کلامم نوره غرق اولسون بحق نور باسم الله

مقدمه

اشعار ملوك آل عثمان — دنیایی سزادر ایتسه حیران
حقا که بو عالی خاندانی — مشهور جهان بو صفدرانی
ایتمش کرم جناب باری — ملك سخنكده شهر یاری
خورشید ایدیلر ضیایه مالك — جمشید ایدیلر ذكایه مالك
منشألری اولدی ملك ماهان — عنصرلری اولدی نور تابان
اندیشه‌لرنده فیض معنا — گللر ایدی گلستانده گویا
شاهانه اثرلری سراسر — ارباب کماله فخر اکبر
هر پادشهك کمال ذاتی — گوسترمه‌ده بشقه سانحاتی
علویت فکر صفدرانه — برق اورمه‌ده‌در جهانیانه
نور آقمه‌ده‌در غزللرنده — موم اولدی بلاغت اللرنده
هر قطعه‌لری صفای جاندر — یاقوت فصاحته مکاندر
مفردلری جمله دلنشیندر — مصرعلری محکم ومتیندر
تصویر حقیقت ایلمشلر — تنویر مهارت ایلمشلر
هر پادشهك کمال پاکی — محصول خیال تابناکی
اولمش حجج مکملیت — یا روح کمال اعظمیت
انجق بو قدر اولور سلاست — فوقنده گورلمامش فصاحت

الحاصل او عالی خاندانك — كیم هر بری فخریدر جهانك
افرادی بتون بواثره كیتدی — نشر اثر بلاغت ایتـدی
اما نه اثر نظیری نابود — اما نه اثر مثـالی مفقود
هر بیتی اورتبه بی مماثل — قیمتده خزائنه معادل
بر بیتنه دقت ایتسه انسان — آكلار نه دیمكدر آل عثمان
هم ایتدیلر اكثری جهانده — اثبات فضیلت اوچ لسانده
یازدقلری نظم حكمت آیات — اكثر یا نعوت ویا مناجات
اللهه تضرع ایلیورلر — توحید وتوقع ایلیورلر
پیغمبره ایلیوب دخالت — ایتمكده نیـاز فتح و نصرت
جاندن یازییورلر اویله سوزلر — انسان اوقودقجه روحی دترر
یازمشلر او سروران اقطار — هم وقعهٔ حربه دائر آثار
واردر نیجـه كوهر منور — تاریخه تعلق ایلر اكثر
كوستردی او شهلرك ذكاسی — نظماً دخی قدرت سیاسی
بعضاًده مجازی اولسه مشهود — اما كه حقیقت اولدی مقصود
مقصدلری ظاهر وعیاندر — تشویق صنوف شاعراندر
ایتمشـلر اوسروران ذی‌شان — ارباب كماله لطف واحسـان
فاضللره حرمت ایلمشلر — شاهانه عنایت ایلمشـلر
ایتدی بو كمینه سعی وافر — آخر بو نتیجه اولدی ظاهر
اولمشدر او خاندان احسن — اشـعار ایله جمله‌سی مزین
خوش‌سوزلری‌وار بوخاندانك — چوق اختری وار بو آسمانك

دیوانی ایتـدی رب منان
بر خیلیسنك بو عبده احسان

ای نظممی رؤیت ایلین ذات — ای شعرمه دقت ایلین ذات
بر كره بونی تصور ایله — انصاف ایدرك تفكر ایله
بر سلسـه‌نك كه خاندانی — اركان عظـام كامرانی
سرنامهٔ داستان شـاندر — تام آلتی عصرده قهرماندر
ایتـدكلری انتظام صولت — حالا ویرییور جهـانه حیرت
بر سمته توجه ایتسه عسكر — تبریكه كلیر غزای اكبر
میدانه كتوردی همت تام — قوتلی بر اتحـاد اسـلام
ایران و عرب بتون قبائل — اقوام وامم بتون قوافل

بر ساحه‌ده ایتدیلر تنزه   بر قبله‌یه ایتدیلر توجه
بر کسوه‌ده اولدیلر نمایان   بر کعبه‌یه اولدیلر شتابان
هر فردی دلیر اعظم اولدی   هر مردی نظیر رستم اولدی
سلطانلری آفتاب کرار   سردارلری پلنك سیار
جنتلری عالم شهادت   کوثرلری زمزم حمیت
دهشت فکن صنوف اعدا   دشمن شکن صفوف غوغا
کوردکمی نه‌یاپدی سعی وهمت   بر سلطنت اولدی بر عشیرت
صولتله رئیس قوم قایی   اویناتدی یرندن اوروپایی
فکرایت‌که او دودمان یکتا   بر فاتح اعظم ایتدی پیدا
ایتمشدی او خاندان نمایان   کرار جهان سلیم ذی شان
کاه زلزله اوروپایی طوتدی   کاه ولوله افرقایی طوتدی
جولانکه اولوردی کاه‌ویانه   کاه یاقلاشیلیردی اصفهانه
سردارلره کلنجه اما   آنلر دخی قهرمان دنیا
بر شیر ژیان ایدی غزاده   غازی علی بك مخال زاده
نهر طونه‌یی او عالی کردش   اوچیوزاوتوز آلتی کره کچمش
غازی کدك احمد دلاور   دریالری کیچدی دهشت آور
کوستردی غضنفرانه جولان   ایتدی رومه‌یه تقرب ارسلان
عزم ایتمسه خلده فاتح اول سال   شهر رومه فتح اولوردی درحال
ایلردی هجوم دهشت انداز   تا هنده قدر جیوش سرباز
ایتدی کیمیسی آت اوزره رحلت   بولدی کیمی جنك ایله شهادت
سردارلری، سپاهی بویله   شاهنشه و پادشاهی بویله
صولتلرینك مهابتندن   سطوتلرینك حکایتندن
دترر یورکی دلاورانك   اوینار جکری غضنفرانك

همتلری جاودانی بر نور
هر قطعه‌ده هر لسانده مشهور

حیفا که بو عالی خاندانك   کشورلری ضبط ایدن شهانك
مجموعه‌لرك ایچنده الآن   قالمشدی سخنلری پریشان
ترتیبنه کیمسه کیتمامشدی   تنسیقنه همت ایتمامشدی
وارمش مکر آنده سر مستور   بو حکمت ایچنده بشقه بر نور
ایتمش آنی خالق یکانه   قسمت بو حقیر ناتوانه

آثار ملوکه غیرت ایتـدم　جمع ایتمکه بذل مکنت ایتدم
ایتدم کیجه کوندز اعتنا بن　مجموعه‌لر ایتـدم اشترا بن
ویردم بو یوله بتون نقودی　ویردم بو یوله بتون وجودی
آثار شهانه واقف اولدم　چوق سر نهانه واقف اولدم
صفدر منشـان کامرانك　یعنی اثر شهنشهانك
تخمیسنه صرف قدرت ایتدم　تسدیسنه سعی وهمت ایتدم
فکر ایله معالیٔ سـلوکی　سیر ایله (جواهر الملوك)ی
نادیده کهرلره نظر قیل
شـاهانه اثرلره نظر قیل
اولدی بوده افتخار ممتـاز　اول سوزه ایلمشـدر آغاز
سلطان مؤسس قوی دین　عثمان کزین ابو السـلاطین
اخلافی‌ده اول طریقه کیتدی　ابراز کمال قدرت ایتـدی
اورخان‌که اودر ایکنجی سلطان　سلطان مراد اوچنجی خاقان
دردنجیسی بایزید جمجاه　خامس ، چلبی محمد اول شـاه
آلتنجیسی خان مراد ثانی　هر فردی جهانده بی‌مدانی
اولمشـلر ایدی بو پادشـاهان
بالجمله سـخنور وسـخندان
لکن شعرا اصولی اوزره　ترتیب هجا فصولی اوزره
فاتحدر اولان بلاغت آرا　دیوان ایدن ابتدا مهیا
اولمشـدر او فاتح معظم　دیوان ایله سرفراز عالم
ایلردی او خسرو همایون　بعضاً ده جلوس تخت مضمون
سلطان ایدی کائنات نظمه　برهان ایدی سانحات نظمه
«عونی»در اوشهریاره مخلص　عرفانه طبیعتی مخصص
کرچه اوزمانده شاعران چوق　دیوان ایله شهرت آوران چوق
تدقیق ایدلسه لکن اکثر　یکدیکره اویمیور سـخنلر
بر لهجه‌یه اتبـاع یوقدر　املالرینك‌ده فرقی چوقدر
از جمله بو وادیٔ ادبده　بو طرز لطیف ومنتخبده
سلطان ولدك مقالی بشقه　والدلرینك لآلی بشـقه
هرکس ایدییور بوحاله حیرت　لکن بوکا حیرته نه حاجت
اترا کده چوق قبیـله‌لر وار　آندن اولور انشعاب کفتار

اما که اوغوز لسانی اوزره عثمانلیلرك زبانی اوزره
دیوان حقیقی فاتحکدر جولان حقیقی فاتحکدر
آثاری کبی کهر بولنمز ارتق بوکا اعتراض اولنمز
درك ایله نه‌در اوعالی تجدت
دیوانی ایله بر قرائت
مخدوم جلیلی بایزید خان ایتـدی اوده یادکار دیوان
(عدلی) ایدی مخلص کزیده سـلطان هنرور و فریده
ترکی سخنی سلیس ورنکین هم فارسی نظمی خوب وشیرین
استاد کلام دلستاندر نقـاد معـانی و بیـاندر
هم روضهٔ شعرك آب و تابی هم کشور نظمك آفتابی
هر بر غزل لطیف وشنکل کلزار طبیعتنده بر کل
هر بیت بدیع شعله کستر بر موهبه معدننـده کوهر
شایستهٔ هر محامد اولدی
سلطان سلیمه والد اولدی
یا حضرت خان سلیم یکتا دیوان ایله بی‌نظیر دنیـا
ممتاز وفریدی شـاعرانك استاد بلیغی اوج لسانك
آثاری مزین وملخص نظمنده (سلیمی) اولدی مخلص
هر صفحهٔ نظم شاه یکتا بر معرکهٔ هجوم وغوغا
هر نظمنی ایلدکچه اتیان لرزنده اولور وجود انسان
هر بیتی نمونهٔ ذکادر هنکامهٔ محشر وغادر
دنیالری آز کورر اوصفدر بر بشـقه جهـان تحری ایلر
شاهنشهیدر نکین شعرك حکم آوریدر زمین شعرك
هم ناظم نظم دلستاندر هم صفدر حرب چالدراندر
اولدقده دفین خاك غفران مادرلری کلهار سلطان
نظم ایتدی لسان فارسیده تاریخنی خسرو کزیده
تاریخ حزین ودلفکاری عرفانك اولدی یادکاری
ایشته بودر اول یکانه تاریخ سرنامهٔ دفتر تواریخ :
رحمت دایم برو نازل چوشد از فیض حق
کشـت تاریخ وفاتش (رحمت دایم برو)
سنه ٩١١

مخدوم کزینی خان سلیمان   مأذون علوم ایدی او سلطان
ارباب کماله واردی حبی   اولمش ایدی مخلصی (محبی)
چوق سوزلری وار بو قهرمانك   چوق کللری وار بو کلستانك
درت قطعه تمام ترکی دیوان   هم بردخی فارسیٔ ذی‌شان
اتمامه کوزل موفق اولدی   منظور خدای مطلق اولدی
الحق او تواضعانه کفتار   علویت طبعن ایلر اظهار
جمشید ایدی کلستان نظمه   خورشید ایدی آسمان نظمه
سیر ایله او شاه کامیابی   تاریخده واردر انتسابی
شهزادهٔ نوجوان محمد   اولدقده روان ملك سرمد
آه ایتدی او والد جهانکیر   تاریخنی بویله قیلدی تحریر

شهزاده‌لر کزیده‌سی سلطان محمدم

سنه ۹۵۰

هم ایلدی فارسی اداده   تاریخنی بو رسم ایله افاده

مدفن سلطان محمد باد فردوس ابد

سنه ۹۵۰

سلطان کزین سلیم ثانی   اشعارده اولدی بی مدانی
اولمشدی او شهریار غازی   آفاق معانی شاهبازی
کفتاری لطیف ودلنشیندر   اشعاری متین ونو زمیندر
رخشان ایدی مشرب حلیمی   شایان ایدی مخلص (سلیمی)
ایتدکده او پادشاه ماجد   شوکتله جلوس تخت والد
بالذات او خسرو سخندان   تاریخنی بویله ایتدی اعلان :

سریر سلطنت اولدی میسر
بحمدالله جهان خلقینه شاهز
ایرشدی فیض حق چونکیم سلیمی
دیدم تاریخنی ظل الهز

سنه ۹۷٤

هم ایلدی فارسیجه ایراد   تاریخنی بویله شاه نقاد :

من که بو دم سایهٔ پرور دکار
پادشاهی داد حق بی اشتباه

چون میسر شد سلیمی تاج وتخت
کرده ام تاریخش از ظل‌اله
سنه ٩٧٤

یا حضرت خان مراد ثالث ظل کرم خدای باعث
دیوان عجیب ایتدی ترتیب آثار غریب قیلدی تبویب
هر نظمی نمونهٔ گهردی امضا ی(مرادی) وضع‌ایدردی
دیوان ایله ایتمدی قناعت تألیفه‌ده ایتدی صرف همت
آثاری تصوف اوزره‌ظاهر اشعاری حقایق اوزره باهر
دیوانی صایلدی با مباهات اون‌اوچ بیکه بالغ اولدی ابیات
سلطان‌جلیل حکمت ایجاد تاریخ ده ایلمشدر انشاد
شاهانه سرای خرمنده ایچ دائره باب محکمنده
اوچیوز سنه‌دن زیاده حالا تاریخی طورر بو کون هویدا
ایشته بودر اول گزیده تاریخ اولمش شرف آور تواریخ :
حریم جنت اعلاده باب سلطانی
سنه ٩٩٦

دنیاده براقدی نام نیکو مادرلری یعنی نور بانو
بر جامع محتشم مناره طرح ایلدی سمت اسکداره
مخدوملری بو فخر دیهیم تاریخنی بویله ایتدی ترقیم :
خیر پاکیزه بو نو جامع پر نوری بو سال
ایلدی والده سلطان بنا حسن مآب

مادری خیری ایچون یازدی مرادی تاریخ
جامع والده سلطان اوله عین ثواب
سنه ٩٩١

مخدومی اوچنجی خان محمد اولدی اوده شاعر مؤید
بعضاً او شه گزیده تعریف ایلردی سریر شعری تشریف
خاقان‌ایدی رخت‌وبخت نظمه سلطان ایدی تاج و تخت نظمه
اشعاری سلیس و معتبردر شاهنشه کشور هنردر
طوتمشدی‌جهانی شان‌عدلی مخلصدر او شهریاره (عدلی)
تاریخ‌ایله‌ده اولوردی‌مشغول بعضاً اوشه گزین ومقبول
اولدقده بلطف ربّ علام سعد الدین افندی شیخ الاسلام

شاهنشه ملك وتخت واكليل تاريخنى بويله ايتدى تسجيل :
اولدى ملاّم خواجه سعد الدين
سنه ١٠٠٦

خان احمد اوّلك محقق بو ملكه وجودى اولدى رونق
اون درده كيرنجه اولدى سلطان معصوم ايدى پادشاه ذى شان
(بختى) ايدى مخلصى او شاهك شاهنشه معرفت پناهك
شوكتله مقام ايدنجه تختى تاريخ جلوسى اولدى : بختى
افكارينى ايلكده اعلام هر بيتى خدادن اولدى الهام
اللهدن استعانت ايلر امّا نه‌ده محرقانه سويلر !
كفتارى قوى خلوص دلدن مقبول ومنور ومزين
اشعار دكل بتون مناجات علويت شانن ايلر اثبات
فرخنده صفات ومحترمدر ديوانى بونكده منتظمدر
تاريخلرى مكمل اولدى آرايش ايله مكمل اولدى
بركرّه مشيخت مبجل ايجاب زمانله اولدى منحل
جوق باعثى اولدى كفت وكونك چوق موجبى اولدى جست وجونك
هر كسده مراق ايدى بغايه ديرلر ايدى كيم كله اوجايه
قطع اولمق ايچون نزاع ياران تاريخنى بويله يازدى سلطان :
منصب فتوايه صنع الله كله
سنه ١٠١٥

يحيا كه مرور ايدنجه ايام اولمش ايدى صكره شيخ الاسلام
بر موجب پايهٔ مسلسل صدر روم ايلى اولنجه اوّل
لطفاً او شه سرير اعزاز تاريخنى بويله ايتدى ابراز :
كل اى يحياى عادل روم ايلى صدرينى قيل احيا
سنه ١٠١٦

شاهنشه محتشم طبيعت ايتدكده ادرنه‌يه عزيمت
بالذات شه بلاغت آيين تاريخنى بويله ايتدى تزيين:
ايتديلر سال ورودمدن سؤال
لفظاً و معنىً بودر تاريخ سال
ديدى بختى اولدى باكه ادرنه
بيك يكرمى برده جاى سلطنه
سنه ١٠٢١

سلطان ذکی ایکنجی عثمان معصوم ولی ، ادیب ذی‌شان
کاهیجه او صفدر جهانکیر ایلردی جهان نظمی تنویر
نظم ایلدی شعر بی مدانی حیرتده براقدی شاعرانی
یار اولمدی بخت غمیناهی محو ایتدی فلك او پادشاهی
سنی هنوز اون سکز ایکن آه احراز شهادت ایتدی ایواه !
بو سنده ایکن او شاه پرزیب دیواننی ایلمشدی ترتیب
ترکی سخنك ممارسی‌در امضاسی غزلده (فارسی) در
اشعار رقیقن انتخاب ایت
برکره‌ده سننی حساب ایت
شاه عظمت نثار لامع جم کوکبه خان مراد رابع
اورنك فصاحت اوزره بر شاه کردون بلاغت اوزره بر ماه
نقاد مقال منتظمدر استاد کلام محتشمدر
اولمشدی او صفدر ممالك کنجینهٔ اقتداره مالك
سوز ارلرینی برای ترغیب دیوان مکمل ایتدی ترتیب
تسخیر بلاد ایدی مرادی مخلصدر او صفدره (مرادی)
طبعنده‌کی نجدت جهانکیر شعرنده‌ده ظاهر ایتدی تأثیر
هر ساحهٔ نظم نجدت آور هنکامهٔ جنك وحربه بکزر
عزم ایتدی او شهریار کرّار بغدادی عجمدن آلدی تکرار
تاریخنی ایشته بویله یازدی مرمر اوزرنده سکه قازدی :
فتح بغداده تاریخ اولدی غزام
سنه ١٠٤٨
دردنجی محمد اولدی سلطان معصوم ایکن ایتدی تختی رخشان
اولمشدی‌یدی یاشنده جالس اشعاریدر انفس نفایس
یوق بشقه‌جه التزام مختص اشعارینه اسمی اولدی مخلص
صکره اوشه قوی طبیعت آوجی دیه آلدی شان وشهرت
کیتدکجه شکاره شـاه عالی طوپلار ایدی اللی‌بیك اهالی
صید اسد وپلنك ایدردی دنیایی وحوشه تنك ایدردی
بعضاً ده اولوردی شاه عادل صحرای شکار نظمه مائل
آهوی معانی صید ایدردی مرغان بیانی صید ایدردی
نظم ایلدی بر غزل‌که حتی هپ لرزه‌یه کلدی جسم اعدا
اما که اونظمی ناس اکثر اسناد جناب فاتح ایلر

لكن او غزل بو صفدر كدر
اول اخترنو بو خاور كدر

مخدوم جليلي مصطفى خان اولدي اوده بي نظير اقران
ايلردي كهي اوشاه يكتا كلزار بلاغتي تماشا
اشعار كزيده سويلشدر «اقبالى» تخلص ايلمشدر
كلك يد معرفت پناهي نظم ايلدي اكثري الهي
حفظ ايتمه‌كه هر بري احقدر توصيفه بو يولده مستحقدر
آيينهٔ بي نظير لاهوت دردانهٔ مستنير ناسوت
اوغراتدي عدوي طرد ودفعه فتح اولدي ساقز ايكنجي دفعه
اولمغله شه كزيده تعبير تاريخني ايتدي بويله تبشير :
زجر ايله آلدم دهانندن ساقزي دشمنك
سنه ١١٠٦

خان احمد ثالث كرمكار نظم ايلدي بي حساب اشعار
كلزار طربده جمنشاندر معنا چمننده كلفشاندر
مخلصدي (نجيب) اوشاه نظمه سلطان ايدي تختكاه نظمه
ايلردي او نور تخت شوكت اقليم بلاغتده سياحت
هر ساعت وهر دقيقه، هر آن ايلردي او پادشاه ذيشان
يانثر لآل لطف واحسان ياكشت وكذار ملك عرفان
اتمكده ايدي او نور اعين تاج حسنات ايله تزين
فكر ايله او سرور لطيفي يازدي نيچه مصحف شريفي
بر قطعه‌سني او شاه يكتا ايتدي حرم رسوله اهدا
يا يازديغي لوحهٔ فراوان ابيات ايله اكثري درخشان
تاريخلري واركه دلكشادر رنكين و لطافت احتوادر
اولدقده حويزه خاني تابع تاريخني يازدي شاه لامع :
بر خط همايون ايله ملك اولدي حويزه
سنه ١١٣٥

بر چشمه يابجه اسكداره شاهنشه شوكت استناره
تاريخني ايتدي كندي انشاد شاهانه سخنله شاه استاد
آندە طوريبور هنوز بوتاريخ ياقوت خزائن تواريخ
صوواردي عالي دست محمدله جوادالله
سنه ١١٣٩

برصلح ایچون اول خدیو یکتا تاریخ دیمشدی بویله غرا :
نو سنه الصلح خیر
سنه ۱۱۴۰

سلطان سخنشناس و نقاد طرح ایلدی قصر شوکت آباد
اتمامی نصیب ایدنجه مولا تاریخنی یازدی بویله زیبا :
یاپسه دیوارینـه معمار هم بر محراب
قبله‌گاه دنسه اولوردی بو شرف آباده
سنه ۱۱۴۰

مخدومهٔ پاکی فاطمه نام سلطان مخدرات اسلام
برجامع قدسی ایتدی انشا نو طرح ولطیف وزینت آرا
اتمامنك ایتدی شاه ذی‌شان تاریخنی بویله حکمت افشان :
فاطمه سلطان الله جامعك ایتسون قبول
سنه ۱۱۴۰

صلبندن او شاه کامرانك سلطان کریم و نکته دانك
شهزاده اولنجه عالم افروز تاریخنی یازدی بویله فیروز :
قیندن صچرادی چقدی همان میدانه سیف الدین
سنه ۱۱۴۰

قربنده سرای بی نظیرك بنیان لطیف و دلپذیرك
برچشمهٔ دلکش ایتدی انشا رونق ویریور عیونه حالا
تاریخنی کندی قیلدی املا تحریرنی کندی ایتـدی ایفا
کیت خط منوره نظر قیل تاریخ محرره نظر قیل
اولمغله اوشـه قرین توفیق تاریخنی بویله ایتدی تنمیق :
آچ بسمله ایچ صویی خان احمده ایله دعا
سنه ۱۱۴۰

برنظم سلیمی ایتدی سلطان پیرایهٔ تکیـهٔ دراغمان
هم نظمنی کندی ایتدی تنظیم هم خطنی کندی قیلدی ترقیم
بر لوحهٔ مرمر اوزره الآن اولمقده او تکیه‌ده نمایان
بر خط بدیع ودلنشـیندر تاریخی بومصرع بهیندر :
سلطان احمد تکیهٔ توحید احیا ایلدی
سنه ۱۱۴۲

برسال جديد ایچون اوسلطان یازدی ینه نظم حکمت افشان
ویردی شعرایه بهت وحیرت تاریخنی ایشته ایله رؤیت :

تاریخ ایچون ارباب هنر سال جدیده
ثبت ایلدیلر هر بری برمصرع موزون
نظم ایلدی خان احمد ثالثده بو نظمی
مسعود اوله‌خان احمده بو سال همایون

سنه ١١٤٢

سلطان گزین برنجی محمود منظور جناب رب معبود
معجز دمیدر جهان نظمك پیرایه‌سیدر لسان نظمك
ایلردی او پادشاه ذی شان افلاك سخنوریده جولان
معراج خیاله عزم ایدردی فردوس مآله عزم ایدردی
آیینهٔ شعری صفوت افزا گنجینهٔ طبعی گوهر آرا
شاعرلره شهریار اکبر وادیٔ غزلده سبقت ایلر
هم (سبقتی)در او شاهه مخلص سلطان ملکنهاد واخلص

بحر سخنه شناور اولدی
بذل ایتدیکی در وگوهر اولدی

سلطان جهان اوچنجی عثمان اولدی‌اوده نظمه‌رغبت افشان
گاهیجه او خسرو هنرور باغ سخنی تفرج ایلر
بعضاًده ایدر شه یگانه ابراز نکات شاعرانه
ویردکده سمای صدره زینت راغب کبی نیرّ فضیلت
لطفاً او شه گزیده تعبیر تاریخنی بویله ایتدی تسطیر :

وزیرم راغب اولدی مژده‌لر ارباب عرفانه

سنه ١١٧٠

شوکتله اوچنجی مصطفی خان اولدقده شه سریر دوران
ارباب کماله رغبت ایتدی نشر گهر عنایت ایتدی
کاهیجه اولور او ظل باری میدان معانی شهسواری
بعضاًده اولوردی اول جهاندار آفاق معارفه نگهدار
ایلردی او خسرو جهانبان اشعار حدیقه‌سنده سیران
اشعاریدر انتباهی حاوی برهان سرائر سماوی

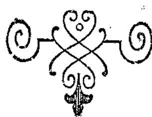
نظمنـده نموده فيض تأثير
هم مخلص پاكيدر (جهانگير)

خاقان بهين حميـد اوّل نعت عربيـده پك مكمل
عالملری علمه ايتدی ترغيب شاعرلری شعره ايتدی تسريب
اولمشدی او عالی پادشاهك شاهنشـه معرفت پناهك
جولانگهی كشـور حقايق سـيرانگهی عالم دقايق
بر تحفـۀ لطفيـدر جهانه هم مدرسـه هم كتابخانه
ايلردی او شهريار عالی تفتيش نفـائس ومعـالی
بعضاً ده اولور او شاه ذی‌شان
گلزار بلاغتـه خرامان

سـلطان سليم ثالثـك هم اشعار سليمی صانكه زمزم
شـاهنشهی تختگاه نظمك تاج سخنك ، سپاه نظمك
اولمشدی اوغازیٔ سخندان اقطـار بلاغتـه نگهبـان
ديوان منيفی واركه زيبـا شـاعرلره افتخـار بالا
الهام خـدايه اولدی مختص «الهامی» اوشاهه اولدی مخلص
آثاری كشيردر بغـايت شرقيـلری ده قرين كثرت
يكتـا ايدی فن موسـقيده روشنگهر و قوی عقيـده
نظمنده ايدر عيـان حميت ارسلان كبی گوسترر حماست
گاهيجه حماست ايلر اظهـار
بعضـاً ده تأثر ايلر ايثـار

جم شيمه ايكنجی خان محمود سلطان يگانه ظل معبود
اولمشدی اوشـاه بی مدانی نظمك دخی خسرو زمانی
مخلصدی او شهرياره (عدلی) نشر ايلدی هر دياره عدلی
ايلردی هـديۀ مطرا درگاه رسوله عرض واسرا
هر تحفه برابرنجـه اما بر نعت شريف ايدردی اهدا
بعضـاً ده او شهريار وقاد ايلردی گوزل غزللر انشاد
ايتمشدی او سرور غضنفر اقليم بلاغـتی مسـخر
اشعاری لطيف ونازنينـدر آثاری مكمل ومتينـدر
هپ سوزلری اولدی شاعرانه
شـاهانه و ابلغ و يگانه

فكر ایت نره‌ده بوقهرمانلر شیران و غا جهانستانلر
هپ ایلدیلر وداع دنیـا هپ ایلدیلر بقـایی مأوا
عقبایه واران بو صفدرانك فردوسـه كیدن بوخسروانك
جامعلری وارکه حیرت افزا خیراتلری بتون معـلا
حیرتده قالیر كورنجه انسان تحسینلر ایدر شعور و اذعان
شـاهانه سرایلر قصرلر حالا طوروییور نیچه عصرلر
اماکه دکلی فکره شـایان صرف ایتدی نقودی کرچه شاهان
یاپدی بو بنـالری سراسر ارغاد ایله قالفـه‌لر برابر
دیوانلرینی دوشـون افندی صانعلری کندی بانی کندی
البته اولور سزای حرمت دردانهٔ زادهٔ طبیعت
ترك ایله (امیری) التزامی
بولسون بو مقدمه ختامی
معلوم کروه آشـنادر مقصود حقیقی بر دعادر
واصل ایده خالق یکانه
هر فردینی کوثر و جنانه

مؤسس دولت عثمانیه عثمان غازی حضرتلرینك نظم حماست پیرالرینك تخمیسی

دنیا تجارتخانه‌در بوش طورمه بونده برکاریاپ
سعی ایت فنون وصنعته تقدیره لایق آثار یاپ
طبع حمیت پرورك بر عالی ملکه معمار یاپ
کوکل کراسته‌سی ییله بر یکی شهر و بازار یاپ
ظلم ایلمه رنجبرلره هرنه ایستر ایسه‌ك وار یاپ

ایتمشدی حضرت باری عثمان خان همکاری
عثمانیانك سرداری صاحب ظهور مختاری
جنك اولدی صنعت و کاری اثبات ایدر بو کفتاری
اسکی یکی شهری یاری اینه کوله‌دك هپ واری
قیروب کیچوردك اغیاری بروسایی یق تکرار یاپ

مردانه کلسون بری یه یورکی خصمك اری یه
میدانی قانلر بوری یه خوف وخشیتله اوری یه
یرلره یوزلر سوری یه بیلمیه قنده یوری یه
قورداولوب کل کیرسوری یه ارسلان اول باقه کیری یه
چارایدوب های‌دی چری یه دل کچدینی حصاریاپ

کبر وغضبله هر شخصه شمشك کبی هرکون چاقه
عفو ایتدیکك بر آدمك جرمنی باشنه قاقه
هر ایشده عالی همت اول ظلم ایتمه خائنان یاقه
ازنیق شهرینه خور باقه صقاریه‌دن یکا آقه
ازنیکمیدی آل براقه هربر جنده بر حصاریاپ

سوزیوق (امیری) طبعکه همتله یوکسك سسلیسك
دلبندیسك او صفدرك الحق قوی نفسلیسك
اعلان همت ایلین بو نظمه بك هوسلیسك
«عثمان» ارطغرل اوغلیسك اوغوزقره خان نسلیسك[١]
حقك بر کمتر قولیسك استانبولی آچ کلزار یاپ

---

[١] عثمان غازی حضرتلرینك بو نظم عالیلری شهشاهنامه‌ده موجوددر .

سلطان اورخان غازى حضرتلرينك وصيتنامهٔ عاليلرينك تخميسى

[١]

ايا شهزادهٔ فرّخ نژادم   سرور خاطرم شوق فؤادم
بنم اى كوهر روشن نهادم   الا اى ميوهٔ باغ مرادم
شه عالى نسب سلطان مرادم

جهانك بن ايدم صاحبقرانى   يوزين بندن چويردى دهر فانى
عزيمت ايتمك كلدى زمانى   وصيت ايلرم كوش ايله آنى
بنمچون ايله آه و فغانى

خلوق اول كسب اخلاق حسين ايت   فتوحات ايتمه‌يى كنديكه دين ايت
نظير غزوهٔ بدر وحنين ايت   ظهور دينه دائم نصب عين ايت
وجودك خلعت عدل ايله زين ايت

عبادك قلبيدر مانند شيشه   طوقوندرمه حذر قيل سنك وتيشه
كمال عدل ايله باق جمله ايشه   رعايا حفظنه سعى ايت هميشه
شريعت اتباعن ايله پيشه

چالش كسب رضاى كبريا قيل   عباد اللهه احسان وعطا قيل
جناب كبريايه اقتدا قيل   رسول الله شرعن پيشوا قيل
معين دين اولوب نصب لوا قيل

يد طولى عيان ايت معدلتده   آكلسون شان عدلك هرجهتده
سنى كورسون جهان عالى صفتده   چون استقلال بولدك سلطنتده
عدالت ايله دائم مملكتده

جناب خالقى هر لحظه ياد ايت   محمد مصطفايه استناد ايت
غزا سرورلريله اتّحاد ايت   جهاد امرنده صرف اجتهاد ايت
جهانده نامكى غازى مراد ايت

---

[١] بو منظومه اندرونى عطا تاريخنك دردنجى جلدنده سلطان اورخان غازى حضرتلرينك محصول طبيعت شاهانه‌لرى اولديغى محرر اولديغندن ١٣٠٨ سنه‌سنده قيرشهرى محاسبه‌جيلكنده جواهرالملوكى تحرير ايلديكم اثناده تخميس اولنمش ايدى . وقعه نويس قاضيعسكر اسعد افنديك ملوك اولين عثمانيه‌يه دائر خط دستيله موخراً الده ايديلن بر مجموعه‌يه بو منظومه ادخال قلنمديغى كورلمش ودها صكره‌لرى سلطان مشاراليهك مألاً نطق عاليلرى اولديغى « تاج التواريخ » دن آكلاشلمشدر.

امین اول مائل شور اولمه زنهار ستمکرلکله مذکور اولمه زنهار
می غفلتله مخمور اولمه زنهار بو فانی ملکه مغرور اولمه زنهار
طریق شرعدن دور اولمه زنهار

دوشون نرده اوائل زید و عمری بدلدر زهره دهرك قند وثمری
صونر جام اجل البته خمری فنادر عاقبت دنیانك امری
اولور هرکس نه دکلو اولسه عمری

بنم ای نور چشم کامبینم چراغ دولتم شوکت قرینم
اکرچه عازم خلد برینم بحمد الله که سنسن جانشینم
سکا ویردی خدا تخت ونکینم

سلیمانم بقایه اولدی راهی بکا تأثیر قیلدی درد وآهی
دله تنك اولدی دنیا عرصه‌کاهی ایرشدی چون بکا امر الهی
سن اول مسند نشین تخت شاهی

غضنفر صولت اول شهرتشعار اول کریم اول هوشیار اول نامدار اول
کرمور عالم آرا شهریار اول نظام عالمه دائم مدار اول
سریر سلطنتده پایدار اول

(امیری) حضرت اورخان عادل او قیلدی روم ایلن اسلامه منزل
نه دیر باق اوغلنه سلطان کامل کرم ایله بکا کسب دعا قل
نیازم بودر ای فرزند عاقل

خداوندكار غازى سلطان مراد خان اوّل حضرتلرينك مناجات
اتقياپسندانه‌لرينك تخميسى [١]

لوح محفوظ سرّ اقدم ايچون سقف مرفوع بيت اعظم ايچون
كوثر وسلسبيل وزمزم ايچون آبروى حبيب اكرم ايچون
كربلاده روان اولان دم ايچون

عاشقك آه آتشينى ايچون اينكلين قلب غمقرينى ايچون
ختم انفاس واپسينى ايچون اهل دردك دل حزينى ايچون
جانه تأثير ايدن انينى ايچون

نعمت اسخياده‌كى طوز ايچون جامهٔ غازيانده‌كى توز ايچون
نامهٔ اصدقاده‌كى سوز ايچون شب عشقكده آغلايان كوز ايچون
خاك فرقتده سورينن يوز ايچون

اى كريم ورحيم اولان الله اى جميع سرائره آكاه
بزه ايتديرمه حزن ودرد ايله آه ايله يا ربّى لطفكى همراه
عشقكى ايله بزه پشت و پناه

سنسن اول ربّ بى شريك و نظير سنسن اول كبرياى حىّ وقدير
بونى اغلار نياز ايدر بو فقير اهل اسلامه اول معين وظهير
دست اعدايى بزدن ايله قصير

نور وير چشم انتباهمزه فيضكى مشعل ايله راهمزه
نصرتك رهبر ايت سپاهمزه باقمه يا رب بزم كناهمزه
نظر ايت جان ودلدن آهمزه

غازيان خصمه قارشى باغلادى صف قيل ميسر كمال شان وشرف
چكمسونلر ملال وحزن واسف ايتمه يا رب مجاهدينى تلف
تير اعدايه قيلمه بيزى هدف

[١] خداوندكار غازى حضرتلرينك زادهٔ طبع شاهانه‌لرى اولمق اوزره اندرونى عطا تاريخنك دردنجى جلدنده محرر اولديغندن وقتيله تخميس اولنمش ايدى . سلطان مشار اليهك مألاً نطق عاليلرى اولديغى « تاج التواريخ » دن آكلاشيليور .

محو قیل ژنك حزنی مدرکه‌دن بزی قورتار ظلام تهلکه‌دن
قلبمز پاك ایله هر لکه‌دن چشممز صاقله کرد معرکه‌دن
جند اسلامی جمله مهلکه‌دن

فیضکه مظهر ایت بلادمزی بوزمه یاربّی اتحادمزی
وازکون ایله جهادمزی بونجه بیل سعی واجتهادمزی
غزوات ایچره یخشی آدمزی

او خداوندکار عالی جاه یعنی سلطان مراد اوّل اوشاه
نه بیوردی باقك او ظل الله ایتمه یاربّی قهرك ایله تباه
یوزیمی خلق ایچنده ایتمه سیاه

غازیان اوزره پیشوا اوله‌یم حائز عزّت بقا اوله‌یم
جان ویروب واصل لقا اوله‌یم راه‌دین ایچره بن فدا اوله‌یم
سپر عسکر هدا اوله‌یم

یا الٰهی یوزم سفید ایله غالب دشمن عنید ایله
کرم ولطفکی مزید ایله دین یولنده بنی شهید ایله
آخرتده بنی سعید ایله

جیش خصمی ستوده فال ایتمه غازیانی شکسته بال ایتمه
اهل ایمانی بی مجال ایتمه دین اسلامی پایمال ایتمه
منزل فرقهٔ ضلال ایتمه

قیلدی تخمیسه اعتنا خامه مظهر اولدك (امیری) الهامه
بو مناجات ایرشدی انجامه کرمك چوقدر اهل اسلامه
دیلرم کیم ایریشه اتمامه

سلطان یلدرم بایزید خان حضرتلرینک غزل شاهانه‌لرینک تخمیسی [۱]

خال جانانی دانه‌در صاندم
زلفی سودایه لانه‌در صاندم
مشربی عاشقانه‌در صاندم
یاری رند زمانه‌در صاندم
بحث وصلی ترانه‌در صاندم

حضرت پادشاه عدل آثار
یلدرم بایزید آتشبار
باق نه سویلر غضنفر کرّار
اهل هجرانه فتنهٔ اغیار
اورته‌ده بر بهانه‌در صاندم

کوکلک بوش دکلش اوینایشی
اولدی بیهوده یاره یالوارشی
دالدر انفعاله سرزنشی
کوز اوجیله قیین قیین باقشی
دل آلوب قصدی جانه‌در صاندم

رخصت احسان بیوردی غمزهٔ یار
ایلدم سرکذشتمی اخبار
می نخوتله مست ایدی دلدار
قصّه‌یی آ کلامامش آخری کار
آنیده بر فسانه‌در صاندم

صالدی اد باره بخت فیروزی
ای امیری او چشم دلدوزی
اولسون قهری کیمسه‌یه روزی
خشم ایله زخمناك دلسوزی
یلدرمدن نشانه‌در صاندم

---

[۱] سلطان مشارالیهك بو غزل ملوکانه‌لری وقعه نویس قاضیعسکر اسعد افندی مرحومك سلاطین پیشین عثمانیه‌نك اشعارینه دائر خط دستیله اولان مجموعه‌ده واندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدنده محرردر .

چلبی سلطان محمد خان غازی حضرتلرینك تخمیس غزل ملوكانه‌لری [۱]

حبیب كبریادن رخصت ایسته
عدویی قهره سعی ایت فرصت ایسته
بو اقدامه مقابل اجرت ایسته
جهان خصم اولسه حقدن نصرت ایسته
ارنلردن دعا و همت ایسته

ایدر ابصارینی مرد جهانگیر
غزا میداننك خاكیله تنویر
یاقشمز مرد ایسن عزمكده تأخیر
چالوب دین عشقنه اعدایه شمشیر
آكوبن چاریاری خدمت ایسته

توكل اهلی اول ایت ترك تشویش
بو میدان فناده طورمه دلریش
همان قیل چشمهٔ مقصودی تفتیش
اگر لب تشنه ایسن ای بد اندیش
بودشتك چشمه‌سندن شربت ایسته

هجوم ایت دیده‌دن قاشدن صاقنمه
قوی قلب اول قوری یاشدن صاقنمه
بو یولده جان ایله باشدن صاقنمه
كچندن كیچ دمیر طاشدن صاقنمه
دمیری محو ایدندن قوّت ایسته

برنجی خان محمد شاه امجد
مجدد در او سلطان مؤید
امیری باق نه عالیدر بو مقصد
چویرمه یوز مخالفدن محمّد
عدویی عرصه‌دن سور وسعت ایسته

[۱] چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك بو غزل حمیت آرالری وقعه نویس قاضیعسكر اسعد افندی مرحومك خط دستیله اشعار ملوك سالفه‌یه دائر اولان مجموعه‌ده وخیرالله افندی تاریخنده ندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدنده موجود ومسطوردر .

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك غزل شاهانه‌لرینك تخمیسی [١]

چوق زماندرکه جهانی بکا زندان کوردم — نیجه تعریف ایده‌یم آه نه هجران کوردم
بختمی ایشته هنوز شمدی درخشان کوردم — اویقوده دون کیجه جانم کبی جانان کوردم
تن افسرده‌ده قالقوب اثر جان کوردم

حالمی کورسه‌ایدی هانکی طبیب آکاه — چاره یوقدر دیه ناله‌مدن ایدردی اکراه
کوشهٔ هجرده ایتمکده ایدم یأس ایله آه — لبلرك خسته ایکن آغزیمه آلدم بالله
ای طبیب دل وجان دردیمه درمان کوردم

اولمدم دلبر بغداد ایله مصره محرم — شام وشهبایه دخی کیتمدیکچون بیلمم
شهر استانبوله بر مملکت اولمز توأم — ادرنه کرچه کوزللر یریدر ای همدم
بورسه‌ده داخی نیجه دلبر فتّان کوردم

بر زمان ذوق وصفا ایلیه‌لم قا کلیجه‌ده — بر تفرج یرینه عزم ایده‌لم هر کیجه‌ده
سرو دلکش کبی خوبان کوره‌لم چاملیجه‌ده — نا کهان بن بو کیجه قدره ایروب قابلیجه
بر کوشدن یاپیلو سرو خرامان کوردم

فاتح وارنه مراد خان اوشه مؤتمنی — مظهر فیض ازل ایلدی خلاق غنی
باق نه عالیدر اوسلطانك (امیری) سخنی — ای «مرادی» شه‌دوران ایکن الآن سنی
زلفنه قیلمش اسیر اول شه خوبان کوردم

سلطان مشارالیه حضرتلرینك بر مطلع عارفانه‌لرینك تسدیسی [٢]

ظن ایدر وجهك کورنلر کوکدن اینمش بر ملك — یا زمینه شمس نور افشانی کوندرمش فلك
ای عیون افتخار دلبرانه مردمك — درد عشقکله نه‌لر چکدم بکا دوشمز دیمك
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

---

[١] سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك بو غزل شاهانه‌لری بلیغ بروسوینك (کلدستهٔ ریاض دانشوران) نده مسطوردر.

[٢] سلطان مشارالیه حضرتلرینك شو مفرد عالیلری لطیفی، حسن چلبی تذکره‌لرنده محرردر برنجی مصراعك صوك کلمه‌سی لطیفی‌ده دیلك، حسن چلبی‌ده طاب یازلمشدر آنی مصراعه قافیه اولدیغی ایچون لطیفی نسخه‌سی مرجحدر.

ایستەمم بر شی لسـاناً ای نکار منتخب	سا کتانه سا کن اولدم درکهکده روز و شب
بی ادبلکدر حضور حضرتکده فك لب	عاشـقه لایق دکلدر ایلـك ترك ادب

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

بوسه‌کی قیلمق طلب فکرمده اولمش مستتر	نیلیم عرض ایتمکه اولمز لسـانم مقتدر
سودیکم عرفانکه ایش قالدی آنجق منحصر	رخلرك وصف ایلمکدن آکه مقصودم نه‌در

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

سیر قیل سلطان مراد ثانیٔ جم مسندی	وار نه‌ده بر حرب ایدوب دنیایی مسرور ایلدی
قیلدی ایفا خدمت دین مبین احمدی	یادکار ایتدی او شاه محترم بو مفردی

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

قدرتم یوقدر سکا عرض ایتمکه آمالمی	اوغریکه صرف ایلدم اوقات ماه وسالمی
سـندن امّید ایلرم اقبال اسـتقبالمی	اتباع امر وفرمانکدن آکله حالمی

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

ایلرم کرچه عیاناً سویلمکدن احتراز	حالمك هر صورتی اظهار ایدر شکل نیاز
مرحمت قیل حالمه ای دلبر خاطرنواز	ای کل باغ وفا ای غنچهٔ کلزار ناز

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

جسمم اولمشدر نه‌دن بو رتبه بی‌تاب وتوان	سوزلرمدن اولمیور حکمت نه‌در معناعیان
کوزلرم رویکدن آیرلمز نیچون ای نوجوان	بر اشارتدن مرام قلبی آکلار عارفان

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

وجهکه دینسـه سزادر ثانیٔ ماه منیر	ایلیین سنسن قلوب عاشـقانی مسـتنیر
حالمی عرض ایلمك اولمش بکا امر عسیر	سن شه ملك ملاحتسك بو عبدك بر فقیر

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

چکدیکم محنتلره یوقدر حدود وانتها	ممکن اولمز ایلمك دنیاده عرض ماجرا
بن کیمم که ایلیم سن شاه خوباندن رجا	صورت حالمدن آکله فکرمی ای مهلقا

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

کاشکی دل ویرمسیدم سن بلالی دلبره   بر مروّت ایتمه‌دك بر کون امیری چاکره
بو صداقت ضایع اولسون می افندم یوق یره   بر مکافات ایتمه یوقمی ایتدیکم خدمتلره
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی ایتمك طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

سلطان مشارالیه حضرتلرینك دیکر بر مطلع شاهانه‌لرینك تخمیسی [١]

طولدر درون ساغره صهبای نابی   کوستر کمال شعشعهٔ آفتابی
تنویره همت ایت دل پر اضطرابی   دفع ایله لطف ایدوب غم قلب خرابی
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابی

سلطان مراد ثانیٔ کیخسرو اقتدار   ترك سریر سلطنت ایتدی او شهریار
ابرام اصدقا ایله قیلدی ینه قرار   بو مطلعی دیمشدر او سلطان نامدار
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابی

وصف ایلدی بو کونکی شرابی بر آشنا   دونکی شرابه ایلدی رجحانی ادّعا
نوش ایلینجه اولدی کوکل دردہ مبتلا   دونکی شرابی ترك ایدرك ایتمشم خطا
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابی

صوت ربابی واصل اسرار جان بیلور   ذوق شرابی واقف راز نهان بیلور
هانکی ربابی سویلدیکم عاشقان بیلور   هانکی شرابی ایستدیکم عارفان بیلور
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابی

کلدی او شوخ بزم صفای دمادمه   بندن سلام ایدك بتون اصناف آدمه
کلسونلر ایشته شمدی بو سرباز بی‌غمه   ذوق وصفایی کوستره‌یم خلق عالمه
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابی
سویلت کتور بری ینه جنك وربابی

[١] سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك شو مطلع غرالری بهی ، لطیفی ، حسن چلبی ، رضا تذکره‌لرنده زبور سطوردر .

واعظ اوزاتمه مبحث وعظ ونصیحتی   بر بشقه وقته صاقله بو درس فصاحتی
ترك ایلمم حدیقهٔ یاران عشرتی   اتمم صفای باده ونیدن فراغتی
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك و ربابمی

می آتش غموم دل مبتلا ایمش   هر جرعه‌سی صحیفهٔ قلبه جلا ایمش
صیقلزدای سینهٔ اهل صفا ایمش   دلخستکان عشقه مؤثر دوا ایمش
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

کلدی زمان خرّم و مسعود نوبهار   کلزاری دوره باشلدی باد صفا نثار
فیض سحر کل اوستنه اولدقچه ژاله‌بار   آغاز نغمه ایتمه‌ده‌در عندلیب زار
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

کیرمز اله امیری بو وقت فرحفزا   بر خنده وقتیدر فلکك شمدی غالبا
هپ حاضر اولدی مجلسه یاران باصفا   رونقفروز انجمن اولدی او مهلقا
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

سلطان مشارالیه حضرتلرینك دیکر برمفرد شاهانه‌لرینك تسدیسی [١]

سیر کواکب وقمر ونیّر وسما   برك ونبات وآب وشجر میوه وهوا
ازهار وعندلیب وکل وحسن دلربا   ویرمکده قلبه هر بریسی بشقه بر جلا
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

سلطان مراد ثانیٔ روشنضمیری کور   شاه شهیری مفخر تخت وسریری کور
بدرسخا پلنك وغا نرّه شیری کور   بیت متین خسرو ادهم نظیری کور
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

بزم محبتده کیجه‌لر استه‌مم چراغ   کوندزده ایلمم هوس عزم باغ وراغ
اولمز نظیر سیر جمالی چراغ وباغ   کوکلم نه ممکن ایلیه اول یاردن فراغ

[١] سلطان مشار الیه حضرتلرینك بو مفرد دلارالری یوقاریکی بیت ایله بر قطعه اوله‌رق سهی، رضا تذکره‌لرنده مندرجدر.

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

لطف ایلکده ایلمه کندك اسیر عوق انسان اودرکه ایلیه طبعن بوراهه سوق
واردر کدالره کرم ایتمکده بشقه ذوق فوقنده یوق بونکشو جهانده صفاوشوق
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

ساقی کتور پیالهٔ یاقوت پیکری طولدر شراب نشوه فزای منوری
طوغسون جهانشوقلئاوخورشید انوری قلب ایله نور صفوته قلب مکدّری
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون اولورکه کورمیه کیمسه ترابمی

ممکنمیدرکه یار ایله صحرایه کیتمیم هر کونده بر حدیقهٔ رعنایه کیتمیم
کوش نوای بلبل شیدایه کیتمیم سیر صفای قدرت مولایه کیتمیم
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

نرده بو عالمك بو قدر پهلوانلری مسعود وکامرانلری صاحبقرانلری
ذوق سلیم صاحبی اول فکر ایت آنلری یاتمقده در زمینده سلف قهرمانلری
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

انسان اودرکه هرکسه شفقت رسان اولور ذوق وصفاسی لطف وعطای جهان اولور
وجدانی سالم غرض وامتنان اولور بر کوز یوموب آچنجه جهان بی نشان اولور
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

نوش ایلرم پیالهٔ سرشار دلبری کوش ایلرم ظرافت کفتار دلبری
سیر ایلرم لطافت دیدار دلبری بوس ایلرم صحیفهٔ رخسار دلبری
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کیمسه ترابمی

فکر ایت امیری حال جهان معتدی هیچ وارمیدر بولان شرف عمر سرمدی
طوغامی کیتدیلر دوشون اجداد امجدی هپ کیتدی آنلرك بریسی عودت ایتمدی
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کاورکه کورمیه کمسه ترابمی

ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلرینك دیوان شاهانه‌لرینك تخمیسی [١]

— حرف الف —

ای روح بقا ، ملجأ كل، مفخر اشیا ای فرد سراپردهٔ وحدت ا شه یكتا
بر عالم رحمت سنی خلق ایلدی مولی یوزك مه عید وسر زلفك شب اسری
غمزه‌ك یدموسی لب لعلك دم عیسی

مثلك ایده‌مز قوهٔ اندیشه تفكر كلز صدف قدرته ذاتك كبی بر دُر
ممكنمی نظیرك ایده بر كیمسه تصور بو حسن خدایی كه خداسا كه ویرو پدر
مانیٔ جهان یازمدی تصویركه همتا

معراج حرمكاهه سن اولدك متوجه شمس وقمری ایلدی حسنك متنبه
وصفكده اولور انس وملك عاجز ووالٰه آلنك قرینه یوزك آینه مشابه
بونجه كوز ایله كورمدی بو چرخ معلا

وار سرّ خفی قدرت لطف والمكده غم ذرّه اولور كوه ایسه نزد كرمكده
بر جرعه دونر بحره زمان ستمكده شول جام كه نوش ایلشم بزم غمكده
بر ساده حبابیدر آنك كنبد خضرا

یوق حضرت فاتح كبی اقوام وملله فتح ایتدی (امیری) ایكی یوز شهر ایله بلده
طوت نظم همایونی تعظیم ایله الده «عونی» سنی مدح ایلدی چون طرز غزلده
مطلع دیدی یوزیكه و آغزیكه معما

چكدیكم دردی عیان ایتمز دل وجانم سكا بن هنوز شفقت امیدیله تكهبانم سكا
اولزمان اظهار ایدردی خون وجدانم سكا آغلسه درد درونم چشم كریانم سكا
آشكار اولوردی غالب راز پنهانم سكا

[١] دیوان جناب فاتح حقنده عاشق چلبی‌نك ـ مشاعر الشعرا ـ سنده شو عباره محرردر .
« عونی ، تخلص ایدینوب مكمل غزللر ومرتب قصیده‌لر وقطعه‌لر دیمشلردر . سلاطین آل »
« عثماندن اگرچه جمله‌سندن شعر دیمك منقولدر . امّا سلطان مراده كلنجه اولانلرك »
« اشعاری شایعه اولمدوغندن اكثره محرولدر . امّا اتفاق اوزره اوّل صاحب مخلص »
« فاتح مرحومدر . مرتب دیوانلری مشهور و اكثر ابیاتلری خواطرده مسطوردر »

حاصلاتن بر یره جمع ایتدی، یابحروجبال   بر یره طوپلاندی یا الماس‌ویاقوت ولاٌل
یا دیدی سلطان محمد بویله نظم بی مثال   مسندحسن‌اوزره‌سن، بن‌خاك‌رهده‌پایمال
مور حالن نیچه عرض ایلر سلیمانم سکا

اشتیاق سیر حسنکله کهر طاشدن چقر   خون‌دل شوق لبکله‌دیده‌ده یاشدن چقر
درکهکده یوزسورر عاشقلرك قاشدن‌چقر   شمعی‌کورکیم‌مجلسکده اغلایوب‌باشدن‌چقر
خوش یانار یاقیلور ای شمع شبستانم سکا

رنك کاذبدن مبرادر کوکل ای کل بدن   رونموندر پرتو مهر صداقت سینه‌دن
اولمشم خون جکرله بن نیچون آلوده تن   صبح صادق کبی اولدیغم ره عشقکده‌بن
کون کبی روشندر ای خورشید تابانم سکا

دوندررکن وجهکی بو لطفکه شایسته‌دن   یعنی منع مومیا ایلر ایکن اشکسته‌دن
بیك تغافلله باقارکن بزم روزن بسته‌دن   دون‌رقیبك جورنی‌منع ایلدك بن‌خسته‌دن
ایلدی تأثیر کویا آه وافغانم سکا

کوی‌لطفکده نیچون سا کن‌دکلدر دوستم   عاشق زارك سکا خائن دکلدر دوستم
کاتم سردر غمك معلن دکلدر دوستم   زخم هجران‌شرحی‌چون ممکن‌دکلدر‌دوستم
سینه چاکندن‌خبر ویرسون‌کریبانم سکا

بحره واصل اولسه آدم حاصل ایلر دُرّ ناب   کان‌بولان‌انسان‌اولورکوهرله‌دائم بهره‌یاب
آل (امیری) دن بو نصحی ای منور آفتاب   ایله‌کوکلن‌کوزین‌جورایله«عونی»نك خراب
درّو کوهرلر ویرر بو بحر ایله کانم‌سکا

تخم مطلب ظاهر ایتدی بر فدان سم بکا   آنده پیدا اولدی ازهار بلاتوأم بکا
ویردی ازهاری او نخلك میوهٔ ماتم بکا   حاصلی بو مزرع دنیانك اولدی غم بکا
یللر ایله آغلادی حالم کوروب آدم بکا

هر ادیب‌ایلر بیان، لطف حبیب دلکشن   دل‌حجاب‌ایلر دیسون‌جورو جفای‌مهوشن
سیر ایدك قویمش نصل‌حاله بو عبدغمکشن   شمع‌چون‌کوردی‌کوزم‌یاشن،درونم آتشن
بزم غمده آقیدر کوز یاشنی هر دم بکا

الفراق ای‌تاب دل، ای‌قدرت نطق وبدن   آه ای هنکامهٔ غم، ای شبستان محن
تا جکرکاهمده آچمش یاره‌لر حبّ وطن   غم شبی افغانم ایشیدلمز اولسه ضعفدن
زیروبم آهنك ایدرسه طك دکل آهم بکا

ای او دلبرکه مصفادر کموشدن کردنك   بر وصیّت ایلیور اجرا بو عبد احزنك
ایلسون عاشقلره تبلیغ نطق احسنك   جان ویرنجه عاقبت سودای زلفکدن سنك
اهل دللر قاره‌لر کیسون طوتوب ماتم بکا

حضرت سلطان محمد خان ابو الفتح بنام یادکار کائنات ایتمشدی عالی انتظام
دکلیك آثار فیض افزاسنی ای خاص وعام نیش فرقت، یأس نوش وصلت امیدی تمام
زلف ایله لعلك فراقنده یتر ام سم بکا
مهره باقسم عزم ایدر سمت غروبه دمبدم ماهه باقسم ظاهر ایلر نقش مینای الم
کاشنه کیتسم اولور پیدا هزاران خار غم عشق ایچنده کیمی یار ایتسم کیمه حالم دیسم
دشمن اولدیلر سنکچون دوستم عالم بکا

حرف با

جور ایدر اول شوخ شمدی بشقه برفتان اولوب بر بلای خانمانسوز اولدی خصم جان اولوب
رحم وشفقتدن امیرا آفت دوران اولوب آغلسه عاشق بلای هجر ایله کریان اولوب
کوزلرندن آقان آنك یاش یرینه قان اولوب
اهل عشقك بکزه مز خلق جهانه عادتی بو عجبدر استه مز آکلر حضور وراحتی
باق نه در عشاق شیدانك مرام ونیتی که جفا کوهی غبارندن اورنسه کسوتی
که بلا وادیسنی کشت ایلسه عریان اولوب
عاشقان قید ایلمز دنیا جفالر ایلسه یا تسلیلر یا مدح ویا ثنالر ایلسه
حاصلی خلق جهان بیك اعتنالر ایلسه هر نه دکلو جورلر کورسه وفالر ایلسه
هر نه دکلو کولسه‌لر حالینه اول کریان اولوب
بن آکا عاشق دیرم دنیاده ای اهل عبر ثابتات کائناتی هپ کوره ظل وصور
ایتمیه عالمده راحت باغنه عطف نظر غم بیابانینه هر کون ایلیه سیر وسفر
هر کیجه محنتسرای فرقته مهمان اولوب
حق وار عشقك سوزنده کیمکه لذت بولمسه عاشق اولمز چونکه آدم ذوق محنت بولمسه
حظ ایدر عاشق اولان حتی افاقت بولمسه راز عشقی آشکار ایتمکه طاقت بولمسه
سینه سنده ناوك دلدوزلر پنهان اولوب
اولمسم بر کون مقارن دلبر نورسته‌یه تسلیت ویرسه بتون عالم دل دمبسته‌یه
مومیا اورسه بتون دنیا تن اشکسته‌یه دلبرندن رحم اکر اولمزسه اول دلخسته‌یه
کیمسه‌لر دردینه درمان ایده‌مز امکان اولوب
حق ایده سلطان محمد خانه همدم رحمتن ای (امیری) هپ عدالتله کچوردی مدتن
یاد ایدوب دیردی حبیب الله قدسی سیرتن ویرسه‌لر ملك جهانك تاج وتختی دولتن
«عونی» کویك ترکنی ایتمز باشنه سلطان اولوب

عمومه گفت وشنید اولدی ماجرای شراب   جهانی قبضه‌یه آلدی علمکشای شراب
رواج سوق نشاط اولدی اشترای شراب   چو اولدی لعلکه تشبیه جانفزای شراب
دله زیاده اولور دمبدم هوای شراب

شجرلر ایتدی عیان کونه کونه اوراقی   معطر ایلدی بوی لطیف آفاقی
چقوب مسیره‌یه کور فیض ربّ خلاقی   بهار اولدی وکللر آچلدی ای ساقی
قدح کتورکه بو فصل ایلر اقتضای شراب

سفال المده طورر ، ساغر زجاجم یوق   دوای باده‌دن اوزکه بنم علاجم یوق
بوزیب وزیور عالمه ابتهاجم یوق   یتر چراغ بکا شمعه احتیاجم یوق
فروغ ماه‌رخ ساقی وصفای شراب

جناب فاتح اعظم غضنفر فعّال   قیلر جهان حقایقده کشت دشت وجبال
دونوب ایدر ره رندیده بویله نشر لآل   باشمده کرد مذلت، المده کهنه سفال
قنی بنم کبی دور ایچره برکدای شراب

(امیری) خواب عدمدنکه باشی قالدیردك   دلك خزینهٔ ذوق ونشاطه طالدردڭ
یانکده قالمدی بر شی یازقکه چالدردڭ   کیجه یول اوزره یاتوب مست، نقدی آلدردڭ
نه قالدی « عونی » الکده اوله بهای شراب

[١]

حرف جیم

رند بی تابه خرام جانب کاشانه کوج   منتظم رفتاری اجرا ایلك مستانه کوج
اهل استغنای عشقه التجا دربانه کوج   هرزمان عاشقلره وارمق درجانانه کوج
عرضحال ایتمك کدالر حضرت سلطانه کوج

ای سرآمد نازنین ! ای شهسوار نامور   عاشق زاره یوروتمه اسب نازی اول قدر
الویرر بو چاکرك آغلاتدك ای نور بصر   آشنالر کوزلرم یاشن کوروبن خوف ایدر
بی محابا سالك اولمق قلزم وعمانه کوج

[١] ١٢٩٩ سنه‌سنده نشر اولنان ـ مجموعهٔ آثار ـ نام رسالهٔ موقوته‌نك دردنجی نسخه‌سنك ١٢٧ نجی صحیفه‌سنده « جنتمکان فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینك » اولمق اوزره :
« بیلمزم بوخلقت عالمده‌می انصاف یوق   اولمدمی یوقسه بن حالا سزای مرحمت »
بیتی جواهر الملوك اثنای ترتیبی اولان ١٣٠٨ سنه‌سنده قیرشهری محاسبه‌جیلکنده بولندیغم اثناده تسدیس اولنمش ایسه‌ده مؤخراً، ١٢٥٠ سنه‌سنده وفات ایدن شروانی الاصل فاتح افندینك اولدیغی تذکرهٔ فطین‌ده کورلمکله طی واخراج ایدلمش وشو بیت، ذکر اولنان رسالهٔ موقوته‌ده کوریلوبده بوراده کورلمینجه سببی آکلاشلمق ایچون تحشیه قلنمشدر .

طبع پاك خان محمد کیم گهر افشان اولور هر کلامی رونق تاج زر شاهان اولور
نظمنی سیر ایت اوسلطانك نصل رخشان اولور عاشقه دنیا وجان ترك ایلك آسان اولور
لیك جانان ترکنی ایتمك کلوبدر جانه کوج

خستهٔ دردم دیسم اول مه طبیبی کوسترر باغه عزم ایتسم فغان عندلیبی کوسترر
عاشقه سیر ایت نصل حال عجیبی کوسترر کوزلریمه جور قصد ایتسه رقیبی کوسترر
ظلم معتادی دکلدر بس کلور انسانه کوج

حیله ومکره تشبث ایتسه‌ده خصم لئیم مسلکندن انحراف ایتمز (امیری) مستقیم
رستم هشیار صبر اول سنده ای طبع حلیم «عونیا» زال زمانك مکرینه آلدانمه کیم
کم زنانك جورینی چکمك کلور انسانه کوج

حرف خا

کلشن معنایی بن ایتدم تخیل شاخ شاخ نونهالان چمن ایلر تکمل شاخ شاخ
بو تخیل نظمه بکزر کورمدم کل شاخ شاخ کل یوزك اوزره که دوشمش جعد کاکل شاخ شاخ
زینت ایتمش باغ حسنك تازه سنبل شاخ شاخ

حضرت سلطان محمد فاتح عالی تبار مظهر تجبیل پیغمبر ، همایون شهریار
باق نه دیر نظمنده اول معجز بیان روزکار حال عنبربارك ایله موی پرچینلرکه وار
رشتهٔ چوب اوزره یتمش عقد فلفل شاخ شاخ

گاه اول حسنه کل مهری تقابل استیوب گه هلال غنچه‌یی ایتمك تمثل استیوب
زیر وبالای جهاندن همت کل استیوب باغ عالمده یوزك مانند بر کل استیوب
جست وجوایلر کزر کلزاری بلبل شاخ شاخ

اهل باغك اوغرادم بر صحبت ناکاهنه کل مشابهمی عجب دیرلردی حسنك ماهنه
کوردیلر آخر سنی لایق ملاحت جاهنه غنچهٔ سربسته مکتوب ایلیوب کلشاهنه
کلشن ایچره بلبل ازبرلر ترسل شاخ شاخ

ای (امیری) فکر عالی اهلی دوکمز آبرو نو اصول بی‌مثال ایجادین ایلر سوبسو
بویله‌در ایشته بو مضمون کلام مشکبو «عونیا» مکرر رقیب دیوی منع ایتسون دیو
پیك آهك بوینه طاقدم حمایل شاخ شاخ

حرف دال

هیچ قطع ایتمز کوکل برشوخ رخشاندن امید قطع امید ایلمم کسسم دخی جاندن امید
اولسه‌ده خصمم قوی وار دربنه آندن امید کسمزم اغیار جوری ایله جاناندن امید
کیم کسلمز خوف شیطان ایله ایماندن امید

حضرت سلطان محمد خان او شاه پاکدل التفـات ایلردی ارباب کماله متصـل
باق نه عالی‌دیر او سلطان عدالت مستظل آغلامقله درّ وصله‌طالب اولدم طك دكل
ایلسه غواص اولانلر بحر عماندن امید

تارك سـاقیٔ شـنکم فارغ دخت رزم باق نه عالیـدر عوالمدن مکان مفرزم
روز وشب فردوس کوی دلربادرمرکزم آسـتانده نکاری کورمسم یأس ایتمزم
بو مثل مشهوردرکه چقمدق جاندن امید

جنبش ایمای محنتدر قاشـندن اومدوغم آب‌غمدرچشمهٔ شوقك باشندن اومدوغم
ذوق‌زخم سینه‌درجورك‌طاشندن اومدوغم دیشلرکدر آغلمقله کوزیاشندن اومدوغم
درّ شهوار اولدی آنجق ابر نیساندن امید

دهرفانیده (امیری) کرچه‌راحت یوغیسه بر صفا واردر بنه قطعی اقامت یوغیسه
طوتکه‌یارك‌حسرتندن دلده لذت یوغیسه هر نه دکلو جورینه حد ونهایت یوغیسه
«عونیا» قطع ایلمه سن عون رحماندن امید

حسن پاککدر کلستان مطرادن مراد لبلرکدر غنچهٔ خوشبوی زیبادن مراد
کاکلکدر سـنبل پرپیچ ورعنادن مراد باغـده کلرخلرکدر ورد حمرادن مراد
قامتکدر راستی سرو دلارادن مراد

حضرت سلطان‌محمددر شه مسعود اولان شهرت‌بوالفتح ایله دنیالره محسود اولان
باق نه دیر اول‌ظلّ قدسی‌پرتومعبوداولان عشق‌دردیدرجهانده عاشقه مقصوداولان
وصـل دلبردر همین بو دار دنیادن مراد

کاه اولوربرشاه نوهرسمته لشکرصالدیرر کوستررآثار سطوت مملکتلر آلدیرر
عاقبت امرالٓهی طبـل فیصـل چالدیرر چوناجل‌صلح‌ایتدیررآخرنزاعی‌قالدیرر
یاندر دنیا ایچـون بو قوری غوغادن مراد

ایلدك عشـاقی مأیوس مکافاة وعـوض حسرتکله تنلرندن انفـکاك ایتمز مرض
باق نه شکله کیردی‌عشقکله بودنیای‌عرض دود آهمدر فلکده ابر باراندن غرض
اشك چشممدر اشـیککده ثریادن مراد

ای (امیری) بر نکارك‌حسننه دائم‌باقین وصف لعلیله مزیّن قیل لسانك‌می چاقین
قسوت افزا ایتمه‌طبعك فکرعلویت‌طاقین بیتی‌بوزارسك‌رقیبی آکمه شعرکده صاقین
«عونی»دلبر وصفیدرچون‌شعر وانشادن‌مراد

حرف را

بر مژه کرچه بتون سینهٔ انسـانه کچر زلف وابرو دیـمه فوق مژه‌یه یانه کچر
جمـله‌سی زینت ایچـون موقع ارکانه کچر تن بی‌جانه مژه‌ك خنجری کیم جانه کچر
خسـتهٔ عشـقه اجل شربتی درمانه کچر

معترضلر چوق اولور عاشق صادق اولنه — صدق اقرار ایله امثالنه فائق اولنه
نه چكر بر نظر ایت لطفكڭه لايق اولنه — كورسه اغيار سوكر يوزيكه عاشق اولنه
كورك اول كافرى كيم دين ايله ايمانه كچر

دل ويرانه‌يى آباده چالشمه كذر ايت — صدمهٔ صاعقهٔ اوج بلادن حذر ايت
مخزن قلب خرابى كهر عشقه پر ايت — خوار باقمه دل ويرانه عشقه نظر ايت
كوردوكڭ كنج نهان مخزن ويرانه كچر

حضرت خان محمددر ابو الفتح اديب — جد بجد پادشه اعظم تخت پر زيب
باق نه دير نظم جليلنده او سلطان حسيب — كوى دلبرده دل زاره ايدر طعن رقيب
زاغ ناسازى كورك مرغ خوش الحانه كچر

يارە حقمده نه سوزلر واروب اغيار ديمش — مائل حبّ هوادر او هوسكار ديمش
نطق شفقتله (اميرى) دونوب اول يار ديمش — چوق واروب كلديكمه كوينه دلدار ديمش
« عونى » عاشق دكل ايسه بورادن يانه كچر

هوايه كيتدى حيفا ايتديكم فرط تأمللر — صبورانه متانتلر جسورانه تغافللر
نهايت اوغرادى يغماى قحطه هپ تحمللر — دلى بلبل قيلوبدر عارضك اوستنده‌كى كللر
بنى سودا ايله باشدن چيقارمشدر اوكاكللر

شهنشاه كزين سلطان محمد فاتح عادل — اودرهم قهرمان هم نكته‌دان هم غازى هم فاضل
نه عالى نطق ايدر سير ايت او شاهنشاه عادل دل — اكر عشاقه درد و محنت ايسه عشقدن حاصل
بحمد الله كه وافردر ره عشقكده حاصللر

صبا كيم قدرت معجزنماى فيضى حائزدر — جهانك زير و بالاسنده سيّاح مبارزدر
فقط كيسولرك حلّ عقودى غير جائزدر — صبا عقد سر زلفكى حل ايتمكده عاجزدر
بلى هر كيشى‌يه آسان دكلدر حلّ مشكللر

عجب بر سرّى حائزدر وجودى عاشق زارك — آكا لذت ويرر كوياشكر درجورى دلدارك
كچر ذوق فراق وشوق حسرتله بو كون يارك — نه نسبت آره مزده كيم كلور چون نوش لب يارك
بكا زهر غمى حلوا رقيبهٔ زهر قاتللر

كيمى دلبند اولور دنياده كرچه زلف نسوانه — كيمى ميل حبيب ايلر كيمى مشتاق پيمانه
نهايتده سنك حبّك ايرر البته هر جانه — سنك عشقك ايله ديوانه اولدى نيچه فرزانه
سنك سوداك ايله مجنون اولوبدر نيچه عاقللر

شهيد ذى حيات ايتمش بنى عشق بلا مسلك — حياتمده وياخود مرده ايتمشدر بنى بى شك
ممات اندر حياتم سينه چاك ماسوا منفك — نه لازم تيغ مژكانى سنى قتل ايلسون ديمك
بيلورسز اهل حال اولان اولور بو سوزه قائللر

نیچون اولدك (امیری) ماسوادن بویله سن کوسکون سنی صهبای عشق حقپرست ایتمش مکر دوشکون
طوتشمش بی قرار اولمش کزر صحراده آی وکون اکر دیر مغان طوفك ایدیدك «عونیا» بر کون
کورردك آتش میدن فروزان شمع محفللر

ای ذاتی نور محتشم کردکاردر محبوب خاص حضرت پروردکاردر
بو چاکرك کمینهٔ خدمتکذاردر ابر مژهم اياغكه کوهر نثاردر
مرأت دل جمالکه آینه‌داردر

سنسك سریر رحمة اللهدن رسول سنسك حبیب محترم مرحمت شمول
سنسك امید اعظم هر چاکر ملول دل خانه سینه قیلسه خیالك شهی نزول
یوزم بساطی آینهٔ زرنکاردر

کوش ایت کلام معجز سلطان محمدی طبعنده ایلیور لمعان نور احمدی
هنکام احتضارده یازدی بو مفردی زهر فراق کرچه دلی خسته ایلدی
وصلك شرابنه ینه امّید واردر

دل منتظر نتیجهٔ تبلیغ غمزه‌که آماده جان خلاصهٔ یرلیغ غمزه‌که
دلداده اشك چشم هوس میغ غمزه‌که جانم امیدواردرر تیغ غمزه‌که
کوزم ایزك ترابنه پر انتظاردر

هرکیم (امیری) صوم وصلاته دوام ایدر عرض سلام روضهٔ فخر انام ایدر
اصحاب طاعت و ورعه احترام ایدر بی اختیار یارنی کندویه رام ایدر
«عونی» آنك که طالعی وبختی یاردر

نو بهارك فیضی کرچه باغه خوش کالادوشر باد اولور آتش نفس تموزده کرمادوشر
صکره کمخاسن بهار کهنه شوق افزا دوشر چون صبا فصل خزانده کلشنه دیبا دوشر
حق بودر هر نقشی برنده اولوب زیبادوشر

محشر اولمش آستان دلبر فرخ شیم بو سکاه عاشقاندر اول مقام محترم
کیتمیوب کوندز، کیجه ایتسمده تحریك قدم نیجه تنها آستانن اوپمکه فرصت بولهم
کوینه عزم ایلسهم سایه‌م بکاهمپادوشر

مهر وماهه کوستردم قدرت غفاری یازسه آهم طاق چرخه صورت دلداری
قدسیان امضا ایدرلردی برات یاری زلفنك وصفنده طومار ایلسم اشعاری
قاشلرك وصفنده اولان جمله‌یه طغرا دوشر

عکس مهرومه اولور هرجوی ایچنده رونما سن نظر ایتدکده امّا آبه ای نور صفا
آنلری لرزان ایدر امواج آب دلکشا مهرومه آب ایچره عرض حسن ایدرلرمش سکا
لیك قدری آنلرك بو ایشدن آشاغه دوشر

اولسه دست عشوه‌سنده کل کبی بر جام مل　　اولمسه امّا رفیق صحبتی هیچ بر رجل
یاری رؤیت ایلسه بر خالی موقعدن کوکل　　باغه سروی خرامان ایتسه اول رخساری کل
نعرهٔ بلبلله کلشن صحننه غوغا دوشر

ایلمز میل علائق استه‌مز درّ وکهر　　اعتقادنده آنك باشـه بلادر سیم وزر
مسکنی کنز قناعت شمع تابانی قمر　　جمله اهل عالمك معموره سن عرض ایتسه‌لر
اهل فقرك حصه‌سنه ملك استغنا دوشر

حضرت سلطان محمد فاتح مشکلکشا　　ای (امیری) اولدی منظور جناب کبریا
نشر ایدر خورشید طبعی بویله انوار ذکا　　«عونیا» دلو یرمك اول دلدار دوشمزدی سکّا
بر دوشه‌جك بر آرارشیدا کوکل امّا دوشر

یار نوش ایلردخان دودی آنك همراهیدر　　ابر استغنا او ماهك صانکه سیرانکاهیدر
ناشر نور پیاپی جلوهٔ ناکاهیدر　　بر کونش یوزلی ملك کوردمکه عالم ماهیدر
اول قرا سنبللری عاشقلرینك آهیدر

حضرت سلطان محمد پادشاه سرفراز　　فاتح یکتا جهانکیر فضائل امتیاز
باقینه عالی نطق ایدر اول صفدر عرفان طراز　　قاره‌لر کیمش مه‌تابان کبی اول سرو ناز
ملك افرنکك مکر کیم حسن ایچنده شاهیدر

مرد عارف خلقه جور ایتمز یورکلر داغلمز　　نکتهٔ یکرنکه واقفدر چورکلر صاغلمز
دود ونوری شمع واحددن بیلنلر آغلمز　　عقدهٔ زناریه هر کیمسه کیم دل باغلمز
اهل ایمان اولمز اول عاشقلرك کمراهیدر

دلبران عشاقنه یاقوت احسانلر ویرر　　کاه اولور نقدینهٔ جور فراوانلر ویرر
لطفنه بر بشقه صنعت بعض فتانلر ویرر　　غمزه‌سی اولدر دیکنه لبلری جانلر ویرر
وار ایسه اول روحبخشلك دین عیسی راهیدر

یازدی بو نظمی (امیری) فاتح نصرت‌شعار　　المه‌دن اوّل بك اوغلی سمتنی اول شهریار
قیلدی احسان هفته‌سنده آنی ده پرورکار　　« عونیا » قیلمه کمانکیم سکا رام اوله نکار
سن ستانبولك شاهی ایسن اول قلاتا[١] شاهیدر

کورندکجه بتان بی بدللر　　خطور ایلر خیاله بیك امللر
کوزلدر بربرندن قاش کوز اللر　　اکر میل ایتمسه نازه کوزللر
کوکل آلدرمز ایدی اهل دللر

جمالك نسخه‌سی متن دُرردر　　جبینك مطلعی شرح غُرردر
شو تقریرم کتابی بر خبردر　　دهانکك بیانی مختصردر
مطوّلدر صاچکده مختصرلر

---

[١] غلطه

رخك كل ، سنبل شبتاب زلفك مكانیدر نه خوش كلزار زلفك
یتاقلقمی ایدر ای یار زلفك حرامی غمزەك وطرّار زلفك
كوكل شهرنده بیلمم نه آر ارلر

عدم بازارنی جولان دكرمش كبروب تفتیشه هردكّان دكرمش
قماش وزینتین سیران دكرمش سنك وصلك متاعی جان دكرمش
ایشیدنلر كورنلر بویله دیرلر

نشاطی اولمدی بر كون مبشّر غم واندوهی چشمك اولدی ناشر
مكر تخویفه اولمشدر مباشر دله زلفكده غمزەكدن ایریشر
كیجه ایچنده قورخولو خبرلر

تنن آب حقیقتله یو یانلر زمین التجایه باش قو یانلر
دوشر حیرتلره عشقك دویانلر قالور آیاقده زلفكه اویانلر
صاچك سودا ایدن باشدن چقرلر

محمد خان ثانی فخر دولت ابو الفتح جهان شمشیر قدرت
(امیری) بویله ایلر نشر حكمت كل دنیاده یوقدر بوی راحت
همان «عونی» ایریشر درد سرلر

چشم شوخك ستمی كوكلی نالان ایلر تیغ هجرك المی جسممی بی جان ایلر
ذوق وصلك طلبی چشممی كریان ایلر دردیشك فكری كوزم یاشنی عمان ایلر
لعل نابك هوسی یوركمی قان ایلر

ایلسه برنكهیم اكر اول چشمی غزال بتون اقبال جهان قلبی ایدر مالامال
حاصلی حاصل اولور فیض تمام اقبال یارم آغز كیمه بندمم دیسه اول شاه جمال
صانەسین آنی بتون عالمه سلطان ایلر

مرض غم نقدر اولسه تن پرخونده چاره یوقدر دیسه بقراط ایله افلاطونده
ینه امّید كسلمز بو دل محزونده عشق دردینه شفا اولمز ایسه قانونده
نوش داروی لبك آنیده درمان ایلر

بر یره كلسه اهالیٔ خجند ودهلی بوكا بولمق كوج اولور چارهٔ كار سهلی
كوسترر چشمی اصول فتن بو جهلی مست چیقمش مژه تیغی ایله اسلام اهلی
هی مددقرمكوز اول كافری كیم قان ایلر

ایلدم دون كیجه بن كوی دلارا سفرین كوردم اول مملكتك عالم شئم وسحرین
سزه ایضاح ایدەیم بر خبر مختصرین كیدرر جاننه ذوق ایله صفا حلەلرین
هركیم اول سیم تنی بر كیجه عریان ایلر

سلسبیل ایلدی جاری ینه فردوس هنر   ینه سلطان محمد دیدی نظم کوثر
اوقو بیك فخر ایله اول پادشهکدر بواثر   کاه لعلی کبی کوزم یاشنی آل ایلر
کاه زلفی کبی حالیمی پریشان ایلر

آدمه ویرسه تسلی دل خونپاشی ویرر   یوقسه دنیاده نه یولداشی نه سرداشی ویرر
ای (امیری) شو قزل رنکی جکرپاشی ویرر   «عونیا» یوزوکه صورت کوزکك یاشی ویرر
قوری باغه شرفی لالهٔ نعمان ایلر

سنبل ونسرینه بر رنك فرح افزا کلور   نونهالان ظریفه شکل نوپیدا کلور
بر تماشادر کیدر محشر کبی دنیا کلور   هر قچن سیر ایده باغه اول کل رعنا کلور
نعرهٔ بلبلله باغك باشنه غوغا کلور

لاله وسنبل اولورلر بربرندن شرمسار   عزم ایدر سرسام وحیران جویبار بی‌قرار
ژاله‌لردن شاخلر ایلر دروکوهر نثار   سیر کلزار ایلسه سرو روانلرله نکار
راستی بو قدّی آنك جمله‌دن اعلا کلور

فکرمه اولدمکه وصلك ای بت رعنا دوشر   خاطرمدن آرزوی لذت دنیا دوشر
باق نصل برحاله عشقکله دل شیدا دوشر   فتنه‌سیله کوزلریکك کوکله غوغا دوشر
زلف عنبربارك ایله باشمه سودا کلور

بر طرفده عاشق ناشاد طورمش منتظر   بر طرف رندان غم معتاد طورمش منتظر
عندلیبان نوا ایجاد طورمش منتظر   کوزدیکوب نرکس یوله شمشاد طورمش منتظر
سیر باغه کویا اول کوزلری شهلا کلور

عالم کون وفسادك خیلی یوتدم زهرینی   کائنات محنتك چکدم هزاران قهرینی
چشممك جیحون کبی جوش آورایتدم نهرینی   آتش غم یاقسه طکمی وجودم شهرینی
کوزلرمدن کوکلم اوستنه ایکی دریا کلور

بر عجب نور صفا اول منجلی کردنده وار   نه کموش آیینه‌ده نه کوهر معدنده وار
اشته دنیا اشته خوبان هانکی سیمین تنده وار   بو ملاحت بولطافت کیم نکارا سنده وار
نیچه عاقل وارر ایسه کویکه شیدا کلور

یا بهار معرفت ایتدی چیچکلر آشکار   کللر ایتدی یا عیان بر کلستان آبدار
یا بونظمی ایلدی سلطان محمد برکذار   لعل جانبخشیله عشاقه خطاب ایتسه نکار
مرده‌لر اوزره صناسك حضرت عیسی کلور

ای (امیری) دُرّ معنا کوشه منکوش ایلك   موج پیدرپی یم عرفانه منقوش ایلك
روزکار عشق ایله دریا کبی جوش ایلك   لعل نابی یادینه خون جکر نوش ایلك
کیمه دشوار ایسه ای «عونی» بکا حلوا کلور

بر مهوشی کوردمکه ضیاپاش وفادر   بر کوهری بولدمکه یری کنز صفادر
بر دلبری سودمکه کل باغ حیادر   برشاهه قول اولدمکه جهان آکا کدادر
بر ماهه طوتلدمکه یوزی شمس ضحادر

اول جلوهٔ کیسو ایدر آرامی غارت   اول جنبش ابرو کتورر جانمه محنت
اول غمزهٔ دلجو بکا کوسترمدی راحت   سودیکم ایسه سنی کنامم بری آفت
اولدرمه بنی جور ایله کیم عشق بلادر

رحمت اوقو سلطان محمدکبی شاهه   اول پادشه اعظمه اول فخر سپاهه
بو نطق همایونی یاز لوحهٔ ماهه   باش اوزره بر ایتسم یریدر شعلهٔ آهه
هجران شبی یار ایشیکنه راهنمادر

شاعرلره استاد ازل ایلدی تنبیه   انشاد سخنده ایدهلر دقّت تنزیه
هپ بویله وجیه ایلیهلر وجهکی توجیه   عیده یوزك وقدره صاچك اولهلی تشبیه
قدر ایله بکا عید همین صبح ومسادر

بر اویله جحیم غمه صالدك که بو جانی   دلده قومادی ذرّه قدر تاب وتوانی
بر بویله بلا کورمدی بو عالم فانی   آهم فلکه ایردی یاشم طوتدی جهانی
حالمه بنم شاهد اولان ارض وسمادر

عشق اولمسه صیقلزن اندیشهٔ چالاك   ژنك آور اولور جوهر آیینهٔ ادراك
کسب ایتدی جلا نور محبتله دل پاك   بر دلبره دوشوردی بنی کردش افلاك
کیم ماه وکونش یوزی ضیاسنده سهادر

دنیاده (امیری) نهمی وساغری سودم   نه لذت اقبالی نه سیم وزری سودم
لکن یالکز بربت سیمین بری سودم   «عونی» دله ظلم ایلدم اول دلبری سودم
جور ایله جفا باکه جزا اولسه سزادر

فاتحه اخلاص لازم ای کروه مؤمنان   فاتحه اخلاصی بیلمز یوق جهانده مسلمان
باق نه عالی یازدی اول کرّار صولت قهرمان   عمر کیچدیکی قیامت قوپدیغی اولور عیان
چون خرامان سیر ایدوب اول قامت بالا کچر

امتثال ایتمك کرك اول مهوشك یرلیغنه   رمز وایمالرله چشم شوخنك تبلیغنه
اولمشم نیسان فیضنك تشنه رشح میغنه   بر حرارت وار درون دلده زخم تیغنه
غمزهسی تیغی ایریشنجه بنم باکا کچر

خانهٔ دل تیشهٔ جور کله اولدی منهدم   بر کوکل واردی اوده اولدی غمکله منعدم
ایلمم بن کرچه شکوای خدای منتقم   جانه هجرك خنجری چکدیکی یتمزمیدی کم
غمزه تیرینی آتارسك اولدخی جانا کچر

بو (امیری) آفتابه یاری نیجه بکزه‌ده بکزه‌سه وجهی لب ورخساری نیجه بکزه‌ده
قامتی ، کفتار کوهر باری نیجه بکزه‌ده «عونی» یوزیکه کل کلزاری نیجه بکزه‌ده
وقت کل بر آیه قالمز ای کل رعنا کچر

هر عاشقك بن کبی نالانمیدر مرکز آلام فراوانمیدر
درد ایله کریان وسرکردانمیدر کوزمدن آقان یاشمیدر قانمیدر
لبك یادینه لعل ومرجانمیدر

عاقبت اسیر فراش ایتدی کوز یورکمده زخم خونپاش ایتدی کوز
بنی آه وزاره یولداش ایتدی کوز کوکلده نه وار ایسه فاش ایتدی کوز
سنی سودیکم یعنی پنهانمیدر

صراحتله ایما نیجه بحث ایده حقیقتله معنا نیجه بحث ایده
جوهرله هیولا نیجه بحث ایده کوزم ایله دریا نیجه بحث ایده
کوزم کبی اول کوهر افشانمیدر

سلطان محمد در شهنشه پاك ایلدی کردنکشانی سینه چاك
باق نه عالیدر بو نظم فیضناك کوکل اضطراب ایله اولدی هلاك
کلمن کورك اول آفت جانمیدر

ای (امیری) بن صفایه یتمزم بر کل اولسم کلستانده بتمزم
هیچ بر صوت فرح ایشتمزم دیمش « عونی » یه بن جفا ایتمزم
آکا جور ایدن بوقسه دورانمیدر

صورتك شرمنده‌سیدر ای نیجه بهزادلر حسرتك شیونده‌سیدر ای نیجه دلشادلر
صحبتك جوینده‌سیدر ای نیجه آزادلر سروقدك بنده‌سیدر ای نیجه زهّادلر
قامتك افتاده‌سیدر سرولر شمشادلر

ایلیم دنیاده بن بر کیمسه‌یه دشمنلکی طعن وتقبیح ایلرم خائنلکی رهزنلکی
کوستردم یوقسه خصمه‌رستم وبهمنلکی تیشهٔ ناخنله بن کیم ایلیم جانکنلکی
کوه غمده باکه شاکرد اوله‌مز فرهادلر

صحبتك ریّانی اولمشدر نیجه محرورلر وصلتك خندانی اولمشدر نیجه مهجورلر
حسرتك قربانی اولمشدر نیجه رنجورلر جورکك ویرانی اولمشدر نیجه معمورلر
عشقکك معموریدر نیجه خراب آبادلر

صحبتكده مدغممدر شوقلر سيرانلر وصلتكده منضممدر حالت پنهانلر
حسرتكده توأممدر ماتم وحرمانلر محنتكده همدممدر زاری وافغانلر
فرقتكده محرممدر ناله و فريادلر

كردش چرخ جفا ماهيتی فكر ايتمدم دست حكاك فلكده قدرتی فكر ايتمدم
خرده بينانه اصول صنعتی فكر ايتمدم عشقه طاپاندم بلا ومحنتی فكر ايتمدم
صنعتنده كاه اولورعاجز قالور استادلر

العطش ای جمله مخلوقات مولی العطش كربلای محنت ايتدی دست يأسم مرتعش
باق نه عطشانم بكا امداد ايدر آنجق كونش بيستون غمده افغان ايلسم فرهاد وش
رحم ايدوب بن زاره طاغلردن كلور فريادلر

ای (اميری) موجخيز اولدی يم بحر سخن كسوۀ كفتاره كيردی قيمت درّ عدن
حضرت فاتح بو نطقی ايتدی زيب انجمن مشربی آينه‌سی اولسه مكدّر ذوقدن
«عونيا» ايتمز مريده فائده ارشادلر

ثروت دنيايه ايتمه اعتبار الدن كيدر عزت ورفعتله قيلمه افتخار الدن كيدر
عالمك بر حالی اولمز پايدار الدن كيدر ساقيا می صونكه بركون لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور فصل خزان وقت بهار الدن كيدر

برعجب سودايه دوشمش طبع شوخ وشاطرم دائما مهتز اولور بوی ثبات عاطرم
بويله خلق ايتمش جناب ذوالجلال فاطرم هرنجه زهد وصلاحه مائل اولسه خاطرم
كوردكمده اول نكاری اختيار الدن كيدر

معدن سيمابه دونمشدر همان دترر كوكل كربلای غمله اولمش اولقدر مضطر كوكل
كوسترر ای خاكيان برحالت ديكر كوكل شويله خاك اولدمكه آه ايتمكه خوف ايلر كوكل
لاجرم باد صبا ايله غبار الدن كيدر

حضرت سلطان محمد خان اوكرّار غزا فاتح اكبردر اول شاهنشه كشوركشا
نظم عال العاليدر سير ايت نصل عبرتنما غرّه اولمه دلبرا حسن وجماله قيل وفا
باقی قالمز كيمسه‌يه نقش ونكار الدن كيدر

خصم بدكيشه (اميری) ضرب سنك ايتسم كرك اكتساب نام ايچون اكمال ننك ايتسم كرك
اول كروه ابتره دنيايی تنك ايتسم كرك يار ايچون اغيار ايله مردانه جنك ايتسم كرك
ايت كبی مردار رقيب اولمزسه يار الدن كيدر

ذوق دنيا دائما ايتمز قرار الدن كيدر رونقی كلزارك اولمز پايدار الدن كيدر
فرصتی فوت ايتمه يار عشوه‌كار الدن كيدر ذوقه باق زيرا بو ذوق بی‌قرار الدن كيدر

ساقیامی ویرکه بر کون لالهزارالدن کیدر [١]
ایریشور وقت خزان فصل بهار الدن کیدر

ویردی بر زینت که صنع خالق شمس وقمر نو بهارك فیضنه مشتاق وحیراندر بشر
حضرت فاتح کبی بر شاعر یکتا کهر یاد ایدوب فصل بهاری باقی نه کوهر نشر ایدر

ساقیامی صونکه بر دم لالهزار الدن کیدر [٢]
ایریشور فصل خزان باغ وبهار الدن کیدر

ایلدی بر کون اوشه تشریف سوی کلستان آفتاب شوکته اولدی کلستان آسمان
یادکار ایتدی جهانه بر کل پرتوفشان عزّ وشوکتله بیوردی فاتح کشورستان

ساقیامی ویرکه بردم لالهزار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان وقت بهار الدن کیدر

کرچه بحث ساقی وصهبا ایدر اول تاجدار هانکی ساقی هانکی صهبادر مراد شهریار
هانکی بلبل هانکی کل هانکی خزان هانکی بهار فهم ایدر بو سرّی آنجق عارفان هوشیار

ساقیامی صونکه بر دم لالهزار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان باغ وبهار الدن کیدر

بر نهال دلکشا ایلر نمایان ورد وخار بر چراغ روشنا ایلر هویدا دود ونار
رونما بر محور اوزره کردش لیل ونهار بربرین ایلر تعاقب دائما ذوق ومسیار

ساقیامی صونکه بر دم لالهزار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

باغه واردم حسرت لعلکله ای شوخ ادیب اولدی منظورم اوعشرتکهده بر حال غریب
بادهٔ ناز ایله مست اولمشدی ورد دلفریب فاتحك بو بیتنی تکرار ایدردی عندلیب

ساقیامی صونکه بر دم لالهزار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

عاشق دلخسته یه جای افاقتدر چمن بادهدر اول جای محنتزاده داروی محن
نو بهار ایامیدر هنکام تفریح بدن حاصل اولمز هر زمان کاشنده بویله انجمن

ساقیامی ویرکه بر دم لالهزار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان فصل بهار الدن کیدر

---

[١] جناب فاتحك شو مطلع غزالری یوقاری یه درج اولنان تام غزل اله کیچمزدن مقدم تسدیس اولنمش ایدی .

[٢] شو مطلع شاهانه نك سهی ، لطیفی ، حسن چلبی ، بیانی ، رضا تذکره لرینك هر برنده بعض کلمه لری بشقه بشقه صورتده محرر اولدیغندن بعض کلمات اوزرنده کوریله جك تباین بوندن نشئت ایلمشدر .

باق نه محرقدر هله شو بلبلك فریادینه آفرین بو نغمه‌یی تعلیم ایدن استادینه
خالقك یوقدر نهایت قدرت ایجادینه کلشنك حیران اولور دل فیض استعدادینه
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان ذوق بهار الدن کیدر

ژاله‌لر کلشنده آلمشدر مجوهر شکلنی لاله‌لر کسب ایلمش یاقوت احمر شکلنی
بولدی هرموج مسلسل فیض کوثر شکلنی آلدی دنیا برموقت خلد انور شکلنی
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان وقت بهار الدن کیدر

نو بهار ایامی بر کون کلشنه ایتدم شتاب وار ایدی یانمده بر ساقی ایله صهبای ناب
سایه صالدی ناکهان بر دلبر عالیجناب ساقیء ساغر بدسته ناز ایله ایتدی خطاب
ساقیامی ویرکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

نوری ظلمت کوستر برق جبین پیرایه‌سی نازایله برخنده‌سی بیك عاشقك سرمایه‌سی
شیرینه کوثر قاتاردی امزیرر کن دایه‌سی باق نصل بر نازنینك اولمشم همسایه‌سی
ساقیامی ویرکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

فیضه غرق اولدی (امیری) جمله دشت و کوهسار بر عجب خاصیت اظهار ایلدی پروردکار
آب جانبخشا، زمین خضرا، هوا نکهت‌نثار فیض حسن یار ایله کلشن بهار اندر بهار
ساقیامی ویرکه ذوق لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان فصل بهار الدن کیدر

بر ماهه کوکل دوشدی که ممتاز بتاندر ایمای وفا کوشهٔ چشمنده عیاندر
فیض ابدی جوهر بختمده نهاندر بر شاهه قول اولدم قولی سلطان جهاندر
مهر رخی شمس فلکه نور فشاندر

اول ماه لقا بر کهر منتخب اولمش بر نور حشم در حشم روزوشب اولمش
بوچاکره بیلمم که ندن بر غضب اولمش قتلیمه یا مژکانی یا تیری سبب اولمش
چون اولدریسر تیر همان تیغ هماندر

سلطان محمد کبی بر فاتح عالی اولمش شرف اعظم اقوام واهالی
بو نظمنی تحسین ایدر اشراف واعالی زلفك شب قدر اولدی قاشك عید هلالی
وصلك دم عید اولدی فراقك رمضاندر

اولدی بکا همدم غم پاکیزهٔ هجری   زخمم چکر الماس المریزهٔ هجری
چیقدی فلکه آهمك آویزهٔ هجری   اول یوسف حسن اوردی دله نیزهٔ هجری
جانمی آلان نیزه دکل بلکه سناندر

نیك وبدی دنیانك (امیری) نه لازم   لازم بکا بر دلبر بسیار مراحم
ملك دله حکم ایلیه اول نور مکارم   «عونی» کوزی محمود شهك باقدیغی بوکم
دل ملکنی ضبط ایلدی آکه نکراندر

سرور سرباز عشقه داغ سر افسریتر   خون سینه اشك دیده لعل ایله کوهر یتر
عاشقه زرچهره زخم دل زروزیور یتر   شاه عشقم غم بیابانی بکا کشور یتر
آتش آهم لوای اژدها پیکر یتر

کردینه باد علایق نارسیده اولسه کر   روح ناپیدا کبی پنهان دیده اولسه کر
التجا کاهی مکان ناشنیده اولسه کر   دام محنتدن کوکل مرغی رمیده اولسه کر
زلف شهبازنی صالکیم اولزمان ایر ریتر

بر یره جمع اولسه عاشقلر خروشان اولسه لر   سینه لر چاك ایتسه لر کریان ونالان اولسه لر
محشر اندر محشر اولسه اویله جوشان اولسه لر   هی قیامت غمزه دن دللر پریشان اولسه لر
فکر زلفك عقده سی جمعیت محشر یتر

یاسخن برجنده ماه حکمت اولدی شعله بار   یا هنر اوجنده بدر قدرت اولدی لمعه دار
ایلدی سلطان محمد یا بو شعری یادکار   ایکی عالم نقشنی کورمك دیلرسك آشکار
دور ایچنده شیشهٔ می جام اسکندر تیر

ای (امیری) عاشقان اولسه نوله آزاده سر   شعله هر شیئی یاقرخاکستره ایتمز اثر
بوهمایون نظمه باق شو حکمتی ایضاح ایدر   «عونیا» جسمك یانوب کلّی کل اولدیسه اکر
عشق اودین حفظ ایتمك ایچون اشبو خاکستر یتر

سودیکم کوکلم سکا مفتوندر   مبتلادر درد ایله مجنوندر
سینه بر صندوق خون مشحوندر   دیده زخم غمزه دن پرخوندر
یاشی آنکچون آنك کلکوندر

شاه ذیشان فاتح عالی سخن   ماه تابان مظهر خلق حسن
باق نه نطق ایلر اوظلّ ذوالمنن   بزم غمده نایه همدم اولوبن
قدّمی چنك ایلمك قانوندر

کوز نیجه وقف تماشا اولمسون   جان نیجه حیران دنیا اولمسون
تن نیجه صدچاك رسوا اولمسون   دل نیجه رسوا وشیدا اولمسون
کوزلرك فتّانه مفتوندر

حلقهٔ گیسوی مفتونك كوروب فتنهٔ چشم غم افزونك كوروب
نو خرام قدّ موزونك كوروب خسروا بو خدّ كلكونك كوروب
ساكه فرهاد اولمین مجنوندر

كالهٔ وصلك (امیری) چالمدی هانكی كون جورك بلایه صالمدی
الده بر سرمایه آرتق قالمدی كوز یاشن خرجندی وصلك آلمدی
«عونی» بو بازارده مغبوندر

دیدم یاره دل شوریده بر بیمار خاشعدر او زلفك شمّهٔ بویی آكا اكسیر نافعدر
خط و خال و عذارك هر بری بیك فیضی جامعدر صاچك سوداسن ایتمكده كوكل بر بویه قانعدر
بنم بخت سیاهمده رقیب آكاده مانعدر

نثار نور ماهیت ایدر دلدار حسنیله ملكدن حوردن سبقت ایدر دلدار حسنیله
اودمكه كلشنه رحلت ایدر دلدار حسنیله جهانی بشقه برجنت ایدر دلدار حسنیله
دكلدر آب و كل اصلی هانا صنع صانعدر

یا اقلیم بلاغتده نمایان اولدی بر اختر یا كردون فصاحتده درخشان اولدی بر كوهر
یا بو نظمی دیدی سلطان محمد فاتح اكبر بنم عشقم سنك حسنك بیانن قیلسه‌ر اویلر
نه دكلو وصف ایدرلرسه كماهی جمله واقعدر

نهان ایتمك نیچون آثار عشقی مكر و حیله‌یله حزین ایتمك نیچون بیمار عشقی مكر و حیله‌یله
نیچه كتم ایلیم كفتار عشقی مكر و حیله‌یله نیچه مخفی طوتم اسرار عشقی مكر و حیله‌یله
طوتوبدر اشتهاری خلق ایچنده خیلی شایعدر

كوكلدن حبّ دنیایی (امیری) قلع و قمع ایتدك شبستاننده جانانك فتیل عمری شمع ایتدك
بو پندی ای كوكل تحسین سكامنكوش سمع ایتدك بو كون ملك و خزائن هر نه جمعیتكه جمع ایتدك
می و محبوبه صرف اولمزسه «عونی» جمله ضایعدر

حرف زا

كندیمز مجنون عشق شاه لولاك ایلرز یوقسه دامان و كریبانی نیچون چاك ایلرز
آشنالر زمره سین بیهوده غمناك ایلرز جسممز راه وفاده كرچه كیم خاك ایلرز
باد آه ایله‌ره یاری ینه پاك ایلرز

بز قناعت آشیاننده هادن قالمزز استخوانه قائلز دنیا ویرلسه آلمزز
برده می نوش ایلرز فكر غمومه طالمزز باده‌یه باش اوزره بر ایدوب ایاغه صالمزز
حرمتن جام میك اولدكلو ادراك ایلرز

ایلمم درد دله بر كیمسه‌دن درمان رجا رازی‌یه فارابی‌یه بقراطه اولمم آشنا
ایلمك بیهوده‌در لقمانه بلكه التجا كر فراقك دردینه وصلكدن اولمزسه دوا
نوش لعلك غمزه‌كك نیشنه تریاك ایلرز

بیك فلاكت نارینه یانسه‌قده‌چیقمز دودمز ای خلیلم یاقدی نمرودی دل اخدودمز
باقی نصل صابر براتمشدر بزی معبودمز تیر هجره سینه طوتمقدن بودر مقصودمز
یولکه باش اوینامقده جانی بی باك ایلرز

ای (امیری) بر کهر آتدی ینه بحر هنر بریره جمع اولدی‌یاخود حاصلات بحروبر
یا دیدی سلطان محمد بویله عالی بر اثر یار ایشیکنده اقامت ممکن اولسیدی‌ا کر
مسکنمز « عونیا » صان اوج افلاك ایلرز

قلب عاشق نغمهٔ لاهور و ماهور استمز خانهٔ ویرانه‌سنده شمع کافور استمز
ایتسه‌لر آویزه بر آینهٔ نور استمز عشق‌ایله ویران ایدن کوکلنی‌معمور استمز
خاطرین محزون ایدن بر لحظه‌مسرور استمز

بوجهانده هاجن‌وماجن دکلسه بر جل چشم وحدتبیننه سیان کورنمش جزء وکل
آتش عشق الٓهی جسمنی ایتدکده کل خاکسار اولوب هوا ییله غبار اولان کوکل
خاك راه یاردن بردم اوزین دور استمز

لب خموش عشق‌اولان کفتاره‌نوبت کوزله‌مز ذوق آلان زخم جکردن کسب صحت کوزله‌مز
خون محنت نوش ایدن صهبای راحت کوزله‌مز خوش کورن عاقل فناطورینی شهرت کوزله‌مز
کنج عزلت استین کندینی مشهور استمز

عالمك هر جلوه‌سندن کندینی ممنون ایدن مردعاقلدر دکل اول کیمسه کیم محزون ایدن
بویله بر مسلك طوتار ترك جهان دون ایدن لعل نابه میل قیلمز بغرینی پرخون ایدن
دامنن پراشك ایدن لؤلوی منثور استمز

شاعر معجز بیاندر فاتح عالی خصال هپ تصوفدر (امیری) آنده کی نور مقال
نظم حکمت‌زیورندن ذوق آلیرار باب حال عشق نقدی برخزینه‌در آکا یوقدر زوال
مالك اولان «عونیا» اول کنجه کنجور استمز

نیچون احوالمزی بویله پریشان ایدرز نیچون آیا طلب وصلت جانان ایدرز
کورمسك اول کوزلی آه فراوان ایدرز کورسك اول غنجه‌لبی چاك کریبان ایدرز
کل یوزی یادینه بلبل کبی افغان ایدرز

کوثر فیضه مکان اولدی یا کلزار هنر آچدی یا نخل بلاغت کل شاهانه اثر
یا بو نظمی دیدی فاتح کبی شاه اکبر خسته دل قاپوکه وارسه نوله تیمار ایستر
ینه بو درده آنك دردینه درمان ایدرز

زلفك ای قدی‌رفیع ودل سختی سنکین وصلك ای چشمی لطیف ورخ آلی نرمین
عشقك ای نطقی ظریف وکلاتی رنکین مهرك ای حسنی بدیع ولب لعلی شیرین
قصهٔ حمزه کبی عالمه دستان ایدرز

وصف چشمکده اولورسم نقدر نکته فشان   نقدر وجه درخشانکه اولسم نکران
زخممك چاکی قلم وش نقدر ایتسه فغان   قامتك شوقی علم وش نقدر اولسه عیان
دلده راز دهنك سرّینی پنهان ایلر

ای (امیری) فلکك محنتی هائل ایشدر   آدمی محو ایدیبور باقی نیه واصل ایشدر
آتش حوصله‌در نا متحمل ایشدر   «عونیا» کرچه اولوم آدمه مشکل ایشدر
غمزهٔ دلبر ایله بز آنی آسان ایدرز

حرف سین

بر کومش آیینه‌در بر ماه تاباندر اویس   باغ عشقه نوردن سرو خراماندر اویس
بیضهٔ عنقای دلده جوهر جاندر اویس   حسن ایله جانانلر ایچره جان جاناندر اویس
شربت لعلیله دل دردینه درماندر اویس

محو ایدر جسمن اسیر تلهٔ صیاد ایدوب   یا زبون پنجه‌تاب اسیر بیداد ایدوب
نیلسون اول مرغ پراشکسته‌یی آزاد ایدوب   آغلمز جان بلبلی شمدنکرو فریاد ایدوب
باغ دلده حسن ایله برورد خنداندر اویس

ایتسه بر آدم تکمل فیض مادرزاد ایله   فیضه غرق ایلر ضمیرین نور استعداد ایله
حسن نیتله جناب حقدن استمداد ایله   نیجه معمور اولمسون دل ملکی عدل و داد ایله
بو نیجه یلدر کیم کوکل تختنده سلطاندر اویس

معرفت برجنده یا برق اوردی ماه شعله تاب   یا طلوع ایتدی جهان حکمته بر آفتاب
یادیدی سلطان محمد بویله نظم مستطاب   اشك چشمکی شراب و بغریکی ایله رباب
ای دل آشفته چون بر کیجه مهماندر اویس

زیب دست اولدی (امیری) شاهباز دلشکار   نخل مقصوده مکان ایتدی همای افتخار
آشیانن بولدی عنقای ملاحت اشتهار   «عونیا» چون دولت الویردی که مهمان اولدی یار
فرصتی فوت ایتمه کیم بیك جانه ارزاندر اویس

حرف شین

ینه باران اشکم بکزه‌مش آهم سحاب اولمش   ینه بحر محبت موج موج اضطراب اولمش
کوکل دردکله‌ای آفت نصل باقی ذوقیاب اولمش   یوزك کلزاری شوقندن یوزم حوضی پر آب اولمش
ایکی کوزم قباغی سیر ایدر آنده حباب اولمش

شتاب ایتسون صبا حالدلی اول یاره ابلاغه   صاقین پابند اغفال اولمسون بر حاسد زاغه
دیسون ای شاهباز عاشقان تشریف قیل باغه   هوای عشقك ایچره مرغ جانی صید قیلماغه
سر زلفك آنك چنکالیدر زلفك عقاب اولمش

کوکل آثار فاتحله جهانه انجلا ویردك   ایدوب تخمیسه همت جشم شوقه توتیا ویردك
بوعالی نظمی تکرار ایدوب قلبه جلا ویردك   کرامتدرمی ایچملك دیو اسراره رضا ویردك
هزار احسنت صوفی خلیجه رأی صواب اولمش

اویار مهلقانك کوی شوق افزا سیدر کلشن   نه کلشن کلشن جنت، نه جنت جنت احسن
ایدر تأثیر جانبخشی او خاکك ظلمتن روشن   رقیب سك اولودی استان یاره وارا لدن
تنزل ایلمز عاشقلره عالی جناب اولمش

اوشوخك کورمدم کالرده رنك احمر لعلن   مکر یاقوته بکزتسه م صفای جوهر لعلن
(امیری) سلسبیل ایت روحه فیض سکر لعلن   قیامت قامتی اوزره شو آب کوثر لعلن
کوروب جان بولدی «عونی» صانه سن یوم الحساب اولمش

طاعت افروز دل زاهد دانا اولمش   خانمانسوز تن عاشق شیدا اولمش
رونق انجمن کلشن دنیا اولمش   کورك اول غنجه لبی کیم نیجه رعنا اولمش
بر نهالیدی قدی سرو دلارا اولمش

اولدی کویا غم دنیا دله لیل مظلم   صبح شوقه ایرمز ایتسه نصل سعی مهم
لطف ایده مطلبی حضرت ربّ منعم   کام جان ایستدیکی لذتی صوردم بیلدم
خوان حسننده لبی شهد مهیا اولمش

کیمیسی طالب ماه رمضان احسن   کیمیسی منتظر لیلهٔ قدر ایمن
کیمیسی راغب آینهٔ عید روشن   خلق عالم که هلالی کوزه‌در الاّ بن
قاشلرین سیر ایدرم اوزکه تماشا اولمش

ایتدی فاتح کبی کرّاری جناب غفار   کشور نصرته جمشید فلاطون اطوار
اولدی باق نظم همایوننده درّ شهوار   یالکز بن دکل کلشن کوینده هزار
کل یوزی یادینه بلبل دخی شیدا اولمش

ای (امیری) بو جهان قصرینه مهمان اولدم   و اصل مائدهٔ عالم امکان اولدم
واقف چاشنیٔ نعمت الوان اولدم   «عونیا» شهدلبن کوره‌لی حیران اولدم
نیجه نازك نیجه تر سکّری حلوا اولمش

کوکلمی شاد ایلین بر دلبر مشهور ایمش   دردعشقی شوق بخش خاطر رنجور ایمش
کیف جوری مایه بخش انبساط سور ایمش   کوزلرم خاك در دلدار ایله پرنور ایمش
خاطرم زخم فراق یار ایله مسرور ایمش

چشم ترکیم ایلمشدم کریه‌یه مخزن آنی   کنج تن کیم ایلمشدم محنته مسکن آنی
ظن ایدردم کیم نصیحت ایلسه دشمن آنی   خانهٔ دل کیم خراب اولمش صانوردم بن آنی
اول جفا معمارینك طرحی ایله معمور ایمش

ای جهان سلطنت ای فاتح یکتا کهر یادکارکدر سنك ای افتخار بحر و بر
بویله عالی کوهر ایتدك زینت کنتر هنر نوله سرکردان اولورسه ذرّه‌وش افتاده‌لر
کون کبی اول مهلقانك شهرتی مشهور ایمش

هانکی بر عشق اهلنك نازك مزاجن صقمدی هانکی بر رندك صفا آلوده قلبن یقمدی
حالیا هنکامهٔ زرق وریادن بقمدی کثرت میدن صداع ایدوب نمازه چقمدی
زاهد خودبین بوعذر ایله مکر معذور ایمش

ای (امیری) جلوه ایلر یا سحاب ایچنده ماه نوردن آینه ایلر پرده‌یی یا جلوه‌کاه
کسوهٔ اسودله کعبه یا اولور زیب نکاه هر زمان رخسارینه حائل اولور زلف سیاه
«عونی» یه کوسترمین کون اول شب دیجور ایمش

حرف عین

نه دلکشا یر الوور بومکان خوب ورفیع هواسی روحه غدا آبی چشمه سار نبیع
اولور ربوده‌سی هرکامل وادیب وشجیع بهشت کبی خرابات صحنی اولدی وسیع
که آنده مغبچه‌لروار که خوب شکل وبدیع

جهان ایچنده بودر بشقه عالم دلجو فضالرنده نمایان طرف طرف آهو
چمنلرنده عیان نرکس وکل وشبو نسیم روحفزاسیله ششجهت مملو
یا چار فصل هواسی مثال فصل ربیع

محبت اهلی خراباتك اولدی مألوفی او یردر اهل صفانك یکانه موصوفی
بولنسه آنده بولورسك جنید ومعروفی صفا ایله آره مَی آنده تیره دل صوفی
مکر مبدل ایده ایلکه خصال شنیع

حقیقت اهلی بو جای صفاده جوش ایلر محیط اعظم اولور هر بری خروش ایلر
ذنوبه رحمت غفاری پرده پوش ایلر چودردکش که اوله آنده جرعه‌نوش ایلر
بیك اولسه جرم ورع بر لطیفه بیله شفیع

ایدر فنایه دلالت بو عالمك لونی براق (امیری) نقوش محبت کونی
بهشته واصل ایده تا که خالقك صونی او ملکه و آنك اهلینه ایرش ای «عونی»
بو دور اهلنه باقمه اکر شریف ووضیع

حرف قاف

مغان ودیر ایله میخانه ساغر وابریق بتون حقایقه دائر رموزدر تحقیق
ایدر بو نظم بهین اول حقایقی تصدیق مقام مأمن میخانه پیر دیر شفیق
کیمه‌که اوله میسر نصیبیدر توفیق

نه ذوق بزم ضیافت نه کوشنی کیدرر نه کنج خسرو و افراسیاب وکی کیدرر
خلاصه اویله کمان ایتمه بشقه شی کیدرر ملال دوری کوکلدن رفیقمی کیدرر
ولی دریغ‌که بوقدر بو دور ایچنده رفیق

عمیق بحثه کیروب بی‌سبب جدال ایتمه معارضین ایله اطناب قیل وقال ایتمه
اوشی‌که حل اوله‌مز فرط اشتغال ایتمه بو مسئله کیفیت باده‌دن سؤال ایتمه
بلی حقیقت دریایی قنده بیله غریق

مقلدانه نه رتبه صنیعه ایلرسه‌ك دموع چشم ایله کفتار حقی سویلرسه‌ك
نه تخم حیله ضمیرکده کیزله ایسترسه‌ك نه دکاو زهد وریا حالتینی کوسترسه‌ك
تصور ایله صوفی‌که ایلیم تصدیق

جناب فاتحه احسان ایدنجه حق کونی (امیری) ایتدی پریشان عدوی بدلونی
بوله بقاده دخی نور رحمت وصونی وصال یار دیلرسك فنایی اول «عونی»
که‌بحث علم و عمل سربسر اولور تزیق

نطق جانبخش ایله بولدی فم خندان رونق خندهٔ شوق ایله بولدی لب مرجان رونق
لب مرجان ایله بولدی می رخشان رونق بادهٔ ناب ایله بولدی رخ جانان رونق
کوییا کللر ایله بولدی کلستان رونق

نه زمان‌که او کوزل مجلس یارانه یورر کاکل وقد ورخی عالمه حیرت کتورر
مثلنی چشم جهان برده نه کوردی نه کورر زلف مشکین‌که رخ یار ایله تابنده‌درر
شمع پرنور ایله صانکه بولدی شبستان رونق

ای کوکل برکیجه اول جای صفایه کیدی‌ویر اویله بر منظرهٔ حسن جهانقیمته ایر
بولنور مجلس دلدارده البت سکایر دانه دانه رخ دلبرده عرق کورن دیر
جمع کوکبله نه‌بولمش مه تابان رونق

حضرت فاتحه ای خلق جهان لیل ونهار اوقویك فاتحه اخلاص ایله جاندن هربار
ایدیکز نظم همایونی آندن تکرار کوربجك باشمی ناز ایله صالینور اول‌یار
جویبار ایله بولور سرو خرامان رونق

بدر دیدارینه باقسه او تانوب آی طوتیلور کورسه حورای جنان حسنی دمبسته اولور
دم وصلنده فقط آه نه غملر یودیلور ایشیدوب ناله‌می خندان اولور اول‌یار، بولور
نعرهٔ بلبل ایله غنچهٔ خندان رونق

ایتدیلر مغبچکان‌دون کیجه بر نقل اصح واصل پیر مغاندر بو کلام افصح
عاشقی آغلادیور بادهٔ کلفام قدح اشك چشممدن اولور لعل لب یار فرح
تاب کوکبله بولور لعل بدخشان رونق

نقطه‌لرله اوقنور سهل ایله خطّ مصحف کتبی نقطه ایله حسن خط ایلر الطف
سعدیانه بو سخن اولمش (امیری) اظرف خط وخال ایله بولور «عونی» رخ یار شرف
بابلرله نته‌کم بولدی کلستان رونق

حرف کاف

اودم‌که عزم کلستان ایدرسك ای کل پاك یانکده برده شکر خنده ساقیٔ چالاك
الکده جام جلابخش جوهر ادراك قچان‌که جرعه‌ك ایله روح تازه‌یی بوله خاك
طریق عشقده خاك اولمدن ندر بکاباك

نیچون بنم بو کوزم مهلقالره باقدی نیچون شو کردنمه حلقهٔ جنون طاقدی
جهان بلاسی بکا یلدرم کبی چاقدی فغان که جان ایله کوکلم بو دورده یاقدی
کهی می آتشی وکاه روی آتشناك

اودم‌که جانمی اول کویدن جدا قیلورم جهانی کندیمه بر دام ابتلا قیلورم
خیال صحبتکی روحمه غدا قیلورم رکابك اوپمك ایچون باشمی فدا قیلورم
اکرکه بند اوله بوینمه رشتهٔ فتراك

یا سلسبیل عیان ایتدی درّ بی همتا یا آتدی میوهٔ فردوسی خارجه طوبا
بو نظمی یا دیدی سلطان محمد یکتا یله وارر چو اسه باد قهر استغنا
نته‌که اخکر وخاکستر انجم وافلاك

دوشون تلاطم دریای اعظم کونی مدمّر ایتدی (امیری) هزار فرعونی
خدانك ایلیه امداد عون ایله صونی فنا ریاضی کل وغنچه‌سندن ای «عونی»
نشان ویرر دل صدچاك، سینهٔ صدچاك

بیلمم ای آفت که چشمکله نه افسون ایلدك بر نکاهکله دل رنجوری مفتون ایلدك
التفاتك رهنمای وعده کموّن ایلدك ای جفاجو خاطرم درد ایله محزون ایلدك
زخم سینه‌مدن کوزم یاشن جکر خون ایلدك

حضرت سلطان محمددر ابو الفتح بنام نوردن بر سایهٔ پروردکار لاینام
بویله‌سوز سویلر او خورشید جهان احتشام غم بیابانده شیدا ایدوب ای لیلی خرام
عقل وهوشمدن آیردك بنی مجنون ایلدك

چارسوی دلده عشقك کوهر شهوار ایدوب داغ بر داغ درونی درهم ودینار ایدوب
خون لعلین دلی یاقوت قیمتدار ایدوب اشك سیم وروی زردم نقدنی اظهار ایدوب
دوستم عشاق ایچنده بنی قارون ایلدك

ای حبیب نازنینم، ای ملك ماهیتم ای مزیّن آفتابم ای منوّر طلعتم
آرتیور کوندن کونه هجرکله تاب حسرتم لعل نابك یادینه قان ایچمك ایدی عادتم
اشك خونینم آکا یار ایتدك افزون ایلدك

حضرت عیسی کبی اینسه سمادن مائده هم جنید ورابعه اولسه بدرله والده
سوء طالع اهلنه ایتمز تحوّل قاعده چون غبار هجره تسکین ویرمدی نه فائده
کوزلرم یاشنی خونکیم نیل و جیحون ایلدك

کوی فرقتده اقامت طوتمش ایدی عونی نك بو (امیری) وش ملامت طوتمش ایدی عونی نك
محنت اربابیله صحبت طوتمش ایدی عونی نك هجر بیدادینه الفت طوتمش ایدی «عونی» نك
غیریلرله عیش ایدوب حالن دکر کون ایلدك

عاشق ایلر رقیب روسیاهك دردی خاك غیرت عشق ایلمز زیرا قبول اشتراك
یار ایسه ایتمز رقیب حیله کردن انفکاك سینه‌دن بن کیم چکم آه وفغان دردناك
یاره‌لر قان آغلیوب اول‌دم ایدرلر سینه چاك

ای جهان آب وتابك آفتاب روشنی جلوه‌کاه ایتدك سرکهساری، صحن کلشنی
بر کون اولسون صورمدك بو عاشق درد افکنی شربت لعلك صونوب اغیاره اولدردك بنی
غیره جان ویرن عجبدر کیم بنی ایلر هلاك

آفرین ای کائناته فاتح عالی هنر ان شاء الله جنت اعلاده اولدك مستقر
قید ایدلسه لوح خورشیده سزادر بو اثر هرنه دکلو زلفنك شهبازی جانلر صید ایدر
اول هواده جان قوشی پرواز ایدر بی وهم وباك

ایتمز احیا مردم دلمرده‌یی عیسی نفس ایلمز کسب نما آب رواندن خار وخس
مشربك صاف ایله چیقسون سینه‌دن نقش هوس سورمکیوز پای سرویاره بولور دسترس
قنفی عاشق کیم صو کبی مشربنی ایده پاك

ای (امیری) حبّ دهری خاطرکدن قیل جدا داغ عشق آچ سینه‌یه تا عکس ایده فیض خدا
داخل اولمز مجلس بی روزنه نور وضیا سینه‌یه کلسون خیال یار دیرسه‌ك «عونیا»
زخمه مرهم کیبیدر کر ایلر ایسك سینه چاك

اول زمان که عزم کلزار صفاداد ایلدك کلشنك هر سمتنی پر نور وآباد ایلدك
عندلیبانی قرین شوق مزداد ایلدك کل یوزك رنکیله کل جاننه بیداد ایلدك
قدّیکه سروی قول ایتدك بینه آزاد ایلدك

مشرق حکمتده اولدی شمس تابان منجلی یا کوروندی معرفت اوجنده بر نور جلی
یادیدی بو نظم رخشانی ابو الفتح ولی دانهٔ خال ایله حسنك خرمنن زین ایدەلی
جان ایله دل حاصلینی جمله برباد ایلدك

لامع اولدی اعتلا بر جنده نجم اسعدك واصل نور معالیدر او طبع اجودك
دوشمدی مطبوع دل امّا بو عزم ومقصدك تیغ چکدك شاد اولدم آخری قتل ایلدك
غیری شاد ایتدك ولی بو شادی ناشاد ایلدك

ای بت نازك ادا، ای دلبر ممتاز وحُر هر کلامکدر سنك همقیمت یاقوت ودُر
ای جوان نازنین، ای مفخر آباء غُر دیر ایمشسن عاشقه جور ایلك خویدرر
عشقکی عاشقلر ایچره باکه اسناد ایلدك

ای (امیری) ایله سه‌ك جمله جهانی جست وجو اول پری طلعت کبی کیرمز اله برماهرو
باق نصل حالك پریشان ایتدی درد آرزو «عونیا» دیوانه‌لکدن غم یه شمدنکرو
چونکه عاشق اوله‌لی میل پریزاد ایلدك

مبتلای هجره لطف دلبر ذیشان کرك خسته بر شی آرزو ایتمز آکا درمان کرك
رند حسرتناك عشقه بادهٔ رخشان کرك قامتن یاد ایتمز آکا کیم لب جانان کرك
صافنور لابد هوادن هرکیمه کیم جان کرك

حضرت سلطان محمد فاتح کشورکشا شبچراغ کنز قدرتدر اوظلّ کبریا
جوهر آثاری ایلر باق نصل نشر ضیا اشك دریاسینی صالدم ویرمدی تسکین آکا
سینه تابی دفعنه اول آبکون پیکان کرك

اولمدی دلده فراقکله نمایان هیچ ضعف بولمدی عشقکله بوعبد پریشان هیچ ضعف
کلدی جورکله ای دلدار فتان هیچ ضعف رخش عشقه ویرمدی صحرای هجران هیچ ضعف
تا قیامت امتدادنجه آکا میدان کرك

عشق صافی بر مجلا کوهر شهدانه‌در روح سرّالله آکا کنجینهٔ شاهانه‌در
عقل ودل اول کوهرك اسرارینه بیکانه‌در اول پرینك عشقی دیمز کوکله دیوانه‌در
دشمنندن رازی لابد کیشینك پنهان کرك

نازنینم یاتمه بر شب دیمم کلمز نیچون ظلمت شبده طلوع ایتمز (امیری) چونکه کون
ذوق عشاقك حصولی باق نه کوجدر بردوشون «عونیا» رندان خرابات ایچره عیش ایتمك ایچون
عرصهٔ عالم آکا صحن وفلك ایوان کرك

بر طرفدن عقلی یغما ایتدی کفتارك سنك بر طرفدن خلقی شیدا ایتدی رفتارك سنك
کسب وسعت ایلدی کوندن کونه کارك سنك ای پری حسن ایله چون کرم اولدی بازارك سنك
آفتاب وماه اولدیلر خریدارك سنك

وجه پاککده عیان اولدقچه نور فائضك قابض الارواحه ناز ایلر اوچشم قابضك
جلوه ایتدکجه فضای حسن ایچنده رایضك بوزدی نوری بهك زلف ایله لطف عارضك
آفتابه آتش اوردی تاب رخسارك سنك

اول زمان که باغه عزم ایلرسك ای رشك قمر نوردن بر سروه بکزرسك ایدرکن جلوه‌لر
عکس رخسارك ویرنجه جویباره زیب وفر جویبار اطرافنی سیر ایلدکجه سرو اکر
باشنی آشاغه اولوردی کورسه رفتارك سنك

حضرت سلطان محمد صفدر کشور طراز فاتح قسطنطنیه پادشاه سرفراز
نثرایدر سیرایت نصل شاهانه نطق دلنواز چشم شهلا کی کورلدن باغده ای سروناز
باشی دترر نرکسك کم اولدی بیمارك سنك

آفتابه ناز ایدر نور مبین طلعتك روضهٔ رضوانه بکزر بزمکاه وصلتك
بو (امیری) یانصل اولمز زبون حسرتك جانلر آلور روان ایتسك خرامان قامتك
«عونی»یه جان ویررا ّما لطف کفتارك سنك

کورك بیدادینی اول شیوه کارك باقك آزارینه اول عشوه بارك
بنم بدبختی شمدی روزکارك بکا جوری فراواندر نکارك
نه کیم کل فراقندن هزارك

سزادر هر ثنایه صبر وعشقك روادر اقتدایه صبر و عشقك
اولور بر خوش حکایه صبر و عشقك کوکل اول بی وفایه صبر و عشقك
عیان ایله نه کیم وار یوغ ووارك

تحملسوزدر نور جمالی بلا اندر بلادر خط و خالی
وجودك قالمدی تاب ومجالی کوکل بر دم فغاندن اولمه خالی
اکرچه نالهیه یوق اقتدارك

بودر سلطان محمد لیث کرّار بو سلطان جهاندر لیس فرار
نه دیر باق اول جهانکیر جکردار کوکل فریادکه رحم ایتمز اول یار
آکا بکزرکه خوشدر آه وزارك

طاغلدقجه یوز کده صاغ وصول زلف صالار هرجانب سودایه قول زلف
بولور تسخیره هر وجدانی یول زلف کوکل آلمقده کی چابکدر اول زلف
نچورمه الده طوررکن شکارك

نه دن اولدك بو هجرانه کرفتار نه در بو رنج بیدربی، بو آزار
نیچون سندن بو نفرت ای دلزار سن اولدوغك یوله اوغرامز اول یار
نه نفعی یول باشنده انتظارك

(امیری) رنج عشقه مبتلاسك زبون فقر و مهجور غناسك
جزای درد هجرانه سزاسك کوررکیم بی زر ومفلس کداسك
سکا «عونی» نیجه یار اوله یارك

ای اوخیّاط فسونکاری جهان الملك   باغلادی رشتهٔ عشقه دلمی غنجه فمك
دامن عقلمی چاك ایتدی لب مبتسمك   جكرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك [١]

ای ابو الفتح جهان فیض خدا منتسبی   ای عظیم الهمم ای شهرت وشان مكتسبی
ای شه محترم ای جور وستم مجتنبی   سجدهكاه ایلر ایدی كعبهده محراب كبی
كویك ایچنده ملك كورسه نشان قدمك

ای كوكل بویله نیچون یاشلری وافر دوكهسین   اوله سن هر ستمندن متأثر دوكهسین
ای (امیری) اولهمز نفعی جواهر دوكهسین   ای كوزم كون یوزینه قارشو نیچه بر دوكهسین
رخلری تابی ایله قورودی قالمادی دمك

یتر ای شوخ یتر بو غضب دمبدمك   بكا دائم ستم ایتمكمی سنك ملتزمك
بومیدر عاشق بی تابكه لطف وكرمك   بغرمی پارهلهدی ناوك درد والمك
جكرم پارهلهدی خنجر جور وستمك [٢]
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

كورمدم بر كوزلی عاشقن ارضا ایلر   لطف جانبخشی ایله خستهسن احیا ایلر
نظر ایت حضرت فاتح بیله شكوا ایلر   دردنی یارینه بو بیت ایله انها ایلر:
جكرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

قطرهٔ اشك ترم كل رخكه ژالهمیدر   غمزهكه یوقسه غدا دلده اولان نالهمیدر
غضبك بارقهسی آتش سیّالهمیدر   الملك صاعقهسی شعلهٔ جوّالهمیدر
جكرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

نی اول رتبه ضعیف ایلدی درد جانكاه   ایدهمم روی دل آشوبكه بر كرّه نكاه
اولمیور كیمسه بنم حال دلمدن آگاه   قالمدی سینهده آه ایتمكهده طاقت آه
جكرم پارهلدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

---

[١] شو اوچ بیت، لطیفی تذكرهسنده سلطان بایزید ولی نامنه محرر ایسهده سلطان بایزید ولینك دیوانده مسطور اولمدیغی كبی جناب فاتحك نزد فقیرده موجود اولان دیوانده دخی غیر محرردر. شوقدركه عاشق چلبی، حسن چلبی، ریاضی چلبی، بیانی چلبی، قافراده فائضی چلبی تذكرهلرینك عمومنده حضرت فاتح نامنه موجود ومقیددر.

[٢] حضرت فاتحك دیوانی اله كچمزدن مقدم تذكرهلردن طوپلنان اشعار شاهانهلری درت بش پارچهدن عبارت قالدیغندن بالاده تخمیس اولنان اوچ بیتك هر بری آیری آیری وایكنجی بیتیده نعت جلیل نبوی صورتنده اولمق اوزره تسدیس ایدلمش ایدی.

صانکه بر صاعقه یه اوغرادی خشمك ایله جان اویله کیم دهشت ایله اولدی وجودم لرزان
قالمدی خون هر وقده مجال جریان رحم قیل حالمه ای آفت فتان جهان
جکرم پاره له دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نه حضورنده سنك درد ایله آه ایلمشم نه ده از خارج آداب نکاه ایلمشم
بیلمم ای شوخ جفاجو نه کناه ایلمشم نه ایله طالعمی بویله سیاه ایلمشم
جکرم پاره لدی خنجر جور وستك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

کوز یاشم بویله دوام ایلر ایسه حشره قدر یاغمه جمع اولور اقوام فضای محشر
آنده ده جوز یکی تعداد ایدرم سرتاسر طوتارم دامن عشقك دیرم ای رشك قمر
جکرم پاره له دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نصل آرتق چکه یم بن المدمبدمی جسم زارك آزالیر قوتی آرتار سقمی
نه ایله دفع ایده یم برد شتای المی نیجه اعصاب دله سوق ایده یم خون غمی
جکرم پاره له دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نخوت حسن دل افروزه تحملمی اولور غمزهٔ فتنهٔ دلدوزه تحملمی اولور
بو قدر جور جکر سوزه تحملمی اولور او نکاه ستم آموزه تحملمی اولور
جکرم پاره له دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نظر کدن بو (امیری) قوالکی دور ایتدك محنت ودرد وستم چکمکه مجبور ایتدك
بستر هجره صالوب خستهٔ ورنجور ایتدك بنی بو درد اسفناك ایله مشهور ایتدك
جکرم پاره له دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

ماسوا کورمدی سن کوهر نایاب کبی بولمدی باغ جهان سن کل شاداب کبی
ویردك آفاقه ضیا مهر جهانتاب کبی حسرتکله کوزمك یاشی آقار آب کبی
سجده کاه ایلر ایدی کعبه ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

بن نیجه کوستره یم وجهکه شمسی همتا شمسی خلق ایتدی یوزك جرمتنه چونکه خدا
اولمیم عاجز وشرمندهٔ وصفك نیجه یا شویله طورسون بدن رحمتك ای نورهدا

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

سنسك اول کوهر شهدانهٔ کنز حرمین سنسك اول مفخر کونین ورسول ثقلین
سنسك اول‌شاه ملائك حشم بدر وحنین حاصلی سنسك اویکتارو قاب قوسین

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

قدسیان فلك اعظمه ایلردی ندا معشر جامع نه قبّه‌یه هم رفع صدا
جمع اولورلردی‌صف اندر صف‌ایله سرتاپا قدم پاکك ایدوب شکل نشانن اعلا

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

کورمش سن‌کبی علوی‌کهری چشم سلف سنده نورصمدی برق اورر ای خیرخلف
طوریبور نوع بشر پیشکهکده صف‌صف چوقمیدر سن‌کبی بر مهر جهانه بوشرف

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

حسن پاکك کبی بی‌مثل ایدی وجه آدم نیچون ابلیس دنی ایتدی تعند بیلمم
حضرت لم یزلك امری اولورسه منضم بن سکا سجده ایچون هیچ تردد ایتمم

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

صدر علویتك ای سرور یکتا کهری عالمك نورك ایله اولدی منوّر نظری
نوله اوغرکده فدا ایلسه‌لر جان وسری کورمه اعجابه سزا معشر نوع بشری

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

تودهٔ خاك رهك چشمه ویرر نور وجلا آستانکده طورر حرمت ایله بای وکدا
اویله بو فیضه‌سنی ایلدی مظهرکه خدا خاکدرکاهکه خورشید یوزین‌سورسه‌روا

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

حسن پاککدر اولان نور ازل مصباحی بوندن آرتق‌ویره‌مم حسنك ایچون‌ایضاحی
کوریرم آنده کمال کرم فتاحی نوله مجبورسجود ایتسه ذوی الارواحی

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

نظر حبّ (امیری) ده شـه یکتاسـلك نورسلك، فخرجهانسلك، شرفدنیاسلك
قبلهٔ زمرهٔ مشـتاق الم پیماسـلك جامع حسن وبها موهبهٔ کبراسـلك
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

دها یارك نقدر جورینی آرتق چکه‌سین نیچه بر درد اسفناك ایله بویننك بوکه‌سین
خانهٔ عمری نیچون تیشـهٔ غمله سوکه‌سین پیشـکاهنده ندن خاك ملاله چوکه‌سـین
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخـلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

نوله فخر ایلر ایسم بندنی مسـعودانه بندهٔ خاصم او سـلطان جلیل الشـانه
شـان علوتی حیرت ویریبور انسـانه نظر ایت مفرد غرّای محمـد خانه
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

حضرت خان محمد شـهٖ بی‌همتادر لقب پاك ابو الفتح ایله مسـتثنادر
« عونی» در مخلصی‌هم‌شاعر سحر آرادر اوقو بو مفردی کور کیم نقدر زیبادر
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

ایلیورسلك یتشیر اشـلك دم افشانی تلف حیفدر ایتمده‌سـلك کریه ایله قانی تلف
قوّت جانی تلف ایلـه‌در آنی تلف ایلـه قلزم جسـمکده‌کی مرجانی تلف
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بر دوکه‌سین
رخـلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

کوکلك آلمز اله اول مه کهره رغبتی یوق روی زردك اوله‌مز نفعی زره رغبتی یوق
لذّت طبعکه باقمز شـکره رغبتی یوق دوکمه قانلی یاشـکی لعل تره رغبتی یوق
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

مطلب عاشقی مقرون حصول ایلمیور او پری خانه‌یه تشریفی اصـول ایلمیور
سوزیلوب لانه‌یه شهباز نزول ایلمیور دانهٔ سـبحهٔ یاقوتی قبـول ایلمیور
ای کوزم کون یوزینه قارشونیچه بر دوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

یاش طولار کوزلری کرچه باقانك خورشیده   صکره نابود اولور امّا که سرشك دیده
کریه‌در عین ضرر عاشق نا امّیده   شونی اثبات ایدییور بو سخن سنجیده
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

اشك خونینی (امیری) یتر اسراف ایتدك   اولی لعله جکر پاره‌سی اتحاف ایتدك
صانمه کیم جلب دل دلبر شفاف ایتدك   الویرر لعل بدخشانلری اتلاف ایتدك
او کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

حرف لام

هرنه ایسترسه‌ڭ آنی حقمده متعاد ایله کل   لطفه مقرون ایله یاخود جور بیداد ایله کل
ای جفاجو عالم فانیده بر آد ایله کل   دءزم وصلك امیدیله بنی ایله شاد ایله کل
راضیم جور وجفا قلماغچون یاد ایله کل

حضرت سلطان محمدخان علوی اتصاف   قهرمان جنك وهیجادر نریمان مصاف
باقی‌نه عالی نطق ایدر اول ضیغم کردن شکاف   کرصنو برخدمت قدّکده قیلدیسه خلاف
سرو قدّ کچون چویر باشکدن آزاد ایله کل

غیر فارقدر ملال وذوقی طبع روشنم   بر شجردن رونمادر ورد وخار کلشنم
بر چراغك فیضیدر نورودخان مسکنم   جور ایچنده جانویرمکدر مرادم چون ننم
ای رقیب اول یاره غیری صنعت ارشاد ایله کل

جوری اول آفت فزون ایتدکچه بن ثابت قدم   بنده وار صدق محبت آنده وار فیض کرم
کامیاب ایلر سنی ای دل بو سعی ملتزم   آتش غمله غبارك ییله ویرسه اول صنم
سیل اشککله روان اول خاکی آباد ایله کل

ایلدم صحبت بو کون بر عارف بالله ایله   جانه صیقل اور دیدی آه دل آکاه ایله
امتثال ایتدم (امیری) ناله‌ٔ جانکاه ایله   چون فلککدن «عونیا» غمدر ایریشن آه ایله
بو پریشان خط اولان اوراقی برباد ایله کل

ماسوا سرکشته‌در غمدن خلاص اولمز رجل   نه افول ایلر اولور هر آتشك انجامی کُل
باق نه دیر سلطان محمد خان کبی استاد کل   کل یوزك شوقیله کیم طولمشدر رخونین کوکل
بر آقر صودر کیم اوستنده رواندر برك کل

آه کلادق بازیچه سن بو عالم لعب افکننك   نرده‌در مظروفی ظرف مجلس غم اشکننك
خاتم لعل لبك ای وردی بزم کلشننك   دیر کورنلر دور حسنکده نه یاراشمش سنك
کوزلرك مستی اوکنده ایکی تازه دسته کل

عالمی دور ایلدم باد صبا مانندی بن — کورمدم کاشانهٔ وصلك كبی جای حسن
نرده بویله دلکشا موقع مزیّن انجمن — دور حسنکده لبکدر یوزیکه رونق ویرن
حالت افزادر بلی دلبر یوزنده تاب مل

مرحبا ای روزکاره فاتح عالی سمیر — فن حربی سندن اوکرنسون سزاروار دشیر
آفرین اولسون سکا ای حضرت نعم الامیر — سلطنت تاجنه باش اکمز قبول ایتمز سریر
سکا بیك جان ایله قولدر اوزکه سلطاندر کوکل

اخذ ایدر هر انتقامی ذوالجلال منتقم — نازنینم نابجا فرصتدن اوله مغتنم
صورت حال (امیری) اولدی برامر مهم — «عونی» بر صیدضعیفکدر بوکون عالمده کم
محکم ایت زنجیر زلفندن آنك بوینه غل

رند اولوب ایتمش کیمی پیمانهٔ سرشاره میل — حرص ایله صالمش کیمی سیم وزر بسیاره میل
عالم امکانده ایلر هرکشی بر کاره میل — مرغ دل هردم ایدر اول آتشین رخساره میل
کیم سمندر لابد ایلر قنده ایسه ناره میل

حضرت سلطان محمد غازیٔ فاتح لقب — لیث دولت غیث شوکت صفدر عالی حسب
باقی نه غرّا یادکاریدر بو درّ منتخب — کوینه عزم ایلسم دور رخنده یوق عجب
اهل دللر موسم کلده ایدر کلزاره میل

حالی جانان تفقّد ایلسه کورمه عجیب — عزم ایدر نزد مریضه چونکه عادتدر طبیب
بدکهر دن باقی نصل ممتاز اولور مرد حسیب — آهم ایشتدکچه رحم ایدر نکار امّا رقیب
رحم قیلمز باده ایتمز چونکه سنك خاره میل

اعتراض حکمت اسرار لاریب ایلمه — جستجوی سور حال شاب ایله شیب ایلمه
حاصلی تعمیق نقش عالم غیب ایلمه — لعلی دورنده خرابا تیلغم عیب ایلمه
رند اولان ایلر همیشه کوشهٔ خمّاره میل

آکلادق ماهیت حالن جهان وآدمك — ای (امیری) بر اولور انجامی سوء وماتمك
بر نتیجه حاصل ایلر فانی ذوق وغمك — «عونی» آصماز قولاغینه درّ ولعلن عالمك
طوطیٔ طبعی ایدر اول شکّرین کفتاره میل

سلطان جهان حضرت فاتح شه عادل — اولمشدی کمالات ایله‌ده فخر افاضل
باقی نطق حقیقتله نه دیر اول شه فاضل — موسای مژه‌ك اولور ایسه جانمه قاتل
کافر اوله‌یم اولور ایسم عیسی یه قائل

اول فاتح اعظم اوشهنشاه منوّر — سلطان سلاطین جهان ، شاه مظفر
سیر ایله نصل ایلدی نشر در وکوهر — آتشده قرار ایلدی کرچه‌که سمندر
سوز دل وجان رقعه‌سنه اولمیه حامل

شاهنشه یکتادر ابو الفتح جهاندار ایلر شرف وشانی دنیا بتون اقرار
باق نظم بلیغنده نه دیر صفدر کرار وصلم دیلین جورمی چکسون دیمش اول یار
بو وعده‌سی کویا که دکل جورینه داخل

یوق حضرت فاتح کبی سلطان معنون فیاض ازل ایتمش آنی واقف هر فن
انشاد ایدیور باق نجه اشعار مزین دریالر آقتدیغم او دینه ایکی کوزدن
ممکن اوله‌می سینه‌دن اول اود اوله زائل

اول فاتح ذیشانی ایده رب مهیمن جنتده (امیری) کرم وجود ایله ساکن
نظمنده نه دیر باق شه ممتاز محاسن «عونی» نقدر مقصده ایرشمدی لیکن
مقصودینی یاد ایلمه‌دن اولمدی غافل

سکادل ویرمه دیدم اول کوزله های کوکل عشقك آلامی ایدر قامتکی یای کوکل
نه ستملر چکه جکسك هله بر صای کوکل فاتحك دکله شو بش مصرعنی آی کوکل
سودك اول دلبری سوز دکله مدك وای کوکل ایلدك کندوزکی عالمه رسوای کوکل
سکا جور ایلمه‌ده قیلمزاو پروای کوکل جوره صبر ایلیه‌مزسن نیده‌یم های کوکل
کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای کوکل عالمی بیزار ایدن افغانکدر آقیدان خون الم دیدهٔ کریانکدر
عبرت خلق جهان حال پریشانکدر باق شو بش مصرعه کیم تحفهٔ سلطانکدر
چاك اولان دست جفا ایله کریبانکدر ایلیشن خارغم و محنته دامانکدر [١]
دوکلن بیره بلاتیغی ایله قانکدر هر دم آغیزه کلن محنت ایله جانکدر
کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

حالك اولدی آ کوکل خیلی پریشان نیده‌یم سنده‌در قحط تحمل ایله افغان نیده‌یم
ایلدك عشقکی دنیالره اعلان نیده‌یم دیر شو بش مصرع ایله فاتح ذیشان نیده‌یم
طالعك یوزی کولوب اولمدی خندان نیده‌یم یورکك دردینه بولنمدی درمان نیده‌یم
قصد ایله یار چکر خنجر هجران نیده‌یم ویریسرسن بوغم ومحنت ایله جان نیده‌یم
کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای کوکل بویله ندر ناله‌وزار بسیار نظر یأسکه سیان کوریور لیل ونهار
نه خریف ونه زمستان نه خزان ایله بهار دیدی حقکده شو بش مصرعی شاه هشیار
عشق دلدار ایله نیچه ایده‌سن ناله وزار ایلدك صبر وقراری بو هوالرده نثار
زلفی سوداسی ایدر عالمی چون باشکه دار فائده نه طوته‌لم ایلیه‌سن ترك دیار
کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

---

[١] شو ایکی مصراع بلیغی سلطان بایزید خان ولی زماننده قاضی عسکر اولان فضلای شعرادن (خاتمی) مخلص مؤید زاده عبدالرحمن چلبی بر غزلنه مطلع اتخاذ ایتمشدر.

ای کوکل کافی دکلمی سکا برباد اولمق — دردوغم سینه‌ده کوندن کونه مزداد اولمق
نه بلادر بو قدر محنته معتاد اولمق — سکا بش مصرع شه الویرر اوراد اولمق
وصل دلبرله نصیب اولمدی دلشاد اولمق — دست جور ایله یقیلان دلك آباد اولمق
دام غمدن دل وجان بلبلی آزاد اولمق — نیچه‌یه دك ایشلك افغان ایله فریاد اولمق

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای کوکل یاره‌لرك خون غم ابراز ایلر — یعنی اول حال ایله کشف دهن راز ایلر
سکا آرتق نیچه جور ایلر ایسه آز ایلر — بونی اثبات شو بش مصرع ممتاز ایلر
چونکه دلدار نیازك کوروبن ناز ایلر — ناله‌کی ایشیدیجك شیوه‌یه آغاز ایلر
بزم غمده قدیکی چنك، بوزك ساز ایلر — نالشك پرده‌سنی زهره‌یه دمساز ایلر

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای (امیری) آره‌دم خیلی زمان لقمانی — مرض عشقه دیدم بلکه بولور امکانی
عاقبت ایتدی کشاده نظر امعانی — فاتحك ایشته بوبش مصرع فیض افشانی
بیلمدم درد دلك اولمك ایمش درمانی — اوله‌یم درد ایله تك کورمیه‌یم هجرانی
محنت ودرد وغمه اولمغیچون ارزانی — «عونیا» سنجلین محنت وغم کش قانی

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

یوزکده اولدی لطافت صنایعی تکمیل — کلیر خروشه دل عاشقکده عشق خلیل
جمالك اولدی عوالمده واجب التبجیل — ندر بو حسن وشمایل ندر بو خلق جمیل

که سنده ظاهر ایدوبدر خدای جلّ جلیل

چراغ لیل صفاسك آدلبر منعم — ضیای لطفکه محتاجدر دل مجرم
جلای جوهر خورشید اولور شب مظلم — یوزنده زلفك اکر اولمسه نه نقصانکم

چراغ شمسه نه حاجت کر اولمز ایسه دلیل

فدای وصلك اوله کنج خسرو وهرمز — بو حسنی کورمدی اقوام هندوفارس وغُز
اسیر زلفك اولور کورسه هانکی برکربز — نیچه‌که عمر ایله فکر ایلدم کیجه کوندز

صاچکدن آله‌مدی بر خبر بو فکر طویل

جناب فاتح اعظم سمیدع شاهان — ایکنجی حضرت سلطان محمد ذی‌شان
دیدی بو نظمی او سلطان محتشم عنوان — کوکل ایشیکك اومار جان اتمه‌دن قربان

نه چاره جنته کیرما که کیشی اولسه بخیل

بقاسی یوقدر (امیری) حطام کونی‌نك — نه جوی صاف ضمیرك نه ورد لونی‌نك
شو وارکه‌اسهل اولور کاری مرد صونی‌نك — نه‌اوله صبر ایله شوقکدن اوزکه «عونی»نك

قبول ایله بودر واری کر کثیر وقلیل

حرف میم

درد ناکم حالت بی انتباهمدن بنم مهوشم البته کچمز قرب راهمدن بنم
احترازی حاصل اولمشدر کناهمدن بنم طولسه عالم چوق دکل دود سیاهمدن بنم
مهر کورمز ذرّه‌جه کون یوزلو ماهمدن بنم

دیلره دوشدی اوماه انوره عاشقلغم داستان اولدی او عالی پیکره عاشقلغم
جاودانیدر سورر تا محشره عاشقلغم نیجه پنهان ایلسم اول دلبره عاشقلغم
پر کدر ودیواری شهرك آه شاهمدن بنم

حضرت سلطان محمدخان ابوالفتح کریم عشق پیغمبرله اولدی واصل فیض عظیم
شکرایدوب حقه‌بیوردی‌اول‌شه‌شوکت وسیم دولت عشقیله پایه‌م بر مقامه ایردی کیم
شاهی آکلر کورنلر عزّ وجاهمدن بنم

فخر عالم نور اعظمدر نبیّ اسعدم ملتجادر اهل‌کونینه او فخر سرمدم
صادقانه خدمت درکاهیدر هر مقصدم خاکپای یار تاجم کوی دلبر مسندم
رشك ایدر جمشید وجم تخت وکلا همدن بنم

آتش حسرت براقدی جسمه اویله‌برعلو بر شراریدر آنك کویا فلکده ماه نو
پیر وآهم اولوردی ماه نو خورشید جو خیل عشقی شاهراه غمده قیلسم کرم‌رو
چشم انجم کحل ایدر کرد سپاهمدن بنم

باشلادم فریاد وزاره حسرت دلدار ایله اشتیاق حضرت شاهنشه اخیار ایله
همزبان اولدم (امیری) فائح کرّار ایله «عونیا» بر حاله ایردم درد هجریار ایله
عبرت آلور نیچه‌لر حال تباهمدن بنم

مکرکه سینهٔ خورشید آسمانه یازم یالوح کوهر ویاقوت بحر وکانه یازم
یاخود پیالهٔ صهبای میکشانه یازم کوکل غمینی نیجه صفحهٔ بیانه یازم
قلمدن اود چیقوبن قورقارمکه یانه یازم

کوکل دیلرکه اقالیم فیضه رحلت ایدوب او برده منبر شوقه صعوده همت ایدوب
لسان عشق ایله بر خطبهٔ بلاغت ایدوب یوزکله زلفکی کیجه‌یله کونه نسبت ایدوب
قاشکله کرپککی تیر ایله کمانه یازم

واروب نه‌صومعه‌یه کیمسه‌یه سلام‌اوقویم کیدوب نه مدرسه‌یه نسخهٔ کلام اوقویم
دعای سیفی بهر کون مکر تمام اوقویم کوزك که‌قصدایده‌قان دوکمکه‌حسام‌اوقویم
مژه‌ك که سینه‌لری چاك ایده سنانه یازم

جناب خان محمد او پادشاه عظیم او نوردیدهٔ جنك آوران هفت اقلیم
دیدی بوشعری اوسلطان واجب التعظیم سرشك سیلنی دریالره ایدم تسلیم
کونش یوزك غمنی لوح آسمانه یازم

صاراردی سولدی (امیریٔ) کنترك لونی حمیم فرقتك ای ماه قالادی کونی
جناب حق ویره عشاقه عون ایله صونی جفاکی دوزخه تشبیه ایلمش «عونی»
بویکله رخلرکی سدره وجنانه یازم

پردهٔ عشقی نقاب غم مافات ایدهلم پرتو فیضه دل مظلمی مشکات ایدهلم
وارهلم زمرهٔ یارانه ملاقات ایدهلم ینه مستانه کلك عزم خرابات ایدهلم
خدمت پیر مغان ایله مباهات ایدهلم

یریمز کوشهٔ میخانهٔ عرفان ایدهلم جسممز واقف اسرار فراوان ایدهلم
دلمز نشوهٔ توحید ایله جوشان ایدهلم خم میدن کوثری عالمی سیران ایدهلم
طورعشقه چقهلم ینه مناجات ایدهلم

آکلاسه چارهٔ احای محن عذرمزی اعتراف ایلسه توجیه حسن عذرمزی
کوروب انصاف ایله مقبول سخن عذرمزی زاهد خشك قبول ایلیوبن عذرمزی
الویررسه بر اباغیله مکافات ایدهلم

کرقبول ایلیوب عذرمز اصرار ایده زشت چهره شکن جبهه نمودار ایده
بسط دعوی ایله کفتار جدلکار ایده طعن ایدوب حالته بیزه اکر انکار ایده
باده وبنك شهودی ایله اثبات ایدهلم

حضرت فاتح ذیشان شجاعت کستر ای (امیری) اوله غفرانته حقك مظهر
یازدی بو نظمی او سلطان همایون افسر حسن یار آینهٔ دلده کورنمزسه اکر
«عونیا» بادهٔ نابی آکا مرأت ایدهلم

واصل خدمت جانان مبسم اولهلم عاشقان خیلنه سرباز مکرم اولهلم
کلشن عشقه کیروب بلبل خوشدم اولهلم بزم وصله ایرهلم کل کبی خرم اولهلم
رزم غمده نیچهبر نالهیه همدم اولهلم

فاتح اعظمك اولمش سخنی مستحسن ینه مقصود حقیقی اولور آنده روشن
ایتسهده بویله مجازی رهنه عطف سخن صدر میخانهده رندان ایله بزم ایلیوبن
تخت کاوسه کچوب عشرت ایله جم اولهلم

ای کوکل کوینه کیت اول صنم شاهدی کور ثابت عهدیمیدر یعنی بت عاهدی کور
حاضر ایت جام می مغبچهٔ جاهدی کور خلوتینه بزی نامحرم ایدر زاهدی کور
دخترزله واروب بزدخی محرم اولهلم

جنبش غمزه‌لری دلده مکان بولدی ایسه   شاهباز نظری دانهٔ جان بولدی ایسه
نخوت دلشکنی شهرت‌وشان بولدی‌ایسه   یارجور ایتمك ایله نام ونشان بولدی‌ایسه
جور چکمکلك ایله بزده مسلّم‌اوله‌لم

آشنا ایتمه (امیری) سکا حرص کونی   برده غمّاز فضاحت روش وبد لونی
تا که حقّك ایره امدادکه عون و صونی   اویمه اغواسنه اول دیو رقیبك «عونی»
اول پری‌یوزلویه‌میل‌ایلیوب آدم اوله‌لم

....

وجودم راه عشق‌یاره وقف‌ویادکار ایتدم   کوزللر انجمنکاهنده کندم نامدارایتدم
بوکون دنیایه استعداد عشقی آشکار ایتدم   کوزم یاشی‌ایله‌کوی نکاری لاله‌زارایتدم
فغان‌وناله‌دن‌اول‌لاله‌زاری‌مرغزار ایتدم

کهی‌عشاق‌ایله صلحه‌کهی‌غوغالره دوشدم   فراق‌خط‌شبرنککله بیك‌سودالره‌دوشدم
خیال عارضکله کلشن زیبالره دوشدم   کوزك‌آهوسنك شوقی‌ایله‌صحراله‌دوشدم
صاچك‌سوداسی‌ایله‌نافه‌وش‌ترك‌دیارایتدم

درکده خدمت ایتدکچه‌شرفله اشتهارایتدم   ادبله دامنك اوپدکچه کسب اعتبار ایتدم
براقدم‌هرصفایی‌درد عشقك اختیار ایتدم   قدك‌سروی‌فراقده یاشیمی‌جویبار ایتدم
یوزك کلزاری‌یادینه کوزم ابر بهار ایتدم

جناب فاتح اکبر اوظلّ اعظم یزدان   مدار افتخار حضرت ارطغرل وعثمان
نه عالی‌نطق‌ایدرسیرایت‌اونوردیدهٔ‌اورخان   جنون‌صحراسی ایچنده فلکده باشمه‌یاغان
جفا طاشلرینی‌جمع ایلدم سنك‌مزار ایتدم

بکایاراولدی‌استادان‌عشقك‌عون ایله‌صونی   جهان‌کلزارینه‌ویردم(امیری)بشقه‌برلونی
صانورسك‌ایلدم افراغ شکل دیکره کونی   صنملرحسن‌تصویرنده بربت‌شکل‌ایله«عونی»
کوکل‌دیرینی‌سرتاسر قمونقش‌ونکارایتدم

.[١]

[١] معلم ناجی مرحوم ایله احمد مدحت افندی‌طرفندن مشترکاً یازیلان ـ اشعار شاهانهٔ عثمانیه ـ نام رساله‌ده

ای «محمد» معجزات احمد مختار ایله   اومارم مغلوب اوله اعدای دین ودولتم

مقطعلی غزل حضرت فاتح نامنه کوسترلش وغزلك بعض مندرجاتنه قارشی مطالعات درمیان اولنمش ایسه‌ده او غزل حضرت فاتحك اولیوب سلطان محمد رابعك اولدیغی بر چوق آثار موثوقه ایله متبتدر. ازجمله سلطان محمدخان رابع عصری شعراسندن (طلعتی) نام شاعر تخمیس ایدرك بالاسنده ـ تخمیس غزل سلطان محمد خان ابن ابراهیم خان ـ عبارهٔ صریحه‌سی موجود اولان بر

حرف نون

نلر چكدم نلر اول نازنين عشوه‌كارمدن   دكل بحث ايلمك ممكن بو درد بى‌شمارمدن
دوام ايلرسه بويله جور و محنت اول نكارمدن   وفا كورمدن اولورسم اكر كل يوزلو يارمدن
ايريشه دمبدم بوى وفا خاك مزارمدن

بودر سلطان محمد خان غازى فاتح اعظم   بودر نعم الامير محترم شاهنشـه افخم
نه‌دلجو نطق ايدر سيرايله اول سلطان معجزدم   اكر بلبل كبى هر نيجه فرياد و فغان ايتسم
نصيبم خار محنتدر بنم اول كلعذارمدن

بودار بى‌بقايى بشقه‌سندن صورمه بندن صور   نيجه بهرام اقبالك مقامى اولدى آخر كور
جهان نطعنده اتمابيدقك فرزاولمسى پك زور   پياده خاكپاينه نيجه فرزانه‌لر رخ قور
بو خاكى پايمال ايتمك اومارم شهسوارمدن

مرور ايتدم بودنيانك نيجه انهار و درياسن   عبور ايتدم بو پهنانك نيجه كهسار و صحراسن
مكر عشقك قولاى صاندم قيود تاب فرساسن   طولاشدم زلف يارە ايلته مادم باشه سوداسن
همان يوزقاره‌لينى حاصل اولدى روزكارمدن

(اميرى) صدق نيت اهلى‌يم اولسم نه‌خى مجرم   بحمد الله طريق مطلبمده مقدمم مقدم
بنمچون عون حقله اولمز آفاق امل مظلم   كنارمدر مقصود ايله پردر «عونيا» چونكم
كوزم ياشى آقار دريا كبى هردم كنارمدن

نصل آفتسكزاى خط و خال و چشم جانانسز   براقق اولمدى ممكن بنى برلحظه محنتسز
شرار شعلهٔ آهم ايدر كوك قبه‌سن يالدز   تواريخ جم واسكندر آچمز خاطرم هركز
مكر جام جهانبين ايليه آنى ينه روشن

ملاء واسطقساتى حكايت قيلمه رندانه   هيولادن، عرضدن ايلمه بحث حكيمانه
اثيرى، جوهرى، جو فضايى آچه يارانه   ارم باغندن و نمرود اودندن سورمه افسانه
كتور اول جام آتش رنكى كيم عالم اولور كلشن

بودر سلطان محمد خان ثانى فاتح اكبر   نه عالى نكته‌لر ايلر كتاب حكمته زيور
نه‌دير سير ايت او حيرتبخش افلاطون و اسكندر   فلك هر كون چو مردان جهانى زير خاك ايلر
قوجام مرك يادينى كتور بر جام مردافكن

مجموعه كتبخانهٔ حقيرده موجوددر. بونكله برابر شقايق نعمانيه ذيل الذيلى- وقايع الفضلاء شيخى-
ده دخى سلطان محمد خان رابعك اولدينى مقيددر. غزل مذكور ذكر اولنان رساله‌ده كوريلوبده
ديوان جناب فاتحده كورلمينجه سببى آكلاشلمق ايچون تحشيه اولندى .

علیهنده نه موجب هر کسك صرف مداد ایتمك نه حاجت سوزنمی اولسون دیه لجوعناد ایتمك
نه لازم کسب نخوت ایلیوب ترك وداد ایتمك زمانه اعتبـار وعمره اولمز اعتماد ایتمك
خوش اولدم کم بو دور ایچره قلاوز دور ساغر فن

ضمیری هر کسك بیك کو نه امیده اولور مسکن نه امید اکثری طول امل اندیشهٔ اوهن
او امیده طوقندقمی اولور کویا که بر رهزن بو ابنای زماندن کیمه دیسن دوست جانی سن
یقین بلکل که کندو جانکه حاضر لدك دشمن

سماط ذوق دهری آرزو ایتمه کوکل طوقدر که هر سیخ کبابی عاقبت بر آتشین اوقدر
بودرده بر ذوا بولمق تحرّی ایلین چوقدر چمن رعنالرینه عمر باغندن خبر یوقدر
بو حاله اشك و ناله یله بهار ابری ایدر شیون

اکر اولسکده زیب وزیور دنیایه مستغرق نهایت چاك اولور دوشکده کی کالای استبرق
کروه سابقینه اولماق قابل دکل ملحق بو دنیای دنی ایچون نیچه بر دست و پا اورمق
الیکه آستین و پایکه مسکن یتر دامن

نظر ایتمه (امیری) ثروت جمشید و کاوسه دل ویرانکی کنجینه قیل یاقوت ناموسه
جهان دکمز نه فرط ذوقه نه فریاد و افسوسه بو دار الحادثه ایچره نیچه کون طورمغ اولورسه
همان یکدر که «عونی» ایده سن میخانه یی مأمن

ای رونق حدیقهٔ نکهتنثار حسن آرتدی جمال پاکك ایله اعتبار حسن
طوتدی جهانی کوکبهٔ اشتهار حسن ای پر کل وشکوفه یوزکله بهار حسن
مهر رخکله روشن اولور روزکار حسن

لطف قدرکه بردل شیدایی کولدرر بو حسن بی نظیر جهانتابی کوردرر
روین کمال شوق ایله دامانه سوردرر باغ جمال ، حسنك ایله پر صفا درر
شاد ایدر جمالك ایله نوبهار حسن

رویك بهار عالم اعجاز حسن در چشمك فضای عشوه ده شهباز حسن در
لعل لبك که غنچهٔ ممتاز حسن در نخل قدك که سرو سرافراز حسن در
اولدی بلند قدّ بلندکله کار حسن

سلطان محمد خان او ابو الفتح پیشوا اول پادشاه تاج ربای جهانکشا
سیرایت نه دیر او رشك حسین ابن بایقرا یاپ کوکلك خرابه سن ای بانیٔ جفا
بر کون اوله خرابه واره کاربار حسن

یوقدر جهان حسن وملاحتده یولداشك بدر یکانه‌سك نوله اولمزسه قرداشك
اون درده باصدی ای‌شه ملك‌وفا یاشك سلطان حسن یوزك وحاجبدرر قاشك
جلاد چشم وزلف سیه پرده‌دار حسن

اهل ریانك اوستنه دنیایی کولدرك کوی مجاز اوکنده (امیری) سوروندرك
آداب بزم وصلته بیکانه‌در سورك عشق ریایی ترك ایده‌مز زاهدی کورك
شکر خدا که «عونی» دکل شرمسار حسن

کلدی ایام مسرت کیتدی هنکام محن عاشقان ایتسون صفا صحرالرنده انجمن
اولدی مشتاق تفرج پیروبرنا مرد وزن شاهدکل باغده چون کیدی کلکون پیرهن
تکمه‌لرطاقندی آکه‌زینت ایچون غنچه‌دن

ماشاالله ای جناب فاتح عالی کهر سندن اوکرنسون صفای مشربی شمس وقمر
بویله علوی نظم ایله دنیایه ویردك زیب وفر کرچه کیم آغزبر ایتدی کللر ایله غنچه‌لر
اول شکرلب سوزه کلسه آنلره دکمز دهن

خانه‌دن چیقدقجه سن اول قامت ممتاز ایله خلق عالم رهکذاره جمع اولور اعزاز ایله
هرطرفدن بیك ثنا ظاهر اولور آوازایله صالنی سیر کلستان ایلسن یوز ناز ایله
شاخلرده صالنی قالور کوریجك یاسمن

صاندی وصلت وقتی بلبل کلارك آچلدوغن کوردی حیفا دست اغیاره کیروب صاتلدوغن
آکلادی بیچاره یوق نفعی یانوب یاقلدوغن کوریجك کللر یولیکدوکلوب صاچلدوغن
وارنی اولدم نثار ایتدی اوککده نسترن

لازم اولدی کلشنی کللر چراغان ایلیه بلبلان خوش‌نوایی منقبتخوان ایلیه
ای (امیری) عاشقان ترتیب ارکان ایلیه تاکه اول کلرخ کلوب سیر کلستان ایلیه
«عونیا» دائم تر او لسون اشك چشمکله چمن

فیض آور اولدی موسم نوروز دلستان آچدی بنفشه نرکس ونسرین و ارغوان
فردوسه دوندی زیب مدبدله کلستان پر اولدی خیل حسنك ایله ینه بوجهان
حسنك شهنه قوردی چیچك مشك سایبان

وجهك افاضه ایلدی نور منیرنی زلفك نثاره باشلادی بوی عبیرنی
چشمك کچوردی کردن کردونه تیرنی حسنك که مسکن ایلدی خدك سریرنی
صوندی قاشك روان آکا مشکین ایکی کمان

خدّ كده سوديكم نه كوزلدر اوچقته بك کوستر او خدّ وخالی بتون دلبرانی یك
مرّیخ خونفشـانله سبقداشـدر مژه‌ك هجرك الی یقـامی الندن قومز نه طك
برخون اولورسـه هر کیجـه دامان آسمان

بر دام ابتـلادر اوکیسـوی خم بخم بر آفت چهنـده‌در اول غمزه دمبدم
بر برق ناکهـاندر او چشم قضـا ستم ای یوسف زمانه نیجه جان خلاص ایدم
غمزه‌ك كه قتلمه طـاقنور تیغ ایله کمان

سـلطان محمد اولدی شهنشـاه منجلی اوج جهـان سلطنتك بدر اکملی
تنویر ایدر عیونی بو نظم مکمّلی بر ذره مهر کورمدم اول ماهدن ولی
اشکم ستاره ایلدم آهمی کهکشـان

باق غمزه‌نك کوکلده‌کی زخم شدیدینه قالمش ایشی عنـایت ربّ وحیدینـه
دوشـدم غمك تلاطم سـاحل بعیدینه درّ وصـال دلبره ایرمك امیـدینه
کوزم یاشی اولورسه نوله بحر بی کران

ایتسن اکر میانه‌جی خورشـید انوری وعـد ایلسـن خزائن یاقوت احمری
دوکسن (امیری) راهنه الماس وکوهری غمخـانه‌كه کتوره‌میاسـن او دلبری
«عونی» نه‌دکلو ایلر ایسن حکمکی روان

فخر ایدر دنیایه استانبول یکتایی کورن اول همایون تختکاه جنت آسایی کورن
برق اوران اول بلدهٔ نور مجلایی کورن باغلمز فردوسه کوکاینی قلاتایی[۱] کورن
سروی آکمز آنده اول سرو دلارایی کورن

نازنینلر وارکه آنده هر بری درّ یتیم مه‌جبینلر وارکه آنده هر بری حور نعیم
سیرایچون برکون کیدوب اولدم بك اوغلنده مقیم برفرنکی شیوه‌لی عیسایی کوردم آنده کیم
لبلری دیریسیدر دیر ایدی عیسایی کورن

عارفان ایجاب عرفانن نیجه ضبط ایلسون کورسون اول مهپاره‌یی جانن نیجه ضبط ایلسون
شوق طبعن میل وجدانن نیجه ضبط ایلسون عقل وفهمن دین وایمانن نیجه ضبط ایلسون
کافر اولورمی مسلمانلر او ترسایی کورن

حضرت سلطان محمد خان اوظل ذوالمنن اولدیٔ فتح محتشمله کامیاب اول صفشکن
نشوهٔ نصرتله یازدی بویله ذوق آورسخن کوثری آکمز اول ایچدیکی می نابی ایچن
مسجده وارمز او واردوغی کلیسایی کورن

آل عثمانه مبـارك ایلسـون ربّ العطـا ای (امیری) بویله شهری بویله ملکی دائما
آنده اولدم بر بت فتـانه بنده مبتـلا برفرنکی دلبراولدوغن بیلوردی «عونیا»
بلده و بوینـده زنّار و چلیپایی کورن

---

[۱] غلطه .

کیمسه‌دن کام‌استه‌مم اول کامکارم وار ایکن   دلنوازم سر فراز نامدارم وار ایکن
آفتابم نور چشم افتخارم وار ایکن   کیمه‌یار اولم جهان ایچنده یارم وار ایکن
کیمه قول اولم او شاه تاجدارم وار ایکن

فاتح شوکت‌نمادر تخت عرفان اوزره شاه   سوزلرکده پادشاهیدر کلام پادشاه
باقی نه عالی نطق ایدر اول سرور حکمت‌پناه   خاروخس نشو ونما بولور بهار ابر نجه آه
بن خزان هجره دوشدم نوبهارم وار ایکن

دیرفلك تعظیم ایله ای پادشاه احسنم   بارك‌الله طبعکه ای خسرو مستحسنم
کورمشدر بویله نظم پاکی چشم روشنم   بلبل و کل ایشی ناز ایله نیاز الّا بنم
حاصلم داغ جفادر لاله‌زارم وار ایکن

حضرت سلطان محمد خان عالی معرفت   آبروی شان وشوکت آفتاب مملکت
باق نه‌دیر اول بلبل کویای باغ سلطنت   انتسابم خدمتم بی رغبت اولدی عاقبت
خوار وزار اولدم عزیز وکامکارم وار ایکن

هر کلام حضرت شاهنشه عالی نفس   لوح قدرتدن (امیری) اولدی کویا مقتبس
بوغزل طبع همایون نبعنك برهانی بس   لشکر غم شاه‌عشقه نیجه بولسون دسترس
« عونیا » میخانه کبی بر حصارم وار ایکن

آستانندن ندر بیلمم بنی مهجور ایدن   توتیای خاکراهن کوزلرمدن دور ایدن
چشم شوقه صبحگاه عالمی دیجور ایدن   خاکپای یاردر بو کوزلرم پرنور ایدن
جور دلبردر دمادم خاطرم مسرور ایدن

حضرت سلطان محمددر او ظل ذوالمنن   صفشکن اعدافکن برق فتن شمشیرزن
سیر ایدك بوشعرینی دقتله‌ای اهل سخن   ناوك دلدوزدر جان ملکن آباد ایلین
خنجر دلداردر دل خانه‌سن معمور ایدن

آفتاب حسن وعشق آفاقی پرنور ایلدی   جویبار حسن وعشق اقطاری معمور ایلدی
داستان حسن وعشق اکوانی مسرور ایلدی   کون کبی حسنك سنی عالمده مشهور ایلدی
بنی عشقکدر جهان ایچنده هم مشهور ایدن

طالع ناسازمی بازیچهٔ رمّال ایدوب   شکل کونا کون نمای سربنان فال ایدوب
حاصلی معنای پیچا پیچ استدلال ایدوب   زلف شبرنکك فراقیدر پریشان حال ایدوب
کوزلریمه عالمك روشنلغك دیجور ایدن

ای (امیری) حسرت لعل حبیب غنچه‌فم   ایلدی وجدانکی پیمانهٔ خون الم
کوردیلر ممتاز اقران عشقکی اهل رقم   کوزی یاشیله یازار سرخی یرینی دمبدم
« عونیا » اشعارکی لوح دله مسطور ایدن

اوصاندم چارسوی محنتك بیع وشراسندن — احبا صورمسون بندن جهانك ماجراسندن
بن آرتق کچمشم بوعالمك چون وچراسندن — ایره لی جان قولاغینه سنك عشقك نداسندن
اولورلبیك ایشیء کوکده طواف ایلر صفاسندن

عجب بازار ذوق اولدی ایدنجه کلشنی مسکن — بتون عشاق زرچهره بتون خوبان سیمین تن
بکا احیای لیل ایتدردی امّا بلبل کلشن — سحرده بلبله صوردم نیچون فریاد ایدرسن سن
دیدی یالواریرم حقّـه رقیبك افتراسندن

جفا ایلر بکا جانان رقیب زشتی کوستردوب — فغان بی مجال ایلر بو حالتدن کوکل اورکوب
آثارلرسنك کونا کون غم اسواقی کزدردوب — محله‌ك خلقی انجیدر نی بیلمزلکه اوروب
نه مشکلدر جفا ایرمك کشی‌یه آشـنا سندن

سنك اوصافکه اولمش بورتبه منحصر فخرم — کمالیله ینه ایضـاحه اولمز مقتدر فخرم
جمیع خلقه روشندر دکلدر مستتر فخرم — بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

مراق ایتمش بوکا اول نازنین عشوه پیرایش — نیچون ایلر خطاده مشك خوشبو بویله آرامش
دیمش بر واقف اسرار پنهان صاحب دانش — پریشان زلفکی کورن مکر که مسکه بکـزتمش
یوزی قاره اولوب قاچدی خطایه اول خطاسندن

ابوالفتح جهان سلطان محمد خان ذیشانی — ایده پیغمبره جنتده قومشو لطف ربّانی
(امیری) باق نه عالی نطق ایدر دکله او سلطانی — نوله اولدی ایسه «عونی» جهان سلطانلری خانی
که دوشدی اوستنه سایه سنك دستك هماسندن

اولور آب روان آسا دلمدن منفجر فخرم — نه ممکندر که بوندن بویله اولسون مستتر فخرم
مثال مهر عالمتاب اولدی مشتهر فخرم — نصل اقباله ایردم فکر قیل کور کیم ندر فخرم
بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم [١]
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشـاسندن

ثنا خوانم محمد خان کبی سلطان مقوله — نصل بن اولمیم وصاف اویله سیف مسلوله
یکرمی اوچ یاشنده فاتح اولمشدر ستانبوله — نظر قیل اول جهانکیر کدر اشبو بیت مقبوله
بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشـاسندن

---

[١] بالاده تخمیس اولنان غزل اله کچمزدن اوّل یالکز شو بیتی تذکرهٔ سهی‌ده کوریله‌رك تسدیس اولنمش ایدی .

لسان اهل معنا اوزره در بو نطق فیض آلود بو گفتاری دکلدر فهمه قادر جاهل مردود
مجازیدر صانور اول خودنما بو مبحث بهبود حقیقت اهلی آگلار شاه مهرودن ندر مقصود

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

قپوکده بنده اولمق عاشق بی قیده دولتدر اومشکین کاکلك حاشا که زنجیر اسارتدر
آکا بنداولمه حرّ مطلق اولمقدن عبارتدر اسیر عشقك اولمق موجب فیض وسعادتدر

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

ظلام شب اومشکین کاکلك عبد سیاهیدر فروغ روز حسنك بر غلام پیشکاهیدر
جمالك ملتقای فیض انوار الهیدر جبین وعارضك کویا زمینك شمس وماهیدر

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

یانده یوغیکن یارك بو بحث اولمش ظرافتله سنی ترك ایتمسی قابلمیدر بر بشقه نعمتله
کورنجه عبد مملوکن سؤال ایتدی سعادتله دیدم ای مفخر دنیا اولان حسن وملاحتله

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای کویك اولمق یك جهانك پادشاسندن

جهان بر عبرت آلسون همت طبع بلندمدن سنی بن انتخاب ایتدم افندم کندی کندمدن
نه عالی لطفلر انعاملر کوردم افندمدن نوله ممنون اولورسم مشرب دلبرپسندمدن

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فجرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

افندم سن طورر کن بشقه دلبراختیار ایتمم کونش یوزلی کوزللر کورمش اولسم اعتبار ایتمم
تنزل ایلمم بر کیمسه دن لطف انتظار ایتمم جهانده بخت وتدبیرمله اصلا افتخار ایتمم

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

جناب فاتحك دیوانی آلدی اله اول یار تفأل ایلدی هر عاشقه بر بیت کوهربار
ایدنجه فاله نیت صدق ایله بوعبد بی مقدار شرفیاش ظهور اولدی بو عالی نظم قیمتدار

نم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای کویك اولمق یك جهانك پادشاسندن

کیدرالدن سنی کوردکده صبر وطاقت انسان نصل اولمز (امیری) چاکر کده حسنکه حیران
سکاقالمشمیدر دنیاده حیران اولمیان برجان کورن دیر حسن طاقتسوزکی ای آفت دوران

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله درفخرم
گدای دلبر اولمق بك جهانك پادشاسندن

حرف ها

نه فسون ایلدی اول چشم نگهدار ینه ایدر ابراز تغافل نکه یار ینه
او جفاجویه بوکون اولدی ستمکار ینه نه دیدی بیلمزم اول دلبره اغیار ینه
قلدی بنیاد جفا اول بت عیار ینه

ای گوزی مرغ دلی صیدایدیجی طیر دیدم ای سوزی لبلرینك بدرقهٔ خیر دیدم
اولمسون محرم بزمك کرم ایت غیر دیدم کوردم اول دلبری کوینده ایدر سیر دیدم
زینت اولمش کل ایله کوشهٔ کلزار ینه

الفراق ای تن وجان، ای دل نالنده دیدم ذره جه قالمیه جق تاب وتوان تنده دیدم
عقل وفکرم اوله جق آه پراکنده دیدم شهر ایچنده چوروان اولدی روان بنده دیدم
فتنه ایله پر اولور کوچه و بازار ینه

فاتحك نظمنه باق طبعك اکر مضطر ایسه اوقیوب شاد اولیور کیمکه دلی مغبر ایسه
بویله شاهانه سخن سویلرا کر سویلر ایسه طرف برقع کتوروب عرض جمال ایلر ایسه
شهری نور ایده کبی آتش رخسارینه

نازنینم نقدر ملتفت و مکرمسه سینهٔ صافی غرضدن نقدر سالمسه
کوینه وارمز (امیری) کیمه جان لازمسه غمزه سی تیغنه طاقت کتوره مز کمسه
نقد جان ویرمك ایله « عونی » خریدار ینه

ایلمز برکون ترحم عاشق نالاننه صانکه آهن پاره سی قویمش اومه وجداننه
نخوت چشمی مخالفدر لب خندانه غمزه لر تیغنی طولدیرمش قاشی قربانننه
دل نشان اولمق دیلر بکزر صوصادی قاننه

باق کتاب حکمتك برکره باب وفصلنه واقف اول شو کارکاه روزکارك اصلنه
محنت تموز اولور درپی بهارك فصلنه قیمت اولمز دلبرك کرچه متاع وصلنه
دل خریدار اولور آنك باقیوب هجراننه

ایتمدك شفقت بو بیمارك دل غمکیننه ای طبیبم کلمدك برکون سر بالیننه
بعدزین ایتم تجاوز مشربك آیینه ایشلسون کافرکوزك نه صیغار ایسه دیننه
ایلسون شیرین لبك نه لایق ایسه شاننه

حضرت سلطان محمد افتخار تخت و تاج مرتضی صولت فلاطون مشرب اسکندر مزاج
بویله نطق ایلر اوسلطان شهامت امتزاج آب کوثرله جهان آبنه قالمز احتیاج
ایرسه کر لعلك طبیبی خسته دل درماننه

اولدی ابراهیمه سود لالاسی جبریل کریم تربیت قیلدی کلیم اللهی فرعون لئیم
کسمز امیدی خدادن بو (امیری) یتیم شویله تنهادر بو محنتخانهٔ دهر ایچره کیم
غصه وغمدر کانن هر کیجه «عونی» یانه

یاره ویردم هرنه کیم نقددل وجان وارایسه بیلمیورقدرم ینه اول چشمی فتان وارایسه
آه کیم مکر رقیبه اویدی جانان وارایسه قصد جانم ایلیوبدر ینه هجران وار ایسه
هی مسلمانلر دمیدر باکه درمان وار ایسه

دم بودمدر آن بو آن ساعت بوساعت کون بو کون بخت ایله ایستراو کون ادبار ایله ایستر دو کون
دخت رزله جمع اولوب کاشنده یارایلر دو کون ینه سودایی کوکل خیلی پریشاندر بو کون
سنبلینی طاغدوبدر اول پریشان وار ایسه

برزمان یوتدردی قانلر جورینی مزداد ایدوب صکره شاد ایتدی فدای خنجر بیداد ایدوب
راحت ایتدی قید دنیادن دلی آزاد ایدوب اولدوکم بیلوب محله‌ك ایتلری فریاد ایدوب
باکا آغلار جمع اولوب بریره یاران وارایسه

کامیابم سن کبی مهر وفا قاشن کوروب یعنی مهر قدرتك عالمنا طاشن کوروب
فیض عشقکله کوکلده کوثرك باشن کوروب سن درمکنون فراقکده کوزم یاشن کوروب
باکه تقلید ایدوب آغلر ابرنیسان وار ایسه

نشوهٔ شوق لبکله جوش ایدر صهبای خم ماهه بکزر زیر پای اشهبکده نقش سم
عاشقك اولمزسه هر کیم عقلیدر نابودوکم یوزوکه عاشق اولانه منکر ایمش دوستم
زاهدك کوکلنده یوقدر نور ایمان وار ایسه

سلسبیل باغ جنت آتدی بر در صفا ای (امیری) ویردی یا برمیوه طوبای ذکا
یا دیدی سلطان محمد بویله شعر دلکشا اول شه حسن وجماله چون قول اولدك «عونیا»
سا که اولمشدر مسلم ملك عثمان وار ایسه

آتش حسرته یاندی دل نالان بو کیجه اولدی دنیا سرشوریده‌مه زندان بو کیجه
اویوماز آهم ایله دیدهٔ دوران بو کیجه چوقیدر ایتسه کوکل ناله وافغان بو کیجه
کلمدی مجلسه اول دلبر فتان بو کیجه

جامهٔ ماتمه کیردی شوجهان صانکه بوشب کورینور رنك سیهده کوزیمه هر کوکب
ایتمدی بزمی منور اوپری نولدی سبب تاسحر قالدی کوکل ظلمت ایچنده نه عجب
یانمدی قارشمه اول شمع شبستان بو کیجه

کلمکه باشلادیغن موسم نوروزی بیلوب قیلدی حاضر اوکله باد صبا باغی سیلوب
نیلیم طورمدی کیچدی بودل زاری دلوب نه عجب آغلر ایسه بلبل جان چونکه کلوب
کلوب اکلنمدی اول وجهی کلستان بوکیجه

مطربا ساز وکمان و نیی افغانه کتور بت رقاص سهی قامتی جولانه کتور
هرنه اسباب طرب وارایسه میدانه کتور ساقیا دفع ملال ایتمکه پیمانه کتور
صدی چونکه اوکوزل عهدایله پیمان بوکیجه

حضرت فاتح ذیشانی خدای منان ایلدی عدل وشجاعتده وحید دوران
دیدی بو نظم همایونی او ممتاز جهان کلوب اول سرو روان اولمدی یانمجه دوران
کوزلرم ایتدی روان یاشلر ایله قان بوکیجه

بوسلاست ایله جامی ایشیدرسه سوزیکی بو فصاحتله هامی ایشیدیرسه سوزیکی
بو بلاغتله پیامی ایشیدرسه سوزکی بو کلام ایله نظامی ایشیدرسه سوزیکی
ایلتر ساکه حسد سعدی وسلمان بوکیجه

نی زار ایتدی (امیری) غم دلدار کلوب دائما پرسش ایدر خاطرم ادبار کلوب
بختی کور بکا تسلی ویرر اغیار کلوب وصلتی شمعنی چون یاقمدی اول یار کلوب
فرقتی نارینه «عونی» ینه سن یان بوکیجه

[١]

حرف یا

جلب آیله لانه یه اوهمای یکانه یی عنقایه مسکن ایله ینه آشیانه یی
یاد ایله آنده بو سخن نازکانه یی ساقی پر ایله جام شراب مغانه یی
معمور قیل خرابه واران کارخانه یی

ای ساقی پیر دیر ایله رندانی همدم ایت ایصال پیش طاسم کنجینهٔ جم ایت
اول رهنمایه بویله نیاز دمادم ایت ای پیر دیر ، اهل خراباتی محرم ایت
کشف ایله باده سرّ نی ترک ایت بهانه یی

[١] اندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدینك ٩نجی صحیفه سنده .
«عدلی» عدل پرورز ، داور داد کسترز
بوسوزی آکا سویلرز آکلیه نکته دان اوله»
مقطعنی حاوی اولان غزل فاتح سلطان محمد خان ثانی نامنه محرر ایسه ده بیتده کی «عدلی» مخلصیله وبرده شاعر مشهور قاضی عسکر باقی افندینك آنی تنظیر ایتمسیله مثبتدرکه غزل مذکور اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینکدر. ذکر اولنان کتابده فاتح نامنه کوریلوبده بوراده کورلمینجه سببی آکلاشلمق اوزره اشارت اولندی .

بلبل چنده نغمه‌لر ایتسون مقام ایله نظم جناب فاتح عالی کلام ایله
رندان اوقور بو شعرینی پك احترام ایله بیخودلق ایتسه‌لر اگر اسرار جام ایله
مست ایله صونمغیله می بیخودانه‌یی

اول می که زیب دست اوله من جست وجو ایله اول می که قطره‌سی آلتور آب رو ایله
اول می که وصفی حشره‌سورر گفت وگو ایله اول می که لوح دلدن آلور شست وشو ایله
عیش مغانه‌یی وجفای زمانه‌یی

طوتمش جهان معرفتی پرتو قدیم ایله تنوّر نظر ای مرد مستقیم
تاشش جهت سگا کورینه معبد عمیم کورمی فراغتی نظر ایت سقف دیره کیم
نار کلیمدن دیلر ایسن زبانه‌یی

ویردی (امیری) حق بکا نطق وفهم وبصر حمد اولسون ایتدی اشرف مخلوق اولان بشر
ایتسیدم آه یثرب وبطحایه بر سفر «عونی» اوبزمه وارمغه لایق دکاسه گر
منع ایتمه کز که باری اوپه آستانه‌یی

میل حسن دلبر ایتمه بی‌قرار ایلر سنی درد ایله سرگشتهٔ لیل ونهار ایلر سنی
داستان مجلس اغیار ویار ایلر سنی یمه دلبرلر غمن ای دل که زار ایلر سنی
گر عزیز عالم ایسن داخی خوار ایلر سنی

حضرت سلطان محمد خان اوافلاطون نفس نظمنی گویا همای حکمته ایتمش قفس
بویله پند ایلر سگا ای مبتلای نیمرس گرسیه کاکللرك سوداسن ایلرسك هوس
عالم ایچنده پریشان روزگار ایلرسنی

قوش کبی سرعتله بی‌قیدانه دوشمه هر یمه راه عزم ملك بلکه اوغرار دهشت آور بریمه
صابر اول بو عالمك نیك وبدندن غم یمه یوز سورم بر شهسوارك آتی ایزینه دیمه
داخی گردینه ار شمزدن غبار ایلرسنی

ای گلستان امیدمده گل نازکترم ای شبستان طربکا همده زیب و زیورم
ای ملاحت مشرقنده آفتاب انورم دیر ایمشسن یولمه جان ویره‌نه رحم ایلرم
بو سوز اهل حسن ایچنده شرمسار ایلرسنی

بو (امیری) جسم فردین یولکه خرج ایلیوب حاصلات آه سردین یولکه خرج ایلوب
درّ شوق ونقد دردین یولکه خرج ایلیوب اشك سیم وروی زردین یولکه خرج ایلوب
« عونی » برگون دوستم کندویه یار ایلرسنی

طولاشدم ملك رومی قندهار وشام وشهبایی تحرّی ایلدم تبریز و شیراز و بخارایی
جهانده بولمدم اول تاجك فرخاره همتایی کوراول ترك خطایی نوش قیلمش جام صهبایی
صالار دل ملکتینه ترکتاز قتل ویغمایی

پریشان ایلمش زلف سیاهی عقل مشتاقن   هراسان ایلمش چشم قضا تأثیری عشاقن
کموش آیینه صاندم سیر ایدنجه جسم برّاقن   یوزی نازکلك ایله بیله ویرمش کللر اوراقن
قدی چاپکلك ایله خاکه صالمش سرو رعنایی

ابو الفتح جهان سلطان محمد خان مه افسر   غضنفر فرّ و فرّخ رخ او عادل دل سکندر درّ
نه دیر باقی شانه نسبت فریدون دون اولان سرور   لبندن بوسه منعینه چکرکن غمزه سی خنجر
نچین ممکن اولور دلدن چکورمك بو تمنایی

اومست بادهٔ عشوه نه درد عاشقی بیلمش   نه بر کون عاشقان سینه چاکن کوزیاشن سیلمش
آنی صنع آلهی کلشن قدرتما قیلمش   بهار عارض دلبرده تازه کللر آچلمش
ایدرسه نوله بلبل کبی عاشقلر تماشایی

بو کون پیر مغان عشقك اولدم بزمنه محرم   شراب ناب ایله اولدی بکا بر مغبچه همدم
نکاه التفاتنده حیات جانفدا مدغم   مجبمی مغبچه نك لعل جانبخشینه جان ویرم
که بودیر کهندن طشره صالمشدر مسیحایی

اوجای شوقبخشایی ایدنجه خاطرم مرکز   جلای فیض ایله اولدی کوکلدن ژنك غم مفرز
بکا اولدی نیچه اسرار پنهان ظاهر وابرز   خرابات اهلنك یاننده چون بر جرعه یه دکمز
یریدر آتشه صالسم لباس زهد و تقوایی

کوکل اولدی ضیای عشق ایله بر وادیٔ ایمن   مساویدر نظر کاهمده شمدی کلشن و کلخن
کلیر هر بر جهتدن کوشمه آواز لاتحزن   نیچه پنهان ایدم کم آتش عشق و می روشن
قیلور اظهار چاك سینه دن هر سرّ اخفایی

یتر بویله (امیری) غفلت ایتدك ترك دنیا قیل   جناب حقّه جاندن طاعت ایله میل عقبا قیل
طورر جامی و لکن نرده جم بر کرّه خلیا قیل   چیقر جام جمی «عونی» خزینه کدن تماشا قیل
اکر بیلمك مرادکسه کماهی کار دنیایی

~~~

پرتو مهر صفادر دلمك مقتبسی   سوه‌لی سن کبی بر شوخ مسیحانفسی
اوله‌لی نطق شکر درشکرك دسترسی   کوکلمك لعلکه جان ویرمك اولوبدر هوسی
خاکپا یکدرر آنجق کوزمك ملتمسی

دام هستی‌یه کوکل مرغی شکار اولمشدر   زیر و بالایه نظر بند کذار اولمشدر
قفس سینه‌ده بی‌صبر و قرار اولمشدر   مرغ روحك که هوالك ایچره اوچار اولمشدر
دیده پرواز کهی، سینه مشبّك قفسی
~~~

حضرت فاتح او سلطان وحید اقطار — باسط امن وامان اولمش ایدی لیل ونهار
دیدی بو نظم تری حضرت مولاناوار — سینه‌چاك وکوزی نمناك ایدر ناله وزار
قیلسه تأثیر عجب اولمیه نایك نفسی

بنی خشنود ایده‌مز یاره‌می برکیمسه‌صاروب — اویله سزلاتدی اوغمزه دل‌بی‌تابی‌یاروب
دونمشم برك خزان غمه‌بکزم صاراروب — ماجرامی دیه‌مز یاشم اشیکوکه واروب
کربکمدر وار ایسه اشبو یولك خاروخسی

سکا بکزتدی (امیری) کل باغ ارمی — کیمی‌خورشیده شبیه ایلدی سن‌غنجه‌فمی
کوثره طوتدی معادل کیمی‌سن مبتسمی — هرکشی جانی کبی‌سودیکیچون سن‌صنمی
سکا جانم دیسه (عونی) نه‌ضرر جان کسی

مظهر لطف ومروت ایلدی شاهم بنی — شاد ومسرور ایتدی آخر بخت آ کاهم بنی
کامیاب اولدم براقسون بعد زین آهم بنی — زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی [١]

طالع اولمش نیچون بیامم که بندن منفعل — اوستمه درد وبلا باشلر هجومه متصل
اولمشم رنج واذا چکمکده فرد مستقل — جوردلبر، طعن دشمن، سوزفرقت، ضعف‌دل
درلو درلو درد ایچون یاراتمش اللهم بنی

درتیوزاللی‌ییلدن افزوندر (امیری)بواثر — شاعرانك لوح وجدانده اولمش مستقر
باق نه دیر سلطان محمد فاتح عالی سیر — یاقمغه‌هم یقمغه‌چوق‌سویاشوب سرایتدیلر
سوز سینه، اشك دیده، آتش آهم بنی

صبحه‌دك راحتسز ایلر هرکیجه آهم بنی — برعجب سودایه مقرون‌ایتدی‌دلخواهم بنی
استه‌مم آزاده‌قالمق کوردی اول‌ماهم بنی — عشقنك قیلدی اسیری یار آ کاهم بنی
زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی [٢]
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

---

[١] شو مطلع بیتی اندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدینك اوننجی صحیفه‌سنده حضرت فاتح نامنه محرر ایسه‌ده جلد مذکورك ٥٦ نجی صحیفه‌سنده زیرده‌کی ایکی بیت ایله برابر اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث نامنه دخی مسطور ومقیددر. حالبوکه عاشق چلبی تذکره‌سنده هراوچ بیت حضرت فاتح نامنه محرر اولوب تذکرهٔ مذکورهنك ایسه اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینك کهواره‌پیرای ولادت اولمسندن مقدم تألیف اولنمسی بوبابده‌کی ترددی دفعه کافی وثائق‌مثبته‌دندر.

[٢] دیوان فاتح اله کچمردن مقدم تذاکر شعرادن اقتطاف اولنان ابیات شاهانه‌لرندن بالاده کیچن اوچ بیت تخمیس اولنقله برابر مطلع بیتی بو صورتله آیریجه‌ده تسدیس اولنمش ایدی. دیوان جناب فاتح کشف اولندقدن صکره بوتسدیس ثنای دیوان ایله تذییل قلنمشدر.

کیمکه قید عشقدن آزاده‌در عاشق‌دکل　　بر بزندن حالت نیـك وبدی فارق دکل
دعویٔ عشق ایتـه‌قوّلنده ینه صادق‌دکل　　حاصلی لا قیـد اولمق عاشـقه لایق‌دکل
زلفنك زنجیرینـه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

هر برنده‌خصممك اولسیدی آهندن بیلك　　قوّة الظهرم اولوردی معشر انس وملك
محور مقصودم اوزره کردش ایلردی فلك　　ممکن اولمزکن بنی زنجـیرلر ضبط ایلمك
زلفنـك زنجیرینـه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

مرکز صدق وعبودیتده بن قیلدم ثبات　　دمبدم امّا رقیب ایلردی عرض ترّهات
ایتمدی لکن رقیب روسـیاهه التفـات　　یارمك سیرایلسون لطف ووفاسن کائنات
زللفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسون آزاده اللـهم بنی

آفتـاب مشرق اقبـاله ایردم عاقبت　　التفـات یار فرّ خفـاله ایردم عاقبت
حمدلله دولت و اقبـاله ایردم عاقبت　　حاصلی مقصود مافی‌البـاله ایردم عاقبت
زلفنـك زنجیرینـه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

کوی جانان اویله مسکندر بکا روز ولیال　　انفکاکه بر قدم یوقدر بنچون احتمال
ایلسـه هر کیم بو آرام دمادمدن سؤال　　بویله اعطای جواب ایلر دل شوریده‌حال
زلفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

زور بازولر بیله اولمقده‌در پابنـد عشق　　هیـچ برشی عاشقی ضبط ایلمز مانند عشق
ای (امیری) عاقبت اولدم سلاسل بند عشق　　بختمه رشك ایلسون جمله سعادتمند عشق
زلفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

حضرت سلطان محمدکیم اودر دارا سپاه　　فتح ایدوب قسطنطنیه‌شهرین ایتدی تختکاه
ذات مسعودی ایدی بو ملکه برلطف اله　　عشقنی بو بیت ایله اعلان ایدر اول پادشاه
زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغندن ایتمسـون آزاد اللهم بنی

خاندان آل عثمانك كورك عرفانی آكمیك سائر سلاطینك علوّ شانی
آكلایك بو دودمان اعظمك رجحانی فاتحك اشته قرائت ایلیك دیوانی

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

فاتحك شاهانه دیوانن زیارت ایتملی نظمنی تعظیم ایله تلثیم ورؤیت ایتملی
روح پاك ناظمه اهدای رحمت ایتملی بویله غرا نطق ذیشانن قرائت ایتملی

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

حافظ وسلمان وخاقانی زیارت ایلسون شوكت وجامی وقاآنی زیارت ایلسون
جمله شاعرلر بو دیوانی زیارت ایلسون برده بو نظم درخشانی زیارت ایلسون

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

صانكه هر بر نقطه‌سی برنازنینك خالیدر هر منور حرفی بر نقش ازل تمثالیدر
اعظمیت عینیدر یا اقدسیت دالیدر اول معظم پادشاهك نظم عالِ العالیدر

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

كورمدكمی نظمنی اول پادشاه اشهرك نطق عالیدر اوسلطان غضنفر پیكرك
آفرینخواندر آكا جبریلی عرش اكبرك ازبر ایت بو مطلعن اول تاجدار اشعرك

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

صفحهٔ دیوان ایچنده جمع اولان آثاره باق هپ تصوفدر كلام فاتح كرّاره باق
برق‌اورر نور تواضع شعر قیمتداره باق برشه یكتا بونی نطق ایلدی گفتاره باق

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

همتی اون آلتی ملكك فاتح مشهوریدر هم ایكی یوز شهرذی‌شانك دخی منصوریدر
شبهه‌یوقكیم خالقك منظوری هم مغفوریدر اول شهنشاهك بومطاع مطاع معموریدر

زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

بر یره جمع ایلدی نادیده الفاظ ومأل کوسترر شاعرلره بر شاهراه انسجال
بویله شهنظم ایلدی انشاد او ظل ذوالجلال بویله غرّا مطلعی یازدی اوشاه بی مثال
زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

مونس اولدی بکا عشقك دها کیم یارم اوله یالکز آه دلم مشعلهٔ دارم اوله
شعلهٔ بارقه افروز شب تارم اوله ایستهمم بشقه کرمکار ووفاکارم اوله
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش (١) لله که دخی یار وفادارم اوله
نظر ایت حضرت فاتح نه بیوك سلطاندر ابن سلطان مراد ابن محمد خاندر
ییلدیرم خان ومراد خانه مدار شاندر فخر اورخان عمر معدلت وعثماندر
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفادارم اوله
عشق دیدار محمدله ایدن چاك قبا کسب آرام ایدهمز حسرت ایله صبح ومسا
کوزینه ساحهٔ دنیا کورینور سجن بلا روزوشب بویله ایدر دردایله فریاد وندا
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفادارم اوله
بو جهانده سکا لازم دها عالی مأوا بر یره کلسه کوکلر سکا اولسه دنیا
چونکه اولدی بوجهان خاك فنادن پیدا یاقیشیر روحدن اولسه سکا برقصر صفا
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفادارم اوله
مجلسمده بولنور هر کیجه اندوه والم اولدی چشم دله سیمای صفا نامحروم
نوردر شمدی بکا رنك سیاه ماتم شوق ایله یاد ایدرم اشته بو بیتی هر دم
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفادارم اوله
تیر درد والمك سینهمه آچدی یاره بوکا اظهار سرور ایتدی دل بی چاره
کلیور چونکه خیالك بنی استفساره نوله شکر ایلر ایسهم لطفکه ای مهپاره
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفادارم اوله

[١] الفسز اولهرق قرآن کریمده دخی موجوددر .

شاهد اولسون بو سوزه ایشته بتون مغبچه کان ساقیٔ خنده نما عاشق زار ونالان
یتشیر ذوق خیالك بکا بر مونس جان بشقه یوق برالم چونکه بحقِ خوبان
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفا دارم اوله

نظر ایت چشم بصیرتله بتون اشیایه نور عشق ابدی ویرمش آکا پیرایه
درد عشقك بکا اولمش نه بیوك سرمایه نشر واعلان ایدرم ایشته بتون دنیایه
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفا دادم اوله

نوردن قدّکه بر جامهٔ زیبا یاقیشیر آفتاب اولسه سکا تخت معلّا یاقیشیر
عاشقان حیرت ایله ایتسه تماشا یاقیشیر بکا عشقك کبی بر مونس یکتا یاقیشیر
درد عشقك که بنم مونس وغموارم اوله
حاش لله که دخی یار وفا دارم اوله

عالمك باقمم (امیری،) کوزی آهولرینه سیم زانولرینه عشوه‌لی بانولرینه
شوخ مهرولرینه کردن وپهلولرینه رخ وابرولرینه غبغب وکیسولرینه
درد عشقك که بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله که دخی یار وفا دارم اوله

سینه دن صفا انفکاك ایلدی وکل محنته انهماك ایلدی
تیغ حسرت یورکم چاك ایلدی عالم فرقت بنی خاك ایلدی
دلی تیرغم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

حضرت سلطان محمد خان کبی روز کارك پادشاه غالبی
شعرده عطف ایتدی ذهن ثاقبی باق نه عالیدر کلام صائبی
دلی تیرغم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

دردك آچدی سینه‌م اوزره یاره‌لر جکر صیزلار زخمم بنی پاره‌لر
رحم ایلمز حالمه مهپاره‌لر کیمسه‌دن دردیمه اولمز چاره‌لر
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

مبتلایم بر بلالی اسمره آغلارم باقدقجه سیاه گوزلره
رحم ایدرمی عجبا بو چاکره بویله نیاز ایلسەم او دلبره
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

شوق تهالكله مالا مال ایدم مهیّای راه استقبال ایدم
پای انداز اسب استعجال ایدم بن سنی صید ایتمكه میّال ایدم
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

حالمی بیلمم كه كیمه سویلیم درد گیسوبی نسیمه سویلیم
نیجه ، سن یار بسیمه سویلیم آغلاشەلم بر یتیمه سویلیم
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

گورمدم سنك كبی مهپارەیی آغلادرسك عاشق بی چارەیی
آچدك یورەگدە اویله بر یارەیی بر برندن سیچمم آغی قارەیی
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

عالمه حسنك اوكونكه صالدی اون یوزوكه بیلممكه باقدم بن نیچون
هپ قباحت بندەدر ای یوزی گون بنی بو دردە دوشوردك تا او گون
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

صوردی بر گون او جوان مه جبین سندە ندر دائم بو آه وانین
بندە ویردم بویله جواب حزین دیدم ای عمرمك واری نازنین
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

ای (امیری) پیر و برنا بویلەدر مقتضای زیر و بالا بویلەدر
مسلك اجداد و آبا بویلەدر مبتلادر دردە دنیا بویلەدر
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژەك فكری بنی هلاك ایلدی

عقلمی ایتدی پریشان پرچمك یوره‌کم قان ایلدی غنچه فمك
بکا رفیق اولدی سنك ستمك پولادمی بیلمم پنجهٔ الملك
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

حضرت سلطان محمد خان پاك نو شیروان عدل و ارد شیر ادراك
صاحب فکر متین عقل چالاك دیدی بو نظمی او شاه فیضناك
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

بر زمان همدم ایدم یاران ایله بر زمان همبزم ایدم اخوان ایله
بر زمان محرم ایدم رندان ایله شیمدی جانا محنت هجران ایله
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

بر زماندی ذوق اولاد و عیال بر زماندی لذّت احباب و مال
اولدی شیمدی جمله‌سی خواب و خیال ایلدی عشقك بنی شوریده حال
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

کورمدم سنك کبی بر غنچه فم عشقکده مستتر جور دمادم
مونسمدر محنتك نرده طورسم دردك برابر کیدر نره کیتسم
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

خنده ایتسم غمزه‌ك حدّت کوستر بن نیاز ایتدکجه شدّت کوستر
کونا کون آثار نخوت کوستر رقیبه یا نیچون شفقت کوستر
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

یارك محشرده دامنك طوترم دنیاده ایتدیکك جوری سویلرم
آغلارم فریاد و زاری ایلرم دیرم ای جفا کار مه‌پیکره
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

غمك هر محنتك اساسی ایمش جمله بلالرك بلاسی ایمش
جفالرك دخی جفاسی ایمش بتون اذالر اقرباسی ایمش
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

غم اولمشدر بندۀ فرمانبرك فرحده قپوکده عبد کمترك
هر نه امر ایتسن آنلردر یاورك بن استرکن صفای جان پرورك
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

ای جفا جو چشمك نه فتّان ایمش بو (امیری) یه بلای جان ایمش
عشقکده سرّ خفی پنهان ایمش جسممده جان طمرمده قان ایمش
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

نه اعلا بر تماشا کاهدر معمورۀ دنیا نولوردی اولسه رهیاب خزان بو کلشن زیبا
اولور آلام وحسرت بر برین تعقیب ایله پیدا غنا ویرمز اقامت مدّتی کوتاه ایمش حیفا
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

بودر سلطان محمد خان ثانی فاتح اعظم بو کاجولان دمنده تنك اولوردی عرصۀ عالم
روادر اولسه شعری یادکار عالم وآدم نه دیر باق اول شه اعظم او ظل الله معجزدم
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

زمینده عالم آرا روضه لر کاشانه لر کوردم سماده حیرت افزا انجم وشمس وقمر کوردم
کتاب عمر انسانی فقط پك مختصر کوردم همان هر شخصی دنیاده مهیای سفر کوردم
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

ید عمر بشرده چارۀ تمدید مدّت یوق غضنفر صولت اولسه کده بونکچون الده قدرت یوق
تخلّف غیر ممکندر رضادن بشقه صورت یوق زیاده طورمغه عمر طبیعیدن اجازت یوق
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

طولاشدم چوق زمانلر عالمبالاى ديكرده بولندم‌صكرده‌ده صلب پدرده‌رحم‌مادرده
وجودم‌خيلى‌دم‌خون‌جكرله‌اولدى‌پرورده مقدّرمش بولنمق آخرى‌دنيا ديمن‌يرده
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديد اولمدى ذوقم عاقبت‌وقت خزان اولدى
بوفانى عالمك هر حالنـه باقدقچه بيزارم دكل باتّه مائل زينت دنيـايه افكارم
نظر انداز آفاق وزمين وآب واشجارم تماشاى بدايعدر جهانده وار ايسه كارم
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديد اولمدى ذوقم عاقبت‌وقت خزان اولدى
جهانك نقش كوناكونى شايان تماشادر سلامت باغى ديمش نامنه جاى‌طربزادر
فقط ذوق وصفايه مائل اولمه عين‌رؤيادر بهارنده‌خزان آثارى سرعتله هويدادر
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديد اولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان‌اولدى
حدود عقل‌قاصر كشف سرّ اللهه مائلدر اوبحث اعظمك حقيله دركى غير قابلدر
جهان بردار غفلتدر بشرده كرچه غافلدر بوظاهردر فقط‌احوال دنيا ظلّ‌زائلدر
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديداولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان اولدى
اومرشدلركه آنلرده عياندر فيض نورانى ويررلر طالبان كائنـاته درس روحانى
اودرس‌حكمت‌آرانك‌بودر‌محصول‌وجدانى مشاهدر خياله حال دنيا ، عمر انسانى
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديداولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان اولدى
نجومه‌باقسم اطرافنده‌ظلمت رونمادرهپ نهال كائده‌ده خار مشقت رونمادر هپ
بوقدرتلرده كرچه‌سرّ حكمت رونمادرهپ فقط‌انسانه‌هرحكمتده‌حيرت‌رونمادرهپ
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديد اولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان‌اولدى
بوعالم كرچه بركاشـانهٔ ذوق ومسرتدر فقط اقبال وثروت اولمسه دارفلاكتدر
اولان‌انسانه الزم حسن اخلاق‌وعبادتدر بقا نرده وجود آدمه ، دنيا موقّتدر
سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديداولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان اولدى
علوم اهليله صحبت‌ايتمه‌در مقصود عشرتدن دكل‌خالى‌بوذوقك‌امتدادى خير ورحمتدن
دقايقين اولوب آكله بواسرار حقيقتدن ايشت بونكته‌يى فاتح كبى استادحكمتدن

سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدیداولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

(امیری) تابع امر خدادر جمله موجودات ، توقف ممکن اولمز دائما کچمکده در اوقات
بو عالمده سلامت نرده راحت نرده درهیهات ، ایدر بو مدعایی ایشته بو بیت بلیغ اثبات
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

خدا هر آدمه بر کونه ویرمش عقل واذعانی ، نیچون خودرایلر فهم ایلمز فکرنده نقصانی
تجاوز ایتمه‌در حدین عجب بر سر انسانی ، ایدر ایضاح ایشته فاتحك بو بیت رخشانی
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره[۱] قورام آنی

اکرچه شپره انکار ایدر شمس جهانکیری ، جلی بر نوره قارشی وارمیدر بر حکم وتأثیری
اودر کندوسنك انجق مدار حمق وتشهیری ، اولور نفسنده ظاهر هر کسك نقصان تدبیری
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

جناب فاتحك عصرنده دنیا غرق نور اولدی ، نمایان هر کسك قلبنده انوار سرور اولدی
نصلسه بر قرامان اوغلی دلبند غرور اولدی ، آنك حقنده بو مطلع شرف ریز صدور اولدی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

ایشن بر آدمك ذات خدانك لطفی بر کتسه ، اولور توفیقه مظهر هر نه سمته میل ایدوب کیتسه
کدای روز کار اولمز نظیر اغنیا تتسه ، عبثدر بحر ایله قطره مساوات ادعا ایتسه
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

امیدم میوه‌سی نخل املده شیره‌لنمشدر ، بو فیض حقی کورمز چشم قلبی خیره‌لنمشدر
باقك شوم مردم کستاخه عقلی تیره‌لنمشدر ، مکر اغفال ایدوب بنت العنب همشیره‌لنمشدر
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

اکرچه قورقوسندن جان آتوب اعزازه قالقشمش ، حقیقتده نه مدهش حیله‌لر ابرازه قالقشمش
تفرد موقعن زعمنجه اول احرازه قالقشمش ، بو کنجشکه باقك شهبازایله پروازه قالقشمش
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

---

[۱] بو کلمه ـ قاره‌م ـ و ـ قرام ـ شکللرنده دخی کورلشدر.

شناور اولمیانلر کیرمکه دریایه قادرمی جهالت اهلی بحث فاضل یکتایه قادرمی
خذف اولمق مساوی درّ بی همتایه قادرمی ظلام شب ضیای ماه ایله دعوایه قادرمی
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

(امیری) نیجه کرّه عفوه مظهر قیلدی اول سلطان بو خالی قالمدی امّا خیانت ایتمدن برآن
نهایت باقدی کیم اولمز بوکا لطف ایلمك شایان اوسلطان ایلدی آخر بو بیتك حکمنی اعلان
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

بو درّ شاهوار حکمتی ای دل زیارت قیل نه عالی مطلع شاهانه در تعظیم وحرمت قیل
اوسلطان جلیلك روحنه اهدای رحمت قیل ایدر خالقدن استمداد روح بیته دقت قیل
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

کیدنجه شرقه مغلوب ایلدی دارای ایرانی دونجه مغربه فتح ایتدی صربستان ویونانی
حمایه ایتدی اهل حکمتی ارباب عرفانی بوعالی مطلعی انشاد قیلدی طبع ذی شانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

او سلطان جهان طبع بلندین نامدار ایتمش مثال حیدر کرّار قدرت آشکار ایتمش
کرامت کوستروب کویا که نطقن ذوالفقار ایتمش بو شاهانه کلامی یادکار روزکار ایتمش
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویرر سه کر قره یره قورام آنی

معظم قهرماندر عالمك جنك و جدالنده بیوك طوپلر اصاغه ایتدی اشقودره جبالنده
جهان دترردی هر بر حملهٔ حیدر مثالنده کورك حقدن نیازی نطق سطوت اشتمالنده
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

شه اشعاردر بو مطلع یکتای سلطانی حقیقتده بودر طغرای غرّای حکمرانی
سوادنده عیاندر بیضهٔ عنقای روحانی بیاضنده نهاندر دودهٔ اسرار نورانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

بو مطلع روحنی شاد ایلمش جمشید و خاقانك   یانده قیمتی کمتر قالور یاقوت و مرجانك
کاوب سورسون یوزین تعظیم ایله اقوامی دنیانك   زیارت ایلسون کرّوبیانی عرش اعلانك
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام اونی

بو غازی قهرمانك اولدیلر محکوم فرمانی   طربزون ایمپراطوری قریم خانی موره بانی
آلوب استانبولی افلاق و هرسك بوسنه بغدانی   دیدی بو مطلعی میدان جنك و حربك ارسلانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

(امیری) طبعمه امداد ربّ لاینام اولدی   اوشاهك شعرینه تخمیس و تسدیسم تمام اولدی
آچلدی تازه کللر زینت باغ کلام اولدی   جناب فاتحك دیوانی مسکیّ الختام اولدی
بزمله مردلك دعوا ایدرمش بر قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

سلطان بایزید خان ثانی حضرتلرینك دیوان شاهانه‌لرینك تخمیسی

مناجات

بو عبد مذنبه خطا یارشر   عمرینی ایلمك هبا یارشر
کریما شانکه عطا یارشر   خدایا خدالق سکا یارشر
نته کیم کدالق بکا یارشر

سنسن پادشاهی جهان خلقنك   خالق ، الٓهی جهان خلقنك
قپوك سجده کاهی جهان خلقنك   چو سنسن پناهی جهان خلقنك
قمودن سکا التجا یارشر

قدرتك هر ذرّه‌یه یتدی سنك   کوش جان هر امرك ایشتدی سنك
هیبتك هر جانبه کیتدی سنك   شه اولدرکه قوللغك ایتدی سنك
قولك اولمیان شه کدا یارشر

شو جان کم درّ عشقك بیلمیه   شو تن کم بحر شوقك بو یلمیه
شو دیل کم مناجاتك سویلمیه   شو باش کم سکا سجده ایلمیه
سر شاه ایسه زیر پا یارشر

بایزید خان ایدی او شاه انور   ابن ابو الفتح خسرو اکبر
باق نه دیر مناجاتنده او سرور   شو کم درّ غفرانك آلمق دیلر
غمك بحرینه آشنا یارشر

شریعتك غیری یوله کیده‌نك   جاهلانه هذیانلر دیه‌نك
سوزینه کیم باقار اویله دشمنك   شو دلکم مریض غمکدر سنك
آکا ذکرك ایله شفا یارشر

سنك محبتك یورکده طورر   تعریفی ناممکن صفا کتورر
کوکل هر ذرّه‌ده قدرتك کورر   اکرچه کم عصیانمز چوقدرر
سوزمز ینه ربّنا یارشر

نه اولديغمزى بيلميورز بز لكن كناهمز چوقدر شبهه‌سز
دردلى‌يز غملى‌يز مجرم وعاجز نه اميد ونه بيم درر ايشمز
همان بزه خوف ورجا يارشر

كزدى (اميرى) خجندو دهلى‌يى بولمدى بر منوّر مقصدلى‌يى
نرده بولسم بايزيد و شبلى‌يى اگر عدل ايله صوره‌سن (عدلى)‌يى (١)
عقوبتدر آكا سزا يارشر

سن غفورسن لطف وعطا يارشر بن غافلم جرم و خطا يارشر
عفويكى ايلمك رجا يارشر بن ايتدم آنى كم بكا يارشر
سن ايله آنى كم سكا يارشر

ملول ملول قورقوله طالميه اطرافنى زبانيلر آلميه
قهرك آنى جهنمه صالميه شو كونده كه هيچ چاره‌سى قالميه
آكا چاره رس مصطفى يارشر

توحيد بارى

چشمى تنويرايت بوموجودات فيض ايثاره باق صنع سرّالله اعظمدر بتون آثاره باق
حيرت اندر حيرته مستغرق اول اسراره باق خواب غفلتدن اويانوب زينت اشجاره باق
قدرت حقه نظر قيل رونق ازهاره باق

صنعيدر بر صانعك بوعالم حكمت قرين بونده دوشمز اشتباهه صاحب عقل متين
جلوه كردر هر طرفدن پرتو عين اليقين كوزك آچ كور نيجه احيا اولدى اموات زمين
حشر احياده اومنكر ايتديكى انكاره باق

واراى‌يسه هرنه بوموجودات اگرچنده خشك وتر هر برى حقه لسان حال ايله توحيد ايدر
ايله آثار جناب كبريايه بر نظر سبزپوش اولوب قيامه طورديلر هر برشجر
قيلديلر سجده حضور قلب ايله كهساره باق

رونمادر جامع كلشنده فيض ذوالمنن كوسترر هر برشكوفه بشقه بروجه حسن
ماشاءالله بو نه قدرتدر ندر بو انجمن منبر شاخ اوزره چيقمش وعظ ايدر مرغ چمن
سلسبيل آياتنى تفسير ايدر انهاره باق

سعى قيل عزم ره ابراز اسلاف ايليوب ناظر اسرار عشق اول قلبى شفّاف ايليوب
نظم سلطان بايزيدى كوش ايت انصاف ايليوب مشربك آب روان كبى اكرصاف ايليوب
عاشق صادق كبى سن كل برو ديداره باق

---

(١) مخلص شاهانه‌لرى «عدلى» در .

ایله هر بر ذرّه‌یه باقدقجه توحیـد خدا صدق ایله‌هر ایشده‌قیل‌وجدانی‌ربط کبریا
اولمسون‌سعی‌ایت‌بوفیض‌الفیضه مانع ماسوا خار فکری بلبله کلدن قومز بوی وفا
یوق‌حسابنه صای‌اغیاری بروکل‌یاره باق

فیض تفتیش ایت(امیری) مسلك‌ابرارده عزّ دارینی بولورسك خصلت اخیارده
ثابت اول کسب رضـای احمد مختارده یارین آنده قالمیم دیرسن فغـان وزارده
«عدلیا» بونده ایشتدیکك فغان وزاره‌باق

نعت شریف

وجود احمـد مرسـل‌که نور اوّلدر سرنده تاج رسـالت شـه مکمّلدر
نزول حضرت قرأن ایله مبجّـلدر محمد عربی کم رسـول اکمـلدر
تقرّبیـله قمـو انبیـادن افضـلدر

علوّ رتبهٔ محبـوب کبریایی دوشـون جمالی شمعنه پروانه اولدی‌آی ایله کون
جناب‌حق‌آنی بعث ایلدی جهانه بتـون قالان رسوللرك قومنه‌یدی دعوتی‌چون
نبـوّتی ایله بو انس وجنّـه مرسـلدر

مددرس دوجهـاندر او مفخر افلاك کمال شـانی ممکنمی ایلـك ادراك
لسان‌خامه نوله اولسه‌بیك حجاب ایله‌چاك کیم آنی‌مدح‌ایده‌چون‌مدحیدر آنك‌لولاك
دفاتر دو جهـان مدحتنـده مجملدر

آکاعدؤ اوله‌نك‌صکره‌بکزی‌صولسه‌نوله همیشه موی‌سرین بیك اسفله یولسه‌نوله
دوچشم احولی اشك ندمله طولسه نوله عدوی بی بصر آکا مخالف اولسه نوله
صحیحی اکری‌کوررلر شولارکه احولدر

کزیده مرتبه شـه بایزید ممتـازی الـهی ایله جنـان اهلنك سر افرازی
دیدی بو نعت شریفی او خسرو غازی اکرچه‌ختم‌ایدی یوسفده حسن‌اعجازی
بوحسن خالقی ایله جمله‌سـندن اجملدر

نهـال روضـهٔ اعمـالمزده یوق ثمره نه یوزله عزم ایده‌لم نزد خالق البشره
مروّت ایله امان مجـرمان دربدره ایامعـین بشر رحم قیـل فتـاده‌لره
شفاعت آیتی شانکده چونکه منزلدر

(امیری) خسته‌در اول‌ناتوانی رد ایتمه طبیب نبض بشرسـك بوجانی رد ایتمه
دخیـل دائرهٔ آسـتانی رد ایتمـه قبولك‌کداسی‌درر «عدلی» آنی رد ایتمه
آکا محبت آلك دلیل اعدلدر

حرف الف

ظن ایتمه جمالکده سنك ای بت یکتا بو خط نو آینده عبث اولدی هویدا
سیر ایله ندر بونده اولان حکمت والا شمس رخکی ایلمکه شمسهٔ غرّا
چکدی قلم قدرت آکا خط سمنسا

یانسخهٔ تفضیل ایدی خطك که یازلدی یا نصّ سنابیل ایدی خطك که یازلدی
یا آیت تنزیل ایدی خطك که یازلدی صان سورهٔ انجیل ایدی خطك که یازلدی
کوسترمك ایچون لعل لبك معجز عیسا

خان بایزید اول پادشه تخت عدالت ایتمشدی جهان ملکنك اعمارینه همت
باق نظمنه کیم هر سوزیدر زبدهٔ حکمت ریحان خطکی یازدیغی بو کاتب قدرت
تا آیت حق اوله جمالکده هویدا

آیینهٔ قدرت اولان اول عارض دلبر جان منزلیدر جنّت علیایه برابر
تحسین ایله بونظمی جهان ایلسون ازبر جان منزلی اولماغه روایحله معطّر
مشکین صاچکه اولدی محل جنت علیا

محبوس یاتار بلبل دل تن قفسنده دنیا اوینك راحتی بیلمم نره‌سنده
دوش اولدی (امیری) غمه هر ملتمسنده مجنون اوله‌لی لیلیٔ زلفك هوسنده
سودای خطك ایتدی مکان «عدلی»یه صحرا

عنبرستان جمالکدن سنك ای مهلقا یوکلنوب سرمایهٔ نکهت نسیم جانفزا
ویرمکه حوریلره نوتحفهٔ حسن وبها بوی زلفکله بهشته کرواره باد صبا
روضه‌دن قارشو چیقوب رضوان دیه‌کم مرحبا

خاك پا یکده سنك ای قرّهٔ اهل نظر بر عجب خاصیت اظهار ایلمش ربّ البشر
کیمیای انجلا کسب ایلر آندن هر بصر هر نه‌دم باد نسیم ایلتسه اولدم ایده‌لر
اهل جنّت کوزلرینه کرد راهك توتیا

بر دم خرّمده سلطان بایزید سرفراز روضهٔ اشعاره عزم ایتدی اوشاه دلنواز
ایلدی بونظم ایله جانانه افشای راز سایه‌سنده‌سوردیکیچون قدّ کاك عمر دراز
سرو بالا که جنار ال قالدیروب ایلر دعا

عشق جانان ایتمیور قطعا قبول اشتراك بر نفس درد وبلا ایتمز یانمدن انفکاك
سینه‌م اولمشدر نظر قیل سیف غمله چاك چاك نی کبی ناله‌م بنم پك اولدیغیچون سوزناك
ایکلیوب آهنك ایدر چنك ایلیوب قدّین دوتا

زائل اولمز کیمسه‌نك دنیاده قابندن امل انتظام عالمك ایجـابیدر صاح وجدل
بویله‌در امر جنـاب کبریای لم یزل کیمه‌شادی کیمه غم ایتمش خدا قسمت ازل
سنسزین آه ایلمك هردم نصیب اولمش بکا

بوتحقق ایلمشـدر طبّاً ای شـوخ حکیم خسـتهٔ آزار هجرکدر بومشـتاق قدیم
بر حکیمانه علاجه احتیـاجم وار عظیم درد دل درمانی صوردم طبیبه‌دیدی‌کیم
شربت لعلندن اوزکه درد که یوقدر دوا

هر نه دم کیم طاعتك قارشمدن ای جانان کیدر خاکپـایکله برابر جوهر اذعان کیدر
ترك روح ایلر (امیری) والا وحیران کیدر سن کیدرسك ای صنم صاندم بدندن جان کیدر
بو سببدن دوستم «عدلی» دیدی روحم سکا

پردهٔ عارض لامـع اولور ابر زلفی ماحیٔ پرتو طـالع اولور ابر زلفی
شـب یلدای طبـایع اولور ابر زلفی یوزینـه باقمغـه مانع اولور ابر زلفی
کونمی کوستردی عجب بخت سیهکار بکا

بویله راه غلطـه کیتدیکمـه انجنـه‌رك نا بجا خامه‌یی سـویلتدیکمه انجنـه‌رك
شرم ایدوب باق نیه بکزتدیکمه انجنه‌رك زلف دلداره شـبیه ایتدیکمه انجنه‌رك
کورکی دوندردی مکر نافهٔ تاتار بکا

بایزید خان ولی اول شـه معجز رقـه غرفـهٔ جنت اوله پایهٔ عالی قـدمه
نظر ایت نظم شهنشـاه ثریّا علمـه دل ضعیف اولدی تحمّل ایده‌مز بارغمه
سر بر اولورغم هجران دخی هر باریکاه

ای (امیری) طلب وصلت ایله زار اولدم یار ایچـون ملعبهٔ حیلهٔ اغیـار اولدم
آرزوی کل ایله خاره کرفتـار اولدم «عدلیا» صحبت اغیـار ایله بیزار اولدم
خوش کاور یار وفادار ایله بازار بکا

نورحسنك اولقدر ویردی علو شان سکا اولدی عرش کبریاده قدسیان حیران سکا
عزم صید ایتسن ویرر دست قضا پیکان سکا ای کمان ابرو نوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هر لحظه جان قربان سکا

بایزید خان ولی اول پادشـاه مستقیم اولدی حقّا مظهر عون خداوند علیم
باق نه‌دیر اول شهریار اعظم حکمت وسیم مهریکی جانده ازلدن صاقلرایدم صانمه کیم
دار دنیاده کوروب حیران اولوبدر جان سکا

جوی عشقه واردی کوکلم بوایمش کوثر دیدی کوردی یاردلپسندم شونده بونیلر دیدی
یوقسه برشیمی ینه کلمش نیاز ایلر دیدی دلده غمزدك زخمنه مرهم دیدم دلبر دیدی
تیر مژکانم یتر هر لحظه‌ده درمان سـکا

چاراقطار جهانی جست وجوایتدم بتون نورتابان عوالم آکلادم سنسن بوکون
آلمدی دنیاده کیمسه بویله شهرت بویله اون پرتو حسنك مکر افلاکه دوشمش، آی وکون
کیجه کوندز رقص ایدوب اولمشدرر حیران سکا
کورسه هر کیم حسنکی دیر بی نظیر آفت بودر دست نقاش ازل نقش ایتدیکی صورت بودر
عالم آرا کوهر کنجینهٔ خلقت بودر خوبلق سنده تمام اولدوغنه حجت بودر
کاتب قدرت که یازمش اول خط ریحان سکا
یاردن بیلمم نیچون اغیاره میل اولدی دریغ ای (امیری) هر کونم کویا که لیل اولدی دریغ
زخم تن خونپاش تأثیر سهیل اولدی دریغ خون دل یاشکله «عدلی» کرچه سیل اولدی دریغ
قانلو یاشك کوریجك رحم ایلمز جانان سکا

اشك چشمم ژاله وش رونق ویرر هر آن سکا رشك ایدر ای غنچه لب رنك کل خندان سکا
ایتمه مك جانن فدا ممکنمی بر انسان سکا ناوك دلدوزدر اول غمزهٔ فتان سکا
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا
ماه کردون عدالت شاه اکلیل وسریر آفتاب برج شوکت سایهٔ رب قدیر
یعنی سلطان بایزید ابن ابوالفتح شهیر عالم عرفانی بو مطلعله قیلدی مستنیر
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا
مرحبا ای قرة العین رسول مجتبا مرحبا ای شهریار تختگاه کربلا
ای شهید بی نظیر ای قدوهٔ راه رضا سویلرم بو مطلعی شانکده هر صبح ومسا
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا
ایسته مش وصلك کوکل اولمز رجادر عفو قیل حسن نیتدن صدور ایتمش خطادر عفو قیل
باب احسانکده برصادق کدادر عفو قیل بر نکاه نازکه جانم فدادر عفو قیل
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا
سوق عشقکده ایدرکن چاکرك بیع وشرا سودیکم ویردك بکا برغنچهٔ نکهت فزا
رزقی تأمین ایلمش اول غنچه دن یوز بیك کدا قابمه کشف ایتدی بو لطفك تحجب سر خفا
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا

ای طبیب دلکشم ای یار ممدوحم بنم باب لطفکدر مقرّ بخت مفتوحم بنم
التفاتکدر علاج قلب مجروحم بنم واراول‌ای جان‌وجهانم صاغ‌اول‌ای روحم بنم
ای کمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هرلحظه جان قربان سکا

مکتب‌فیض احتوای عشقه ایتدم انتساب اولدی‌استادم(امیری)غمزۀحاضرجواب
ترك‌جان ایتمکله عاشقلر اولورمش کامیاب مقصدم برفیض باقی ایلمکدر اکتساب
ای کمان ابرو نوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هر لحظه جان قربان سکا

حرف با

خال‌ایله کیسوبی دام ودانۀ تأمین صالوب چشمی‌اول‌شوخك‌جهانك‌صیدینه‌شاهین‌صالوب
وضع نوله‌ملك‌حسنه بشقه‌برآیین صالوب رخلرینه‌اول ستمکرکاکل پرچین‌صالوب
فتنه صالدی دینه ایکی کافر بی دین صالوب

چکدیکم درد و بلا ارتق بنم کلمز دیله برمرو تکاری بولمهم چشممك‌یاشن سیله
موج‌اورر دریایه‌دوندی‌ممکن‌اولمزا کسیله لجه‌مزوادیٔ غمدن‌زلف‌وخدك‌فکرایله
عاشقك‌کیم کیجه‌کوندز اشك‌کلکونین صالوب

سیرایدك‌اول‌حسن‌وآن‌میدانك جولانکرین عاشقی رؤیت ایدرکن وجه‌عالی کوهرین
ناز ایله اخذوکرفت‌ایتمش اوسوداکمترین کوزلری‌جلادینه‌ویرمش مژه‌خنجرلرین
دزد دل آصماغه ایکی کاکل مشکین صالوب

بایزید خان کزیندر مظهر خلق حسن موم ایدی دست همایونده پولاد سخن
باق نه عالی‌دیر او ظلّ کبریای ذوالمنن در دیشك یادیله بیدارم شب هجرکده بن
کوزلرمدن‌صبح اولنجه‌خوشۀ پروین صالوب

نیجه‌ترك‌ایتسون(امیری)آه‌وزاری‌نیلسون بویله‌در امرجناب ربّ باری نیلسون
بویله اولمشدر قلم حقنده جاری نیلسون صبر ایله غم تقدیدر عالمده واری‌نیلسون
«عدلی» کادی‌خاکپایکه یوغ ووارین صالوب

خصم‌اولورعشق‌اهانه‌حسّادبی‌شرم وحیا نشر اسنادات‌ایله تشهیر ایدر صبح ومسا
خیلی مشکل درد ایمش صبر بلای افترا کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بکا
خاراوجندن کلستان‌ایچره‌نه چکمش عندلیب

یا نصل شیدا کوکل افغانی معتاد ایتمسون هر نفس برنالۀ جانسوز ایجاد ایتمسون
کونمی‌وار‌اول‌غنچه‌لب آزاروبیداد‌ایتمسون عندلیب دل نیجه درد ایله فریاد ایتمسون
کل عذارینه کورر خار رقیب اولمش قریب

ایلمشــدر آل عثمانی خدای ذوالجــلال هم شه ملك جهان هم خسرو تخت کمال
باق نه‌دیر دولتله سلطان بایزید بی مثال هرقچن دل دردینك درمانی ایتسم سؤال
قاشلری یاین قورور مژکانی زخم اورر مجیب

واصل اولســه نشوهٔ عقکله فیض دیکره بر سلیمانلق صاتارسه چوقمی مور احقره
قیل نظر بو معنوی تأثیر حیرت آوره کر لبك جام مین یاد ایتسه منبردن یره
نعره اوروب کندویی سرمست آته اول دم خطیب

ایلدك توحید وتثلیث اهلنی بی مشکلات طائف محراب نورحسن قدسیت سمات
چوقمیدر بوقدرته حیران اولورسه کائنات قاشلرك محرابنه سجده ایدر اهل صلوة
کفر زلفکه پرستار ای صنم اهل صــلیب

ایلمش مولی حصول مقصدی ربط سبب لازم اولمشدر (امیری) سعی ایدوب چکمك تعب
سمت قدرتدن مقدّردر ینه حزن وطرب وار دخی «عدلی» جهانده عیش ونوش ایتمه طلب
چون ســکا بزم ازلده جام غمدندر نصــیب

خنده ایلردم بڭا دردین دیســه بر آشنا محنت اغیاری پك آسان صــانوردم ابتدا
اولدیغن فهم ایلدم شمدی چکلمز بربلا ایتمسون برکیمسه‌یی بودرده مولا مبتلا
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیــلدیردی بڭا
خار اوجندن کلستان ایچره نه‌چکمش عندلیب

شاه یکتا، ثانئ بسطامی ســلطان بایزید اولدی اول شاهه ولی تعبیری عنوان سعید
اول کرامت پیشه زهد اندیشه خاقان رشید خامهٔ حکمتله یازدی بویله کفتار فرید
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیــلدیردی بڭا
خاراوجندن کلستان ایچره نه‌چکمش عندلیب

راحتی اولمز جهــانده مردم دانشــورك نابجا تعریضی بیتمز حاسـد بد اخترك
دردینی بوندن قیاس ایت عاشق صدق آورك کولکه‌سندن زهر آقار کویاعدوی ابترك
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیــلدردی بڭا
خاراوجندن کلستان ایچره نه‌چکمش عندلیب

قصهٔ ارباب عشقی ظن ایدردم قیل وقال نالهٔ عشــاقه دیردم بر مقــال بی مآل
بلبل وکل داســتانندن ایدردم انفعال شمدی بیلدم ایتمشم ای عاشقان یا کلش خیال
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیــلدردی بڭا
خار اوجندن کلستان ایچره نه‌چکمش عندلیب

[١] بالاده‌کی مطلعی ناقص غزلك سائر ابیاتی اله کچوب تخمیس اولنمزدن مقدم برنجی بیتی شو صورتله تسدیس اولنمش ایدی .

اعتراض ایتمك عبثدر بلبل وكل بحثنه   طرهٔ دلبردهكی تشبیه سنبل بحثنه
استعارات و كنایات و تخیل بحثنه   بعدزین یوق اشتراكم طعن بلبل بحثنه
كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بكا
خاراوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

كاه ایدر شكل غرابتله عیان بر منظره   كاه اولور طور عجایبله دنی بر مسخره
آب روی عاروناموسن دوكر هردم یره   باق نه ارذلدركه طعن ایلر ینه عاشقلره
كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بكا
خار اوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

هرخصوصندن جهانك ایتمه طبعك بی حضور   عالمك ذوق و ملالی دائما ایلر مرور
شرط اعظمدر اولی الالباب ایچون اولمق صبور   آدمه بردرس حكمتدر (امیری) هرامور
كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدردی بكا
خاراوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

حرف تا

صونسه برساغر بكا مهپارهٔ مجلس نشست   رشك ایدردی حشره دك اقبالمه هرمی پرست
نزد بختمده اولوردی هرصفانك قدری پست   آیاغن بوس ایتمكه یارك ویریدی بخت دست
باشم افلاكه ایروب عالم اولوردی زیر دست

صونسه برجام مصفا ساقئ محتشكن   رنو جوانلق عنفوانن كسب ایدر پیر كهن
باق مؤثردر نصل اول جوهر روح بدن   بركیجه كریار ایله پیمانه سورسم رشكدن
طاك دكل نه كاسهٔ كردون اكر بولسه شكست

عدل سلطان بایزید خان مراحمكار ایله   ملكنك هرساحهسی شیّان ایدی كلزار ایله
باق نهدیر اول شاه یكتا حسرت دیدار ایله   چیقمزم كویندن امید لقای یار ایله
اهل ایمانه اولور حبّ وطن چون پای بست

ظاهر اولسه شیمهٔ آلودكی مستانهدن   هیچ دلكیر اولمم اویله وضع كستاخانهدن
دردناكم صورت حق كوسترن بیكانهدن   زاهدی كوردم مریدیله چیقار میخانهدن
سر كران بیری و لكن اول بریسی نیم مست

صنعئ فیاض اكبر وجه خوبانده قومش   صورت مقصودی اول مرأت رخشانده قومش
ای (امیری) چارهٔ دفع غمی آندهقومش   هر دوانك شربتنی لعل جانانده قومش
«عدلیا» دردی سكا تقدیر ایدن روز الست

بر كماندار قضادر چشم فتانی درست　　قلب عاشقده كورر اسرار پنهانی درست
غارت ایلر بی تخلف صبر وسامانی درست　　قاشلری یاین قوروب آتدقجه مژكانی درست
هیچ خطا ایتمز ایرر هر جانه پیكانی درست

بایزید خان ولی شاهنشه معجز مقال　　نشر ایدر كفتار فیض الفیض ایله نوركمال
كورمدم بو نظمنك فوقنده بر سحر حلال　　كرچه كیم یاقوت دیرلر یازدی چوق مشق ومثال
یازمدی خطك كبی بر خط ریحانی درست

اولدی كرچه زاهدان صوم وصلوة اوزره مقیم　　چیقمدی مضمرلرندن حب دنیای ذمیم
مائل ریب و ریا بولمز طریق مستقیم　　زاهدك یری اولورسه یریدر نار جحیم
كفر زلفك اولمدی آنكچون ایمانی درست

نوزدن خلعتله هر كون دهری ایلر كامیاب　　مظهر اولمش باق تصل بر فیضه شمس شعله تاب
وجهن ایلر آستانكده ینه وضع تراب　　چون كدادر قاپوكه كلدكجه ای شه آفتاب
خوان حسنكدن نه وار آلورسه بر نانی درست

نرده سیر ایتدمسه بر آیینه تن شوخ بسیم　　عاقبت اولدی نكاهی آفت طبع سلیم
عین حكمتدر بو عالی پند استاد حكیم　　وعده سنه ای كوكل دلبرلرك آلدانمه كیم
آنلرك اولمز جهانده عهد وپیمانی درست

لعلی بكنزتمك خطادر اول نكارك لعلنه　　بكنزه مز قدر و بهاده بر دیارك لعلنه
ال اوزاتمز مرد كامل كلعذارك لعلنه　　اول رقیب سك دیشن بیلردی یارك لعلنه
سنك اوروب قومادیلر اغزنده دندانی درست

غنچهٔ رخسار یاری ایلدم وصف وثنا　　بر كلستان لطیف اولدی (امیری) رونما
بولدی طبعم برزمین تازهٔ نكهت فزا　　كلشن نظمنده « عدلی » كل قوقولر دائما
هر نفس بلبل كبی كیم اوقوسه آنی درست

حرف ثا

ایلمك شكوا غموم چرخ كرداندن عبث　　بكلمك ذوق وصفا مشوار دوراندن عبث
حاصلی وصلت امید ایتمك اوجاناندن عبث　　نسنه یوق یانده دلدارك دل وجاندن عبث
عاشقه نسنه كورنمز درد هجراندن عبث

كلدی بادفیض ایله جوش وخروشه بحر وبر　　بر در یكتا نمایان ایتدی دریای هنر
یازدی سلطان بایزیدخان بویله عالی بر اثر　　ناله می ایشتمیوب زاغ رقیبی كوش ایدر
اول كله كلمز بلی مرغ سخنداندن عبث

نیلسون وصل عروسی صاحب طبع عقیم شمعه پیشنده نه حاصل بی بصر اولسه مقیم
نزد زنکیده اولور آیینه‌نك قدری عدیم زاهد روباه باقمز روی یاره ، نیته کیم
دزد اولانه نسنه کلمز ماه تاباندن عبث

درس عبرتدر رقیبك هر ایشی فاسقلره صورت حقدن ریا اظهار ایدن واثقلره
آل ایله ایستر تفوّق ایلسون صادقلره اولولانوب سك رقیب ایتمز نظر عاشقلره
عاشقه صورسه‌ك جهانده نسنه یوق آندن عبث

راضی‌یم کیمسه (امیری) اشك چشمم سیلمیه یار واغیارم نه دولتدر که حالم بیلمیه
چونکه وصلت اولسه‌ده دردم ینه اکسلمیه «عدلیا» وصل استمه هجرانده جان ویر، کلمیه
درد ایله خوف ایلیانه نسنه درماندن عبث

حرف جیم

اولدم جهانده حال حیرتنشانه محتاج
شایستهٔ پرستش بر دلستانه محتاج
سیرایت نه‌یولده قالدم شوق نهانه محتاج
دیداره طالب اولان اولماز جنانه محتاج
جانانه احتیاج ایت کل اوله جانه محتاج

روح روان همادر جسم بشر قفسدر
بو عالم موقت بر موقع اخسدر
بر خنده یادکار ایت رحم ایله صوك نفسدر
قاشکله کیرککدن قتلیمه غمزه بسدر
شمشیر زنلر اولمز تیر وکمانه محتاج

جم پایه بایزید خان ظلّ خدای ذوالمن
انوار معدلتله ایتدی جهانی روشن
بو نظمی بارك الله یازمش لطیف واحسن
اول آفتابك ایتسم خاك درنده مسکن
بر ذرّه اولمز ایدم قصر جنانه محتاج

قیلمه فغان وناله ایلر او یاره تأثیر
شایان رسم آداب اولمز صداع تکریر
بیکانه‌در حضور دلبرده صوت تعبیر
چون ماجرا بیلندی یاشکدن ایتمه تقریر
اول نسنه کیم عیاندر اولمز بیانه محتاج

حالك نولور (امیری) بو درد منحصر له
یعنی بلای جانسوز بو عشق مشتهر له
ویردك جهانی سیله .بو چشم منفجر له
«عدلی» نکاره حالك عرض ایت نیاز برله
درویش اولانلر اولور شاه جهانه محتاج

حرف حا

ایلك ممکنمی قطره چشمهٔ حیوانی مدح یاحیاتك جوهر یکتاسی عین جانی مدح
یا صفای سلسبیل وکوثر رضوانی مدح طوت دیلکی ایله لعل لب جانانی مدح
بنده یه لایق دکلدر ایلك سلطانی مدح

عجز وحیرت موجب فیض نظرمی ذره یه لال ومبهوت اولمه دن برشی ایررمی ذرّه یه
حدّینك مافوقنه چیقمق هنرمی ذرّه یه مهر عالمتابی مدح ایتمك دوشرمی ذرّه یه
کوکبه لایقمیدر ایتمك مه تابانی مدح

قوّت افسونی سیر ایت غمزهٔ دلداردن باق نلر پیدا اولور معجز نما سحاردن
جان ویرربی روحه قسمتیاب ایدر کفتاردن جانمه لذّت ایرشدیکن خدنك یاردن
یاره مك آغزنده دیل اولمش ایدر پیکانی مدح

لطفکه ای شوخ شفقت پیشه هرکون نائلم شکرینی عرض وبیانه مقتدر اولمز دیلم
مسلك صدقمده بر وضع غریبه مائلم اوقلاریکی مدح ایدر جسممده اولان هرقیلم
هر چمن دیلدر صناسن کیم ایدر بارانی مدح

بایزید خان ولیدر پادشاه کامیاب معرفتکلزارینه ویردی (امیری) آب وتاب
باق نه عالی نشر ایدر آثار حکمت انتخاب مدح عالمدن چومستغنی اولوبدر آفتاب
« عدلیا » نجه ایدرسك اول کوزی قتانی مدح

یوقلهمز هیچ دل چاکر نالانی فرح جایکاه ایلمیور خانهٔ ویرانی فرح
کلدی نوروز، امان نرده اونورانی فرح دورکلدر چون ایدر دورقدح جانی فرح
عاقل اولدرکه طوتر هردم اول آوانی فرح

چشممی صیقل عرفان ایله حقبین ایدرم خانهٔ قلبمی انوار ایله تزیین ایدرم
باقارم بنده بوتدبیرمی تحسین ایدرم دله کلدکجه خیالی غمی تسکین ایدرم
مردم اولان طوتار البته که مهمانی فرح

بایزید خان ایدی بر پادشه فرخفال عالمی عدلی ایله ایتمش ایدی مالامال
دیدی بو نظم همایونی او ظلّ متعال دللر آلدقجه سونسه نوله اول شاه جمال
مملکت فتحی ایدر خاطر سلطانی فرح

طلعتك نور ویرر عاشق زارك كوزینه بخش ایدر لمعهٔ آثار مسرّت یوزینه
نه كوزلدر نظرایت مرشد عشقك سوزینه جاندر ایثارمز انجنمه اياغك توزینه
تحفهٔ مور ایدر چونكه سلیمانی فرح
طوته لم اولسه ده عاشقده مسرتدن اثر اغبراردن ایرر اول صنمك قلبه كدر
چاره لر یوقدر(امیری) سكابوندن دیكر «عدلیا» عاشقی غمكین دیلر ایمش دلبر
كل غمیله كچین ایت خاطر جانانی فرح

حرف خا

عاشقی بركیمسه دیرمش اول حبیب انجتمسون وصلمك درمانی كافیدر طبیب انجتمسون
باغ جنت اهلنی نار لهیب انجتمسون كل یوزك دورنده عشاقی رقیب انجتمسون
اولدیغی یوقدر جهانده عشرت نوروز تلخ
كوكلمی زلف سیاهی ربط زنجیر ایلدی قتلمه ابروی خون افشانی شمشیر ایلدی
وضع جلّاد تضا تصویری تنظیر ایلدی آجی آجی آغلادیغم خلقه تأثیر ایلدی
بو مقرر در اولورمش نالهٔ دلسوز تلخ
واژكون احواله دوش اولدقده انسان انجنور دیكرك اولمز سروردن فرحان انجنور
فرصتنده خصمنك البته وجدان انجنور غالب اولدقجه كوكل مالكینه غم، جان انجنور
ملك اهلینه كلورمش دشمن پیروز تلخ
كاشكی بركرّه كورسم وجه یاری كیزلیجه سركذشت عشقمی عرض ایلسم حسرتلیجه
حالم اولمشدر دیسه‌م دردكله برسیرایت نیجه زلفكك فكریله ظلمات غم اولور هر كیجه
كون یوزك هجرنده اولور لذّت هرروز تلخ
همزبان اولدم (امیری) نطق ظل الله ایله بایزید خان ولی اول شاعر آكاه ایله
دمكذار اولسه‌م نوله تكرار نظم شاه ایله « عدلی »یم بزم غمكده نالهٔ جانكاه ایله
اوش غمك جنكنده اولدی بكا شام وروز تلخ

حرف دال

مرغ جان عاشقان اولسه نه رتبه هوشمند قورتلش یوقدر شكار ایلر اوشهباز بلند
حاضر اول نوبت سنكدر ای دل محنت پسند ایلدی مشكین صاچن قصدیمه اول صیادبند
حلقه حلقه قیلدی كویا صیدایچون پیچان كمند
رخلرك كنجینهٔ یاقوتدن قیمتلودر كردنك آینهٔ بلّوردن صفوتلودر
صحبتك شهد مصفادن دخی لذتلودر رشك ایدر لعل لبكه سكّر اویله طتلودر
ناز ایله كفتاره كلسه‌ك تلخ اولور بازار قند

بایزید خان ولیدر پادشاه نیکخو　　ایلدی فرمانبه شاهان عالم سرفرو
باقی نه عالی نظم ایدر اول شاه قدسی آرزو　　نم ایله دوست اولسه‌ك جان ویرر غمدن عدو
نوشخند ایتسن بکا ایلر رقیبك زهر خند

باقی نصلدر اعتقاد مذهب رند حکیم　　ایلین ذنب وقصورین اعتراف اولمز لئیم
هر کسه بر مسلك احسان ایلمش رب کریم　　زاهدا زهدك کوروب رند اولنه طعن ایتمه کیم
لوحه طرحن بویله چکمش اوستاد نقش بند

نار غیرتله (امیری) مشتعلدر دوستم　　مکر وبهتان عدودن منفعلدر دوستم
خدمتك ایلر ادا لکن خجلدر دوستم　　سا که قول اولمق نم حدم دکلدر دوستم
سن شه ملك کرم «عدلی» بر اوکادق لوند

حرف را

کوکل مجنون رسوادر نه درمان ونه پنداستر　　نه همت آرزو ایلر نه پیر هوشمند استر
بو عالی لطفی انجق ای حبیب دلپسند استر　　سنك زنجیر زلفکدن دل دیوانه بنداستر
اوصاندی جور ایله جاندن آصلماغه کمنداستر

سراپا جان ویرر دنیا بهای سکّر لعله　　نصل قیمت بتربیع و شرای سکّر لعله
جهانده دوشمین بو قدر هوای سکّر لعله　　نوله میل ایلسه خطك غدای سکّر لعله
چو طوطی قنده اولورسه غدا یرینه قنداستر

ملامت عالمنده عاشق شهرتشعار اولدق　　براقدق ننك ونامی داستان روزکار اولدق
تکلف برطرف بزشمدی خاك رهکذار اولدق　　می عشقی ایچوب واعظ خراب چشم یار اولدق
آکا دی وعظ وتفسیری که سندن نصح وپنداستر

تجرّد اختیار ایلر بو دنیاده اولان عاقل　　نولور دلدادهٔ قید علایق اولمه‌دن حاصل
ایدر بی مطلب اولمق اهل عشقی مطلبه واصل　　جهانك عزّت وجاهن ایدوب ترك اول لوندای دل
چو همره شمدی مهرولر یقاسز برلونداستر

جناب بایزیدخان ولی شاهنشه ذی شان　　اودر الحق بلاغت ملکنی تسخیر ایدن سلطان
اولور اهل فصاحت نظم روح افزاسنه حیران　　لبك دار الشفاسندن اومر دل دردینه درمان
طبیب خسته دللردن دواسن دردمند استر

قدحنوش غم اول رنکین ایدر می خرقهٔ حزنی　　مزیّن ایله جرعه‌یله بیاپی خرقهٔ حزنی
تقدّم ایلمز رغبتده بر شی خرقهٔ حزنی　　کوکل کنج قناعتده اوطورکی خرقهٔ حزنی
چون اول شه قوللرین دائم فقیر ومستمنداستر

خدانك لطفیدر اولمق (امیری) عالی مسندلی　　فقط انسانه لازم ایتمك اجرا شفقت وعدلی
نه حکمتدر بو کیم هر کس اولور بر بشقه مقصدلی　　خیال سرو سیم ایتمك آکا بکزر سنك «عدلی»
کدا خاك اوزره یاتورکن کموشدن تخته بنداستر

طعن ایتمه نیچون عاشقك آه سحری وار　　آتش كه طوتشمش اوله البت شرری وار
كنجینه‌سی نادیده‌در اما كهری وار　　هر دلده كه داغ غم عشقك اثری وار
آه ایتسه نوله دردله یانمش جكری وار

مهپاره‌لرك حسننه عطف بصر ایت كیم　　خال وخط ایله غمزه‌یه مدّ نظر ایت كیم
هب فتنه وشورشده‌در آندن كذر ایت كیم　　قاشینه كوزی غمز ایدر ای دل حذر ایت كیم
اول اكری‌یه بو فتنه‌نك اوغری خبری وار

ابراز ایدر آیینهٔ علویتی حسنك　　نور ابدیت كبی ماهیتی حسنك
اثبات ایدییور معجزهٔ قدرتی حسنك　　وجهكده تمام اولدیغنه آیتی حسنك
حجت خطكی كوستر آكا كیم نظری وار

جم كوكبه خان بایزید اولدر شه غالب　　رشك ایتسه سزا طبعنه خاقانی وصائب
هر نظمی (امیری) اولیور حیرتی جالب　　تا صبحه دكین یوممامه كوز طكمی كواكب
آهمله فلك یانه دیو بن حذری وار

~~~~~~

چوق زمان هجران ایلنده ایلدم سیر وسفر　　كسدی امید آلمادی یاران حیاتمدن خبر
عاقبت امداده كلدی ناكهان لطف قدر　　وار ایكن تنده بنم روح روانمدن اثر
حمد لله بر دخی قیلدم جمالكه نظر

قبرمك هر سنكی بر مرآت اوله انوار ایله　　حوری وغلمان كله تبریك ایچون رفتار ایله
بكزه‌یه خلد برینه فیض رحمتبار ایله　　خاكمك هر ذره‌سی رقص ایده مهر یار ایله
كر ایده زلفی نسیمی قبرم اوستنه كذر

خدّ كه كل بكزه‌مك استرسه بدخولق ایدر　　لاله‌نك ده وارسه بو سوداسی خودرولق ایدر
حدّ و مقدارین بیلن البته نیكولق ایدر　　اوْ یكنیرسه زلفكه سنبل سیه‌رولق ایدر
بكزه‌رم دیرسه لبكه كله‌لك ایلر شكر

بی ادبلكله سجلّ عمری ایتمه طی صاقن　　عزم ایدر كن خاكپای یاره ایچمه می صاقن
اهل عرفان اول تمنی ایله بر شی صاقن　　سیر ایدر كن حسن ایلین چشمندن ای دل كی صقن
ایلمك لازم كلور چونكه حرامیدن حذر

ایلدم بر آفتك اوغرنده صرف ما ملك　　منقلب اولدی هوایه چكدیكیم بونجه امك
بی حضور اولسه غممدن چوقمیدر انس وملك　　آتش آهم یاقار هر كیجه شمعی صبحه دك
بلبلی نالان ایدر فریاد وآهم هر سحر

نظم سلطان بایزید خان ولی بی ارتیاب　　اولدی كویا طبعنه الهام لاهوتی خطاب
چوقمیدر دیرسم آكا شاهنشه صاحب كتاب　　ایلدم دلده خیال چشمكه بغرم كباب
دوستم معذور اوله خیر الطعام ما حضر
~~~~~~

کرچه سیب جنت اعلایه بکزر غبغبك اولدی مفتونی (امیری) چشم جادو مشربك
خنجر مریخی حیران ایتدی حکم کوکبك کوزلرندن «عدلی» دلخسته‌نك شوق لبك
داغ حسرتله دوکر یاش ییرینه خون جکر

کوکلده بسلدیکم آه آتشین مشوار ایدرسه عالم بالایی کاهی جای قرار
اولور فضای وسیع فلکده شعله نثار قچن که کوکلره آغر بو آه آتشبار
اولور جهان کوزیمه قاره کاکلی کبی تار

قلوب قاسیه اصحابی عاشقی طاشلر بلای عشقه آنك یوق وقوفی قارداشلر
نچون آقار نظر ایت آه، دیده‌دن یاشلر خدنك غمزه‌سی بغرمده چیقروب باشلر
یاشیمی قانه بویادی بنم اولاله عذار

جهانه سیل بلا اولدی اشك دیده آقوب کل ایتدی آتش غم کلبهٔ وجودی یاقوب
قالیر تحیر ایچنده جهان بو حاله باقوب شرار آهم ایله رعد وبرقه اود براقوب
خجیل اولور کوزملك یغمورندن ابر بهار

خدا که حضرت خان بایزیدی شاه ایتدی جهانده قالمدی آسیب وفتنه هپ بتدی
ریاض معرفتنده کل سخن یتدی کوزم یاشینی صولر کوردی کندودن کتدی
ایشتدی ناله‌می زاریاغ ایلدی کهسار

نموده‌در اوکلك بوی شفقت وعدلی دکل حدیقهٔ وصلتده غنچه مقصدلی
(امیری) دلکش اولور بویله‌عالی مسندلی کوزك یاشیله کنار اوله‌می سنك «عدلی»
زیاده‌سرکش اولوبدر او سرو خوش رفتار

نه جفالر بکا سیر ایت او ستمکار ایلر کونده بر محنت و سودایه کرفتار ایلر
الم دمبدمی حالمی دشوار ایلر کوزی دردیله دل زارمی بیمار ایلر
صاچی فکریله جهانی کوزیمه تار ایلر

بایزید خان کبی بر پادشه ذی‌شانه کلشن جنت اوله جایکه شاهانه
در وکوهر صاچیور باق نصل استادانه ایرمسه بوی وفا زلف ورنکدن جانه
نه کل ایلر آنی نه نافهٔ تاتار ایلر

دردعشق ایتدی بنی اویله‌حزین واعجز یانمه کلسه بکا غم کتورر دختر رز
معشر درد وبلا قلبمی قیلدی مرکز طالعم کور بکا زلفك یوزیکی کوسترمز
کیم ایدر آنی که بو بخت سیهکار ایلر

آلورم کالهٔ محنت نه یره یتدکجه بخش ایدر بخت سیه نقد کدر بتدکجه
دوشمه بار الم یوکلنیرم کیتدکجه عشق دلالی کوکل شهرینی سیرایتدکجه
غم متاعنه همان جانی خریدار ایلر

چاغلادر حسرت (امیری) بنی سیلاب کبی — هیچ بر یرده قرار ایلیه‌مم آب کبی
کردش ایلر بدنم دورهٔ کرداب کبی — «عدلی» کوزیاشین آقیدوب ینه دولاب کبی
کاستان سر کویك طولانوب زار ایلرر

ندر بو حال فلاکت اولنجه عشقه اسیر — جکر ده یاره می کور کیمسه اورمه‌دن شمشیر
سکون و صبر ایله یار اولمق اولدی امر عسیر — جوانلری سوه‌لیدن بو پیر بی تدبیر
بنی اسیر کیوب آغلر بتون جوان ایله پیر

کلام حضرت خان بایزید بی همتا — اولور سرور دل شاعران حکمت‌زا
نه نطق ایدر نظر ایت ابن فاتح یکتا — آنك سلاسل زلفنده اولمشم شیدا
نه بند ضبط ایده بیلور بنی نه خود زنجیر

جمال پاککه باقدقجه افتخار ایدرم — فدای جانی مسرتله اختیار ایدرم
بقای نامی آفاقه یادکار ایدرم — بو کونکه نقد ایاغیکه جان نثار ایدرم
قبول ایله هی آفتکه اولدرر تأخیر

عجبمی شوقم اولورسه جهانه لمعه فشان — ضیای مهر رخك شوقی کوسترر رجحان
فدای خاك رهکدر کوزمکده جان و جهان — بو شوق ایله دیلرم کبشکه اوله‌م قربان
که آهوی دله شیرانه اوره‌سك بر تیر

بو جسمی صاقلیورم ناوك کمانك ایچون — بو جانی بسلیورم چشم دلستانك ایچون
قصورم اولسه ده عفو ایت کمال شانك ایچون — نم قصورمی بولدك وفاده انك ایچون
سن ایتمدك هله جور ایلمکده هیچ تقصیر

ایا زمین دل صوفی شوره یرمشسن — یازقکه طاعت و زهدی هبایه ویرمشسن
مکر ریا ایله سجن جحیمه ایرمشسن — جنانده یورر ایدم واقعه‌مده دیرمشسن
دوشکسه خیر اوله صوفیکه عکسیدر تعبیر

(امیری) کلك قضا حکم محکمن یازمش — جبین عشقمه بر سرّ مدغمن یازمش
قیاس ایدردی کوکل دردپرچمن یازمش — محقق اولدیکه «عدلی» خطی غمن یازمش
قره یازو کبی آلنکده کاتب تقدیر

نوش جام میله فکرین عاشقان تنویر ایدر — اویله‌می کیم خاکه دوشسه قطره‌سی اکسیر ایدر
اهل ظاهر حکمتن فهم ایتمیوب تکدیر ایدر — محتسب عاشقلری مست اولیجق تعزیر ایدر
مسئله بودرکه عاشقلر آنی تکفیر ایدر

پیچ وتاب زلفك اولمز فتنه‌دن آسوده حال قاشلركدن استقامت بكله‌مك امر محال
حال عاشق انتظام كسب ایتمكه یوقدر مجال اهل تزویر ایله قلب النده اولور پایمال
ملك دل چون زلفك ایله قاشلرك ال بیر ایدر

ایتمشز بیك شوق ایله صیدجهان معتادینی صیدینی سیرایت بو دشتك صیدایدر صیادینی
عارفان آلمز كوزه دهرك ملال وشادینی ظلمی كیم شاه ایلیه كیم ویرر آنك دادینی
خانه كیم معمار یقسه آنی كیم تعمیر ایدر

لطفه مقرون اولدیلر اغیار نالایقلرك قالدیلر یأس والمده بندهٔ واثقلرك
باق نه محنتلر كورر دلدادهٔ صادقلرك غم چریسیله مقابل اولمغه عاشقلرك
قامتن قلوب كمان آهینی آكا تیر ایدر

دیدهٔ كریانمك بر كیمسه یوق یاشین سیلر كیچدی درماندن اطبا چونكه دردم بیلدیلر
بر طرفدنده (امیری) فتنه جویان دیش بیلر كوكلی ملكن «عدلی»نك غم لشكری یاقمق دیلر
هی مدد اركان دولت آكا نه تدبیر ایدر

~~~~~~~~

بر نكاهك چاره‌ساز عاشق رنجور اولور بر نفسده جان بولور مأیوس ایكن مسرور اولور
بو سببدندر بتون دنیا سكا مجبور اولور ایشیكك دار الشفاسندن شو دل كیم دور اولور
دردینه درمان بولنمز هجر ایله مهجور اولور

كیمسه بولمزدی قصور اقدام واستعجاله قارشی طوردی نیایم حكم قدر آماله
واه یازیق اولدی بنم اقبال استقباله ایتلری قارشو كلوب وه‌وه دیر ایدی حاله
خسته قالدم خسته اولان دوستلردن دور اولور

شعلهٔ عالمفروزی آفتاب كردنك غرق ایدر انواره آفاق سپهر مسكنك
باق نصل بر فیضه مظهردر جمال روشنك رخلرك شوقیله بر عاشق كه جان ویررسنك
قبری آنك حشر اولنجه دوستم پرنور اولور

جان رقیبك ثقلتندن درلو محنتلر بولور چكدیكم درد وبلادن حالمی بیلمم نولور
عون حقله دل بوزحمتدن قریباً قورتلور صانورم جاندن بلای ناكهانی دفع اولور
هر قچنكیم باب دلبردن رقیبان دور اولور

كوكلمی وقف ایلمشدم نام وشان ویرمكلكه روزكارك دستنه بر داستان ویرمكلكه
عالم امكانده باقی بر نشان ویرمكلكه ضعف مانع اولدی ایشیككده جان ویرمكلكه
خسته‌لر ایشنده اهمال ایتسه‌لر معذور اولور
~~~~~~~~

بایزید خان ولیدر ناظم معجز ادا هر کلامنده اولور انوار حکمت رونما
باق نه‌عالی دیر (امیری) اول‌شه تختذکا نیجه‌کافر قلعه‌سن آلمق‌نصیب ایتدی‌خدا
«عدلی» دلبر کوکلنی آلمق کیمه مقدور اولور

دیده عکس کوهر دندانک دریاسیدر سینه فکر غنجهٔ رخسارینك مأواسیدر
حاصلی ملك وجودك اول‌پری داراسیدر کوکلمی دیوانه قیلن زلف پرسوداسیدر
جانمی پروانه ایدن شمع بزم افزاسیدر
حسرت قد و رخیله اولقدرچکدم کدر جان فدا ایتمکله اولدم سر بلند ومعتبر
امتیاز عشقمی اعلانه لازم بر اثر قبرم‌اوزره‌سرو دیکك،شمع‌یاقك‌دوستلر
چون بنی خاك ایلین شوق رخ وبالاسیدر
اولمسه اهل رقم، استاد مضمون سخن ظاهر اولمز نکتهٔ مقصود شاه مؤتمن
قیل‌حساب آکاه‌ندر بونکته‌یه‌رونق‌ویرن کل یوزیله ذوق‌وشادینك برین اون‌ایلین
کاستان حسن ایچنده قامت رعناسیدر
نشئه کلمز طبعه بحث جام مل آچلمسه مرشد عشاق اولان استاد کل آچلمسه
نیلیم اول باغی کیم آنده کوکل آچلمسه زینب اولمز کلستان ایچنده کل آچلمسه
کوینه رونق ویرن یارك رخ زیباسیدر
چشمی یارك دیدهٔ لیلا کبی مخموردر کوییا شیرین لبی همشیرهٔ انکوردر
داستان شهرتم شمدی بنم مذکوردر تازه عاشق تازه دیوانه مثل مشهوردر
کیتدی فرهاد ایله مجنون عشقمك غوغاسیدر
ای(امیری)آفرین‌اول‌خسرو معجز دمه ایلیور بخش صفا کفتاری قلب آدمه
باق کلام بایزید خان همایون مقدمه «عدلیا»حکمك آنکچون نافذاولدی‌عالمه
یازیلان عنوانده یارك قاشی طغراسیدر.

وضع لعبتخانهٔ عالمدن اولدم منفعل چشم‌طالع خفته، امیدم‌نهفته، بن‌خجل
باب‌مقصودك کشادی سعی‌ایله ممکن‌دکل آه وزاری اعتیاد ایتسم سزادر متصل
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر
بایزید خان ولیدر کبریانك سایه‌سی فضلهٔ فضلی یتر فاضللرك سرمایه‌سی
هر کلامیدر جهان معرفت پیرایه‌سی باق نه‌دیر تخت کمالك شاه عالی پایه‌سی
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

طوتکه برکیمسه جهانده بی‌بدل نقّاداوله　　بی بدل نقّاد اوله مانندی یوق نرّاد اوله
هر نصل نراد اوله استاددن استاد اوله　　عاقبت بو مفرد زیبا آکا اوراد اوله
ششدر هجرانه دوشــدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشــه بنی زار ایدر

ششدرامکانده‌دائم اولسه‌زارك شش‌نشین　　دمبدم یوتسه‌ك‌جهانی بختك اولسه‌کامبین
بیلمسه‌ڭ اصلایودولمق اولسه‌اقبالك‌متین　　یأس‌ایله وردك‌اولور آخربوبیت نوزمین
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشــه بنی زار ایدر

بولمدی‌طبعم‌کشادایتدی‌کذرچوق‌سال‌وماه　　عالمك ششخانهٔ امکانی مسدوداولدی آه
کاسه کرلجلاج بولماز چاره سن بی‌اشتباه　　اولدی‌ادبارم‌قوی ، زارم‌زبون، بختم‌سیاه
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

بویله فریاد ایلر آخر لاعبــان غمنمود　　ضایع ایتدم عمرمی هم قالمدی الده نقود
هم نقودم کیتدی‌الدن‌هم تلف‌اولدی‌وجود　　ایتمسون برکیمسه نرد دهردن امیدسود
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشــه بنی زار ایدر

حزن وغم بازیچه کاه عبرتك اسراریدر　　عالمك هر نقشی بر استاد حکمت‌کاریدر
زاره مغرور اولمامق عاقللرك مشواریدر　　حال کونا کون (امیری) عالمك آثاریدر
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

بولمدم بزم فنــانك نشــوهٔ جام جمن　　کائناتك وار ایسه کوستر بکا برخرّمن
روزوشب چکسم‌نوله انواع یأس‌وماتمن　　حسرتکله‌سودیکم‌کوردم‌جهانك‌هرغمن
ظلمت هجرکده بیلمز عدل وظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌بی زلفك غمی افکار ایدر

بایزید خان ولیــدر پادشــاه بی مثــال　　فکر موج انکیزیدردریای عرفان‌وکمال
نظم‌کوهر زیورین فیض خدای‌ذوالجلال　　کردن آفاق نظمه ایلمش ســلك‌اللآل
ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدرکیم عدلی‌بی زلفك غمی افکار ایدر

حالم‌اولدی‌یك‌یمان‌یوق‌کیمسه‌دن‌اصلامدد　　برقوی‌سحاره‌سحرایتدیردیمی‌اهل‌حسد
یا طلسم حیرت افزا یاپدی ارباب رصد　　اولمیور قابل نظر کاهمده فرق نیك‌وبد

ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

نوره باقسم فهم قیلمم نور، یا ظلمتمیدر   شربت انجسم‌ا کلامم اول سم میدر شربتمیدر
نشـوه‌می بیلمم میك خاصیتی قسوتمیدر   یوقسه ذوق ماسوانك جمله‌سی محنتمیدر

ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

صانکه بر کهسار اولور هر موج دریا چشممه   دهشت‌افزا موج اولور هر کوه‌بالا چشممه
عکس ایدر رنك سیهده جمله اشیا چشممه   شکل ماتمخانه عرض ایلر بو دنیا چشممه

ظلمت هجرکده بیلمم عدل وظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

فرق وتمییز ایلمم دریا ندر صحـرا ندر   می ندر مجلس ندر سـاقی ندر مینا ندر
پرتو اشـیا ندر یا ظـلمت دنیـا ندر   آرزوی دل ندر درد دل شـیدا ندر

ظلمت هجرکده بیلمم عدل و ظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

سن نیچون کلدك (امیری) بوفنا کلزارینه   دامنك آخر ایلشدردك تعلق خارینـه
سور یوزك اول نازنینك باب فیض آثارینه   بر نکاه ایت‌دی بوعبد بی نوا اطوارینه

ظلمت هجرکده بیلمز عدل وظلمك عالمن
اولقدر کیم «عدلی»یی زلفك غمی افکار ایدر

عاشقه جور وجفا اول صنمك مطلبیدر   محشرك صبح المنـا کی ختـام شـبیدر
فلکك وارایسه مریخی آنك کوکبیدر   خانمانسـوز خرد بارقـهٔ مشربیـدر

نی لایعقل ایدن شربت لعـل لبیدر
نی سرکشـته قیـلان آه چه غبغبیدر

بایزید خان ولی پادشـه عـدل آیین   ایلدی لطف ومروتله جهـانی تزیین
نوره مستغرق ایده مرقدینی ربّ معین   نه کوزلدر سـخن ابلغ سـلطان کزین

نی لایعقل ایدن شربت لعـل لبیـدر
نی سرکـشته قیـلان آه چه غبغبیدر

نظر ایت خاتم کویاسنـه اول فتـانك   یعنی جانبخش عوالم دهن جانانك
خانمانسـوز قراری اولیور انسـانك   او بت عشـوه‌کر عالم حسـن وآنك

نی لایعقل ایدن شربت لعـل لبیـدر
نی سرکشته قیـلان آه چه غبغبیدر

ایلدی مست سراسیمه بنی جانانم   روز وشب حسرت ایله واله وسرکردانم
غمزهٔ مستنه اول مغبچه‌نك قربانم   بلكه محشرده آییلمم اوقدر حیرانم
بنی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

دم ظلمتده اولور كاه نمایان بر نور   كاه تبدیل مواقع ایدر آسیب وسرور
اوله‌لی واقف اسرار ظهورات امور   غم واندوه جهاندن بكا كلمزدی فتور
بنی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

ایتدی هجرك بنی اول مرتبه مست ایكدار   عرصهٔ روز قیامتده‌ده اولمم هشیار
حالمی حیرت ایله ایلسه‌لر استفسار   ایدرم ساحهٔ محشرده بو بیتی تكرار
بنی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

می اقباله (امیری) متمایل دكلم   طالعك كوكبهٔ شانه مائل دكلم
بیلورم شعبدهٔ عالمی غافل دكلم   مست صهبای طربكاه اسافل دكلم
بنی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

حرف زا

داغ هجریار ایله سینه‌م كلستاندر هنوز   سرده مهر آفتاب عشق تاباندر هنوز
اول طبیب عشوه‌نك لطفی نمایان هنوز   سرعت ایتمه‌ای اجل جسممده غم جاندر هنوز
غمزه‌لر زخمی كوكل دردینه درماندر هنوز

شعره زینت ویردی سلطان بایزید خان فهیم   باق نصل اولمش سخن فننده استاد علیم
یازدی بو نظم جهانتابی او سلطان حكیم   بردم ا كان ای فلك كوكلم سراین یقمه‌كیم
اول پری پیكر خیالی آنده مهماندر هنوز

بر زمان ایتدم ره وصلكده سعی وكوششی   غمزهٔ مستك الندن ایلدم بیك نالشی
شمدی درك ایتدم جهانده نعمت آسایشی   تیغ غمزه كدن قاچار چشمكله جنك ایتمز كشی
كرچه داغ فرقتك سینه‌مده قالقاندر هنوز

ای كمان ابرو بو جسم ناتوانم دمبدم   اولدی آماج خدنكك اولمه‌ده ثابت قدم
ممكن اولمز ایلك مقدارینی جمع ورقم   تیریكك مژكانیدر جسممده هر مو ای صنم
وار قیاس ایت كیم نه‌دكلو تنده پیكاندر هنوز

مرد عشقم درد ومحنتدن بکا کلمز فتور چشم مستك خدمت جور کده بن ایتمم قصور
هر کیجه تا صبحه دك اورادم اولدی یا صبور قانی پیکانکك یاشم دله ایردکجه یور
کل نظر قیل یاشمك رنکینه کیم قاندر هنوز

برطرفدن مرغ جان اولمش کباب اضطراب برطرفدن خون دل اولمقده در صهبای ناب
مطبخ سلطان عشق اولدی تن بر پیچ وتاب بو سببدن دود آهمدن کاور بوی کباب
آتش غمله جکر جسممده بریاندر هنوز

وصلتنده بشقه حالت واراوسیمین کردنك شام هجری وقت تحسیدر دل شوریده نك
تسلیت ویرمز (امیری) آب وتابی کاشنك دوراولا لدن اول ضنمدن مردم چشمك سنك
قاره کیمش ماتم ایچره «عدلی» کریاندر هنوز

کیجه تا صبح اولنجه عاشقك چشمنده خواب اولمز هجوم حسرتکله چشم بی تابنده تاب اولمز
فراقك آتشندن شدت افزا اضطراب اولمز جکرتنور سینه مدده دم اولمز کیم کباب اولماز
کون اولمز روز هجر کده کوزم یاشی شراب اولمز

هنوز اولمازدن اول لوحهٔ ایجاده غم ترسیم بن ایتمشدم بنای قلبی سنك غم ایله تحکیم
بوکا شوصنعتی استاد قدرت ایلمش تعلیم کوکلده سنك جور کله غمك برخانه یاپمش کیم
دوام دور چرخ ایله زوال ایروب خراب اولمز

عیاندر سلسبیلك فیضی لعل ناب احمردن سکا احسان اولنمش جانب خلاق اکبردن
اوبر تریا قدر کیم طاتلیدر قند مکرردن دریغ ایتمه لبك بوسن نکارا خسته دللردن
کیم آنك روز محشرده ثوابنه حساب اولمز

جناب بایزیدخان بی بدل بر شاه عادلدر جهان مرحمتده پادشاه بی معادلدر
نه دیر نظمنده باق اول شه که براستاد کاملدر کوزم یاشی اشکیکه کیدر هر لحظه سائلدر
نیچون ابواب شفقتدن اکا بر فتح باب اولمز

عیاندر قدرتك یارب بتون پیدا وپنهانده زمینده آسمانده خشك وترده ترو عمانده
خلاصه بشقه یوق کیمسه بو موجودات امکانده نیه قیلسه نظر چشمم خیالك کورینور آنده
دو عالم حائل اولورسه خیالکه حجاب اولمز

قورالدن چارسوی ممکناتی خالق اکبر ایدلدن مخزن امکانی لبریز درو کوهر
نظیرك کلمامش ای خواجهٔ بازار سیم وزر صاتارسن لبلرك لعلن بها جانلر ویروب دیرلر
جهان ایچنده بی قیمت بورنکه لعل ناب اولمز

عدویه التفات ایتمه کرم قیل یانکه طاقمه اوبد خواهك بنم حقمده کی تحریکنه باقمه
(امیری) چاکر کدر خشم ایدوب آتش کبی چاقمه فراق اودینه کویکده نکارا «عدلی»یی یاقمه
بیوردی چونکه پیغمبر بهشت ایچره عذاب اولمز

تحصیل مرادات جهان بی تعب اولمز اسبابه تشبثله اولور بی سبب اولمز
کوستر بکا برکیمسه‌که آنده طلب اولمز هرصبح کونش کاسه قپوکه عجب اولمز
معذور اوله ای شه‌که کداده ادب اولمز

یکتا کهر معدن پنهای قدرسك خیرالخلف دورهٔ اصناف بشرسك
کویا که ملکسك اوقدر عالی کهرسك عشاقه مژه‌ك تیرینی هردم نه‌چکرسك
ای روح روان چونکه ملکده غضب اولمز

عشقك کبی درد ستم آمیز بولنمز هجرك کبی جور کدر انکیز بولنمز
غمزه‌ك کبی بر ثانئ جنکیز بولنمز جان آفتی چشمك کبی خونریز بولنمز
دل اوغروسی خالك کبی دزد عرب اولمز

افتاده‌لره حقهٔ امکانده دوا یوق اول‌خسته‌یه دوندمکه وجودنده شفایوق
پنهای دله چارهٔ اعمار بنا یوق کوکلم اونی ییقه‌لی جانمده صفا یوق
بر خانه‌که ویران اوله عیش وطرب اولمز

خان بایزید اول پادشه عالم تجبیل علویت افکارینی هیچ ایتمدی تحویل
یازدی بوکلامی او شه صاحب اکلیل سدره‌یله بویك نسبتنی صورانه جبریل
قدّك کبی دیر طوغروسی عالی نسب اولمز

یوق ثانئ طوبای قدك کون ومکانده سیب ذقنك مثلی بولنمز بو جهانده
کویا شکر آقمقده‌در اول طاتلی دهانده رضوان لبکی کورسه دیه باغ جنانده
بونك کبی شرینتر ورنکین رطب اولمز

اول یارك (امیری) یتشور شفقت وعدلی بیك کرّه رقیبه دیدم ای قلبی‌حسدلی
ترك ایله او کفتاری‌که اولمزسه صددلی کویندن آنك‌سورکه‌رقیبی کیده «عدلی»
جنتده عیان ایتسه مکان بو لهب اولمز

حرف سین

اولمسه بر کون بکا اول دلبر کامل انیس نشئه‌کلمز طبعه‌هرکیم‌اولسه والحاصل‌انیس
اولمیور تعدیل احزان دله کافل انیس عاشقه هجرانده اولسه یینه بربی‌دل انیس
صان اولور فصل خزانده بلبله بلبل انیس

بکزه‌دم ترك طلبده کوه قافك طیرینه کاسه خوبان بربره باقم جمالك غیرینه
منت ایتمم هربری بربوسه‌ویرسه خیرینه قدّو رخسارك فراقنده کلستان سیرینه
واردیغمجه باکه اولور سرولرله کل انیس

جايكاهك صفدلئ عجب وپندار ايله آفتاب همت اول ظلمت نمودار ايله
ذرّهٔ ناچيزه قارشى وحشت اظهار ايله خاك دركاهك كداسندن ايكن عار ايله
كاه اولور كيم شاهه اولور بندهٔ مقبل انيس

حسنكى سير ايلين ناديده بر كاشن ديدى كردن برّاقه بر آينهٔ روشن ديدى
رونقى تضعيف ايدر بووضع مستحسن ديدى رخاركده خال عنبر باريكى كورن ديدى
خوش پراشرمش اوله كافور ايله فلفل انيس

طاق ابروى دلارا قبله‌كاه حسندر آسمان عزّو ناز اوستنده ماه حسندر
خال وكاكل خط نوخيل و سپاه حسندر بارك الله سن كدا اول پادشاه حسندر
اولديغى وارمى جهانده شاهه اوله قول انيس

بايزيدخاندر (اميرى) خسرو شوكت نهاد خامهٔ شاهانه‌سى برطرز خاص ايتمش كشاد
باق نه دير انطاق حقله اولشه علوى نژاد «عدليا» كل سنده انصاف ايله‌شه‌لقدن مراد
بودكلميدركه اوله اول صاچى سنبل انيس

اولور كوكلم نه كلزار ايله مونس نه كلبرك ونه كلنار ايله مونس
نه ياران قدحكار ايله مونس اكر اولمازيسم يار ايله مونس
اولورم آه‌ له زار ايله مونس

صفاى وصلت جانان طويولمز فقط شام فراقنده طورولمز
بدن بر همدم غمخوارى بولنمز كوكل غم كيجه‌سنده يار اولمز
اولورم چشم بيدار ايله مونس

جناب بايزيد خان شاه عادل يازار نظم بليغى بى معادل
نه دير باق اول جهانسالار كامل بدندن وحشت ايلر جانله دل
قچان يار اوله اغيار ايله مونس

كوزل حفظ ايلمش عشقك كتابن ايدر حكمتله تزيين هر جوابن
بيلور داد وستادك فصل وبابن آلور كوكلم ويرر پارمق حسابن
كيم اوله زلفى طرّار ايله مونس

سپهره دود آهن ابر قيلسون دل حسرتفزايه جبر قيلسون
حياتنده مكانن قبر قيلسون خزان هجره نيجه صبر قيلسون
شو بلبل كاوله كلزار ايله مونس

كورنجه نرده بر كثرت صوقوله همان هر بحث بى نفعه قويوله
تجسسله وفا اهلن يوروله اكر دار صفا ايسترسك اوله
بو دار ايچنده ديّار ايله مونس

(امیری) اولمه دنیاده مکدّر اولور بر چاره هر شیئه میسّر
عنایت ایلسه حکم مقدّر نه غم بیکسلککدن « عدلیا » کر
اولور ایسن سنک یار ایله مونس

وصلت دلداره واصل اولمامشدر هیچ کس ایلمز بومقصده عارف اولان صرف نفس
بر خیال نابجادر سندخی امیدی کس وصل یاری عاشقه اولمز مفید ایتمك هوس
جانب دلداردن بر التفات اولورسه بس

نازنینم زمرهٔ اغیاره دوران سوردرر انجمنکاه تماشاسنده خدمت کوردرر
درد محنتله بنی هرکون بو غیرت اولدرر جان بدنده فکر اغیار ایله بر بلبل درر
کیم اکا زاغ وزغن جمع اولوب اولمش همقفس

بایزید خانك نظر قیل نظم بی ماننده نه بکزیبور لذتده مصروقندهارك قندینه
بو بلاغت داد حقدر فاتحك فرزندینه رشتهٔ امیدی کوکلم صالدی زلفك بندینه
صانه‌سین قید اولدی دام عنکبوت ایچره مکس

عالم فانی غمندن ایستین قورتولمغی این وآن ماسوادن فکری سالم اولمغی
آرزو ایلرسه جام فیض مطاب طولمغی عشق ایچنده عاشق ایسترسه رضاسن بولمغی
دوستك اکه رضاسن کوزله‌مك اولسون هوس

وصل یاره جرأت صرف نفس ممکنمیدر بویله بی‌امکان اولان برملتمس ممکنمیدر
هیچ برفرده (امیری) بوهوس ممکنمیدر دسترس اولسه وصاله دسترس ممکنمیدر
دسترسله اولسه «عدلی» بولور ایدی دسترس

حرف شین

دست وپای عاشقی کیسوی جانان باغلامش برکمند عشق ایله بیك جان نالان باغلامش
قورتلش ممکن دکلدر راه امکان باغلامش زلفنك زنجیرینه دلبر دل وجان باغلامش
غارت ایتمش ملك دین ظلم ایله ایمان باغلامش

عقلمی یغمایه ویردی بر بت آهن ضمیر اولمامشدر لذت انصاف وشفقتدن خبیر
سینهٔ سنکینی نرم ایلمك امر عسیر زلفی کافرلك ایدوب هر برقیلنده بیك اسیر
آصمغه قصد ایلمشدر چوق مسلمان باغلامش

شاه والا رتبه سلطان بایزید محتشم کیم اودر بر پادشاه عادل فرّخ علم
طوت قولاغك باقی نه‌دیر اول شهریار محترم بالله ای اهل نظر ایتمك تماشا اول صنم
زلفنه هر تابده بر ماه تابان باغلامش

شهسوارم باشلامش خوبانى مغلوب اتمكه حسننه تا عالم بالايى مجلوب اتمكه
نيتن حصر ايلمش بربشته اسلوب اتمكه ماه وخورشيدى فلك ميدانه طوب اتمكه
چين ايدوب كيسولرين مشكيله چوكان باغلامش

كلمامش همتا جوانان سلفده حسننه بكزه مزلر ماهرويان خلفده حسننه
برنظير اولماز ايكن شان وشرفده حسننه ابده جادو نيچون هر برطرفده حسننه
رشتهٔ جانلر آلوب بر دسته ريحان باغلامش

دست نقاش حقيقى خامهٔ تقدير ايله قدرت اظهار ايلمشدر حسنكى تصوير ايله
ماهى بى تاب ايلمش ابرولرك شمشير ايله زلف وخدك ديركورنلر عنبرين زنجير ايله
سحر ايدوب جادو كوزك خورشيد رخشان باغلامش

جور ايدر دائم (اميرى) چاكره خصم لئيم قورتار اول غمدن بنى لطف ايله اى مردبسيم
عندليب باغ حسنك اولدى بوعبد قديم «عدلى» نك نظمن كورن وصف رخكله ديدى كيم
جمع ايدوب اوراق كل برتازه ديوان باغلامش

بادهٔ غفلتله طبع بى نوا سكران ايمش كردش احوالى تميز اتمه‌ده حيران ايمش
شمدى بيلدم چرخه جور اسنادى بربهتان ايمش بن قولينه جور ايدن اول خسرو خوبان ايمش
ظن ايدردم بن آنى كيم آفت دوران ايمش

ايتدى سلطان بايزيدى خالق شمس وقمر پادشاه ثامن شاهان عثمانى كهر
روحى تهييج ايليور هر يازديغى عالى اثر نوله جاندن بن آنى آرتق سورسم دوستلر
اول پرى پيكر بنم جانم ايچنده جان ايمش

وضع تاريخ ايلسون اهل تواريخ وسير اشته بركره سويندردى بنى حكم قدر
باق نصل اولمش اوده حس غلطدن جلوه كر شاد كوردم دلبرى جانم سويندى اول مكر
غصهٔ هجرنده آغلاديغمه خندان ايمش

آستان دلرباده عاشق زار اكلنور داستان عشقى دللرده انكچون سويلنور
حسننه باقدقجه يارك درس قدرت اوكرنور هر زمان قدرم فلكدن بوجه‌در دير اوكنور
دلبرينك ايشكنده اول مكر دربان ايمش

بو (اميرى) اولدى آخر عاشق شيدا منش حقليدر حقنده خاق عالم ايتسه سرزنش
شوق استغراق ايله اى كه بر عالى روش سن شه ملك جماله قول اولايم دير ايمش
كوربيلورمى حدينى «عدلى» عجب سلطان ايمش

او مهکه بر اثر دلستان عیان ایتمش — جهانی ناوك ابروسنه نشان ایتمش
بوشوق ایله اودخی میل نام وشان ایتمش — قاشی خیالی هلالك قدین کمان ایتمش
نه فائده که بو فکردن اول زیان ایتمش

اگرچه تاج منوّر کیوب صفا سورمش — سریر چرخدن آفاقه شعله یوسکورمش
سنك جمالکی دنیاده بی بدل کورمش — مکرکه ماه منیر آیاغیکه یوز سورمش
که جبهسنده آیاغك توزی نشان ایتمش

بووضع بوالعجب روزکاره دیش بیلهرك — اگرچه سینهده شوق نشاطی اکسیلهرك
ویروب درونهتسلّی ضروری کوزسیلهرك — چمنده بلبل خوشکوی عجزینی بیلهرك
کالك لطافتنه خاری همزبان ایتمش

چیچکلرك شهیدر کل غلامی قافل آنك — بوانده بندهٔ صنبستته لاله ، سنبل آنك
اولنچه نغمه سرا مجلسنده بلبل آنك — بوصورت ایله فرح کسب ایدوب شه کل آنك
اوکنده هرنهسی وار ایسه درمیان ایتمش

جمع ایلیوب اضدادی اومه منتخب اولمش — زلف ورخی ایوقح خورشید وشب اولمش
نطق فمی همنشوهٔ بنت العنب اولمش — لعل لب جانانه که شیرین رطب اولمش
اهل داه آجی سوزی آنك عجب اولمش

هرکون او هلال فلك عشوه ودانش — بر صورت دیکرده ایدر عرض نمایش
ایتسه نوله خونیالکنی مدح وستایش — قان ایچمکه تحریك ایدن غمزهسی ایمش
عاشقلری دار ایتمکه زلفی سبب اولمش

فکر ایتمه فلکده مه تابان اله کیرمز — سعی ایت دیمه خورشید درخشان اله کیرمز
معلوم ایسهده مهر سلیمان اله کیرمز — کرچه طلب ایتمك ایله جانان اله کیرمز
جانانه ینه ایرمکه باعث طلب اولمش

خان بایزید اول شاه فلك سیرت اشهر — اولمشدی مدار شرف افسر و کشور
یازدی بو کوزل نظمی او سلطان سخنور — اغیار نکار ایله صفا بزمنی ایلر
عشاقه ازل قسمتی رنج وتعب اولمش

بر کیمسه لطافتده عدیل اولمز اویاره — فکر طلب بوسه آچار لعلنه یاره
دوشمه امله بوقدر (امیری) بوکا چاره — دیش بیلر ایمش «عدلی» لب لعل نکاره
مقداری بیلمز نه عجب بی ادب اولمش

حرف صاد

اولمدی دست ستمدن بو الم‌ناك خلاص — آرزو ایلسون خاطر چالاك خلاص
شب غمدن بولهمز پرتو ادراك خلاس — کا کلندن اولهمز بو دل غمناك خلاص

مرغ كيم دامه دوشــه 'ولمیــه بی‌باك خــلاص

دیده سوز کیمسه‌یه برکیمسه‌یی طعنه دائر كُنْهِنه كسب وقوف ایتمســه عقل قاصر
طعنی ترك ایلیوب اولمق نه كوزلدر صابر عشقه طعن ایلر ایدم باشمه كلدی آخر
یانســه عالم اوله‌می بر قوری خاشــاك خلاص

اولیــور لجّهٔ عمّان حقیقت ســاكن اهل ظاهر اوله‌مز نصرت وعونی ضامن
كاه امــداده مكر همّت اهــل باطن بحر اشــكمده شناور كیچر ایدی لكن
اولمدی مردمــك دیدهٔ نمنــاك خــلاص

بایزید خان‌كه اودر خسرو عالی كوهر كلشــن حكمتــه هر مفردیدر بر كل تر
نظم رنكیننه ایله او شــهك عطف نظر اول‌كه تیرمژه‌سیله دل و جان صیــد ایلر
غمزه‌سندن اوله‌می سینهٔ صد چاك خلاص

عاشــقه یار اودر روزنی لیل ایلمیــه ای (امیری) كوزینك یاشنی سیل ایلمیه
كنــدنی كبر ایله مانــد هبیل ایلیــه اول قاشی‌یای اكر «عدلی» یه میل ایلمیه
اولمیــه آهم اوقندن طقــوز افلاك خــلاص

ای شه چابكســوارم نعرهٔ شیرانه باص باشلیوب جولانه پای رخشكی میدانه باص
هپ ســوارانی زمین عجز واستیانه باص داغ مهر شهرتك تا كردن كیوانه باص
ای ســوار اسب ناز اولان ركاب جانه باص
حسن میدانی ســنكدر ایاغك مردانه باص

قیلدی مولی حضرت خان بایزید ماجدی فاتحك شهزاده‌سی سلطان سلیمك والدی
«عدلی» مخلص انتخاب ایتمشدی طبع ناقدی اقتدار طبعك بسدر بو مطلع شــاهدی
ای سوار اسب ناز اولان ركاب جانه باص
حسن میدانی ســنكدر ایاغك مردانه باص

دیزكین ایله كلُ كلُ اولسون نعل اسبكله تنم بر كلستان شــكلنی آلسون افندم كردنم
عاشقان كلسون طواف ایتسون سراپا كاشنم اجتناب ایتمه فدا اولسون سكا جانم تنم
ای سوای اسب ناز اولان ركاب جانه باص
حسن میدانی سنكدر ایاغك مردانه باص

رخشكه بیندكجه سن ای دلبر عالیجنــاب برق جولّاله سوار اولمش صانورلر آفتاب
پایكی بوس ایتمین مشتاقك اولمز كامیــاب عاشقانك جانی اسب نازكه اولمش ركاب
ای ســوار اسب ناز اولان ركاب جانه باص
حسن میدانی ســنكدر ایاغك مردانه باص

اسبکه چینت بنی ای شهسوار بی مثال افتخارمدر کورنسون سینه‌ده نقش نعال
قلبمه کلمز بنم اصلا ملال و انفعال راضی‌یم اولسون وجودم قوی یولکده پایمال
ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اياغك مردانه باص

آت قوپار چیق آردن جولانه ایله ابتدار چشمی خلق عالمك کورسون نصلدر کارزار
براوزنکی اویله پارلات کیم جهان طولسون غبار ضبط قیل میدان حسن وبهجتی ای شهسوار
ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اياغك مردانه باص

داغ زخم آچ سینهٔ زارمده قالسون برنشان امتیاز عشقمی کورسون کروه عاشقان
بندهٔ خاصك اولوب قیلسون (امیری) کسب شان مظهر فخر عظیم اولسون بو عبد ناتوان
ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اياغك مردانه باص

حرف طا

کوزیاشم طورمز آقار مجرای دل اولمش سقط جسم زارم اشك چشمم اوزره اولدی صانکه بط
ایلسون بو مبتلایی سالم سیل سخط مصحف حسنکده یازان مشك ایله ریحانی خط
ایلمش اعرابی سنبل دانهٔ فلفل نقط

بایزید خان ولی‌نك طبعیدر کنجینه پاش قطب بسطامی‌یه اولدی همطریق ونامداش
کار کاه حکمته بو نطقیدر بر نو قماش عارضکده خط مشکینك نیچون قیلدك تراش
ایلمز چون کاتب قدرت بیلورسك سهو خط

حلّی مشکل بر معمادر بو دنیا کاشنی اولمه تعریضه قیام ایمکله کمراه ودنی
مستند بر حکمته هر قدرت ربّ غنی آتش آهم یاقاردی شمع‌وش باشدن بنی
چشمهٔ چشمم بنم کر اولمسه جیحون وشط

بر معمای حقیقیدر اوت بو ماسوا ممکن اولسه حلّی نام عشق اولورمش رونما
چوقیدر حیران اولورسه بونده اصحاب ذکا چون طریق عشقه جان ویرمکدر ای دل ابتدا
کیمسه آخر بوله‌مز آکا نهایت یا وسط

بو معما حل اولنمز وقتی ایتمزسه حلول سنده عاجز قالدك امّا اولمسون کوکلك ملول
اهل عرفان اول بو بیتك مدعاسن قیل قبول چون دهانك سرّ سینك ادرا کنه ایرمز عقول
وهم وحس هرنه خیال ایارسه اولورهپ غلط

نکهت عنبر قوقار اول زلف عطر آکینده بوی جنت موج اورر اول کاکل مشکینده
داستان اولدی بو حالت چین ایله ماچینده مشك چین آلدی قوقو زلفکدن امّا چینده

اولمدى بر نافه‌ده زلفك كبى بر جعد خط

شهر ايچنده كيمسه ابجتمزدى مرغ اهلى‌يى آچدى شاهين نكاهك شهپر مستعلى‌يى
اى (اميرى) صيد ايچون كوكلم كبى حسرتلى‌يى چشمك اى دلبر سنك يغما ايدلدن «عدلى» يى
يارى اول بچارەنك عالمده مهر كدر فقط

حرف عين

ايتمدم بر كون صداى التفاتك استماع قيلمدى حقمده بر دم نور لطفك التماع
سن بنه صاغ اول فدادر او غريبكه مال ومتاع خنجر كدن استمز قطعا دل وجان انقطاع
تيغك اوستنه كوكل جان ويرديكنه نه نزاع

اولميور كنجايش صبر و تحمل افتراق عالم وصلتده‌ده وار بشقه بردرد ومشاق
كورمدم دنياده بويله بر بلاى لايطاق همدم اولسه دشمن ايله كوكلم ايدر الفراق
مرحبا ايتسه رقيبه جانم ايدر الوداع

بر كلستان مطرادر او ديدار بشوش رونمادر صبغت قدرتله انواع نقوش
اعتراض ايتمه اوجانانى كورنجه پرده پوش چون نقابن رفع ايده عشق اهلنه دوشر خروش
ذره‌لر ظاهر اولور كون نورى بولسه ارتفاق

كورمدك شايسته شان عشقه نقصان ويرمكى التزام ايتدك جهانده تازه دستان ويرمكى
متحد صورتده ايجاد ايلدك شان ويرمكى دلبرى يولنده بن رسم ايلدم جان ويرمكى
عاشقه جور وجفا ايتمك سن ايتدك اختراع

بايزيد خان وليدر شاعر قدرت نمون قوه قدسيه‌سى ايتمش مضامينى زبون
باق نه‌دير نور ولايتله او شاه ذوفنون تا ابد تاريك قيلمز ظلمت دنياى دون
عشق نورى كيم صاله دل خانه‌سى ايچره شعاع

اولسه فرض ايت آفتاب عالم آرا والده‌ك كاسه‌ده برج چرا كاه حملدن مائده‌ك
نفع نامى موجب اولمزسه خطادر قاعده‌ك مال قلبيدر همان جمعيتندن فائده‌ك
تاج شاهيدن نه اولدى حاصلك غير صداع

منفعت ويرمز سكا شان پدرله والده يوق دوامى بيضهٔ عنقادن اولسه مائده
ايله اضرار ناسى اى (اميرى) قاعده روز محشر ناله و زاركدن اولمز فائده
ايلمزسه‌ك بونده «عدلى» داد خواهى استماع

حرف غين

رونمادر روضهٔ وجهكده سر انصباغ عزم باغه مذهب عاشقده يوقسنسز مساغ
افتراقك غيرتى روحم قومازجسمده صاغ عارضك هجركده چونكيم ايليم كلكشت باغ
لاله‌نك باغرنده قويم داغنك اوستنه داغ

ستر ایدر وجهك نیچون زلف سیاهك متّصل   رونق ظلمتده آرتار شمع اولورسه مشتعل
لطف ایدوب اولمه نیازمدن حبیبم منفعل   ظلمت زلفكده یوزك نورین استر جان و دل
جمع اولور پروانه‌لر هر كیجه كیم یانسه چراغ

واقف اولدم حال دهر دیار و اغیاری سیچوب   دوشمه كیدم پلاس عزلت فقری بیچوب
بخت ایله صلح ایلدم غوغای عالمدن كیچوب   آستانكده سفال سكاركاه می ایچوب
جام جمدن تخت كیكاوسدن ایتدم فراغ

وصل جاناندر اگرچه حل اولنمز بر لغز   فتح ایدر آنجق آنی امداد لطف دخت رز
سرّ دیداری بیلور سرمست اولان رند اغز   بی بصردر نور حسن یاری زاهد كورەمز
بوی عشقی نیجه ادراك ایده خشك اولان دماغ

بایزید خان ولینك ایلمش فیض قدر   مشرب شاهانه‌سن دریای عرفان و هنر
باقی نه دیر شاهنشه یكتای لاهوتی سیر   خار هجرانیله خوی آیله همانكیم طوتدیلر
كاشن كوین نكارك «عدلیا» بوم ایله زاغ

تیغ چوریاره آماج اولدی بو كردن دریغ   یاره‌لر آچدی سراپا جسممه روزن دریغ
صانكه دنیادر بكا كهوارهٔ سوزن دریغ   شویله افكار اولدی جسمم آكا پیراهن دریغ
تن اگر بودر آكا خاكستر كلخن دریغ

دینسه صیاد بلا لایق او شوخك نامنه   دوشمسون كیمسه آنك دام قضا انجامنه
باقی نه ایشلیور افتادهٔ ناكامنه   خالنی كوستردیوبده صالدی زلفی دامنه
مرغ جاندن قیلدی اول صیّاد بر ارزن دریغ

اشك چشمم كه غم دلدار ایله وافردر اول   رنك لعل دلبر آسا دیده‌دن ظاهردر اول
سیر ایدك جانانی فنّ حیله‌ده ماهردر اول   قانلو یاشیمی نه‌دم كیم استه‌سن حاضردر اول
لعل نابی ایلمز طالبلره معدن دریغ

سویله یاره الویرر دل شام هجركده اویور   كاه اول آواره‌یی خوان وصالكه طویور
بر بهانه‌یله اوقو بو بیتی احوالك طویور   شادیٔ وصل اولمز ایسه غصّهٔ هجرك بویور
دور لعلكده كدایی ایلمه دردن دریغ

جسممه روح روان ایدی او شوخ عشوه‌كر   روحسز جسمك اولور احوالی معلوم بشر
كلدی هنكام وصیّت اولدی حالم محتضر   اول كوزی جلاد هجرنده اولورسم دوستار
بو غریبك ماتمنده ایلمك شیون دریغ

طوتكه شیر غاب اول زیر قدمده خصمی از   یا صبا سیر اول بلا مانع بتون دنیایی كز
ایتمه بونلرله قناعت ای دلارای اعز   حاصل حسنكده خالك منع قیلمه ، ایلمز
چون كریم اولان كدادن دانهٔ خرمن دریغ

بایزید خان ولی اول درّ تاج معدلت کورمسون امداد پیغمبرله خوف آخرت
باق نه دیر اول آفتاب آسمان معرفت کر بقاده استر ایسن فتح باب مغفرت
« عدلیا » اهل فنایه ایله مخزن دریغ

حرف فاء

زبدهٔقدرتدر اول وجه ملاحت اتصاف جمله خوبان ایتدی حسن بی‌نظیرك اعتراف
منقطع بوبحث روشنده جدال واختلاف دعویٔ حسن ایلیوب کون وجهی یوق کراوره لاف
چون یوزك آینه‌سی کبی دکل مرآتی صاف
اسمنه دنیا دینلمش کور زن مکاره‌یی حرمت ایلر خلق آکاهر کیمه ویرسه‌پاره‌یی
انجیدرلر دائما بیکس اولان آواره‌یی ایت کبی بکارعسس طوتمق دیلر میخواره‌یی
یاغیاث المستغیثین نجّنا ممّا نخاف
خلق اولنمش نور قدرتدن وجود احسنك طعن ایدر خورشید عالمتابه جام روزنك
اولدیلر لاهوتیان مشتاقی وجه روشنك پرتو نورجمالك کورمکه ای مه سنك
کعبهٔ کویك ملائك هر دم ایدرلر طواف
بایزید خان ولی اولمشدی خاقان رفیع حضرت سلطان کونین اولسون اول شاهه شفیع
باق نه حکمت نشر ایدر اول صاحب نظم بدیع هپ جهان ای مهلقاسن شاهه اولمشدر مطیع
اشکر غمزه‌ك کیمکله صف طوتوب ایلر مصاف
کائناتی بی بدل خلق ایلمش ربّ صمد کورینور هر ذرّه‌یه باقدقجه فیض لایعد
یاکمال حسنی کورکیم فتح اولنمز برصد سرورا سرّ دهانکده سنك حیران خرد
عاجز اولمش عقدهٔ زلفکده عقل موشکاف
آه وفریادم کوروب طعن ایله ای دلربا صانمه کیم دیوانه واری نابجا بر ماجرا
حسنی جانسوز ایلزدی اولمسه‌حقدن رضا ای کوکل ساکه مسلّم صانمه بو درد وبلا
چشم پرخشمی نکارك کیمسه‌یی قیلمز معاف
دست رأیکده دکل چونکه زمام خیر وشر ای (امیری) هر امورك ایله تودیع قدر
جامهٔ صبر قناعتدر لباس معتبر خرقهٔ صبری کیوب ایلر قناعتدن کمر
کنج غمده «عدلی» چون بولمز نهایت اعتکاف

حرف قاف

بر سینه‌ده‌که لطف نکارك اثری یوق دنیا المنده دها آندن بتری یوق
حکم قدرك وار ایمسه حسن نظری یوق بر شاعره یارك‌که لب لعل تری یوق
شول طوطی‌یه بکزرکه غدایه شکری یوق
چکدم نجه بیك محنت اوشیرین سخنمدن بر شکوه عیان اولمدی امّا دهنمدن

کویا که خروج ایلدی روحم بدنمدن ناوکارین اول قاشی کمان آلدی تنمدن
اول طائره دوندمکه آنك بال و پری یوق

عشق آتشی اوغراتدی بنی درد قضایه دوش اولمدی بر کیمسه بو دهشتلی بلایه
تا چیقدی علو کنکرهٔ برج سمایه خاکستر ایدوب ویردی تنم باد فنایه
کیمدرکه دیین آهم اودینك شرری یوق

یاربی بحق سورِ طارق واحقاف یا سین و دخان وقمر وکوثر و ایلاف
بومجرمی قورتار مدد ای معطیٔ الطاف واعظکه جحیمك ظلماتن ایدر اوصاف
فرقت شبیدر وار ایسه آنك سحری یوق

خان بایزید اول شاه فلککپایهٔ کشور فتح ایتدی موره ملکن اوسلطان موقر
فهم ایله (امیری) نه دیر اول شاه سخنور «عدلی» سرزلفکله ایاغك توزین اسپتر
کیم سلطنتده دخی تاج و کمری یوق

حسننده آنك ذرّه‌جه نقصان وخلل یوق عشقی کبی عاشقاره بر فیض ازل یوق
اویله لب ودندان ودهن اویله کوزال یوق اول دلبرزیبا کبی مه چهره کوزل یوق
بو حسن دلارایه جهان ایچره بدل یوق

افغانی براق استمه برکیمسه‌دن امداد زیراکه قورولمش غم و محنتله بو بنیاد
مرد اول نقدر کلسه سکا محنت و بیداد محنت اویدر دار جهان ایله فریاد
بو مدرسهٔ غمده کوکل بحث و جدل یوق

خان بایزید اول پادشه اکرم و احسن ایتمش ایدی دنیایی عدالتله مزین
سیر ایت نه بیوردی اوشه اعدل و ایمن وصلت دمیدر چونکه بودم خانهٔ دلدن
ای غم یوری کیتکل که دخی سا که محل یوق

دردکله صفا عالمنه دالمدی کیمسه قانون سرور وطربی چالمدی کیمسه
دنیاده فرح نغمه‌سنی آلمدی کیمسه طرّهٔ صالهلی سلسله‌سن قالمدی کیمسه
کوکلنده آنك غصه و غم طول امل یوق

رحم ایلامشدر شو فلك کیمسه‌یه بر کون ایستر باریشق ایستر ایسه‌ك اول آکا کوسکون
ذوق ایت کدری طورمه‌یتر شویله جه‌دوشکون صوفی بروکل می ایچه‌لم ژنك غم ایچون
دل آینه سن صاف ایدیجی غیری عمل یوق

هرکیم که اولور ساغر لطفك ایله مدهوش کویا که ایدر مهر جهانتابی در آغوش
ایلر الم ومحنت دنیایی فراموش ساقی لبکك آب حیاتی ایدن نوش
خضر اولدی ابد آخر آکا هرکز اجل یوق

اول شوخك (اميرى) كورينور پرتوعدلى — امّا كوره‌مز كيمكه اوله چشمى رمدلى
هم عشوه‌ليدر همده پسنديده خردلى — وصفنده آنك كرچه غزللر ديدى «عدلى»
اول دلبر رعنايى بيان اوزره غزل يوق

چكلمز بر بلادر هجر ايله بياروملال اولمق — قولاى برايشميدر مسجون كنج مكروآل اولمق
طبيبم الويرر مقرون جور وانفعال اولمق — نجه‌ بربن ضعيفه‌دردوغمده خسته‌حال اولمق
كوزك بيارى كيبى هر زمانده بى مجال اولمق

يتشمزمى هواى خاطرم بى‌اعتدال اولمق — زمين رنج ومحنتده لكد كوب نعال اولمق
بكا مختصميدر آماج درد بى مثال اولمق — كهى طرّه‌ك كبى باشدن چيقوب شوريده حال اولمق
كهى زلفك كبى اياغه دوشوب پايمال اولمق

كيم ايتدى چشمكه ناز وادا اركاننى تفهيم — كيم ايتدى خالكه مرّيخ خونريز قضا توسيم
بو آيين جفايى هانكى بى دين ايلدى تعليم — بحى كافر مسلمانلق بولنده وارميدر بوكيم
حرامى كوزلريكه قانمى ايچمك حلال اولمق

دكل لايق غنا اربابنك ذات وصفاتنه — كه دقّت ايتميه حق اوزره تقسيم زكاتنه
بوسرّك اى جفاجو ايرميور عقلم نكاتنه — تردّد چكميه اغيار لعلك التفاتنه
بكامى قالدى وصلك استه‌مك فكر محال اولمق

سكا لطف خدادر دائما مسرور بال اولمق — بكا حقدن ويرلمش بويله هردم پرملال اولمق
سكا اولسون مبارك بدرتابان جمال اولمق — بكا كلمشدرر قاشك غمندن چون هلال اولمق
سكا لايقدر اى مه آفتاب بى زوال اولمق

جناب بايزيد خان وليدر خسرو اكمل — شفيعى اولسون اول شاهك جناب احمد مرسل
قلوبه نور ايله شعر همايونى اورر صيقل — هواى عشق دلدارك دماغك ايلسه مختل
اساس سلطنتده طك دكلدر اختلال اولمق

بحمدالله بتون اهل قناعتدر اب وجدّك — (اميرى) سنده روى حرصه عشق ايت نجه ردّك
بوبزم امتحاندر پرده بيرون اولمه بيل حدّك — بحى «عدلى» خم زلفى كبى دال اولمسه قدّك
ندر بو خلق آراسنده بودكلو قيل وقال اولمق

عاشقاره آز قسمت اولور مغتنم اولمق — هم محرم اسرار بت غنچه فم اولمق
بوندن دها آرتق نه اوله محترم اولمق — صحبتده ميسر اولور ايسه نغم اولمق
ديوانه وآشفته ورسوا نه غم اولمق

اندوه والم نعمتى عشاقى ايدر طوق — هر آهى اولور سينهٔ اعداسنه بر اوق
عشق اهلنه كيمسه بوكالى كوره‌مز چوق — عاشق كه لبك يادينه‌مى نوش ايده‌طك يوق
كندو جم اولوب ساغر آكا جام جم اولمق

امعان ایله باقدقجه خفایای شئونه دوَر فلکه غور تواریخ بطونه
حیرتله وداع ایتمه‌دەیم عقل وسکونه سر عسکر اولورسم نه عجب اهل جنونه
عالملره دیوانه لغیله علم اولمق

لیلا سکا بکزر صنم محصن اولورمی شیرین ، دهنك لذتنی ضامن اولورمی
سرباز ره عشقك اولان ساکن اولورمی غم دستنی کیم قطع ایدرم ممکن اولورمی
مجنون ایله فرهاد بکا همقدم اولمق

دنیایی طوتارسه نه عجب عشق ایله نامك زیرا بوکا برهان یتشور قامت لامك
عالمده (امیری) نیجه حاصل اوله کامك « عدلی » دهنی سرّینه ایرمکه مرامك
لازم کاور اوّلده وجودك عدم اولمق

حرف کاف

قابلمی عجب درکهنه وضع سر ایتمك اجزای وجودم اوراده خاك در ایتمك
عشاق میانده بنی نامور ایتمك اول دلبره ممکن اولەمی بر نظر ایتمك
یوز اوزره آنك راه درندن کذر ایتمك

خان بایزید اول شاه همایون معنون باپمش کل آثار ایله دیوانی کلشن
کفتار ملوکانه‌سیدر باق نه مزیّن خرج ایلر ایهم یوللرینه لعلی کوزمدن
کوینه آنك اولسه میسر سفر ایتمك

بیلمم نیجه آهندن ایمش آهنك ای دوست پولاد قضادنمی او پیراهنك ای دوست
برمعدن دیکردن ایمش جوشنك ای دوست آهیمك اوقی کچدی فلکدن سنك ای دوست
سنکین دلکه اولمدی ممکن اثر ایتمك

اولسه نه قدر وصلکه ایرمك متعسّر فهم ایلمز اصلا بو دل نامتبصر
رحم ایله یتر اولدی خلائق متأثر تا صبحه دکین ناله‌م ایله خلقه نیجه بر
سوداسی ایله سنبلکك درد سر ایتمك

عبد اولسه ینه عاشقنه سدّ دَر ایلر امّا کایجك جور وجفایه نلر ایلر
یوق چاره بیلورکن ینه میل سپر ایلر جان آله دیو غمزه‌لری دل حذر ایلر
اِسحی ایده‌می اوغریدن ای دل حذر ایتمك

کفتاری اولوُر شیروشکر مردم شوخك هرجاوه‌سی دنیایی دکر مردم شوخك
می ایچمه‌سی امّا که خطر مردم شوخك خشم ایله کوزك تیرچکر مردم شوخك
مست اولسه قچن عادتیدر شور وشر ایتمك

دل كورسه اوبارى قالير اشواق ارەسندە يوق بكزر (اميرى) آكا مشتاق ارەسندە
مثلن كورەمم انفس و آفاق آرەسندە «عدلى» كبى كر قصد ايدە عشاق ارەسندە
كالدكچە مژەڭ تيرينە سينەم سپر ايتمك

داغ عشقك سينەيە ياقوت احساندر سنك عكس حسنك خانۀ فكرمدە مهماندر سنك
عاشقە هر لطف و قهرك اى پرى شاندر سنك هر كيجە زلفك غمندن دل پريشاندر سنك
مهر رخساركلە هر كون شاد و خنداندر سنك
پايمال غربتم خاك غم اولمش مسكنم باد محنتلە خزان ياپراغنە دونمش تنم
عشوەدە شيرينە فائقدر او سيمين كردنم اى كوكل فرهادە نسبت ايلمە دردم بنم
كوە چاك ايتديسە اول چاك ايتديكك جاندر سنك
طلعتك مرآتنە اى دلبرانك اكملى دست فيض قدرت اورمش بى بدل برصيقلى
مهر حسن و آنك اولمشسك خديو اجلى كاتب قدرت برات حسنك املا ايدەلى
قاشلرك طغراسى اول منشورە عنواندر سنك
شمع حسنك پرتوى بر آتش سيالدر ابر خشمك لمعەسى بر شعلۀ جوالدر
ابروانك خنجرى جان آلمغە ميالدر غمزۀ خونريز و خونخوارك اكر قتالدر
لعل ميكونك ولى سر چشمۀ جاندر سنك
خال رخسارك خياليلە جهان دلخون ايمش عاشقانك اشك چشمى نيل ايلە جيحون ايمش
قيمتك آندن سنك بيك مرتبە افزون ايمش يوسف مصرى يەقيمت آغرى آلتون ايمش
خاكپايك جوهرى بيك جانە ارزاندر سنك
بوس وجهك كوكلم ايستر متصل بيلمز آنى سوديكم لطف ايلە اولە منفعل بيلمز آنى
جرأت سرقت ايوبرشى دكل بيلمز آنى كنج حسنك آلمق ايستر دزد دل بيلمز آنى
زلفكاك اژدرلرى آكە نكهباندر سنك
شاه قدسى پايە سلطان بايزيد خان ولى وجه پاكندە آنك تابان ايدى فيض جلى
اولدى بو مطلع ضميرندن (اميرى) منجلى سن بو حسن ايلە جهان ملكينە سلطان اولەلى
« عدلى » قولك ملكت روم ايچرە سلطاندر سنك

چيقمامشدر يوزە خط سيە دلشكنك بر كل باغ صفا سك كە هنوز يوق ديكنك
كورينور فيض خدا باغ جمالكدە سنك سنبلك سايە صالار اوستنە برك سمنك
دور ايدر دائرۀ ورد ترى ياسمنك
نەفسون ايلدى بيلمم كە او چشم جادو بكزەدى خنجر خونريزە هلال ابرو
ديدەبان اولدى رخ آلنە خال هندو چين زلفينە كاوربوى آلور اول اوغرى ديو

صالدیلر حبسه طوتوب قهرایله مسکن ختنك

جانمی یاقدی خراب ایلدی هجرك شرری   قالمدی جسم نزارمده عمارت اثری
کوکلمك اشته هنوز کلدی دم منتظری   چونکه ویرانه‌لری ایلر ایمش جای پری
سن پریسك نوله کوکلم اولور ایسه وطنك

اولدی حسنکده عیان قدرت علّام قدیر   قدرتم یوق ایده‌یم حقّ کالك تصویر
بوقدر مجملاً انجق ایده‌بیلدم تحریر   صالدی پرتو یوزك افلا که ایا بدر منیر
عکس خورشید وقمر اولدی او وجه حسنك

بازید خان او خداوند معلا مشرب   آنده تکمیل ایدی علم وهنر وحلم وادب
باق نه نطق ایلر او سلطان همایون کوکب   کوشِ شیرین سخنك ایشیدرا ّما نه عجب
کوزلرم دقت ایدوب کورمدی هرکز دهنك

زلف وخالکده تمام اولدی سنك حیله وکید   طوته‌لم اولسه‌ده دل ثالث معروف وجنید
طوره‌من طرّهٔ شبرنکی کورنجه بی قید   چین ایدوب حلقه‌لرین مرغ دلی ایتمکه صید
کل تر اوزره صالار دامن اومشکین رسنك

ایلدی زخمی اوشوخك فرحی دلدن طرح   قالمدی بنده (امیری) هوس ثروت وصرح
کوتورسه بنی ملك عدم آباده بوچرح   حشره‌دك دردوغم جان ودلك ایتمکه شرح
قبرك اوزره دیل اوله « عدلی » بتن هرچمنك

~~~~~~~~

غالبا بوس قدح مطلوبیدر جام مُلك   اکسیك اولمز اولزمان سیرایت صداسی قلقلك
بشقه‌در هنکام وصلتده صفاسی غلغلك   کورسه بلبل ناله‌لر ایلر جمالی کلك
کوش اولوبدر کل ایشتا که فغانن بلبلك

سیرایدك کلشنده اول مهروی مشکین کاکلی   تاب صهبادن اولنجه رنك رویی کلکلی
آتش غیرت کل ایتدی خانمان بلبلی   کل یوزك رنکی حیادن غرق آب ایتدی کلی
پیچ وتاب کاکلك تابن کیدردی سنبلك

مشکسا ایتدی دماغی سنبلك بویالری   عقلمی آلدی اوکل رخسارك استغنالری
صبرمی یغماله‌دی نرکس کوزك ایمالری   بوینمی بوردی بنفشه خطکك سودالری
کوکلمی سودا ایله باشدن چیقاردی کاکلك

نار حسرت سینهٔ زارمده اولمش مشتعل   کورمه تعییبه سزا فریاد ایدرسم متصل
ای هزار اولمش بکا درد هزاران منتقل   مرغزارك مرغ زاری اوله‌لیدن جان ودل
ناله‌سن دیکلدردی فریادم چمنده بلبلك
~~~~~~~~

اولدى سلطان بايزيد خان ولى حكمتنها هرسوزى بيك شاعرك سرمايه سى اولسه روا
نظمنى ياد ايت (اميرى) روحنه ايله دعا اشك چشمكدن كلاب ايتسك يريدر «عدليا»
تاج شاهيدن باش آغريسى دكلمى حاصلك

كوكل مفتون سكا اى دلبر شنك سرمده دود سودا دلده وار ژنك
فدا اولدى يولكده نام ايله ننك غم زلفكله جان آشفته دل تنك
كوزم ياشى دخى لعلكله همرنك

سنك عشقكله انسان آغلادقجه ايرر فيضه، بولور شان آغلادقجه
ويرر دردك صفا جان آغلادقجه غمكدن آه ايدوب قان آغلادقجه
دوكوب كوكسم اورورم باشمه سنك

جناب بايزيد خان ملك خو سخنور در سخنداندر سخنكو
نظر قيل نثر ايدر ياقوت ولؤلو دوشلدن سن پريدن بر دم آيرو
دلور دم كندم ايله ايدرم جنك

كوكلده يأس و حسرت ايلسون بر حياتمدن اوصاندم زهر غم وير
بكا يارم نه دير باق اى اجل اير ديدم وصلك ميسر اولمى دير
دليمسن يا سرخوش يايدك بنك

فراقكله سنك اى شوخ احسن بن ايتدم اختراع طرز شيون
بو واديده بن اولدم موجد فن نكارا سنسزين عيش ايلسم بن
يوزمى ايلرم دف قامتم چنك

بكا وصف ايتمه آرتق باغ وراغى صفا جويانه ويردم ذوق باغى
بلا كنجنده دل بولدى فراغى جفا طاشيله صندى صبر اياغى
مجالم كيتدى اولدى طاقتم تنك

(اميرى) اولمه دنياده حسدلى عياندر خالقك هر ايشده عدلى
ايدر البته رهبر اهل فضلى يوزك كوروب فغان ايتدكجه « عدلى »
ايدر كلشنده بلبل آكه آهنك

لبلرك قندى ويرر لذتى كلشكرك قدرين اشكسته ايدر كردن صافك كهرك
ساق سيمك قومادى رغبتى سيم وزرك رخلرك شمعى ويرر نورينى شمس وقمرك
يوزوكك شوقى ايله ظلمتى كيدر سحرك

بنى اوندرده كاوب رونق ديكر بوليجق غنچهٔ حسنه قارشو كل جنت صوليجق
بدر وش نور ايله آيينهٔ وجهى طوليجق اول مهلك مهر جمالينه مقابل اوليجق
اى كونش اولمايسر ذرهجه سنك اثرك

شعلهٔ درد ایله دلچاك اولورم ایشیده‌لی　　عشقه پروانهٔ چالاك اولورم ایشیده‌لی
تارك جوهر ادراك اولورم ایشیده‌لی　　دل وجاندن یولكه خاك اولورم ایشیده‌لی
كیمیا ایلر ایمش خاكه اولورسه نظرك

سكا عاشقمی دینور غمله یوزك صولمز ایسه　　كاشن مطلبكی دست قضا یولمز ایسه
هركیجه زهر ستمله قدحك طولمز ایسه　　راه عشقه قدمك باصمه كوكل اولمز ایسه
ارقه‌كه خرقهٔ غم ، باده قناعت كمرك

بازید خان ولیدر شه فرخنده لقا　　حامل سرّ كرامتدر او ظلّ مولی
ایتسم اول شاهه خطاباً یاقیشیر بویله ثنا　　كورینه كوزلرینه كون كبی كوندزده سها
قنی اعمایه اوله كحل جلا خاك درك

عشقدر مایهٔ آرایش سرّ تكوین　　عشقدر ناشر خاصیت حسن رنكین
اثر فیضی كور خونی ایدر مسك كزین　　چین زلفی قوقوسین آلسه‌ڭ ای نافهٔ چین
مسك اولوب بولمز ایدی رغبتی خون جكرك

یاردر شعر مجسم یوزیكی پاینه سور　　عارف اول جوهر عرفانی آكا تحفه كتور
قصهٔ عشق وجفا صانمه (امیری) توكنور　　«عدلی» شعروغزلی ترك ایدوبن دفتری دور
چونكه شرح اولمز ایمش حشره دكین درد سرك

اهل عشقز بزه جمال كرك　　جوهر معدن كمال كرك
حسن یوسف آكا مثال كرك　　بزه بر قامتی نهال كرك
بزه بر قاشاری هلال كرك

دلبر خرده سالی نیلیه‌لم　　میوه ویرمز نهالی نیلیه‌لم
انتظار وصالی نیلیه‌لم　　مه كبی كم جمالی نیلیه‌لم
بزه بر مهر بی زوال كرك

بایزید خان او سرور عادل　　اوله فردوس و كوثره واصل
باق نه دیر اول شهنشه كامل　　آل ایله دكمه دلبر آلمز دل
زلفی قاره یناغی آل كرك

بزه لازم جوان سیمین تن　　اوله دیداری كون كبی روشن
كموش آینه اولمه‌لی كردن　　طوطی كبی شكر فشان اولوبن
لب لعلینی خوشمقال كرك

اویله بر یاره قارشی سینه دوكون　　حسنی سیر ایدنجه دتره‌یه كون
اوله دیدارینه جهان دوشكون　　لوح دلدن غباری محوی ایچون

خط ريحانی بی مثال كرك

نظر ايت جوری هر دم ايتديكنه   چرخ ايله عهدی محكم ايتديكنه
بار اندوهی منضم ايتديكنه   عاشقك قامتن خم ايتديكنه
سر زلفينی آ كه دال كرك

كنديكی ای (اميری) ايله ظن   موشكاف دقايق هر فن
ايره من هر خياله اهل سخن   بيلی وصفنده قيل يارار اولسن
«عدليا» اينجه‌رك خيال كرك

نيجه اول ماه تابانمده يوقدر سوديم كملك   بو عبد ناتوانه ايتمدی بر لحظه محرملك
دل و جانم ندر بيلمز هنوز دنياده خرملك   ميسر اولسه يارك بادهٔ لعليله همدملك
كوررلردی صفا بزمنده نيجه اولديغن جملك

بونا كامك سوزين كوش ايليوب قيل قولنی تسليم   كدردن قورتلش يوق اولسه حكمكده يدی اقليم
نه دير باق بايزيد خان كبی صاحب افسر و ديهيم   بوزال دهر دونك شو لقدر چكدم جفاسن كيم
جهانه داستان اولدی بنم حقمده رستملك

ملاحت صدر اعلاسنده عزّ و ناز ايله طوردك   نشان آلدك دل عشاقه محنت يايني قوردك
او سيمين نيجه‌لر اه جمله خوبانك قولن بوردك   قو حسن اهلنك آغزينه سن مهر سكوت اوردك
سنك آغزكده ختم اولمش مكر عالمده خاتملك

نصل بر آفتاب معنويدر عشق عالمكير   ايدر هر ذرّه‌يی كردشنا هر عالمی تنوير
بو تركيبات اشيايی يد عشق ايلمش تخمير   مريض عشق اولان شخصه اطبّا ايده مز تدبير
لبكدن اولور اولورسه بنم دردمه امسملك

(اميری) اولمق استرسن ايكی دنياده مسندلی   صاقين الدن براقمه دائما انصاف ايله عدلی
پسند ايلر بو نظمی هر كيم اولسه عالی مقصدلی   بقايی فكر ايدر اولسن فنا ملكنده ای «عدلی»
جهانه پادشاه اولمق حقيقت اولدی بر دملك

رنك كل دريوزهٔ رخسار آلكدر سنك   سرو موزون پايمال نونهالكدر سنك
عاشقه جانبخش ايدن فيض متالكدر سنك   آرزوی جان و دل جانا وصالكدر سنك
كورينن هر لحظه‌ده كوزده خيالكدر سنك

قدّيمی بسدر كمان ابروانك بوكديكی   خانهٔ عمری يتر شمشير جورك سوكديكی
عاشقانك اويرر خاك ملاله چوكديكی   كوزلرك خنجر چكوب هر لحظه قانلر دوكديكی
فتنهٔ آخر زمانسك مكر خالكدر سنك

عاشقك ایتسه نوله چاك كریبان بدن   برق اورر حسن جهانتابكده فیض ذوالمنن
اولدی شوقكله نصل سیر ایله غربت‌ده وطن   روز و شب دور ایدوب پر یوزینی پر نور ایدن
آی ایله كون پرتوی عكس جمالكدر سنك
اوقلرك سوراخ سوراخ ایلدی جان وتنم   اولدی پیدا خانهٔ دلده هزاران روزنم
سودیكم كاشانهٔ زنبوره دوندی كردنم   تیر آهم هر نفس افلاكه ایر كورن بنم
قاشلرك یاین قوروب عرض هلالكدر سنك
كل دیمشلر خدّیكه كوهر دیمشلر حسنكه   ای بت زیبا مه انور دیمشلر حسنكه
آفتاب عالم دیكر دیمشلر حسنكه   دوستم ایزین سورر بكزدر دیمشلر حسنكه
ایزیكه یوزین سورر كون پایمالكدر سنك
خسرو فرخنده سلطان بایزید خان كریم   ایلدی همتله اكمال دونمای جسیم
دكله نظمنده نه دیر اول پادشاه مستقیم   بدر اولوب كون یوزینه قارشو ایكن لاف اورمه كیم
آیده ای مه بر كیجه حسنه كمالكدر سنك
رسمنی لازم (امیری) جانه منقوش ایلمك   سیر ایدوب یاری كركدر دائما جوش ایلمك
بو وسیله‌یله غم دهری فراموش ایلمك   اولمه بدرك بیان «عدلی» در آغوش ایلمك
هر كیجه تا صبحه‌دك فكر محالكدر سنك

لطافت بدن انورك كهردن یك   دهان وچشم ورخ وجبهه یكدكردن یك
جهانه كلمدی سن شوخ ناموردن یك   عرق بلورسه رحكده كلاب تردن یك
حلاوتی لبكك شهد ایله شكردن یك
ایا نكاه وعذار ودهان شیرینتر   ایا جبین وبناكوش وغبغب دلبر
ایا لب ومژه وكردن صفا پرور   سنزك ایچون دیدیلر عاشقینی قتل ایلر
دخی نه اوله جهان ایچره بو خبردن یك
نه وقته‌دك قدح شوقه زهر غصه طوله   نه وقته‌دك بو فقیرك ستمله بكزی صوله
نه وار ترحم ایدوب كاسه‌ك ای نكاریوله   جو سوزه باشلیه‌سك لعل نابله نه اوله
كه كوش جانه ایرشمایه بو دُرَردن یك
جناب بایزید اول خسرو كزیده مزاج   معانی بحرینه غوّاصدر و صاحب تاج
نظر قیل ایتمه‌ده‌در دُرّ و كوهر استخراج   كوزك مریضه لعل لبكله ایله علاج
كه خسته اولنه اولمایه كاشكردن یك
(امیری) خانهٔ دلداره عزم لیل ایتسن   رجای وصلت ایله اشك چشمی سیل ایتسن
نیاز نامهٔ عشقه بو نظمی ذیل ایتسن   نولایدی «عدلی»یه بر ذرّه دكو میل ایتسن

چو روشن اولدی یوزك شمس ایله قمردن یك

دلبرك غمزه‌سی خنجر کبی سفاك کرك کورن اول غمزهٔ خونریزی المناك کرك
جان فدا ایتمك ایچون چابك وچالاك کرك عاشقك عشق یولنده کوزی نمناك کرك
دامن عشقده یاپیشان یاقه‌سی چاك کرك

کلشن عالمی آلام و کدرله کوردم نی سوق ایتدی بهارمده خزانه قدرم
دوندی خاشاك غمه جسم نحافت اثرم یانسه‌لر عشق ووفا اهلی بن اوّل یانرم
لاجرم آتشه اوّل خس وخاشاك کرك

کیرمین قلزم بی قعره لاٰله ایرمز چکمین محنت خاری کل آله ایرمز
آتمیان خشیت وپروایی جماله ایرمز خوف اغیار ایله عشق اهلی وصاله ایرمز
وارمغه عشق ایلنه عاشق بی باك کرك

بایزید خانکه اودر دادکر مستحسن عزم ایدوب آلدی مدللی آطه‌سن شاه حسن
یازدی بومفردی سیرایت نه‌بلیغ واحسن آفتاب رخ دلدار طلوعن دیله‌ین
آهنك یری فلك کندوسنك خاك کرك

پاره‌لنسه کوزیکه قارشی هزاران کهسار سنی مست ایلسه حیلولت نور دیدار
ینه ترك ایته تمنایی اولنجه بیدار طور عشق ایچره تجلیٰ دیلسك موسی‌وار
مشربك آب روان کبی روان پاك کرك

اولدی خلقك کیمی خیر وکیمی شر مقصدلی خالقك اشته بودر حکمت قهر وعدلی
اوله‌مز هرکس (امیری) سُعدا مسندلی دکه اراك نه‌بیلسون غم عشق «عدلی»
سرّ عشق اکلامغه خیلیجه ادراك کرك

نیچون کلشن‌سرای یاره واردك مکر درد وغمك اظهاره واردك
علاج عشق استفساره واردك کوکل اول رخساری کلناره واردك
صانورسك کل اومـوب کلزاره واردك

کوکل نزدنده اهل منزلتدی جفا شمشیرینی صکره بیلتدی
بکا امدادی اعدادن دیلتدی صبا صان کلشنه خاشاك ایلتدی
یرك بکله که کوی یاره واردك

جناب بایزید خان شاه احسن بازار اشعار شهوار و مزیّن
دیدی بو نظمی اول شاه معنون لبی وصفکده شهد آقار دلکدن
مکر اول لعل شکّر باره واردك

نظر بند بتان عشوه كرسك   خط و خاله اسير در بدرسك
نچون مجنون كبى حيران كيدرسك   بى مسكين هواى زلف ايدرسك
مكر مسك آلمغه عطاره واردك

كوزت هر دم (اميرى) حقّ وعدلى   كمال ديكره اولمه حسدلى
چالش تقليده دأب اهل فضلى   ديشى يانده ياشك آكمه « عدلى »
ادب صاقله در شهواره واردك

نه غنچه‌سك بنى دلچاك انتظار ايتدك   بو كلستان فناده حزين وزار ايتدك
مثال بلبل شيدا اسير خار ايتدك   قرار وصبرم آلوب بنى بى قرار ايتدك
صاچك هواسى ايله عقلى تار ومار

كوكل ! لباس المدر جهانده كيديكمز   كيدوب بيان ايده‌لم اول نكاره چكديكمز
ثنا ايله ديه‌لم اى يكانه سوديكمز   فراقك ايچره غمك زهرى ايدى ييديكمز
اجل شرابنى صونمقله خوشكوار ايتدك

جناب بايزيد اول شاه عالى همتدر   دهانى منبع كوثر نثار حكمتدر
اوقو بو نظمى كيم زبدهٔ لطافتدر   جزالريكى زياد ايلدكه منتدر
بو ناتوانى بو لطف ايله زير بار ايتدك

المدد اى دُر يكتا فرار ايليه‌لى   بو غوطه خوار يم عشقى زار ايليه‌لى
خروش جور وجفا آشكار ايليه‌لى   كناره كليوبن سن كنار ايليه‌لى
كوزم ياشينى يم بحربى كنار ايتدك

نصل ستمار ايدرلر بكا هزار هزار   اوخال وعارض وابرو . او غمزهٔ سحّار .
حسابه قاتميه‌لم هايدى بونلرى اى يار   حساب اولنميه يازلسه تا كه روز شمار
صاچك كرهارى كيم دلده بى شمار ايتدك

كرشمه ويردى لطافت رخك طراوتنه   تبسّم ايلدى خدمت لبك حلاوتنه
قول اولدى ناز و ادا قامتك ظرافتنه   بو حسن ايله كه شه اولدك كوكل ولايتنه
غمك ديارينه بن قولى شهريار ايتدك

كوكل كه آدى هادر او مرغ اهلى‌نك   مدار رغبتيدر تا هرات و دهلى‌نك
(اميرى) طوتدى طريقن جنيد وشبلى‌نك   مرادى خاك رهٔ اولمق ايدى چو«عدلى»نك
مرادينى ويروبن آنى كامكار ايتدك

دم كرمده كاور حزنى خاكسارلرك   صفا ايله بيلنور دردى دلفكارلرك
زما يأسده چقمز سسى نزارلرك   يوزيكى كوريجك آرتار انينى زارلرك

اولور بهار اوليجق نالهسى هزارلرك

گوزللرك هوسى دست شوقه باغ قودى | يازق كه مرده يه بكزدندى كرچه صاغ قودى
نه ذوق وراحت خاطر نه برفراغ قودى | دليمه لاله كبى دشت غمده داغ قودى

طراوت رخى و خالى كلعذارلرك

نكاهك اورسه دلزاره كونده يوز بيك اوق | سماط زهر اله ايتدن بوخسته عاشقى طوق
جفا رسومنى چشمك نه رتبه ايلسه چوق | يوزك كبى كه آكا عذر خواه اوله غم يوق

طوتمكه خار بلادر بو خار خارلرك

هوا كه كلشنه فراش روح سافيدر | جهان عشقه كلنجه بونك خلافيدر
مكر عناصرى اول عالمك منافيدر | هواى عشق بودشت غم ايچره كافيدر

قرارنى يله ويرما كه بى قرارلرك

جناب بايزيد اول پادشاه جم افسر | اودر سخنده نظامى، وغاده اسكندر
(اميرى) اولدى اوشاهك كلامى دروكهر | وصال اميدى ايله «عدليا» برابر ايدر

يوزى و زلفنى غمى ليل ايله نهارلرك

اى مهر وفا كورميه بر ديده زوالك | يوق عالم امكانده سنك برده مثالك
بر خارقه در شعشعهٔ فيض كمالك | بن خاكه تجلّى ايدهكر نور جمالك

هر ذرهٔ خاكم طلب ايليه وصالك

سير ايله او وجه حسنى خلق آره سنده | نور ايتدى عيان ربّ غنى خلق آره سنده
جان ويردى بوكون خصم دنى خلق آره سنده | انكشت نما قيلدى بنى خلق آره سنده

هجرنده نزار اولديغم اول قاشى هلالك

اول شه نقدر ايلسه اظهار تجبّر | بيك شوق وفرحله ايدرم عرض تشكر
ايتدم هله سير ايت نه فلاكتله تشهّر | بر برك خزانديده مثالنده قيلوبدر

بكزيمى قدى فرقتى اول تازه نهالك

خان بايزيدك روحنه مولى ايده رحمت | بودين مبين اوغرينه ايتدى نيجه خدمت
كه نظم ايلهده ايلر ايدى عرض مهارت | عشاقه نصيب اولمدى چون خلوت وصحبت

زاهد سكا نه غم وار ايمش دفع ملالك

فريادك (اميرى) اوكلك كوشنه كتمز | سوداى هزار دل فرقتزده بتمز
بيك حسرت ايله آه وفغان ايتسن ايشتمز | دلبرده وفا اوليجق فائده ايتمز

«عدلى» سبب وصل دكل مال ومنالك

حرف لام

بهار كلشن عالم ابد قرار دكل | زمين قصر صفا جاى استوار دكل
غم اولمسه فرحك قدرى آشكار دكل | اولورمى شاد كوكل كيم غم ايچره زار دكل

ایدرمی وصاله هوس اولکه دلفکار دکل

ندر عناصر طبعمده اشبو استعداد بو بر ظهور تجلّیدر ایتمه استبعاد
عیاندر ای لبی شیرین نه آتشین فریاد نغانه صالدی ایسه کوهی نالهٔ فرهاد
فغانه صالمشم آفاق کوهسار دکل

عجیب غم چکرم عارضك مراقنده اییسم اولدی بلا وصلك افتراقنده
تغیّر ایتدی جهان حسنك اشتیاقنده باشیمه کونمی طوغارکیم یوزك فراقنده
قره صاچك کبی عالم کوزیمه طار دکل

طوررسه اول بت شیرین مقال وعده‌سنه زمان دولت بوس جمال وعده‌سنه
ایررسه عاشق شوریده حال وعده‌سنه اکر درست اوله لعلی وصال وعده‌سنه
صنورسه کاسه‌سی مجنونه انکسار دکل

جناب بارید اول پادشاه علی تبار ایدر خلاصهٔ سرّ حقیقتی اظهار
نه سویلیور نظر ایت شاه معرفت آثار نه‌دکلو چوغیسه عشق اهلی اولدیار بیزار
شو عمردن که غرض آکه وصل یار دکل

(امیری) هرکسی امّید بی‌قرار ایتدی امید ایله کشی ترك دیار ودار ایتدی
کیمن حزین وکیمن شاد ونامدار ایتدی وصال امیدی ایله هجری اختیار ایتدی
نه چاره ایلیه «عدلی» که بختی یار دکل

~~~~~~~~

سنبل باغ ارم زلفك کبی زیبا دکل آنده اولز بولطافت بویله کل پیرا دکل
جنت اولسه مسکنی جای فرح افزا دکل کلشن کویك کوکل مرغینه کیم مأوا دکل
آنك ایچون بلبل دل لالدر کویا دکل

قاف فسقك اهلیدر اول نکبتیدر دوستم طالب شین شناعت ظلمتیدر دوستم
عین کوثر صانمه عینك فرقتیدر دوستم را قاشکله دال زلفك حسرتیدر دوستم
زاهدك قدّنی لام ایدن غم فردا دکل

می تجلّی ایتدی وجه اکمالنده ساقینك فتنه پیدا اولدی چشم اکحلنده ساقینك
آکلادم تکلیف جام اوّلنده ساقینك کاسهٔ خونین چشممدر النده ساقینك
دور ایدر مجلس ایچنده ساغر صهبا دکل

درعقب عاشق اولور کیمکه سنك حسنك کورر شاشیرر مجنون مثالی مست وسرکردان یورر
سنبل زلفك غمندن باشنی سودا بورر لاله داخی داغدار خطّ کاکلکونکدرر
کوزلرك بیماری انجق نرکس شهلا دکل
~~~~~~~~

بایزید خان ولیدر پادشاه نکته‌ور سجده ایلر صفوت وجداننه شمس وقمر
ای امیری باق نه‌دیر سلطان علیین مقر «عدلی» داخی اول شه‌خوبانه جاندن قول کجر
ایشیکنده بنده اولان خسرو ودارا دکل

باغ حسنك عاشق زاره نمایان ایله کل کلبهٔ احزانمی رشك کلستان ایله کل
سنبل خوشبوی زلفك عنبر افشان ایله کل باغ دلده قامتك سرو خرامان ایله کل
بلبل جانی یوزك شوقیله نالان ایله کل

پك بکنمدم کلستان کائنك سیرینی صنع کونا کونی، ازهار وانس وطیرینی
ایلدم ترجیح هر شیئه اویارك خیرینی ای صبا عینمه آلم خاك پایی غیرینی
آنی کوزمچون کرك کحل صفاهان ایله کل

سیر سنبلزاره عزم ایتمم اوکلر خارسز نیلرم ذوق وصفای کلشنی دیدارسز
عاشقه زندان اولور صحن کلستان یارسز باغبانا! غنجه و کلدن رخ دلدار سز
حظ اولورمی وار آنی داغ ایله پیکان ایله کل

مهر عشقك ایلسه بر قلبی مرکز دوستم خلعت غمله اولور دائم مجهز دوستم
درد ایله فخر ایلر اولمرد معززدوستم عاشقك دامن کریبان فکرین ایتمزدوستم
سینه‌سن چاك ایلیوب چاکن کریبان ایله کل

سیر حسنك عاشق مشتاقدن منع ایله کلستان قدرت خلاقدن منع ایله
اهل عشقی ذوق استغراقدن منع ایله درد وغم مرسومنی عشاقدن منع ایله
قوللریکه پادشاهم لطف و احسان ایله کل

بایزید خان ولیدر پادشاه مستقل سایهٔ عدانده اولمشدی خلائق مستظل
باق نه نطق ایلر اوسلطان حقایق مشتمل لعل نابك شربتیله ای طبیب جان ودل
عاشق دلخسته‌نك دردینه درمان ایله کل

مرحمت ایله (امیری) نك دل خونباشنه غبطه بخشا قیل بتون اقراننه، غمداشنه
عاشقان رشك ایلسون اقبال کوهر پاشنه پادشاهم لطف ایدوب «عدلی» قولکك باشنه
خاك پایك تاج ایدوبن رومه سلطان ایله کل

کلرخان اولمسه بو باغ جهاندر سافل بیوب ایچمکه شو دنیایی کچیرمك مشکل
خرمن وصلت جانان ایله‌در راحت دل عاشقه خوشهٔ زلفك اکر اولمز مایل
مزرع طول املدن نه اولیسر حاصل

هیچ اونوتمم اوتبسملری ای شوخ وسیم ندر اول حقهٔ قدرت دینلن لعل بسیم
جوشه کلدی المدون کیجه الله علیم دردیشك فکری ایله شولقدر آغلادم کیم

بحره دوندی کوزەك یاشی کورنمز ساحل

گل لاهوته وارر سلسلهٔ غنچه لبی   زلفنك سنبل فردوس ایله بردر نسبی
او جوان اولسه نوله باغ جهان منتخبی   سرو ایله قدّ خرامانی بر اولدیغی کبی
کورینور موی میانیله صاچی قیل بقل

بایزید خان ولیدر او شه اکبر کیم   کیم اولور عدل ومروّتده آکا همسر کیم
اوقو نظمن بوقدرعالی سوزی سویلر کیم   اهل دل عاشق هشیار آکا دیرلر کیم
جام عشقکله سنك مست اوله ولا یعقل

بو (امیری) یولکه ایتدی فدا جان وتنی   جان دکل طاغ چکەمز یوقسه بوبار محنی
وارسه کوستربکا دنیاده بودردی چکنی   جانمه ظلم وستم ایلیوب سودی سنی
« عدلی » ایچون دیمسونلر دخی شاه عادل

صبور اول سینەدن دفع کدر قیل   رقیبك قیل وقالندن کذر قیل
الکده حسن تدبیری سپر قیل   کوکل اول چشمی ساحردن حذر قیل
نه مکر ایله کوکل آلور نظر قیل

شه جم پایه سلطان بایزید خان   اودر برج کرمده مهر رخشان
نه دیر سیر ایله اول خاقان ذیشان   کاورسه سینه‌یه شمشیری مهمان
کوکل پرکاله‌سینی ما حضر قیل

فدا ایله او یار نازنینه   الکده اولسه فرضا بیك خزینه
تردّد ایتمه ای طبع کمینه   نثار ایچون خیالی آیاغینه
کوزك درجینی پر درّ وکهر قیل

یتشِ یار انیسه عشق ایچنده   او جانان نفیسه عشق ایچنده
صاقین ایتمه دسیسه عشق ایچنده   اکر صبرك یوغیسه عشق ایچنده
روان کویده دلدارك سفر قیل

کوکل مستغرق فیض قدرسك   دکلمك بشقه شی چونکه بشرسك
سعادت معدننده بر کهرسك   اکر صاحب نظر اولمق دیلرسك
ایاغی طوپراغن نور بصر قیل

ای سر چشمه‌در ذوق نفیسه   حلاوت بخش ایدر شخص انیسه
نه خوشدر باق بو کفتار سلیسه   لب لعلینی کیم امسم دیر ایسه
آلهی دیلن آغزنده شکر قیل

اولورسك شمدى سن داد وستدلى قزاندك اى (اميرى) نقد عدلى
او شوخك چاكرى اولدك سندلى باند ايله بوبى وصنيى « عدلى »
دها ننده سوزيكى مختصر قيل

بولمدى زخم تن مجروحمه مرهم كوكل كورمدى دارجهانك ذوقنى بر دم كوكل
آلمدى بوى صفاى كلشن عالم كوكل اولمدى عالم ايچنده بر نفس خرّم كوكل
اولمدى برلحظه بى غم اولنه همدم كوكل
هركسك انجام كفتار قمندن غم يدم ذوق آراركن عالمك هرآدمندن غم يدم
نعمت الوان شخص خرّمندن غم يدم هركيجه كوكل غمن ديدم غمندن غم يدم
غالبا يوقدر جهان ايچنده بربى غم كوكل
شاه يكتا بايزيد خان عدالت احتوا تجربه‌يله اولدى احوال جهانه آشنا
عزّو شوكتله بيوردى داور فرّخ القا خاك آدم غمله تخمير اولنوبدر غالبا
بى غم اولان اولميه جنس بنى آدم كوكل
درد غمدن مقبل وسائل خلاص اولمش دكل باى ومفلس جاهل وفاضل خلاص اولمش دكل
سوزبودر بركيمسه والحاصل خلاص اولمش دكل غصهٔ دوراندن بردل خلاص اولمش دكل
سن دكاسك مبتلاى غم همان ابسم كوكل
پاينه يوزسورمك اولسه‌يدى ميسّر بن قوله محنت دنيايى آلمزدم سراپا بر پوله
ساغر مطلب مى شوق ايله البته طوله شاهدشادى جمالن عرض ايده بركون اوله
بويله قالمز غم يمه حال جهان هردم كوكل
قويمه مأموريته انسانلرك جاسوسنى انتخاب ايت اذكيانك صاحب ناموسنى
نرده‌در فكر ايت جهانك سام وكيكاوسنى قو رعيت غصه‌سينى مملكت قيغوسنى
عاقل ايسه‌ك حالك آكوب ايله كل ماتم كوكل
اولمدى بو دنيا (اميرى) برعجايب انجمن حال دنيادر برادرله عداوت ايتدين
بربرندن والد و اولادى تفريق ايلين سلطنت غوغاسيدر «عدلى» سنى دلتنك ايدن
خرقه پوش اولانده واردر وار ايسه خرم كوكل

سوديكم لطف ايت علاج سينهٔ صدپاره قيل الوير تسكين جوش ديدهٔ فوّاره قيل
طفل بيمار دلى آزادهٔ كهواره قيل اى طبيبم درد مندم درديمه بر چاره قيل
شهر وكوى ايچره صبا كبى يتر آواره قيل
حسرتكله صبحه دك چشمم صايار اى ماهرو ثابت وسيارهٔ افلاكى هر شب سوبسو
حيفكيم اى بيوفا چيقدك خلاف آرزو ثابت اولدم راه عشقكده بكا رحم ايت دبو

دیمدم کیم کوزلریمك یاشنی سیّاره قیل

حایۀ عبدیّتی تزیین ایدر نور وفا سوق ایدر سجن هلاکه آدمی زرق وریا
اولمیان صدق اهلی اولمز مردم مقبول خدا توبه نفع ایتمز ریا ایله اولنجه زاهدا
عشقی اخلاص ایله جرمك محوینه کفاره قیل

بایزید خان ولی اول شاه کیخسرو سپاه عالم اشعاری بر کون ایلمنجه تختگاه
عزّ و دولتله بیوردی اول شه شوکتپناه حادثه دفعینی قیلمز مدرسه‌یله خانقاه
عارف ایسن التجایی کوشۀ خماره قیل

وصلتی کنج مطلسم زلف وچشمی فتنه‌بار فتحی مشکل بردفینه شکلنی آلمش اویار
بشقه چاره یوق (امیری) خون اشك ایت آشکار «عدلی» اول سرو روانی ایتمك استرسن کنار
نسبتی اشك ، چشمکك روان انهاره قیل

حسرتکله اشك و آهه ابتلا اکسیك دکل عالم اندیشه‌ده آب وهوا اکسیك دکل
ابروباد ودرد وغمله ماجرا اکسیك دکل دام زلفکله باشه هردم بلا اکسیك دکل
خشم چشمکله داه هردم جفا اکسیك دکل

نور حسنك ماهرویانه صلا چکدی بتون برنظر قیل سودیکم یك شادمانم بن بوکون
صدق ایله آمینخوان اولمقده‌در آی ایله کون سرورا سرو بلندك سرفراز اولمق ایچون
جان ودلدن روز وشب وردودعا اکسیك دکل

زمرۀ اهل وفادر کائناتك اکملی حسن خلق اربابیدر خلق جهانك افضلی
ای حبیب نازنین، ای آفتاب منجلی سن وفا وخلق ایله عالمده مشهور اوله‌لی
ماهرولرده سکا مدح وثنا اکسیك دکل

بولکه جان ویرمه‌ین بر عاشق صادقیدر ماهه وجهك بکزه‌دن نیك وبدی فارقیدر
هیچ بر کیمسه بو دنیاده سکا فائقمیدر حسن ایله خورشیدانور چاکرك ولایقمیدر
مجلسکده دمبدم بر بدلقا اکسیك دکل

شاخ غمده بی زبان بر عندلیبم هجر ایله آه کیم چکدم نار صورمه حبیبم هجر ایله
عاقبت انسیّت ایتدم ای طبیبم هجر ایله وصل ایله عیش ایلمش کرچه رقیبم، هجر ایله
حمدلله بزده‌ده ذوق وصفا اکسیك دکل

چونکه سن آچدك نقابك یوزدن ای رشك قمر پرتوکدن انجمی افلاکك اولدی شعله‌ور
کوردیلر ماهیت انوارنی اهل نظر نیجه کیم کون، یوزیکه اولدی متقابل دیدیار
شمع حسنکدن سنك کوندن ضیا اکسیك دکل

بايزيد خانك كلامى ايتـدى طبع ناتوان وقتيدر امداده همت ايليك اى قدسيان
باق نه‌يارلاقدر (اميرى) نظم شاه نكته‌دان اولدرسه غم سنى يارەنه‌غم چون هرزمان
بيك سنك كبى كدا «عدلى» آكا اكسيك دكل

حسن وقدّك سيرايدن برعاشق درداشتمال هردم ايلر بويله بر فكر عديم الاحتمال
صانكه طوبا اوزره‌قونمش ماه‌ومهربى‌مثال كون يوزك اوستنده‌اى مه‌را قاشك اولمش هلال
كيم كوروبدر آفتاب ايله هلاله اتّصال
حسنكى كورسم كوكل سيرايت نه‌عالى‌قدراولور هرسواد دورهٔ غم چشمه بر بدر اولور
كورمسم بركون يوزك نورنكاهه غدراولور كيمكه اقشام زلفكى كورسه كيجه‌سى قدراولور
كيم يوزك كورسه سحر ذى طالع فرخنده فال
اشك غمله ساغر امّيدى سرشـار ايلرم نام پاكك زيور تسبيح اذكار ايلرم
نيلرم بيلمم نه حال حيرت اظهار ايلرم هركيجه حالم پريشان صبحه‌دك زار ايلرم
ايلين سـوداى زلفكدر بنى آشفته حال
اى سهى قدايلمم سندن نچون قطع اميد ممكن اولماز ميوهٔ لطفكدن اولمق مسـتفيد
نخل مطلب مرتفع بازوى قدرت نارسيد سـن بكا رحم ايلك عالمده بر امر بعيد
بن سنك وصلك تمناسى عجب امر محال
بايزيد خان وليـدر پادشـاه روزكار پادشـاهانه سخندر هر كلام شهر يار
اى (اميرى) باق نه‌يكتانطق ايدر اول تاجدار سيم وزردن‌دام‌ايدوب اول‌وحشى‌يى‌ايله‌شكار
«عدليا» صيد اولديغى بوقدر غزاله بر غزال

انتـقامكاه حقيقتدر بو دنيـا بويله بيل غدر ايدن غدّاره واردر برمجازات عديل
كيمسه‌نك بركيمسه‌ده حقن قومز ربّ جليل ياقديغنه شمعك ايچين نار عشق ايله فتيل
اشك چشمى حالنه اولمشـدرر روشن دليل
اولدى جسم نازكك پروردهٔ ناز ونعيم بيل بو الطاف خدانك قدرين اى شوخ بسيم
باق نه‌خاصيت قومشدرسنده خلّاق كريم ياد امللك قوّت جاندر هجر ايچنده نيته كيم
دوزخ اهلنه روان بخش اولسه آب سلسبيل
بوجهانك نقش وحال عبرت آثارين كورك كيمسه كندى عيبنى كورمز بو اطوارين كورك
ديكرك عيبن آرار احوال بدكارين كورك زاهدآ كمز كندونك خلوتده اسرارين كورك
عاشقى ايچر ديو تخفيف ايدرمش اول ثقيل
بايزيد خان وليـدر نكته‌دان نامدار عالم معنايه ايتـدكچه كذر اول شهر يار
بويله كوهرلر ايدردى كائنـاته يادكار آغلمزسه كوزلرم كوينه‌يول ويرمز نكار

اولدی روشن بوکه هرکز جنته کیرمز بخیل

فیض لطف کبریا بر ذاتك اولسه محرمی عقل وعرفان وذکادر مستشار وهمدمی
آدمك برده تواضعدر (امیری) الزمی مال وملك وسلطنتله قدر بولمز آدمی
« عدلیا » عزت کرکسه ایشیکنده اول ذلیل

یانمیان عشقه زر خالص عالم دکل اول چکمیان برکوزلك دردینی آدم دکل اول
اولمیان عاشق سودازده خرّم دکل اول دل وجان چکسه غمن سن صنمك غم دکل اول
کرنم اولمایه کوزم بحر ایله نسنه‌م دکل اول

قطرهٔ اشکمی بارانه نیجه بکزه‌ده‌یم موجهٔ سیل فراوانه نیجه بکزه‌ده‌یم
چوشش لجهٔ طوفانه نیجه بکزه‌ده‌یم کوزمك یاشنی عمانه نیجه بکزه‌ده‌یم
که کنارنده بونك ذرّه قدر نم دکل اول

هر زمان یاره بوپند کهر آثاری دیرم صاقن الدن قوه‌ه رسم‌ادب وعاری دیرم
مجاس قربه قبول ایله اغیاری دیرم نه کدرر دیو اکر کیمسه صوره یاری دیرم
دو جهان ایچره نم وارم اودر نم دکل اول

بایزید خان ولیدر او شه دانشور نور عرفانه دلداده اولور شمس وقمر
باق لطافتده بو کفتاری دکلی کوثر صالنیرکن سنی ناز ایله کورنلر دیدیلر
یا ملکدر یا پری زاده‌در آدم دکل اول

ایلسم هر نره‌یه عطف نکاه امعان آرارم حسن جها تابکی ای شاه زمان
قومادی عقل وذکابنده بودرد هجران کوتشی کوردی کوزم، دل ینی صاندی دیدی جان
قامتی سرو، کلی یوقدرر ابسم دکل اول

التفات ایتمه رقیبه مدد ای یار ادیب ید کهردن اوله‌مز فائده انسانه نصیب
باق نصل خائن بدعهد ایمش اول شخص عجیب صیدایدم نیجه‌دیدی باکه سن آهوینی رقیب
کرچه آو ایتی درر کاب معلّم دکل اول

اولمه مغرور صاقن زیورو سیم وزرینه یوق بقا چونکه بو میخانهٔ دنیا ارینه
ای (امیری) می محنت قونیلور ساغرینه «عدلی» میر اولالیدن درد وبلا کشورینه
قالمدی غصه وغم ملك مسلّم دکل اول

ای کوکل طوت دائما بردامن فیض اشتمال اقتباس فیضی سیرایت ماه نودن عبرت آل
بدر اولوب اولسه عجبمی واصل نور کمال قاشلریکه بر قدیمی بنده‌در بکزر هلال
کیم دوتا ایتمشدرر قدّین مرور ماه وسال

وصف حسنك يازدی خامه‌م رقعه و تعليق و نسخ   اولدی اوصاف جوانان خط آور جمله‌ مسخ
حجّت دعواسی چوقی دلبرانك اولسه فسخ   نه تعلّق لبلرك ياقوت خطّن قياسه نسخ
بو محققدرکه ريحان اولدی خطّکدن مثال

بايزيد خان وليدر شهريار مؤتمن   خامه‌سی اولمشدر استاد مزايای سخن
منجليدر باق نصل نظمنده فيض ذوالمنن   بر زوالی آفتاب وماه ايسه برکيج دهن
نيجه قيلسونلر سنکله دعویٔ حسن وجمال

دون کيجه ايتمشدی کردونی مه‌نوشعله‌ور   ابروانك رسمنه بکزردی ای يکتا کهر
کوردی تشبيهن مساعد خامهٔ علوی اثر   قاشلرکه نسبت ايتدمسه هلالی ای قمر
ايلدم باريك فکرو باغلادم نازك خيال

عشقمی کتم ايتمکه ايتدکجه سعی بی شمار   ای (اميری) اولدی احوالم اوياره آشکار
هيچ برشی وارميدر کيم اولميه معلوم يار   «عدليا» احوالکه واقف دکل صانمه نکار
هرغزل کيم يازدم اولدی يارهٔ بندن عرض حال

ايتدی مرغان خوشنوا غلغل   ايلسون جام می دخی قلقل
اولدی ازهار ايله چمن کاکل   آقچه‌لر صاچدی ينه کلشنه کل
ايتسه صاچ بولمه سن نوله سنبل

بايزيد خانه احترامندن   ياقيشير جامی کيچسه نامندن
فيض آقار اول شهك کلامندن   مست اولوب ينه غنچه جامندن
صالدی آوازه عالمه بلبل

صبر وسامانی جمله ويردی يبله   زلفی مقراض ناز ايله کسيله
يوقی بر کيمسه اشك چشمی سيله   باشه چقمق اولوردی زلفی ايله
کر حراميلق ايتمسه کاکل

ايلدك صحبتی مجالسده   قوندی جام اوزره ورد و نرکس‌ده
کلدی اول نازنين مونس ده   کرم اولور اولدی خيلی مجلسده
لب دلداره بکزه يلدن مل

بيل (اميری) بوناکس چرخی   حال فاخر ملبّس چرخی
استمه ثوب انفس چرخی   «عدليا» آکمه اطلس چرخی
دود آهك يتر سکا قره چول

چشمکه مشتاق نرکس حسنکه کلزار قول   زلفکه افتاده شبّو قدکه اشجار قول
عارض بی خارکه کلغنچهٔ پرخار قول   بنلريکه بنده فلفل يوزيکه کلزار قول

سنبلیکه بوینی باغلو نافهٔ تاتار قول

بلبل گویا اولور دبدبته گفتار ایلسن　　غنچه چاك جامه‌ایلر عرض رخسار ایلسن
سنبلی حسرت خم ایلر زلفك اظهار ایلسن　　گل گلاب اولور حیادن سیر گلزار ایلسن
نازایله صالنسن اولور سروخوش رفتار قول

رنك خدّك حمرت یاقوت وش پاینده‌در　　هم زمرد ، خطّکه نسبت سزای خنده‌در
گردنکدن گوهر عالمبها شرمنده‌در　　لبلریکه لعل قولاغی دلیك بر بنده‌در
دیشلرك نظمنه اولور لؤلؤ شهوار قول

بایزید خان ولی ایتمش همای زهدی صید　　مشرب شاهانه‌سنده نعمدر مکر و کید
وردایدر نظم گزینن روح ذوالنون وجنید　　کا کالك بندنده اولدیلر اولوالالباب قید
گوزلرك سحرینه اولدیلر اولوالابصار قول

رحمی چوق انصافی چوق کان مروتدر او ماه　　چشم فیض آثاری دائم لطف ایله ایلر نگاه
بیل آنك قدرین (امیری) ایلیوب شکر آله　　آز بولنور بو جهانده آه که سنك کبی شاه
«عدلی» کبی ساکه لکن بولنور بسیار قول

حرف میم

بن نصل ذاتك کبی بر دلربایی سومزم　　صورت آیینهٔ قدرتنمایی سومزم
سویلمز بر کیمسه فیض کبریایی سومزم　　عاشق اولورمی دیین سن مهلقایی سومزم
امّت اولورمی دیین کیم مصطفایی سومزم

معدن حکمتده چیقمش عالم آرا بر گهر　　یا بلاغت آسماننده طلوع ایتمش قمر
یا دیمش بو نظمی سلطان بایزید کامور　　زاهدی کور کیم گوزللر سومکی انکار ایدر
آثم اولمزمی دیین نور خدایی سومزم

سودیکم یلدزقدر چوقدر سنك راغبلرك　　جمله‌سی اولمشدر امّا خاسر وخائبلرك
آه رخصت ویرسه بر کون نزدیکه حاجبلرك　　جان ویررلر آیاغك طوپراغنه طالبلرك
نیجه مفلس اوله دیه کیمیایی سومزم

وجهنی تشبیه مهر لمعه پیرا ایلرم　　گاه اولور تمثیل ماه عالم آرا ایلرم
گونده بر صورتده اوصافن تماشا ایلرم　　یاره دیدم وصلکی حقدن تمنا ایلرم
دیدی دلبر ناز ایدوب بن بو دعایی سومزم

عقلك آلمق استسه اول غمزهٔ عنقا شکار　　پیشگاهنده (امیری) ایله فریاد وزار
موجب عبرت یتر بو مقطع حکمت نثار　　«عدلی»نك فریادین ایشتمش ایشیکنده نگار
خشم ایله دیمش سورك بن اول گدایی سومزم

همت عشق ایله بر نو اثر ایجاد ایده‌یم   کدری ذوق ایله برلشدیروب آباد ایده‌یم
عالم محنتی بر باغ صفاداد ایده‌یم   دل محزونی غمك فكری ایله شاد ایده‌یم
ستم و درد و بلایه آنی معتاد ایده‌یم

بایزید خان ولی‌یه یاقیشیر دینسه ملك   کاسه تبریکه سزا طبعنی جبریل فلك
بیورر دولت ایله اول شه علوی مسلك   شاد اولور دردك ایله جانمی شاد ایلیجك
نجه بر عافیت ایچره آنی ناشاد ایده‌یم

راضی‌یم چشم وخرامك نكه وطوروندن   هیچ شاکی دکلم جور علی الفوروندن
آلمشم درس کمالی فلكك دوروندن   خانهٔ دل که خراب اولدی کوزك جوروندن
غمزه‌ك اوقلاری ایله بن آنی آباد ایده‌یم

مرغ بی‌لانه کبی ترك دیار ایلیه‌یم   نرده بر کل وار ایسه آنده قرار ایلیه‌یم
روضهٔ جنت اعلایه کذار ایلیه‌یم   واره‌یم کوینه جانمی نثار ایلیه‌یم
کلستان ایچره کوکل مرغنی آزاد ایده‌یم

اولمق ایسترسن اکر اهل هنر مقصدلی   طورمه تقلیده چالش زمرهٔ فضل وعدلی
اوله‌سن تا که (امیری) عرفا مسندلی   قدیمی ایکی بوکوب آماده‌یم بن «عدلی»
نوله دلدار یولنده هله بر آد ایده‌یم

عاشقان سیر ایلسون ایجاد آیین ایلدم   بندخی شونو ظهور آیینی تحسین ایلدم
بد نظردن حفظ ایچون تدبیر رنکین ایلدم   قوللریمی داغ هجرانیله تزیین ایلدم
بوینکه بو هیکلی آصماغه زرین ایلدم

بایزید خان ولیدر افتخار عام و خاص   اهل حاله منجلی نظمنده انواع خواص
باقی نه‌دیر دولتله اول سلطان حکمت اختصاص   طعن طاشندن کیروب کوکاکه اولمادم خلاص
ملجأ ومأوامی بن کرچه که سنکین ایلدم

برزمان کلدك که دهره یوق صفاسی کیمسه‌نك   دادی قاچمش شوق وذوقك رنکی اوچمش کلشنك
شام غمدن بشقه ای مه یوقمی صبح روشنك   زلفك اوجندن نلر چکدیکمی ایشیده‌نك
هر نه دکلو شاد ایسه کوکلینی غمکین ایلدم

واقف اولدم حکمته ادراك معنا ایلدم   ذوق دنیا غم ایمش حل معما ایلدم
مسلکم ارتق خلاف اهل دنیا ایلدم   عشق پیرندن غم ارشادین تمنا ایلدم
هردعا کیم قیلدی اول بن داخی آمین ایلدم

هر مقال اولمز مساوی بویله‌در سر خدا   کاه رنکین کاه مکدردر کلام اذکیا
هر کوزلده ای (امیری) بر میدر حسن وبها   زلفی وصفنده معقددر کلامك «عدلیا»

لبلری وصفنده کور سن نیجه شیرین ایلدم

نریه باقسم عشق آثاری عیانمدر بنم　　ششجهاتمده زمین و آسمانمدر بنم
جست وجوی یار فیض جاودانمدر بنم　　وصل جانان هر نفس مقصود جانمدر بنم
دلده مهری حسننك راز نهانمدر بنم

کوکلی مرغ همای جورکه قیلدم قفس　　قالمدی حفظ غمکدن بشقه بنده بر هوس
بو عجبدر کیم اولور ذوقم کدردن مقتبس　　اولمسه دلده غمك تن زنده اولمز بر نفس
دوستم بیلدم غمك جان وجهانمدر بنم

ایلدم جانم کبی پروردهٔ ناز ونعیم　　یارمی بندن آیردی عاقبت دهر ذمیم
حالمی بو بیکسك ارتق صورار دنیاده کیم　　نیجه یاشلر دوکمه سون چشمم روان آردنجه کیم
ترك ایدوب کیدن بنی روح روانمدر بنم

روزکار حسنه سنسك حیدر صاحبقران　　ذوالفقار کدر سنك اول غمزهٔ آتش فشان
الامان ای آفت صاحبقرانم الامان　　دست جورکله بوکوب سن قدم ایتدکجه کمان
یتر آهمله فلك هر دم نشانمدر بنم

کوکلی آتشاره صانمه او ماهمدر یاقان　　نار هجرانه بنی کندی کناهمدر یاقان
دامن افلاکی سوز صبحکاهمدر یاقان　　روزوشب مهر ومهك شمعینی آهمدر یاقان
کورینان چرخ فلك دود ودخانمدر بنم

بازید خاندر شه معمورهٔ ملك سخن　　اولدی دریای دل کوهر فشانی موجزن
ساحل عرفانه آتدی بویله بر درّ عدن　　قصّهٔ غصهم یازوب شرح ایتمدم یاربندن
سویلنن دیللرده شمدی داستانمدر بنم

طوتدی حسنك شهرتی کشمیر وبلخ ودهلی یی　　چو قیدر عشقك اسیر ایتمه جنید وشبلی یی
کیم آرار آرتق (امیری) کبی بر محنتلی یی　　جور ایله هر کونده بیك کز اولدرسك «عدلی» یی
حق بیلور بر کز دیمز بوینکه قانمدر بنم

صفای بی بدل وصل یاره‌ یی دیه‌لم　　بلای دمبدم انتظاریمی دیه‌لم
غم خزانیمی ذوق بهاریمی دیه‌لم　　فراق و حسرت روی نکاریمی دیه‌لم
جفا وجور وغم روز کاریمی دیه‌لم

او یاره قارشو رسوم ادب عیان ایده‌لم　　واروب جبینمزی فرش آستان ایده‌لم
رضای پاکنی بویولده درمیان ایده‌لم　　بلا ومحنت بی حدّیمی بیان ایده‌لم
یا بو غم و ستم بی شماریمی دیه‌لم

جناب بايزيد اول پادشاه فيض آثار زمين حكمتـه آماده قيلدى بر گلزار
سزا چمنده اوقورسه بو نظمى عاشق زار صفاى درد رخى شـوق ايله بلبل وار
بو هر كون ايتـديكمز آه وزاريمى ديه‌لم

او نو خـرام ادا ايلدكـده عزم چمن او ماجرالرى ثبت صحـايف ايتسم بن
اولور هزار ورق داستان درد ومحن هنوز وصلى كلينه ايرشـمه‌دن چكلن
فراق النـدن ايرن زخم خاريمى ديه‌لم

نه‌رتبه اولسه بر آدم كزيده مقصـدلى (اميرى) ايلسه اجرا مروت وعدلى
نلر چكر ينه غمدن او عالى مسـندلى اكرچه فرقت دلداره صبرايدر «عدلى»
بو فعلنـه بز آنك اختيـاريمى ديه‌لم

صانمه كندم بشقه عاشقارله سيان ايلرم درد عشقى بن نصل سينه‌مده پنهان ايلرم
امتيـاز رتبـهٔ شـوقم نمايان ايلرم اول مهك هركيجه كيم كوينده افغان ايلرم
ايتلرينه درد سر ويرمكله نالان ايلرم

غم يمم ديرسه اطبـا درديكه ترياك يوق كاسه لقمان عـالمه ميل دل چالاك يوق
سنده عشاقى تداوى ايتمكه امساك يوق خسته‌در دل كيركاك زخمندن اما باك يوق
چون لبك تريا كنى دردينـه درمان ايلرم

بايزيد خان وليدر شـهريار كامران هر كلام پا كيدر داغ درون شـاعران
باق نه دير اول پادشاه اكبر شاهنشهان ياش دوكندكجه كوزمدن قان اولور هردم روان
لبلرك يادينه چشـمم بحر ايله كان ايلرم

اى جمال با كمالى نو بهار بى خزان كلستان حسن و آنه دائم اول رونق فشان
اوستكه توز قونميه قائل دكلدر عاشقان تن غبارى دامنيكه ايرمسون ديو روان
كوزلرم ياشن آنك اوستنه دولاب ايلرم

باشلدى عشقك جهانى باشمه تنك ايتمكه ناز واستغنالرى صد كونه نيرنك ايتمكه
بويله بر تدبيره مجبور اولدم آهنك ايتمكه كلشن وصلك خزان هجر ايله جنك ايتمكه
غنچه‌لرله شـاخ كلدن تير وپيكان ايلرم

نيچون ايتدك اوجفا كارى تماشاى كوزم عالمه ايتمك ايچونمى بنى رسـواى كوزم
ايده‌يم درد دلمدن كيمه شكواى كوزم ناتوان ايتدى بنى يار سمنساى كوزم
نه كوزلدر بو مربع نظر ايت آى كوزم كوردلى اول صنمك قاشلرينى ياى كوزم
قيلدى جور اوقلرينه سينه‌سپر واى كوزم ديمه‌دمى سكا بن باقمه آكا هاى كوزم
كوزم اى واى كوزم واى كوزم اى واى كوزم

آلدی آراممی الدن ینه بر عشوه فروش | می حسرتله بنی ایلدی مست ومدهوش
یالکز بن دکلم جام الله بیهوش | اولمیان وارمی بودنیاده حزین وغمپوش
او شهك ایله بو کفتار دُرر باربنی کوش | تیر غمزه‌ك صنما کوزلریمه اولەلی دوش
کوزلرم یاشی آقوب بحر اولوبن ایلدی جوش | سیل اشکم دوکوب کوزلریمی ایلدی بوش
کوزم ای‌وای کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

شاد ایدردی بنی جولان خیول سپهك | اولمه‌دن اوّلی دل مسکنی درد سپهك
شمدی کوسترمدی کون هجری اوجادو نکهك | اولیور بزده عیان نکته‌سی وجه شبهك
اوقو بو نظم همایونی اول پادشهك | توتیـا اولمیه‌لی کوزلریمه کرد رهك
کورمدی ایکی کوزم پرتونی مهر ومهك | ای کوزم بونجه بلا درد ایله نیدی کنهك
کوزم ای‌وای کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

یاشمیدر بوقسه کوزمدن یره باران دوکاور | بوقسه‌قان‌شکلن آلیر آتش‌سوزان دوکاور
ای بت مهپچه ظن ایله آسان دوکاور | جکرم پاره‌لنیر جوهر وجدان دوکاور
نطق‌شاهنشهه باق کوهر رخشان‌دوکاور | یاشلرم سن کیده‌لی سیل‌اولوب‌ای‌جان‌دوکاور
دُرّویاقوت چقرلعل‌ایله مرجان‌دوکاور | غمزه‌لر زخمی ایله کوزلریمه قان دوکاور
کوزم ای‌وای کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

بنی زار ایتدی هجوم غم جانکاه نیدم | ایتمدی لطفنه مظهر او شهنشاه نیدم
یالکز قلدی کوکل بولمدی همراه نیدم | اولمدم کیتدی ینه واصل دلخواه نیدم
دیر بو تربیع ایله سلطان دل آکاه نیدم | دائما جور قیلور بن قولنه شاه نیدم
شب هجرنده طلوع ایلمز اول ماه نیدم | کوزلرم کورمزایسه کون یوزنی آه نیدم
کوزم ای‌وای کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

رقبا داخل اولور مجلس دلداره دریغ | بنی بر کرّه قبول ایتمز او کلزاره دریغ
صحت امّیدی عبثدر دل بیماره دریغ | ایشلیور سینه‌ده پك تهلکه‌لی یاره دریغ
نظر ایت شعرینه دیر شاه کهر پاره‌دریغ | الم ایرمز نیده‌یم حسرت ایله یاره دریغ
دل‌دوشوب زلفی خمیله‌یورر آواره‌دریغ | کوزلرم دردینه اولمز بیلورم چاره دریغ
کوزم ای‌وای‌کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

بایزید خان ولی پادشه نکته فشان | ایدیور درد ایله شکوای نکاه جانان
ای (امیری) آره‌مه کندیکه آرتق درمان | سکا عبرت بتشیر اشته بوحال بحران
باق نه دیر نظم بلیغنده او سلطان جهان | بر پری تازهٔ مهر و صنم تازه جوان
ایده‌لی کون یوزنی پرتو زلفنده نهان | «عدلی»نك کوزلرینه اولدی قرا کو دوجهان
کوزم ای‌وای کوزم وای‌کوزم ای‌وای کوزم

عالم عشقك مقاماتنكه سيران ايلرم   عقل وفكرم آنده سرگردان وحيران ايلرم
بى نشان اولدقجه كسب عزت وشان ايلرم   بن نجى يار ايشيكنده گاه دربان ايلرم
بو خيال ايله كهى كنديمى سلطان ايلرم

كلدن ارتقدر وجود نازكك نرمينلكى   بو عجبدر جانه كار ايلر دلك سنكينلكى
شهد ايله شكرده يوقدر لبلرك شيرينلكى   بر مفرحله كشاد اولمز كوكل غمكينلكى
بادۀ لعلك خيالاتنده حيران ايلرم

گاه اشك ديدۀ خونپاشمى باران ايدوب   آه وفريادمله كاهى هركسى كريان ايدوب
حاصلى جانبنكاه يار ايچون افغان ايدوب   كل يوزى قارشوسنده دل بلبلن نالان ايدوب
كلشن كويينى جانه باغ رضوان ايلرم

كرچه لاقيد جهان بر بى نواى اعجزم   صابر درد فراقم مائل دخت رزم
اى جفا جو باقى نصل اسرار عشقه مركزم   غمزه ك اوقلارى ايررسه كيمسه يه بيلدرمزم
بن كه سينه مده جفا تيغنى پنهان ايلرم

بايزيد خان وليدر خسرو معجز دهن   فاتح حيدر وغايه اولدى مخدوم حسن
كربلايى ياد ايدنجه دير شه محرق سخن   كللر آچوب داغلردن غنچه لر پيكاندن
سينه مى بن «عدليا» تازه كلستان ايلرم

→→→○←←←

اولمدم عالمك احوالنه آگاه نيدم   آلدى اطرافمى جيش غم جانكاه نيدم
طاتلى جانم دخى ويردى بكا اكراه نيدم   روز وشب حسرت ايله كچدى كونم آه نيدم
بكا قسمت غمككى ايلمش الله نيدم

قول كبى كنديمى غم تاجرينه صاتديغمه   سر راهنده طوروب يازه نظر آتديغمه
كوزيمك ياشى ايله يوللرى ايصلاتديغمه   شكر ايدردم ايشيكن ياصدانوبن ياتديغمه
دركهندن سورر اوش بن قولنى شاه نيدم

بايزيد خان ولى اولمش ايكن صاحب تيغ   يادكار ايلدى اخلافنه ديوان بليغ
ايديبور هر سخنى باقى نه حقيقت تبليغ   شب هجر يله قالوب وادئ حسرتده دريغ
در جانانه كيدر بوله مدم راه نيدم

بر وفا سمتنه اول ماه رجوع ايلمدى   كوزلرم آه بنم قطع دموع ايلمدى
جبهه دن طره سنى رفعه شروع ايلمدى   طالع شمسى بنم هيچ طلوع ايلمدى
شب يلداى غمه طوغمدى بر ماه نيدم

رشك مرآت مرصّع بیلورم کردنکی جوهر صفوتی چاك ایلدی پیراهنکی
استهم خار ایله آزرده اوله کلشنکی قورتارم دیو ایکن سعی ایدرم دامنکی
کسیلوب دست رقیب اولمدی کوتاه نیدم

صورمدی حالنی بو خستهٔ دمبسته دلك سنك ییدرپی آلام ایله اشکسته دلك
بر قصوری یوغیکن لطفکه شایسته دلك اوزادوب ظلم النی جور ایله بن خسته دلك
طوتدی محکم یقه‌سن قویمدی هرکاه نیدم

باق نه‌لر چکدی (امیری) سکا بیل باغلیه‌رق صبر ایدوب نار غم عشقه یورك طاغلیه‌رق
اشك تر خون جکر سیل کبی چاغلیه‌رق «عدلی» کوکسن دوکوب درد ایله دیر آغلیه‌رق
سندن آیرو دوشه‌لی آه نیدم واه نیدم

خلقی بیزار ایلدی فریاد و واویلالرم ای جفا جو سن یریدن بتیور شکوالرم
حاکم عشقك یاننده دکه‌نور دعوالرم صاچلرك بندینه دوشوب آرته‌لی سودالرم
شهر ایچی پردر جمالك شوقنه غوغالرم

قطرهٔ می ساغر مینایه لؤلو بخشدر ژاله‌لر کلزار شوق افزایه لؤلو بخشدر
جویلر کهسار ایله صحرایه لؤلو بخشدر ابر نیسان کرچه کیم دنیایه لؤلو بخشدر
عالمه لؤلو نثار ایلر بنم دریالرم

بایزید خان ولی اول پادشاه کامکار فضل واهلیت ایله اولمشدی الحق نامدار
باق نه‌دیر شاهنشه مالك رقاب روزکار دیر ایمش دلبریوزم کلزارینه قارشوهزار
کلشن کوینده وار بیك بلبل کویالرم

عاشقان بنداولدی زلف یاره یکسر شوقدن روز وشب ایتمکده کلبانك مکرّر شوقدن
دیر ایمش اول مهلقای ناز پرور شوقدن کیجه‌دن کوندوزلرین فرق ایلمزلر شوقدن
بند زلفمده کرفتار اوله‌لی شیدالرم

ننك و نامی ویردی دل سیل خرابه شویله کیم اوغرادم تادوستلر دنده عتابه شویله کیم
رخنه‌لر صالدم جکرکاه شبابه سویله کیم لعل نابك یادینه دوشدم شرابه شویله کیم
میکده‌یله دیر اولوبدر ماجأ و مأوالرم

بر اثر کلمز حصوله اولمسه عشق جلی عشقدر تزیین ایدن هر بر کتاب اکملی
حاصلی هر شیئی عشق ایلر (امیری) منجلی بو محققدر خط دلدار وصفن ایده‌لی
دفتر عالم طولوبدر «عدلیا» انشالرم

خاطرم آلایش عالمله اکلنمز بنم فقره کوکلم میل ایدر نخوتله بکلنمز بنم
خسته قلبمدن افاقت هیچ بکلنمز بنم تیر آهم ایریشور افلاکه اکلنمز بنم

اشك چشمم سيل اولور هر لحظه دكانمز بنم

ايلين خوبانى سنسن بى مثال اى كبريا صكره‌ده سنسن ايدن اول حسنی مقرون فنا
بو عدادر ضبط اولنمز يوقسه هيچ بر دلربا دلده غمزه‌ك زخمنی تا حشر اولنجه دلبرا
تنده هر قيل دل اولوب سويلرسه سويلنمز بنم

كوكله ويرمز كشايش ساقی و ياران و مى عقدهٔ قلبی كشاد ايلر عجب بيلمم نه شى
باق نه‌لر كورمكده‌يم عشقكله هى كلچهره هى دمبدم درد دلم سويلر اكرچه چنك و نى
آه كيم سوز درونم هيچ دكانمز بنم

آفرين اول چشمه كيم راه خداده ياش دوكر آفرين اول قلبه كيم ايلر مناهيدن حذر
حيفكيم بن قالمشم پابستهٔ دام صور نيجه كيم زنجير زلفك بنديني دايم چكر
واله و ديوانه كوكلم هيچ اوصلانمز بنم

كوسترسن عاشقه دنياده هول دوزخى سوديكم شفقتده ممسكسن مشقتده سخى
جان نصل چكسون بو دهشتلی بلای برزخى حسرت سرو قدكله اولمدی بركون دخى
ياشم ايله بر يوزى هر لحظه صولنمز بنم

ماه رخشان شاه ذيشان بايزيد خان ولى هم وليدر هم سلاطين جهانك اعدلى
باق نه‌دير اول فضل و عرفانك جهان مجملى دلربالر صيد اولور ديرلر رقيب ايله ولى
چون پريدر دلبرم ايت ايله آولنمز بنم

نالهٔ حسرتله اولدمكه (اميرى) جوش ايدر كاستان عالمك بلبللرين خاموش ايدر
حسننى بندن ينه هر لحظه برقعپوش ايدر اول صنم كاب رقيبك اوردوكنى كوش ايدر
وه كه فرياد و فغانم « عدلى » آكلنمز بنم

پرتو حسنكه محتاج سنك جمله امم نته كيم شمسك اولور نورى جهانه الزم
اولدك اول كونده كه سن پرده برانداز عدم كون يوزك نورى ايله اولدی منور عالم
اى قمر روشن اولورسه نوله چشم آدم

كوستر عالمه خاصيت فيض احدى نطقه كاسه او طبيبك لب حكمت رصدى
نرده بقراط كاوب كورسه عطاى صمدى يوق عجب مرده‌لره ايرسه حيات ابدى
سوزه باشلادى مكر ناز ايله اول عيسى دم

رشك بخش كل كلزار جناندر بويك كم بها ايلدى مشك ارمى بر مويك
طالب نور جمالم بكا كوستر رويك قبله حقى صنما كعبه اولالدن كويك
كوزلرم ياشنى قيلدم او حرمده زمزم

نور وجهك ايله اولدقجه مزين زلفك تار زرينه دونر اى مه روشن زلفك
ايلدى تا حرم كردنى مسكن زلفك اى پرى شان پريشان اولالیدن زلفك

قالمدی عالم ایچنده دخی قلب بی غم

بایزید خان ولی اولسه نوله بی همتا عاشق نور محمد در او شاه یکتا
هپ حقیقتله (امیری) اولیور نطق آرا «عدلیا» ایاغی طوپراغنه جان ایله فدا
پای بوسی او شهك چون اله کیرمز هردم

کونمی وار کعبهٔ هجرکده مجاور دکلم شبمی وار دار فراقکده مسافر دکلم
دمی وار عشقك ایله حائرو دائر دکلم یوزك آیینی کوروب بن که ناظر دکلم
نظر ایتمکده سنك غیریکه قادر دکلم

خسته اولدقده نه دولتدر اوءه یانم آله آلمیه جانمی عزرائیل او جانانم آله
خلق عالم بو سببله اله دستانم آله کوزلرك تیغ چکر قصدی بوکیم جانم آله
ایوءه که بن صنما صائمه که حاضر دکلم

اولدی وقتا که عرقریز اورخ آتشزن آتشك اوستنی آب ایلدی کویا مسکن
رشك ایدر چشم جوانخنکه جادوی کهن نرکسك سحری ایله دارجهان طولدی فتن
وار دخی شوخ جهان دیمه که ساحر دکلم

ایلم کیمسه‌یی اجرای غرضله تعییب حقّ تصدیق ایدر اخلاصله بوعبد غریب
وار امیدم کنهم عفو ایده غفّار مجیب می و محبوب سوءٔب جان ویریرم کرچه رقیب
هله بن سنجلین مفسد و کافر دکلم

بایزید خان ولی پادشه حکمت پاش اولدی جبریله معانی فلکنده سرداش
اشته اشعاری اوقو ایله پسند و شاباش کرچه یغمور کبی یاغدردی غمك باشمه طاش
حق بیلور کچمدی دم بن آکا شاکر دکلم

بوسهٔ حسنکی ای آفت اوجوز آولامیشم کالهٔ وصلتکی قت قت اوجوز اولامیشم
ای همای قفس عصمت اوجوز اولامیشم غمکه جان ویروب غایت اوجوز اولامیشم
صاتوب آلمقده دیمه بن دخی تاجر دکلم

اویله دلخسته نی ایلدك ای عشق حبیب بولمدی چارهٔ صحت آکا ال چکدی طبیب
فیض باقیدر (امیری) بکا بو سرّ عجیب «عدلی»یه دردوغمك اولمدی ای یار نصیب
خاك اولوب قبره کیرهم ترك ایده آخر دکلم

بیلمم نصل ثنای جمالك ادا قیلم طوتکیم بتون لغاته دلی آشنا قیلم
مافوق اقتداره قدر اعتلا قیلم طوبا بویك که وصف ایدیجك منتها قیلم
مدح لبکده سوزلریمی جانفزا قیلم

ارباب سحرو شعبده‌یی لرزه ناك ایچون فرعـون محنت والمی زهره چاك ایچون
تأثیر فیض معجزهٔ حسـن پاك ایچـون عشـقك كرامتنده رقیبی هـلاك ایچون
زلفك عصای موسی كبی اژدهـا قیلم

خان بایزیده ویردی خـدا عالی فطرتی كلزار نظمی نشر ایدیـور بوی حكمتی
باق نطق بی نظیرینه درك ایت حقیقتی جان ویرمك ایسه عشق ایشنك كرنهایتی
عشـق اهـلی انتهـاسنی بن ابتـدا قیلم

هر كیم كنـار رهكذركده كدا ایسـه مسعود اولور نه مرتبه ذلّت نما ایسـه
بندن بو تحفه كرچه سكا ناروا ایسـه خاك وجـودیمی نقـدر بی بها ایسـه
اكسیر خاك پایك ایله كیمیا قیلم

ای آفتـاب شـعله بر انداز مردوزن ای شـبچراغ شـمشعه افروز انجمن
ای جان بی زوال (امیرئ) مرده‌تن بر كرّه التفـات ایله قولمدرر دیسـن
« عدلی » یی ملك عالمه بر پادشـا قیلم

داغ غمله سینه‌می كلزار شـاداب ایلدم اول مطرّاكاشـنه خون دلی آب ایلدم
چشم خون افشانمی مجرای خوناب ایلدم سرو قـدك یادنه باشمكه سـیلاب ایلدم
قدّمی اول جویبار اوستنده دولاب ایلدم

بایزید خان ولی اول تاجـدار دادكر ایتمدی آلایش دنیـایه توجیه نظر
برج طبعندن بونظم لامع اولدی شعله‌ور رخلرك وصفن كونشدن روشن ایتدم ای قمر
دیشارك وصفنده شعرم درّ خوشـاب ایلدم

دردناكم آستانك فكری ایله دوسـتم ناتوانم ابروانك فكری ایله دوسـتم
بی‌وجود اولدم دهانك فكری ایله دوستم شویله انچلدم میانك فكری ایله دوستم
كیم وجـودم ضعف ایله عـالمده نایاب ایلدم

زیر وبالاده نه وارسه جمله‌سی آواره‌در كل كریبانچاككدر ماهك جبینی قاره‌در
حاصلی كویا جهان بر بی‌سكون كهواره‌در كورینن انجم دكلدر سـینه‌سی پر پاره‌در
تیر آهی اولقدر كیم چرخـه پرتاب ایلدم

درد ایله یكرنك ایدی روزوشبم ای مهلقا خواب راحتدن دل بی‌تابم اولمشدی جدا
فیض عشقك عاقبت امدادی اولدی رهنما جان شیرینی كه لعلك یادینـه قیلدم فدا
راحت وآرام ایله كویا شـكر خواب ایلدم

آتش عشـقم ایله دریایی صحرا ایتمشـم دونمشم اشكمله اول صحرایی دریا ایتمشم
باق نصل حیرتفزا احوال پیـدا ایتمشم زلفكك سودالرنده عقلی شـیدا ایتمشم

محنتنك تاب وتابنده جانی بی تاب ایلدم
حسرت دلدارایله قالدم (امیری) خاکده قالمدی نقش صفا آینهٔ ادراکده
بر کلستان ایلدم پیدا دل غمناکده شولقدرکیم آغلادم بوسینهٔ صد چاکده
تیری زخمن «عدلیا» کابرك سیراب ایلدم

بادهٔ لعلنده واردر اویله برفیض مدام بونیشم ایلمه بیهوش اولوردی خاص وعام
آلمامشدر دسته اول مهرو شراب لاله فام مست اولوبدر بادهٔ لعلندن اول ماه تمام
نازدندر صانمه آنك شیوه‌سن وقت خرام
اشته حسنك، حسنی هرسیمین تنك ناپخته‌در اشته خلقك خلقی هرمردوزنك ناپخته‌در
عاشق کلدر هزاری کلشنك ناپخته‌در میوهٔ وصلك هوس قیلن سنك ناپخته‌در
ساعد سیمینکی اوپمك درر سودای خام
جسم وجانم خسته‌در ایته بو فتانلقاری کیچدی تفریق سواد ونوری حرمانلقاری
باقی تصل برحده واصل اولدی حیرانلقلری که یوزك شوقی کهی زلفك پریشانلقاری
ایشمی خوف ورجا ایتمش بنم هرصبح وشام
ای کل زیبا دهانك چاك چاك خنده‌سی آه دل اولمشدی کلزارك بوکون پوینده‌سی
کلدی بومژده‌یله ای حسنك کونش شرمنده‌سی سنبل اولدی جعدمشك افشانك افکنده‌سی
فلفل اولدی خال عنبر بارکه هند و غلام
خسرو عالی، ولیّ غازی، سلطان بایزید اولدی عرفان وهنر تختنده سلطان وحید
نظم ایدر سیرایت نصل عالمها دُرّ فرید «عدلی» یه وصلك امیدی دوستم امر بعید
بر سلامکدر رجاسی سندن آرتق والسلام

لعلکون ایلدی کوز یاشمی خون جکرم کوریبور ششجهت عالمی کلکون نظرم
حالمه بر نظر ایت ای صنم عشوه کرم چشممی اشکمه غرق ایلیه‌لی دیده‌لرم
بربرندن نوله فرق اولمز ایسه بحر وبرم
اولمشم زار وحزین برکوزله مائل اولوب ظلمت محنتی تصویر ایده‌مم ناقل اولوب
نیجه بر جور واذاسن چکه‌یم قائل اولوب نور رخسارینه زلف سیهی حایل اولوب
شام هجر ایچره بلورمز اولور اولدی سحرم
بایزید خان ولیدر شه حیدر اقدام ویردی دنیایه زماننده عدالتله نظام
بیوررر باقی نه ملوکانه او سلطان انام دهنك بر سوز ایله وارلغمی آلدی تمام
کرچه کیم یوغیدی بر ذرّه‌جه آندن خبرم

بنی سرکشتهٔ عشق ایلدك ای یار اعز — کیتدی دلدن هوس مغبچه و دخترزر
موج پیدر پی غم ایتدی کوکلده مرکز — نه عجب بحر اولیور منبعی کیم اکسلمز
دُر دیشك یادینه خرج ایلدیکمجه کهرم

ای (امیری) غمی درك ایلیه‌لم عشق ایچره — سیر خار وکل وبرك ایلیه‌لم عشق ایچره
محو اندیشهٔ مرك ایلیه‌لم عشق ایچره — تاج وتختی نوله ترك ایلیه‌لم عشق ایچره
« عدلیا » شعلهٔ آهم که یتر تاج زرم

بولدم جحیم محشر هجرانی پك الیم — غم همنشین و غصّه رفیق و الم ندیم
جانان ایاغدن اسمز ایسه آه بر نسیم — هجر آتشیله اوله‌می بر آتش جحیم
هجران وصاله اولسه مبدّل زهی نعیم

خان بایزیدی قیلدی خدا مفخر ملل — شاه ایتدی ملك عشقده خلاق لم یزل
اظهار ایدر حقیقتی بو نظم بی خلل — بحر وجود ایچنده بولنمز آکا بدل
عالم تمام اولسه صدف بر دُر یتیم

نوروز ایرشسه لطف جناب خدا ایله — کیتسه‌ك ینه چمناره سن دلربا ایله
هر جلوه ایلدکجه بو ناز و ادا ایله — پرعطر اوله مشام جهان خوش‌هوا ایله
زلفك قوقوسین آلسه سحرکه دم نسیم

دون اولدی چشم دلنظراندازی کلشنك — کوردمکه یوق صفاسی او جای مزیّنك
ایتدی خطوط موجی عیان آب روشنك — بوینن بورالی خط عذارك بنفشه‌نك
دوشدی عصایه علت ایله نرکس سقیم

بر کون کلورکه بشقه جهانه سفر قیلم — عشقله کندیمی او زمان معتبر قیلم
صانمه بو دهر سفله‌ده فکر ذکر قیلم — بن قانعم یوزیکه ایراقدن نظر قیلم
وصلك هواسن ایلر ایمش دکمه برائیم

ممکنمی کسب دُرّ و کهر ایلمکلکك — یارك یولنده بذل و هدر ایلمکلکك
بیهوده‌در فغان سحر ایلمکلکك — درد ایله یاره یوزیکی زر ایلمکلکك
هیچ نفعی یوقدرر اکر اولمزسه الده سیم

بن عبد خاکسارم (امیری) او شهریار — ایلر تکلّم ایتمکه جانان بنمله عار
راه غمنده بولمز ایدی ذوق بی شمار — خاك درنده اولمز ایدی ایتاریله یار
« عدلی » اوشاهه اولمسه کر بندهٔ قدیم

کورنجه حسنك ای مه کندیمی شوریده حال ایتدم — دل بی صبر و آرامی اسیر خط وخال ایتدم
غمکله ناتوان اولدم وجودم بی مجال ایتدم — قاشك سوداسنه پیوسته جسمم چون هلال ایتدم

وصال ایتدم طمع سندن عجب فکر محال ایتدم

کورنجه دیردم ای مهرو اوحسن مستقل لوحن   یدقدرت نصل آیینهٔ صاف ایتدی رکل لوحن
کورر شمدی مکدّر طفل طبع متصل لوحن   غبار غم خطك ظاهر اولالی طوتدی دل لوحن
نه خط کیم چکدم اوراقه غمهدن حسب حال ایتدم

اویوتمزدی جهانی آه کرمم ، نالهٔ سردم   شبیه اولمشدی برك مهرجانه چهرهٔ زردم
هنوز فهم ایلدم فکر و خیال باطل ایلردم   غمك دردینه دوشمکدن دوای وصلك اومردم
جفا یوکینی چکمکدن وفا کی احتمال ایتدم

نهاندر فتنهٔ آخر زمان چشم سیاهکده   اولور هنکامهٔ محشر نمایان جلوه کاهکده
بلای هر دوعالم اجتماع ایتمش نکاهکده   هواده توزدکلدر ظاهر اولان کرد راهکده
بو خاکی جسمی رخشك ایاغنده پایمال ایتدم

(امیری) نظم سلطان بایزیدی داستان بولدم   رموز عشقه اسرار لدنّه ترجمان بولدم
بو شاهانه کلامی یادکار عاشقان بولدم   که اولدم غمزه سندن کهلبندن تازه جان بولدم
طریق عشق ایچنده «عدلیا» تبدیل حال ایتدم

حرف نون

عاشقه برلطفی مشئوم اعتقاد ایتمك ندن   نازنینم بویله اصرار و عناد ایتمك ندن
دور معکوس فلکله اتحاد ایتمك ندن   ای فلك دائم بنی سن نامراد ایتمك ندن
درد ایله غمکین ایدوب اغیاری شاد ایتمك ندن

دردناکم روز وشب درکاهنی دور ایلیوب   اول جفاجو هر نفسده بشقه برطور ایلیوب
نالهمی ایصال برج عقرب وثور ایلیوب   دادالکدن ای فلك هر کون بکا جور ایلیوب
اول رقیب کافره عدل ایله داد ایتمك ندن

دستکه کیرمزسه دامانی مرام و خواهشك   چاره سی اولمز بو دنیاده فغان و نالشك
اولدی ایجاب زمان مجاوبی فکر فاحشك   جاهلك ویروب فلك مقصودین اهل دانشك
نامراد اولماسنی دائم مراد ایتمك ندن

طبعیدر خان بایزیدك نقد عرفانه محك   نقطهٔ کفتاری چشم افتخاره مردمك
اولسه لایقدر بو نظمی تحفهٔ انس و ملك   حوره بکزر اول صنم صورتده کرچه ای فلك
سن بو حسن ایله آنی کافر نژاد ایتمك ندن

عالمك کزدم (امیری) جمله کند وشهرنی   اهل عشقه منحصر بولدم سپهرك قهرنی
ضرب مشت جور ایله اشکسته ایلر ظهرنی   نعمت وصلی فلك ویروب رقیبه، زهرنی
کاسه سن پر ایلیوب «عدلی» یه زاد ایتمك نه دن

اول زمانکه جانو یرکلزاره فیض ذوالمنن اول زمانکه کلستانه عزم ایدر هر مردوزن
اول زمانکه آنده بر فردوس اولور هر انجمن سیره چیقسه سبزه یه اول یوسف کل پیرهن
اباغنه سبز اطاس دوشر اول لحظه چمن

بشقه رنك دلکشا ازهار باغ اوزره کلور حال دیکر لالهٔ حمراده داغ اوزره کلور
رونق نادیده سر انصباغ اوزره کلور سرولر کورسه خرامك هپ اباغ اوزره کلور
کل یوزك مدح ایتمك اوزره غنچه لر آچار دهن

نو نهالان چمن شرم ایلر اول اندامدن الوداع ایلر تبسم غنچهٔ بسامدن
بلبل شوریده حیرتله قالیر آرامدن اشرفی صاچار صبا آکا کل بادامدن
در نثار ایدر باشینه اول کالك شاخ چمن

بلبل نالنده حال بی شعورین کوستروب جویلر خاك اوزره مستانه عبورین کوستروب
کلشن اهلی جمله تقصیر وفتورین کوستروب برك سبزین عرض ایدوب خدمت قصورین کوستروب
الارین شمشاد ایله باشینه قورلر نارون

بوی جانبخشی ملایم رنك وآلی معتدل هر ادای دلکشی بیك عز و نازی مشتمل
اولسه ازهار بهار دلکشا یه منفعل اول کلك خار فراقی خوفن ایدوب طك دکل
شکل قلابیله دامنکیر اولورسه یاسمن

ایلمش تشکیل کویا اول منور پیکری آفتابك نوری صبحك فیضی ماهك جوهری
بن نصل وصف ایلیم ذاتك کبی بردابری سن بو حسن ایله نه آدم نه ملکسك ای پری
بر مصور روحسك اولمش جهان سن جانه تن

حضرت خان بایزیدی ایلمش پروردکار کامران وکامبین وکامبخش وکامکار
ای (امیری) باق نه عالی کوهر ایلر یادکار های «عدلی» نه طوررسك فصل کل وقت بهار
کورسون اول کاچهره نی بی زحمت خاراستین

بکا یاقلاشماسون آرتق رقیب بد امل دیرسن جمالمده تجلی ایلدی سر ازل دیرسن
بوغمزه وارایکن بندن ایراغ اولسون اجل دیرسن کوکل اول سرو سیمینی کوروب جاندن کوزل دیرسن
قچن جان ویرمك استرسن آکا لایق محل دیرسن

نجوم اهلی کوررسه نجم خالك برج غبغبده ینه بحث قران وسعد اولور احوال کوکبده
سپهر حسنه بن وقتا که باقدم شام مطلبده سحرده یوزینی کوردم کونشدر برج عقربده
منجم سن نه وجهیله کونش برجن حمل دیرسن

جناب بایزید خان ولی شاهنشه عابد تصوف آشنای شاعراندر اول شه واحد
اولور نظم همایونی علو طبعنه شاهد نمازوذکر وتسبیحك بکا عرض ایتمه ای زاهد
اولورسه ك مبتلا عشقه حقه لایق عمل دیرسن

دکلسن گرچه جانئ سن بو اسرار یمینکده اولور حال ریاضتدن اثر پیدا جبینکده
خیالکدر تجسّم ایلین چشم یقینکده یوزینك پرتوین صوفی کورر سه‌ك اربعینکده
یقه‌ك یرتوب اوروب نعره جمال بی بدل دیرسن

عقول اربابی تقدیس ایلمز ارباب تدنیسی نه لازمدر بو یوادہ ایلك ایهام و تجنیدی
سراپا عالمك معلومیدر احوال تلبیسی ایکن چوق سویلدك واعظ بوکون وسواس ابلیسی
اکر شرح ایاسن وصفن رقیبی بل اضل دیرسن

حبیبم سن کبی عالمده شوخ نکته‌دان اولمز نه‌شوخ نکته‌دان بر آفت آتش فشان اولمز
سکا ردّجوابه کیمسه‌ده تاب وتوان اولمز دهانك یادایدم دیرسن نهاندر اول عیان اولمز
مسلسل زلفکی آچسم زهی طول امل دیرسن

بوکون عزم کلستان ایلدی دستنده جام مل (امیری) صالدی باغه وصف دیدار کله برغلغل
اوتاندی بربرندن لاله ونرکس کل وسنبل لب ودندانکك وصفن ایشتدی دیر سحر بابل
سخندن دردوزوب «عدلی» نه خوش شیرین غزل دیرسن

کوکل کویا که آتشدان ایمشسن مکان آتش هجران ایمشسن
او آتشده جکر بریان ایمشسن کوزم ا هجرایله سن کریان ایمشسن
یورك ا بودرد ایله سن قان ایمشسن

جناب بایزید خان مفخّم شه فرمانروای ملك عالم
دیدی بو نظمی اول خاقان اعظم نوله جاندن سنی آرتق سورسم
مکر سن جان ایچنده جان ایمشسن

یوزك سیر ایتدی وجدانم سوندی کوکلده روح نالانم سوندی
بو حاله جمله یارانم سوندی فرح کوردم سنی جانم سوندی
سن آغلادیغمه خندان ایمشسن

سکا همدم ایمش اول شوخ نازك سزادر اولسه مغبوطك ملائك
کوکل اولدك نصل بر بخته مالك فلك قدر اولدیغکی بیلمز ایدك
ایشیکده مکر دربان ایمشسن

مرادك واصل اولمقدر او ماهه (امیری) اول معلاّ پیشکاهه
ایرشمك امر مشکلدر بو جاهه قول اولمق ایستر ایمشسن اوشاهه
به «عدلی» سن عجب سلطان ایمشسن

بن نلر چکدم جهانده بو دل کمراهدن اولمدم وارسته بر دم نالهٔ جانکاهدن

نجه بر فرياد ايدم قورقمزميسك اللّهدن

خال وچشم وعارض دلبرسراسر فتنه‌در خط عنبر فامى مشق شورش هر فتنه‌در
طرّه‌نك هرپيچ وتابى برمكرّر فتنه‌در زلفى زنجيرين اوزاتمز كورنجه سر فتنه‌در
آصياوب مجنون اولان دللر چيقه دير چاهدن

نظم سلطان بايزيدخان‌ولى رخشان اولور هر كلامى كوهر كنجينهٔ عرفان اولور
نطق استادانه‌سن سيرايت كوكل حيران اولور ناله‌سندن عاشقك يارب نجه خندان اولور
آه الدن اول ستمكارك قايرمز آهدن

لابس دلق مرقّع اولدى جسم لاغرم دلده‌هو، ژوليده‌مو، كشكول كش براحقرم
سينه‌چاك وسربرهنه‌روزوشب كشت ايلرم قاپوكه وارمغه كويك ايتلرندن قورقرم
بن كدا بو حرمتى اومرميدم سن شاهدن

اى (اميرى) روضهٔ پاك حبيب كبريا خستكان عاصيانه اولدى اكسير شفا
ايتسه توفيقن عنايت كبرياى ذوالعطا خاك پاينه يوزك بركرّه سورسن «عدليا»
باشكه دولت يتردى سنكه اول اللّهدن

اى ملكسيما مروّت قيل اوصاندم آهدن تك بكا جوراتمه كيچدم مطلب ودلخواهدن
ناتوان اولدم امان بو محنت ناكاهدن قورتولش يوقمى بكا بو نالهٔ جانكاهدن
صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نجه بر فرياد ايدم قورقمزميسن اللهدن

هيچ بيلمم بركوزلده‌رحم وشفقت يوقميدر يوقسه جانا يالكز سنده بو حالت يوقميدر
خوف قيل اللهدن روز قيامت يوقميدر ذرّه‌جه قلبكده انصاف ومروّت يوقميدر؟
صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نجه بر فرياد ايدم قورقمزميسن اللهدن

عالمك اولسه‌كده فرضا قهرمان اكبرى عشق ايدر آخر سنى بردلربانك چاكرى
بويله‌در حالى جهان بى وفانك اكثرى باق‌نه سويلر بايزيد خان ولى حضرتلرى
صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نجه بر فرياد ايدم قورقمزميسن اللهدن

بر طرفدن عقلمى يغماده چشم دلبران بر طرفدن درديمى افشاده آه ناكهان
الأمان بو چكديكم درد وبلادن الأمان قالمدى تاب وتوانم اولدى جسمم ناتوان
صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نجه بر فرياد ايدم قورقمزميسن اللهدن

ایلسن ای مه‌نه‌وار بر کون سزای عاطفت الویرغم کوشه‌سنده چکدیکم بو مسکنت
ظلمت شـام فراقه یوقیـدر بر عاقبت برسحر اولسن نه‌وار مطلع نمای مرحمت
صبحه‌دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نیجـه بر فریاد ایدم قورقزمیسـن اللهـدن
ای قمر یوزلی کوزل، ای آفتاب تابناك! حسرت وصلکله اولسونمی بومفتونك هلاك؟
بن هنوز کورمش دکلدم بویله حال دردناك کوکبمـدن ایتمز آثار نحوسـت انفکاك
صبحه‌دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نیجـه بر فریاد ایدم قورقزمیسـن اللهـدن
ای (امیری) صبحه‌دك اندیشهٔ یار ایلرم انفس و آفاقی افغـانمله بیـدار ایلرم
انجم وافـلاکی فریادمـله بیزار ایلرم هر کیجه بو مطلع غرّایی تکرار ایلرم:
صبحه‌دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نیجـه بر فریاد ایدم قورقزمیسـن اللهـدن

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

فیض حق انسانی محروم ایتمسون امداددن یوقسه کلمز منفعت عرفان و استعداددن
خالقه ربط ضمیر ایت ال چك استمداددن هر نفس ای خسته‌دل مقصود نه فریاددن
مرحمت کلمز بیلورسـن چون شـه بیداددن
نیجه‌سنده قالدم اول عنقا شکارك چاره نه پایمـالی اولدم اول یکتا سوارك چاره نه
عقلم آلدی دانهٔ خالی عـذارك چاره نه چون طوتلدی زلفنه‌دل مرغی یارك چاره نه
دام مشـکلدر خـلاص اولمایسر صیـاددن
بایزید خان ولی شاهنشـه حکمت بیـان بحر زخّار معـانیدر او ظلّ مستعان
باقی نه‌عالی‌دیر او شاهنشاه فردوس آشیان ایلمشـدی قصهٔ عشـقی بنم روحم روان
داسـتان اوقنمه‌دن مجنـون ایله فرهـاددن
قوم آدمدن نلر چکدی مسیحای نجیب کربلا قربانی اولـدی قرّة العـین حبیب
وار کوپکلردن بتر انسانده سفّاك عجیب حمدلله کیم دکل آدم بنم کلب ای رقیب
عـبرت اهلینه اولوم یکـدر یراماز آدمدن
اوله‌دن کاشـنده پیدا ارغوان و یاسمن دوشمه‌دن آینـهٔ امکانه نقش مردوزن
ایته‌دن کرّوبیان حوالده عرشك انجمن یازمش ایدم صورت جانانی دل لوحنده بن
حسن تصویر ایلك نقش اولمه‌دن استاددن
بلبل آتشفشانم ناره یاقدم لانه‌یی رهـبر ایتدم کندیمـه بی آشـیان پروانه‌یی
لطفنه شایسته ایلر طـائر بیکانه‌یی خرمن حسننده دل مرغینـه ویرمز دانه‌یی
~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

اول صنم صانكه كتورمش تخمنى بغداددن

قدّ جانان اهتزاز نازەمى نا آشنا يوقسه آهكمى سنك تأثيرى يوق اى بى نوا
اى (اميرى) قابل حل اولمدى بو ماجرا باد آهكله نيچون اول سروى ميل ايتمزسكا
چونكه «عدلى» ميل ايدر هر سويه سروى باددن

قورتولش يوق اى كوكل طعن فتن جويا ندن طوغرى سوزكاز ظهوره حاسد ناداندن
كندىكى حيفا كه رهياب ايتمەدك بهتاندن عالمى بر قيلدك اى دل ناله وافغاندن
نه وفا كورسن كرك اول آفت دوراندن

بشقەدر كلشنده تأثير لطافت وقت كل مهرجانده كورمز اول آرايشى چشم رجل
فرصتى فوت ايتمەيارەصولك بودمده جام مل خطى كلزدن كل وصلن طلب قيل اى كوكل
كيم خزان فصلنده حظ اولمز ايكن بستاندن

آچدك اى خونى اوەژكانكله سينەم زخمنى بارى تطبيب ايله درمانكله سينەم زخمنى
قيل تماشا چشم فتانكله سينەم زخمنى دشت غمده چوب پيكانكله سينەم زخمنى
دست جورك بر قيلوبدر لالهٔ نعمانندن

سلسبيلى آكدير كفتارك اى شوخ بسيم اولدى كويا نوردن فوّاره اول اندام سيم
چوقيدر دلتشنه اولسه كوثر خلد نعيم اى ديشى دُر لعل نابك حسرتيله كرچه كيم
جانفزادر ال يورم بن چشمهٔ حيواندن

بايزيد خاندر (اميرى) سايهٔ ربّ معين نكتەداندر نكتەكودر نكته وردر نكته بين
باق نه سويلر اول تصوّف آشناشاه كزين پادشاهم ايشيكندە قوللركدن كمترين
قولك اولمق يكدرر «عدلى» كبى سلطاندن

ايلم بن اشتكا اغيار ايله احبابدن ايلرم انجق شكايت بودل بى تابدن
بحر غمده اولمدم بر كون رها كردابدن ايكلرم هر دم زياده درد ايله دولابدن
ياشم آرتق موج اورر هر لحظەده سيلابدن

عقل وفكر عاشقان اى نازنين دلشكن اولديلر هپ سر نكون دربستهٔ چاه ذقن
ايلدك كيسوى كوزلر كورمامش دام فتن نيچه يوزبيك بندەيى بندكدن آزاد ايتەسن
آل اليكه زلفكى چوز بر قلبنى تابدن

ذوق آليردنياده البت عاشق زارك سنك بشقه برذوق وصفادر سير ديدارك سنك
زير وبالايى مزيّن ايتدى انوارك سنك روشن اولدى هپ جهانده مهر رخسارك سنك
كوندزين كون پرتوندن كيجەده مهتابدن

اویله بر نقش ایتدی کیم نخرایتسه‌شایاندر قلم اولدی حسن بی مثـالك قبله‌گاه هرامم
آنده‌در معناده میقات وصفا حلّ وحرم کعبهٔ حسنکده قاشك کورسه زاهد ای‌صنم
قبـله‌یی ترك ایلیـه یوز دوندره محرابدن
فکر خال غبغبکله یاشـمك هر قطره‌سی آرزوی کوکبکله یاشـمك هر قطره‌سی
فرقت بزم شـبکله یاشمك هر قطره‌سی حسرت لعل لبـکله یاشمك هر قطره‌سی
سوز هجرکده سنك رنکین دوتر عنّـابدن
بایزید خان ولیـدر نور چشم اذکیـا دینسـه خلاق معـانی نامنه الحق بجـا
باق نه‌دیر اول پادشاه تخت عرفان وذکا درکهکدن غیری یوق‌باکه جهانده‌التجـا
آه اکر مقصـود دل فتح اولمیه اول بابدن
کوی‌وصالك کیم‌دینامش نامنه‌کلشن آنك افتراقندن (امیری) ایلیور شیون آنك
پاسبانی اولدی شمدی حاسد رهزن آنك فرقتکده آغلارقچه «عدلی»چشمندن آنك
جمع اولوبدر جمـله دریالر دوکیلن آبدن

چاره جو اولدم قدوم دلبر ممتاز ایچون چوق‌تفکّر ایلدم براحتیاز احراز ایچون
عاقبت بولدم بوتدبیری اومست نازایچون جمع اوله‌لم بر چمنده عشرته آغاز ایچون
چالدیره‌لم نقدمزن وارینی سوز و سـاز ایچون
بند کیسوده مؤبّد اولمه‌سن فکر ایلمز رشـتهٔ غمده مخـلّد اولمه‌سن فکر ایلمز
دانهٔ خالنده مقصـد اولمه‌سن فکر ایلمز زلفی دامینه مقیّـد اولمه‌ســن فکر ایلمز
مرغ جان‌پروازایدر اول‌کوزلری شهبازایچون
هرکیمك‌که ظاهره اولدی مخالف باطنی آدمـه اجرا ایدر البتـه کید خائنی
شـادکام اولمز ایدن رنجیده قلب مؤمنی کندی آکمز خلوتنده باشلر کسدوکنی
طنز ایدر صوفی بزه اول دلبر طـنّاز ایچون
بایزید خان ولی اول پادشـاه تاجـور نشر ایدر کنجینهٔ طبعندن الماس و کهر
باق‌نه‌دیر اول‌شه‌که اولمش منخرنوع‌بشر ال دکرمز عار ایلر بکزر اول‌شه نازایدر
خر رقیبك لهجهٔ مردارینه شـهناز ایچـون
درکه جورنده اولدم خیلی خوبانك مقیم کورمدم دنیاده بویله‌خونیٔ بی‌خوف وبیم
اولدرر هم ایلمز رغبت او سفّاك لئیم جان‌ودل صیدینی فترا کنه آصمزکرچه‌کیم
جانمز قیلمجه قالوبدر اول کمند انداز ایچـون
ای(امیری)طالب‌اول‌وجدان‌بولنده‌اولمکه اکتساب حکمت وعرفان بولنده اولـمکه
جان ویرر اصحاب‌همت شان بولنده‌اولمکه « عدلیا » عار ایله جانان بولنده اولمکه
جان فدا قیلمادیمی محمودی کور آیاز ایچون

او یاره کلدی مهرو وفا نان و نمکلردن   نه حاصل اولدی بیلمم چکدیکم بونجه امکلردن
آقتدم عاقبت سیل سرشکی مردمکلردن   کچوردم آهمك تیرین ایرشدکجه فلکلردن
صوورارسك بیله‌سك آنی فلکلرده ملکلردن

خطاچوق ای کرم کانی بو عبد دلخرابکده   نولور حالم قالیرسم بویله قهرك اضطرابنده
نیته کسمم امیدم درکه شفقت مآبکده   نیچون قالمدی کیمسه نیاز ایتمیه بابکده
دریغا کیم قبول اولمز بری بونجه دیلکلردن

جناب بایزید خان نظم ایدر اشعاری شاهانه   حکیمانه ادیبانه هنرکارانه رندانه
اوقو بونطق پاکی مژده‌ویر ارباب عرفانه   نه اولور مال دنیاوی‌ویرردم جانی شکرانه
طولاشه بونمه کورسم بری سیمین بیلکلردن

او دمکه جنبش جولانکاور رخش سبکپاکه   طورر عشاق شیدا دست برکردن تمنا که
چیقار خورشید زرین بالی کردونك تماشاکه   سحر طاوس ایدوب جلوه ایرشمز زلف زیباکه
جهانتدن ایدر ناله دوکر مسکین بیلکلردن

هله فکر دقیق ایت آسیاب دهر مخذوله   دونر هر کردشنده عمر آدم عصف مأکوله
ایرن وارمی عجب بو مزرع امکانده محصوله   غبار اولوب توزم هردم توزارسه باد ایله نوله
بکاچوق جور ایدوب دابر کچورمشدر الکلردن

اولور باقدقجه اول ابرو یه سیف صارم چشمم   ایدر خون ایله ممزوج آبلر ویزان خم چشمم
نصل اسراره مظهر درنظر قیل قلزم چشمم   کوریجك قدّ بالاکی بوایکی مردم چشمم
صاچارلر دُر ایله لعلی یولکه ماملکلردن

(امیری) کردش ایتمز اولمسه فرمان سبحانی   سحاب و باد وارض و آسمان خورشید نورانی
خدادن بیل سراپا حکمت پیدا وپنهانی   کهی وصل و کهی فرقت کهی تقدیر ربّانی
شکایت ایله « عدلی » کوا کبدن فلکلردن

کورمدم سنده اولان چشم جفا جوکبی بن   فتنهٔ دمبدم جنبش ابرو کبی بن
آنی تخمین ایدرم تیغ هلاکو کبی بن   ایدرم فکر میانکله تنم موکبی بن
دیزرم اشك دیشك یادینه لؤلو کبی بن

ره کلشنده خرام حُسنك کورمك ایچون   کل رخسارکی دست نکهم دیرمك ایچون
وجه پاکك شرف رؤیتنه ایرمك ایچون   سن سهی سرو قدك ایزینه یوز سورمك ایچون
آغلایوب یولاریکه یوز سوردرم صوکبی بن

بر زمان اولمز ایدم خاك درکدن منفك   او سعادتدن آیردی بنی ادبار فلك
شمدی بدبختی بن اولدم بو جهانك بی‌شك   نیجه قان اغلامیم دوشده خیالك کوریجك
بر دخی کوزلریکه کلمزم اویخو کبی بن

اوله‌لی سن صنمك تا سنهٔ عمری یدی   نافهٔ مشك خطا خالكه رشك ایلر ایدی
اول زماندنبری كوكلم ستم دهری یدی   بوی زلفك ختنه باد ایلتوب مسكه دیدی
بولمدم چینی كزوب بر دخی بو بوكبی بن

بایزید خان ولیدر شه ذیشان حكیم   ایتمش استاد حقیقی آكا حكمت تعلیم
یازدی بو نظم كهرباری او سلطان كریم   كورسه‌سنبللریكی روضه‌ده رضوان دیه‌كیم
بولمدم سنبل تر اول ایكی كیسو كبی بن

سن كبی بر بت سیمین زنخی كورمیشم   عاشقه كثرت رنجشده سخی كورمیشم
صانمه بوفنده یازلمش نسخی كورمیشم   شهرحسن ایچره كوزللرده دخی كورمیشم
سحر ایله دللر آلور اول ایكی جادو كبی بن

مهوشمده نه ایدی ناز و ادالر اوّل   نه‌ایدی جور وتغافل نه‌ایدی لجّ وجدل
شمدی‌ال چكدی جفالردن(امیری)اوكوزل   رحم ایدوب «عدلی»یه دلبر دیدی‌ایتم كبی كل
سن ایزم كوزلیه‌رك كیتدم اوش آهو كبی بن

بن نلر چكدیكمی شرح ایده‌م یارمدن   كورمدم لطف ایله برخنده اودلدارمدن
نیجه آه ایتمیه‌یم یار جفاكارمدن   نیجه قان یوتمیه‌یم دیدهٔ خونبارمدن
نیجه زار اولمیه‌یم بخت سیه‌كارمدن

بایزید خان ولی سایهٔ خلاق غنی   اولدی تقوا ایله مانند اویس قرنی
باق نه عالیدر اوسلطان كریمك سخنی   دل متاعنی آلوب زلفی طولاندردی بنی
ایتمدم فائده بر قیلجه بو بازارمدن

یاره ثروت سنی واصل ایده‌مز چكمه امك   اوله‌مز نقد تمنی دخی قفل مسلك
وصلت دلبر ایمش آدمه احسان فلك   اشك درّیله نصیب اولمدی لعلن اوپمك
بهره مند اوله‌مدی یولنه ایثارمدن

عشقك حالنی عرض ایلمكه قدرتی یوق   چكدیكی محنت بیدردینك غایتی یوق
عشق درسن اوقودم عتق جفامدتی یوق   سبب وصل دكل صبر غمه شفقتی یوق
منفعت بوله‌مدم بو غم ایله وارمدن

قپامه چشمكی كلدكده او یار احسن   آفتاب اولسه عیان ایله سدّ روزن
صابر اول ایتمه (امیری) فقط ایضاح محن   سوزدل شرحی اولورجانه حرارت افكن
« عدلیا » اودلره یانسم نوله اشعارمدن

كيمسه‌يه باقمم اويار ارجمندم وار ايكن   سرو نازم كلعذارم لعلى قندم وار ايكن
مه جبينم نازنينم دلپسندم وار ايكن   قده‌وارمم سايهٔ سرو بلندم وار ايكن [١]
كيمه قول اوله‌م سنك كبى افندم وار ايكن

بايزيد خان ولى اول پادشاه اكبرك   جانفزادر نطق اول شاهنشه دانشورك
عاشقانه نظمنى كوش ايليك اول سرورك   دل طولاشمز زلفى سوداسينه غيرى دلبرك
كاكل جانان كبى مشكين كمندم وار ايكن

مجتبى تعداده كلمز اول بت سيمين برك   عينيدر كويا بو دنياده بلاى محشرك
بوقدر آرام وقرارى روز وشب بوكترك   نيجه سرباز اولميم عشقى يولنده دلبرك
بو دلى كوكلم كبى چاپك لوندم وار ايكن

پك قولاى ظن ايتمه باغ آرزويه كيرمكى   وصلت اشجارندن اثمار محبت ديرمكى
بيل غنيمت جان فدا ايتمكله يازه ايرمكى   ايلمش دلبر صلا وصلينه جانلر ويرمكى
اى كوكل بن كيمه ديه‌م بونى كندم وار ايكن

ايرمدى بزم وصاله بو (اميرى) صد دريغ   اوردى اعدا سينه‌مه پيغولهٔ فرقتده تيغ
نرده قالدى سوديكم اول عهد وپيمان بليغ   ديمدكمى ايتمزم بن لطف و درمانم دريغ
«عدلئ» بيچاره كبى دردمندم وار ايكن

اوصاندى همجوارانم فغان صبحگاهمدن   ايرمدن اولور بيدل كيجه‌ز كيمسه راهمدن
نه حال جانگدازه اوغرادم سيرايت اوماهمدن   كونش يوزين سحاب اورتر بنم دود سياهمدن
كباب اولمش جكر بوبى كلور هردمده آهمدن

بنم كوى جناب دلربا ده روز وشب ساكن   بنم الماس و ياقوت عتاب و لطفنه خازن
خطاسن قوللرك شهلر كوريجك عفو ايدر لكن   خصوصيت اولورسه بويله اولسون ظاهر وباطن
بنم عذريمى اول دلبر كورر آرتق كناهمدن

جهانده هر كسه لازم مهيا ايلمك خرمن   جهاندر اسخياى امته بر وادئ ايمن
بولوربيك قول آزاد ايتمك ثوابن رحم ايدن دلدن   حبوبات بقانى بخش ايدر بومزرع احسن
نى ياد ايلمك بر دم كلورسه پادشاهمدن

---

[١] بو غزلك مطلعيله سائر بر ايكى بيتى بعض تذكره‌لرده (عهدى) نامنه محرر ايسه‌ده سلطان مشار اليه حضرتلرينك زمان شاهانه‌لرنده جمع وترتيب اولنان حاجى كالك — جامع النظائر — عنوانلى كتاب كبير و قديمنده — من كلام سلطان بايزيد خان — سر لوحه‌سى و مخلص شاهانه‌لرى اولان — عدلى — ناميله كوريلوب تخميس اولنمش ايدى .

جناب بايزيد خان ولى نك طبع رخشانى مثل آفتاب اقليم نظمى ايتدى نورانى
نه دير باق ملك عشقك خسرو جمشيد عنوانى سكندر راه ظلمتده بولوردى آب حيوانى
ايريدى ذرۀ پرتو بنم كون يوزلو ماهمدن

بوكون كرچه حيات افزاى دلدر رونق كلشن نلر چكمش زمستانك هجوم برف و بردندن
بكا هر نه جفا ايتسن اولور بر فيضى موجب سن كوكاده چشم مخمورك خياليله اولورسم بن
بتيسر نركس شهلا تنم اوزره كياهمدن

اوانجه روبرو اول ناز پرور يار ناقبله كيدر الدن قرار وطاقتم ميل ايلرم قبله
تفوّق ايلسم شايسته‌در مابعد وما قبله كيم دردي بو طعن ايتمه چون ايتدى قاشلرين قبله
يوزم دوندرمزم زاهد قونصجى قبله كاهمدن

(اميرى) اولدى بو عالم قورلمش صانكه برساعت بروج وچرخنى پك منتظم ياپمش يد قدرت
كرك ذوق وكرك محنت بولور هر كردشى غايت بلاو درد ايمش اى دل ازلدن «عدلى» يه قسمت
فغان وناله‌دن كچ كيم بودر تقدير الٓهمدن

ال چكردم عشقمى اقراردن اجتناب ايلر ايدم كفتاردن
عودت ايلردم حريم ياردن وصل اميدى اولمسه دلداردن
دل الم چكمزدى آه و زاردن

وجه يارك زيب وزينى اولمسه باعث ذكر كزينى اولمسه
عطر خال عنبرينى اولمسه بوى زلف مشك چينى اولمسه
حظ النمز طبلهٔ عطاردن

كلستان ، حسنك عيانه باشلمسه نشر فيض مستعانه باشلمسه
دلبران عزم وروانه باشلمسه پر آچوب بلبل فغانه باشلمسه
ذوق ايدر كل صوت موسيقاردن

قدّكه صوفى ريا صوفن بچوب نشوه وذوق نى وميدن كچوب
رند اولاندن اهل تزيق سيچوب خلوتكده باش كسركن مى ايچوب
صوفى نه نفعك وار استغفاردن

بايزيد خاندر شه عالى سخن مظهر فيض خداى ذوالمنن
باق نه‌دير اول صاحب خلق حسن يوزيمه غم ضربن اور اى سيمتن
اسّى اولمز سكّه‌سز ديناردن

ایله نقش حسن ظن دل لوحنه — یازمه تمثال فتن دل لوحنه
صیقل اور ای مرده‌تن دل لوحنه — نقطه قونماسون دیسن دل لوحنه
دائره‌ك بیل چیقمه کل پرکاردن
یارسز اولمز صفای دخت رز — نه غزل لازم (امیری) نه لغز
باقی نصلدر مسلك مرد ائز — روی یار اولمایجق حظ ایلمز
« عدلیا » دل بلبلی کلزاردن

روح نمادر سر کفتارنده فیض ذوالمنن — درسنی روح القدسدن آلمش اول سیمین بدن
اولقدر معجز نما اولمق نه ممکن هر سخن — بر نفس عیسی صفت اول غنچه لب آچسه دهن
خاکدن باش قالدیروب هر مرده چاك ایلر کفن
معرفت برجنده اولدی مهر حکمت منجلی — اوج دولتده نمایان اولدی یا فیض جلی
یا دیدی بو نظمی سلطان بایزید خان ولی — کلشن حسنکده خد کدر کل حمرا ولی
خط سبز کدر بنفشه عارضکدر یاسمن
منفعت کسب ایتدی خلق کشور چین و خطا — ایتسه‌لر شایسته‌در شکر عظیم اهدا سکا
چونکه منتدار لطفك اولدیلر ای دلربا — بوی زلفك ارمغان ایلتمسه چینه صبا
حسرتندن خون دل اولمزدی آهوی ختن
خیلی دمدر شام غم اولدی میانه پرده‌کش — ایلدی احوالی مشکل بلای کشمکش
اولقدر بی تاب قیلدی جانمی تاب عطش — سیل اشکم جسممی غرق ایتمسیدی، شمع وش
آتش آهمله باشدن طوتشوب یاناردی تن
رنکنه رخسار آلك ای کل باغ حیا — کوردی کیم ازهار کلشن رشك ایدرلر جابجا
باشلادی تقلیده اما سعی اولدی برهوا — لاله‌یی بکنز تمکه خدیکه صحراده صبا
کل کبی زین ایلیوب کیدردی والا پیرهن
عاشق اولمش آفتاب اول حسن پرتو اغزکه — جان ویرر عالم فم زیبای شکر مغزکه
نغمهٔ بلبل شبیه اولمز صدای نغزکه — چکدی سوسن خنجرین بکنزردیوبن آغزکه
قورقوسندن غنچه‌لر آغزین یوموب آچمز دهن
باشلادی طبع (امیری) مشربك وصف ایتمکه — عارضکله خال عالی کوکبك وصف ایتمکه
کردنك چشمك دهانك غبغبك وصف ایتمکه — حبس غمده دوستم شکر لبك وصف ایتمکه
« عدلی » کبی اولمیه بر طوطئ شیرین دهن

کوکلمی ویردم اویار سرفرازی بیلمه‌دن — فیضه ایردم سر عشق جانکدازی بیلمه‌دن
ترجمان اولدم لسان اهل رازی بیلمه‌دن — عشقه دوشدم دوستلر نازونیازی بیلمه‌دن

ناله‌یه دمساز اولدم سوز وسازی بیلمه‌دن

عقلم آلمق ایسته‌دی برشوخ کامل ویرمدم   عشقنه قیلدم ثبات وصبری حائل ویرمدم
اولمدی کوکلم جفای نازه قائل ویرمدم   جان قدرین بیلمینجه لعلنه دل ویرمدم
زلفنه طولاشمدم عمر درازی بیلمه‌دن

کسوهٔ کفتاره کیردی قیمت درّعدن   بر یره جمع اولدی یاخود حاصل چین وختن
یادیدی شه بایزید خان بویله عالی برسخن   کعبهٔ کوینه عزم ایتمه یوزك خاك ایتمه‌دن
نیتکدن فائده اولمز نمازی بیلمه‌دن

ایتمسون معنای عرفان وکمالی جست وجو   نکتهٔ تحقیقی ادراك ایلمز اول تند خو
کورمدم آنك کبی ظاهر پرست ویاوه کو   صوفی طعن ایلر بکا اسراردن بیلمزدیو
بن حقیقت اهلی‌یم عشق مجازی بیلمه‌دن

ای (امیری) ایله تحصیل کمال اخروی   چونکه برکاشانهٔ باقی دکل دنیا اوی
باقی نه دیر نظمنده اول اقلیم رومك خسروی   «عدلیله» عشق ایله فانی اول که شاه غزنوی
سلطنتدن کچمدی عشق ایازی بیلمه‌دن

کورنمیور نظره کرچه بعض شی رنکین   فقط اولور او، حقیقتده موجب تحسین
سکا عیان ایده‌یم اشته بر دلیل مبین   اوزنی بند ایده‌لی زلفکه دل غمکین
بو غصّه ایله پریشان اولدی اول مسکین

حضور مرشد عشقه واروب یمین ایتدم   ثبات وصدق ایله وجدانمی امین ایتدم
درحبیبه ایروب خدمت کزین ایتدم   کوزم یاشیله اشیکنی شویله زین ایتدم
نته‌که انجم ایله زین اولندی چرخ برین

ندر بوغم که تمده کمیك چورر صانه‌سن   سنی کورنجه‌ده چشمم کونش کورر صانه‌سن
خرام ایدنجه یانمده ملك یورر صانه‌سن   قاشکده قطرهٔ عرق کیم دوشوبدرور صانه‌سن
که عنبرینهٔ مشکین اوزره درّ ثمین

نکاه خشم ایله باقسه‌ك چمنده کل قالمز   نهال ولانه وخارك یرنده کل قالماز
جهانده عشقه زبون اولمیان رجل قالمز   اسیر بند بلا اولمدق کوکل قالمز
اکرکه زلفك آچه جان سپاهی اوزره کمین

جناب بایزید اول پادشاه مستحسن   سرآمد شعرادر ملاذ اهل سخن
بو نظم پاکیدر الهام خالق ذوالمن   دوداغك اوستنه زلفك اکلدیکنی کورن
دیدی که وحی کتورمش رسوله روح الامین

او دلكه مخزن عشق اولدی جای ایمندر تجمّلات حقیقی ایله مزیّندر
لطیف یردر (امیری) کزیده مسکندر دفینهٔ دل « عدلی » كه عشقه مخزندر
آرانسه نقد غمك بولنوردی آنده همین

صاقین ای شوخ عشوه کار صاقین یتر ایتدردك انتظار صاقین
یاقاسون آه شعله بار صاقین آغزم آچدرمه ای نکار صاقین
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

حضرت بایزید بی همتا که اودر خسرو ولی سیما
اوله مأواسی جنت اعلا او شهکدر بو مصرع غرّا
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

او شهك نظم پاکن آلی قوده نقدر باق کزیده در اوقوده
بیت بر جسته سیدر اشته بوده پایمال ایتمه چونکه یاقدك اوده
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

اویله بر آتش ایتدی دلده مقر یازه من شدّتن سخنورلر
بر قغلجم ظهوره کلسه اکر فصل سرما زمان صیفه دونر
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

دون کوکل اولدی عازم کلزار منطق الطیر اوقوردی بلبل زار
کل خندانه دیردی ای بکا یار کرچه دوشمده یوکدن البسه وار
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

بکزه من حسن یاره ورد چمن اورمه لاف ای هزار یاوه سخن
یاقارم اشیانك آه ایله بن اولورم کلستانه آتشزن
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

ای (امیری) طوتشدی سینه‌ده دل مخزن آتش اولدی سینه دکل
یانار آتشلره طوران غافل یولم اوستندن ای نکار چکل
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقین

حرف ها

نظیرك یوق سنك دنیاده ای محبوب نازنده بتون خوبانی حسن بی مثالك ایتدی شرمنده
ثبات وصبر ایله مشهور ایکن بو عبد افکنده نه خاصیت قومش یارب خدا بو حسن ایله سنده
قومادی مهر رخسارك قرار وصبرمی بنده

کوکل کاشانه سن جورك ایله ویران ایدوب کتمه براقمه لانه سز بو مرغکی نالان ایدوب کتمه
حبیبم، نورعینم، کوزلرم کریان ایدوب کتمه کرم قیل بر نظر داخی، بنی بی جان ایدوب کتمه
که سنسز بر نفس اولمز قراری روحمك تنده

قدك بر كلنهال كلشـن قدرتدر ای كلفم　　جمالـكه لطافت باغی اولدی بشـتـه برعالم
كرم‌قیل برسؤالم وار سكا ای‌غنجهٔ خرّم　　رقیب‌خار ایله نیچون آچلمش كل‌كبی‌هردم
كوزللك كلشنی ایچره ایدرسـك حاله خنده

نلر چكدم نلر سن نازنین عشوه‌بارمدن　　انیم اویله محرقدر كچلمز رهكذارمدن
اولور هنـكامهٔ محشر نمایان اضطرارمدن　　جكرده داغ‌هجركله اولورسم آه‌وزارمدن
فغان ایده جوارنده اولانلر حشره‌دك سنده

قالیر خاك اولسه‌ده باقی نشان عاشق نیكو　　اثر ابقاسیدر ارباب عشـقه مقصد دلجو
اوصنفه بنده اولدم حمدلله بیرو خوشكو　　خیال‌خدّ وزلفكله اكرخاك اولسم‌ای‌مهرو
بتیسر لاله وسـنبل بنم قبریمك اوسـتنده

اولنجه نازنینم ناز ایله دون عازم‌كلشن　　جمالك فرّوتابندن كلستان اولدی‌پك‌روشن
بتون‌مرغان كلزار ایتدیلر فریاد‌ایله شیون　　سنك‌وصف‌رخك‌بلبل‌سحركلشنده‌سویلركن
ایشتدی‌كل حیاسندن‌قزاردی اولدی شرمنده

جنـاب بایزید خان مظهر اسرار قیّومی　　خدامستغرق‌ایتسون‌نورغفرانه‌او‌مرحومی
ابوالفتح شهیرك باق‌نه‌دیر شاهانه مخدومی　　دوزوب‌صف‌لشكرغمزه‌ك‌اوروب‌یغمالـه‌دی‌رومی
چكوب مشكین علم‌زلفك تمامت حكم‌ایده هنده

اوسلطانك‌فرحزادر‌كلامی‌هركوكل‌اوزره　　مرجحدر (امیری) معرفتده‌هر‌رجل‌اوزره
تفوّق ایتدی اهلیتله هراستاد كل اوزره　　غزلده‌نظم كفتارك‌یازوب اوراق‌كل‌اوزره
عجملر رومدن «عدلی» ایلتسونلرسمرقنده

بتانده خواهش اولور نازی كار ایلمكه　　فتـادلرده باقار جـوری یار ایلمكه
وسـیله‌در شب وروزی كذار ایلمكه　　اوكل بو بلبـلی ایسـتركه زار ایلمكه
كوكل دخی دیلر آه هزار ایلمكه

او قاشـلرك دل زاری فغانكه زار ایتمش　　اوصاچلر كده اوروب عقلی تارمار ایتمش
نظر بیور نه جفا بونلر اختیـار ایتمش　　صاچكله دل برایدوب قاشلرك قرار ایتمش
قرارمی آلوبن بی قرار ایلمكه

جناب بایزید اول پادشـاه نكته فشـان　　جهـانی ایلدی عرفان پاكنه حیران
نه‌دیر ایشـت اوشهنشـاه معدلت عنوان　　چو نقش دلكشه میل‌ایلر ایمش اول‌فتّان
یوز اوزره چهره‌می نقش نكار ایلمكه

اسـیر زلفكم ای نازنین كل بدنم　　خیـال قدّ بلنـدك خمیده ایتـدی تنم
عجبمی دور ودراز اولسه‌بویله هرسخنم　　قدكله زلفك اوجنـدن الملریمی بنم
قیـامته دكین اولمز شـمار ایلمـكه

ضياى حسنكه مانند اولورمى پرتو شمع جهانده وصف نظيرك ايشتمدى بر سمع
بلا لزوم آقيور صانمه كوزلرمدن دمع كوكلكه قانيودوبن لعل وكوهرايلدى جمع
كوزم ديلر آياغيكه نثار ايلمكه

(اميرى) عقلمزى حبّ عالم آلداتدى شراب راحتنه زهر محنتى قاتدى
بزى نسيم محبت يردن اوينداتدى صاچيكه «عدلى» كوكل جمع ايدوبكه جان آتدى
ايوَرْمى زلفك آنى تار مار ايلمكه

عشقكله مبتلايم اويله غم و بلايه
رحم ايليور يوركدن دنيا بو مبتلايه
كچدكسه بارى بندن دنيايى قيل وقايه
هجركده دود آهم ايرماسه كوكده آيه
هرشب طولاردى مهدن روى زمين ضيايه

اولمش ايدم دركده خيلى زمان مجاور
كشف اولدى خدمتكله وجدانه چوق سرائر
امّا نهايتنده بونكته اولدى ظاهر
اولماديغنى سايه‌ك بيلمزدم اوّل ، آخر
بيلدمكه سن ملكسن اولمز ملكده سايه

اى نور چشم عشاق ناديده عشوه كرسن
استاد دلبرانسن هر فنده پر هنرسن
حل ايله بو سؤالم حاشا كه بى خبرسن
قاشك چاتوب جهانده هرلحظه خشم ايدرسن
اى شه زيان دكلمى پيوسته خمّ يايه

ارتق شب ظلامى بولمزدى دزد شبرو
دنيايى جست وجوده خفّاشه اولسه پيرو
اى ملك حسنه خورشيد اى تخت نازه خسرو
شمس رخكدن ايرسه خاك سياهه پرتو
كون كبى فرويريدى هر ذرّه كوكده آيه

خلد برين وصله بركون نولور كيره يدم
فانى جهانده بنده مقصوديمه ايره يدم
اولسه‌مده غم يمزدم ديداريكى كوره يدم

سن ماهه مشتری‌یم جان و جهان ویریدم
بردم وصال اولورسه اوجوزدر اول بهایه

قیلدی جهان نظامی دولتله بایزید خان
خورشید معرفتله تابنده و درخشان
سیر ایت نه عالی سویلر اول پادشاه ذی‌شان
یوسف مصرده دیرلر حسنیله اولدی سلطان
کورسه‌یدی‌قول‌اولوردی سن شاه مه لقایه

باب عنایتکده بر بنده در سندلی
ایستر (امیریٔ) زار آثار لطف و عدلی
دل پاره‌لی جکر خون چشم امل رمدلی
قاشک خیالی ایله دوشدی کمانه « عدلی »
هر لحظه تیر آهی آندن ایرر سمایه

صبا تشبثمی بر خبر ویر احبابه کوکل وداع ایدیبورشمدی شیخ ایله شابه
بزی بو مهلکه‌دن چاره یوقمی رهیابه دیلرکه باغلنه کوکلم او زلف پرتابه
نه جان ویرر کوره مسکینی بند وقلابه

جناب بایزیدک صانکه طبعیدر بلبل دینلسه هر اثر پاکنه سزا بر کل
نه عالی نشر سخن ایلیور او عارف کل کوزک غمکده مریض سهر اولالی کوکل
مژه‌ک خیالی آنی قورمی بر نفس خوابه

کوکل فضای امانده نه محنته چاتدی هزار خار جفا پای حسرته باتدی
بو تشنه‌لب نه بلا زهری صوصانوب طاندی قاپیجک اوستنه جار وکوکل که جان آتدی
عجبمی جان ویره کر تشنه بر ایچم آبه

نی نکاه قضا پرورک اسیر ایتدی عدو یانده زمینه اوروب حقیر ایتدی
یسیر اولان ایشمی سربسر عسیر ایتدی جوان ایکن نی دردک غمکله پیر ایتدی
نصیحت اولدی ایشم جمله شیخ ایله شابه

فلک بو عبد جفاکاره رنک و آل ایتدی (امیری) وجه وتنم زرد وبی‌مجل ایتدی
نظر بیور بکا ای بت زمان نه‌حال ایتدی یوزنی « عدلی » ایشیککده پایمال ایتدی
یازلسه لوح مذهب روادرر بابه

یانمسون ایسترسه قندیل فروزان هر کیجه ایتمسون نشرضیا شمع درخشان هر کیجه
ویرمسون پرتو نجوم‌شعله افشان هر کیجه کرغروب ایتسه‌نه‌غم‌خورشید رخشان‌هر کیجه

کون کبی چونکیم طوغار اول ماه تابان هرکیجه

یا ایتر کویا زمینه اختر فرخنده فال | یا اولور بر درّ یکتا زینت بزم وصال
یا کیرر آغوش وصله آفتاب بی مثال | صحن جنتده اولور حورایه صانکیم اتصال
دلربالرله یاتان خاوتده عریان هرکیجه

شاه ذیشان بایزید خان عدالت اقتدار | آلدی آقکرمان و کیلی قطعه‌سن اول شهریار
سلطنت باغنده بر کلدر بو نظم آبدار | نار رخسارنده اول سروك یانار پروانه‌وار
بر ایاغ اوزره طوروب شمع شبستان هرکیجه

نالهٔ مرغ دل نالانی تسکین ایلرم | سینه‌دن درد وغمی تبعید وتسجین ایلرم
قلبمك هرکوشه‌سین تعمیر وتزیین ایلرم | جوهر اشکمله چشمم خانه‌سن زین ایلرم
تا که سلطان خیالك اوله مهمان هرکیجه

سینه‌ده اولسون نصل حال محبّت مشترك | عشق صادق اهلنه دنیاده بر دلبر کرك
دود آهمدن غریق اشك اولور چشم فلك | کوردکجه دیو رقیبی سا که همدم ای ملك
دل یانوب تنور غمده اولدی بریان هرکیجه

دل دوشر اندیشه‌یه هردمده دقّ باب ایله | سن کاورسك بلکه ای روحم بزه مهتاب ایله
کوزلرمدن خوابی مهجور ایلرم آداب ایله | کیتمسون دیو خیالك کوزلرمدن خواب ایله
ایدرم تا صبح اولنجه آه وا فغان هرکیجه

محنت غربتله قان آغلر بو عبد پرشکیب | دائما عادتدر اهل شفقته رحم غریب
ای (امیری) اولمسیدی کارکر کید رقیب | «عدلی»دلخسته‌نك دردینه اولوردی طبیب
دوستم لطف ایلیوب طولدرسه‌درمان هرکیجه

سکا شایسته‌در دیرسم خدنك انداز فرزانه | نه‌ساحر سنکه یوقدر احتیاجك تیرو پیکانه
نه قدرتدرکه ایما ایتمه‌دن اول چشم فتّانه | مژه‌ك تیری کچر سینه‌مدن ایرر اوق کبی جانه
کمان ابرولرك بر کوشه‌دن میل ایتسه قربانه.

جناب بایزید خاندر ریا وسمعه‌دن عاری | دهانندن جهانه سلسبیل فیض اولور جاری
نه‌پارلاق سویلیور سیرایت او ظل حضرت باری | کل حسنکدن آیرو کلستانده ایلسم زاری
چمن بلبللری تعلیم آلورلر بندن افغانه

نصل بر فیض قدرتسن سن ای مهروی سیمین بر | لب جانپرورکده مستتردر لذّت کوثر
خیالکله کوزکده کیمسه‌نك یوق دهشت محشر | سر کویك هواسینه جنانه طالب اولورلر
دوداغك یادینه جانلر ویررلر آب حیوانه

جمال باکمالك اولدیلر شیدا ومجنونی | جهانده زهدو عشقك شبلی ومنصور وذوالنونی

براقدك حیرت اندر حیرته عقل فلاطونی صاچك باشلر كسرطره ارلق فتنه‌دهٔ ای خونی
یوزك شبرولك اوكرده‌در صاچكده ماه تابانه

بكا زهرستم خوان فراق اوزره نواله یدی قرارم قالمامشدی هرطرفدن غم حواله یدی
واروب كوینده یارك ایتدیكم ناله نه ناله یدی جهانده قالمیه یدی خشك وتر خاكستر اوله یدی
شرار برق آهم اود براقسه نار سوزانه

بودنیا كرچه فانیدر بتون احوالی عابردر فقط احسان وتقوانك بقایه نفعی وافردر
كیدر طورمز كرك سلطان كرك درویش صابردر حیات وموت احكامنده شاه ایله كدابردر
برابردر جفای چرخ درویش ایله سلطانه

اكر ذوق وصفایه كندیكی مستغرق ایسترسن سعادت اهله اولمق قرین وملحق ایسترسن
(امیری) كوی دلبرده حضور مطلق ایسترسن ایشیكنده ایتی كبی اكر ربولمق ایسترسن
دورش نیارسن ایله آشنا اول «عدلی» دربانه

كوكل ایرشسه ایدی روزن حرم یرینه او آستان نظر كاه محترم یرینه
كایردی ایلدیكی وعدهٔ كرم یرینه یوزنی كورسه آنك روضهٔ ارم یرینه
اشتسه لبلری وصفینی جام جم یرینه

جناب بایزیدك طبع حكمت آورینك دكل كلامنه همپایه نظمی دیكرینك
نظیری یوق نظر ایله بو نطق انورینك مقیم اوله‌لی كوكلده خیالی لبلرینك
كوزیمه خون جكر اولدی شمدی نم یرینه

طورر بمله یشه یار نازنین كوسكون جهانده شمدی بنم نجم طالعی دوشكون
اومهله اولمدی بركون میانه‌مز دوزكون فغانكه كوزلری ظلمندن اول شهك بركون
الله چاك ایده‌یم سینه‌می یقه‌م یرینه

نلر چكر بو كوكل كنج اشتیاقنده لهیب آتش هجران لا یطاقنده
او نازنین ایسه حالا ستم مراقنده بنم نه بیله ندر حالمی فراقنده
غمیله غصه یرم هر نفس نعم یرینه

كلامی اولدی تصوف او شاه عدلینك بقاده روحی سوینسون جنید وشبلی‌نك
(امیری) طویدی ادیبانی بالخ ودهلی‌نك معطر ایلدی آفاقی نظمی «عدلی» نك
مكركه زلفن ایدر دلبرك قلم یرینه

مبتلا اولمش كوكل سن عشوه كاره چاره نه یاندی جسمم نار درد وانتظاره چاره نه
یوق امید عافیت بو دلفكاره چاره نه خشم ایدوب چشمك اوروب اغریمه یاره چاره نه
غمزه‌كك تیغی ایدر دل پاره پاره چاره نه

اولميه اول غنچهٔ زيبا حذر قيل منفعل   كاشن كوينده اى دل ناله ايتمه متصل
عندليبك نغمهٔ جانسوزينه مانع دكل   حسننك كلزارينى سير ايليوب اى مرغ دل
آه وزارى قيلمه‌سن اول كلعذاره چاره نه

اسب استغنايه بيندى دون كيجه اول ماهرو   دبدبه‌يله شهر ناز آبادى كزدى سو بسو
عشوه‌سوقندن كذار ايلر ايكن اول تندخو   كوكلى زلفنده بولدى شبرو اولمشسن ديو
باغلادى مشكين رسن آصماغه داره چاره نه

بايزيد خان وليدر بى بدل اقبال ايله   عزت ودارات ايله عنوان عال العال ايله
باقى نه ديراول شاه يكتادولت واجلال ايله   بلبل بيچاره دير هردم لسان حال ايله
بر نفس كلدن ايراغ اولمغه خاره چاره نه

بكزدم بر بلبل بى لانه‌يه ، بر شبنم   خار ديوار سر كويكدر انجق كاشنم
پاسبان بى قرارك اولمشم يوق مسكنم   هركيجه نالهٔم محله‌ك خلقى ايشيدوب بنم
اينجنوب ديرلر عجب بو آه وزاره چاره نه

بنى بر شوخه اسير ايلدى عشق ازلى   جبهه‌سنده لمعان ايتمه‌ده‌در نور جلى
عاشق زارينى شاد ايتمكه واردر املى   اونودر وعدينى امّا او كوزلر كوزلى
خوش بيلور مهرو وفا قاعده‌سن يار ولى
اعتبار اولميه اول علمه‌كه كلمز عمله

بايزيد خان وليدر او شهنشاه جميل   كوهر ذاتى ايدى رونق تخت واكليل
قوهٔ طبعنه هر نظم همايونى دليل   كوسترر مشرب عرفانى بو نطق جليل
خوش بيلور مهرو وفا قاعده‌سن يار ولى
اعتبار اولميه اول علمه‌كه كلمز عمله

بزم عرفانده نه عالم نه فطين ايسترلر   نه مداهن نه رياكار لعين ايسترلر
ظاهر وباطنى بر مرد امين ايسترلر   واقف مسئلهٔ علم يقين ايسترلر
خوش بيلور مهرو وفا قاعده‌سن يار ولى
اعتبار اولميه اول علمه‌كه كلمز عمله

كلشن معرفته ورد صفا لازمدر   ورد زيبايه دخى رنك وبها لازمدر
اهل علمه عمل پاك ادا لازمدر   حاصلى قاعدهٔ مهر و وفا لازمدر
خوش بيلور مهر و وفا قاعده‌سن يار ولى
اعتبار اولميه اول علمه‌كه كلمز عمله

مخزن مهر و وفا اولدی ضمیر اشراف ایلمز مهر و وفا ترکنی اهـل انصـاف
آه اول آفت فتّان تغـافل اتحـاف دم وعدنده دها اوّل ایدر بسط خلاف
خوش بیلور مهرو وفا قاعده‌سـن یار ولی
اعتبـار اولمیه اول عامه‌که کلمز عمله

سحرو نیرنك وعزایمله طلسمات وفسون شغل بی فائده‌در بونلره اولمه مغبون
علم نفع آوره اقدام ایدر ارباب فنون لکن اول شرط ایله کیم نفعی اوله فیض نمون
خوش بیلور مهر و وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلمز عمله

نفع ایچون خلق علوم ایلدی حق عزّ وجل علم تقوایی فقط ایتملی تحصیل اوّل
ای (امیری) ثمر آور اوله تا نخل امل علمدن فائده یوق اولمز ایسه حسن عمل
خوش بیلور مهر و وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلمز عمله

ای شخص دل افسرده بو دعوای حسب نه تمهید شرف ، طول امل ، فخر نسب نه
بو فانی جهانده بو قدر حرص و طلب نه حکم قدری رد ایله بو ترك ادب نه
تقدیره رضا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه
اولدقده نیصبی بو شهك تخت خلافت کوسترمدی سلطان جم آکا روی اطاعت
قیلدی جه بو بیت ایله اول شاه نصیحت چون روز ازل قسمت اولنمش بزه دولت
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه
تدبیرك اکر اولمز ایسه مظهر تقدیر ایتز سخنك اولسه مؤثر دخی تأثیر
کیمسه ایده‌بیلمز قدرك حکمنی تغییر بر فائده اظهار ایده‌مز قوّت تدبیر
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه
بر شخصی کوررسن که ره طالعی مسدود بر دیکری امّا که باقارسن فرح آلود
تقدیر وتجلّیدر ایدن آدمی مسعود هر کارده تقدیر ایله‌در حاصل مقصود
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه
بر ذاتی کوررسن که شه بحر ایله بردر خائنلر آنك قهری ایله زیر وزبردر
تحسینه سزا کرچه پسندیده هنردر امّا که حقیقتده بوده حکم قدردر
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

بر قلمه‌ده گر اولمسه تأثير حكومت پيدا اولور آنده نجه‌بيك شر وفضاحت
سلطان كرمكار ايله‌در راحت ملت هر آدمه فرض اولدى اولوالامره اطاعت
تقديره رضا ويرميه‌سن بوكا سبب نه

يوق فائده ترك ايله بو دعواى خطايى قيل حقه توكل گوزه‌دوب باب رضايى
تعريضه هدف ايله احكام قضايى عقل بشر ادراك ايده‌مز سر خدايى
تقديره رضا ويرميه‌سن بوكا سبب نه

اللهك (اميرى) نجه‌بيك قدرتى واردر بر ذره‌يه باقكيم نه قدر صنعتى واردر
تسليم رضا اولكه بيوك رفعتى واردر خوش گورمديكك شيده‌دخى حكمتى واردر
تقديره رضا ويرميه‌سن بوكا سبب نه

دلبند جهان اولمغه بيلمم كه سبب نه واردر بو خيالخانه صفاسنده عجب نه
انديشهٔ بر همزدهٔ روز ايله شب نه چكمك بوقدر كشمكش رنج وتعب نه
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

اركان ديدى بو سروره سن عالى گهرسك هر وجهله شايستهٔ اورنك پدرسك
بويتى جمه يازدى او سلطانكه نيدرسك حج الحرمينم ديو دعوالر ايدرسك
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

بيلمم نه‌سى واردر بوجدلگاه فنانك شهراهيدر آنجق شوقدر واركه بقانك
صدق ايله يابش حلقه‌سنه باب رضانك عينى ايله رؤياكبيدر حالى جهانك
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

بردم طوته‌لم اولمه‌مش اولسه‌كده مكدر هراسته‌ديكك شى دخى هپ اولسه ميسر
نفعى ينه اولمز بونى بيل بويله مقرر بر گوز يوموب آچنجه بو عالم گذر ايلر
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

بر كيمسه خبير اولمدى سر متعاله انشاى عوالمده‌كى مضمون و مأله
هپ واقفز اما شوقدر واركه بو حاله بگذر بو جهان عينى ايله خواب وخياله
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

سيرايت نه نظام اوزره قورلمش بومناظم نابود اولور آخر بو مناظم بو معالم
خلاق جهاندر يالگز باقى ودائم بر شعبده‌در نقش تماثيل عوالم
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

بر كيمسه‌يى ترك ايتمسى ممكنمى مماتك مقبول انام ايله (اميرى) حركاتك
سعى ايتكه جهانده قاله خير وحسناتك بر دم كبيدر بيك سنه گر اولسه حياتك
يا سلطنت عالم ايچون بونجه طلب نه

حرف یا

اولانلر مبتلای حسن جانان اولسه افلاطون　　اولورلر عقل و اذعاندن تبرّی ایلیوب مجنون
گزرلر روز و شب صحرالری سرگشته و محزون　　صاچی طرّه‌لر مکرینه بر دل اولمسون مفتون
کوزی کافرلره دوشورمه یارب بر مسلمانی

بو داربی‌بقاده اوغرار اصناف بشر طعنه　　ایدر مجنونه عاقل ، عاقلانه بد گهر طعنه
نصل باق اولمشم ناحق ره بنده سیر طعنه　　بکا دیوانه اولدی دیو اهل عقل ایدر طعنه
نه مهلك وادیدر بیلمز مگر عشقك بیابانی

جناب بایزید خان بر ادیب ماهر اولمشدر　　گل حکمت ریاض مشربندن ظاهر اولمشدر
کلام پاکنی سیرایت نظیری نادر اولمشدر　　صاچك بندنده اولانلر گشاده خاطر اولمشدر
ایچنلر بادهٔ لعلك سوررلر خوش بو دورانی

(امیری) ایلدی احسان خدای ذوالمنن عدلی　　اولور اجرای عدله سعی ایدن فرخنده مسندلی
قبول ایت حکم عشقی ای گوگل اول عالی مقصدلی　　جهان ملکینه سرتاسر شه اولمق ایسته‌سن «عدلی»
اوله گورجان ایله اول شاه حسنك بنده فرمانی

ای عالم حسنك قمر سدره نشینی　　ای چرخ جمالك ملك صاف وگزینی
غرق ایلمه شرم و عرقه خدّ و جبینی　　درلرله که زین ایده یوزك روی زمینی
رشکه براغور انجم ایله چرخ برینی

خان بایزید اول شاه ولی سیرت دوران　　خورشید ذکادر قمر حکمت و عرفان
آثار همایونی اولور رونق وجدان　　اؤلو دیشکك یادینه ای لبلری مرجان
گوزدن براغرسم نه عجب دُرّ ثمینی

اول دم که صبا عزم بلاد ختن ایتدی　　زلفك سنك اوّلجه شکن درشکن ایتدی
بر موین آلوب تحفهٔ چین و یمن ایتدی　　زلفك خمی بوینه جلای وطن ایتدی
یك دوست ویك پوست دیوب نافهٔ چینی

ای کعبهٔ حسنکده عیان زمزم لعلك　　اولمز ابدی زنده اولور محرم لعلك
عیساره رشك آور اولور همدم لعلك　　صوندقجه شفا بخش اولور خاتم لعلك
حرز دل وجان اولدی مگر نقش نگینی

یك خستهٔ دلمرده‌در ای پیك اجل ایر　　کفر ایلدی قلبنده اوملحد صفتك یر
سیف قسمی گورسون اوحانث آکاسم ویر　　آندایچسه رقیبك صنما دینم ایچون دیر
یوق ییره نجه آندلر ایچر گور او لعینی

تنهارو آزادی ایدم لیل ونهارك　　بیلمزدم (امیری) نه بوکون همده نه یارك
قیدنده دگلدم نه زیانك نه‌ده کارك　　دل «عدلی» صاچی بندینه طولاشدی نگارك
آنی چکه‌رك طوت ایکن اوزاتمه ایپنی

كلدى دنيانك زمان فيضناك وخرّمى اولدى كويا بر مجوهر كلشنك هر شبنمى
سنده اى عاشق فراموش ايله درد مدغمى نوبهار ايتدى مزيّن ينه روى عالمى
بزم كلشن ايت بولوب بر نيجه يار همدمى

كل كبى خندان مهيّا ايله بر يار سليم برده بر سنبل پريشان ساقئ عنبر شميم
بر دخى مانند بلبل نغمه پيرا بر نديم دوميان ايت وار كى نركس كبى باغ ايچره كيم
دوكلوب صاچلمغ اوكرتدى شكوفه درهمى

بايزيد خان وليدر شاعر عالى سير بيك حقايق ايليور هر مصرعنده جلوه لر
بويله بى مانند اولور نظم ايتديكى هر بر اثر صافى مى نوش ايله دهرك قيل فريبندن حذر
عالم احوالك مكدّر ايتمه دن قيل عالمى

باغه عزم ايت ايله احيا بنيهٔ افسرده يى لايق اولمز مرده ايتمك مردم نا مرده يى
الوير غمخانه ده صقدك تن آزرده يى تازه ايله باده آبيله دل پژمرده يى
نيجه ويردى آب رو ازهاره كوركيم شبنمى

آسياب محنت ايتدى جسمى كويا كه اون ياقدى ياخود سينهٔ ويرانى نار غم فزون
اى (اميرى) اويتادى بختم بكا يوز بيك اويون اولوبن غمكين بنفشه كبى بورمازم بويون
«عدليا» بوينومه بند ايتسم او سنبل پرچمى

غفلتله كچوردك بتون ايام شبابى هيچ ايلمدك نفسكه توبيخ وعتابى
بيهوده تلاش ايله آل طوغرى جوابى اى خواجه قتى مغلق اولور عشق كتابى
بابك دكل آ كلامدك ايسه قوبو بابى

راحتمى كلور عالمه نالانلغمزدن آلام پيابى ايله كريانلغمزدن
معذور ادب كور بزى حيرانلغمزدن زلفك خمى جورنى پريشانلغمزدن
كر اونوده وز بارى سن اونتمه حسابى

خان بايزيد اول شاعر ذى شان يكانه اقدام ايله بخش ايلدى وسعت بو لسانه
باقى نظمنه رحمت اوقو اول شاه جهانه لعلك غمنه كوزدن اولور ينه روانه
نوش ايلدكنجه قو عشق اهلى شرابى

اول شوخ جهان ايتمدى اظهار ترحّم بر كره نصيب اولمدى دنياده تكلّم
ايتسم نوله بيك نالهٔ حسرتله ترنّم ناى اوله لى غم چنكنه قانون ايله كوكلم
دمساز اولوبدرو آكا سينه ربابى

نفرتله بو دنيايه دلك ايله منوّر سير ايت نيجه ميالك اولور دهر محقّر
يوق مهر ووفا آنده (اميرى) بومقرر «عدلى» سن آنى ترك ايده كور عاقل ايسن كر
ترك ايتسه كرك سنى قوبو ملك خرابى

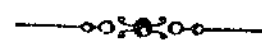
بولدی دل تعبیر رؤیا علمنك تحریرنی — کوردیکم رؤیانك آندن ایسته‌دم تفسیرنی
شویله برمصرعله ایتدم واقعه‌م تقریرنی — کیجه اویقوده کوکل جنتده کوردی پیرنی
کوی دلبرده اقامتدر دیدی تعبیرنی

بایزید خانی جناب حق موقر ایلمش — هم موفق هم مظفر هم سخنور ایلمش
نظمنی سیرایت شکست قدر کوهر ایلمش — دست قدرت مبدأ فطرتده بکزر ایلمش
آب وخاك عشق ایله عاشقلرك تخمیرنی

آکلاماز کفتارمی اشخاص نادان ولئیم — بو تصوف نطقیدر انجق بیلور مرد فهیم
کشف راز ایتسم کورر معذور یاران قدیم — ساقیٔ دوران بنی برجام ایله‌مست ایتدی کیم
عشق شرعی منع قیلمش محتسب تعذیرنی

پك ریاکار جهان اولمش رقیب کج روش — زاهده حرمتلر ایلر رند عشقه سرزنش
صورت حقدن کایرمش باق نصل اول بدمنش — دلبره جور وجفا قیلمق ثواب دیرایمش
عاشقینه ، وای رقیبك مرشدینی پیرینی

عشقدر آیینهٔ اسرار خلاق علیم — عشقدر روح لطیف جسم بنیان قویم
ای «امیری» کائناته عشق ایدر نشر شمیم — عشق خیلی شویله غالب اولدی دل ملکینه کیم
«عدلیا» ارکان دولت ایلسون تدبیرنی

بادهٔ صفوت اشتمال قنی — غازهٔ جوهر جمال قنی
رونق مجلس وصال قنی — ساقیا ساغر هلال قنی
صون برو دافع ملال قنی

برق اوره شوقی چشم آدمده — قومایه عاشقی شب غمده
آکا رشك ایلیه کل جم ده — باغبانا بو باغ عالمسنده
میوه‌سی مهر بر نهال قنی

دهری ترك ایتدی دل ، دکل ملکن — بوله‌لی فیضی مشتمل ملکن
عالم عشقه متصل ملکن — روشن ایتما که جان ودل ملکن
قنی اول مهربی زوال قنی

او جوان ظریف وسیمین تن — نار ایلر بو عاجزه کورسن
آشنا صورتنده بر دشمن — فرقتی ایچره بیم جان وار ایکن
وصله ایرما که احتمال قنی

بايزيد خان او شاه مستحسن طبعيدر درّ حكمته مخزن
باق نه دير خسرو جهان سخن كيتدى عشقيله اختيار الدن
دخى صبر ايتمكه مجال قنى

هر نگاهى بر آتشين اوقدر چشم جادوسى قان ايچوب طوقدر
كفت وكوى ملاحتى چوقدر دهنى ذكر اولنسه سوز يوقدر
بلى وصفنده قيل وقال قنى

نقدر اولسه قسوت آدمده دفع ايدر اى (اميرى) بر دمده
كيجه كوندز بو فانى عالمده اكلنيردك خيال ايله غمده
« عدليا » عالم خيال قنى

دون كيجه ايلر ايكن كفتار شيرينترلكى صوردى جانان كيمده واردر طالعك ياورلكى
بن ديدم اى سنده ختم اولمش جهان دلبرلكى كرميسر ايده طالع زلفكه همسرلكى
باشه ايله توز جهان ايچنده اول سرورلكى

مطلع عرفان ايدى شه بايزيد خان ولى شمس حكمت برج طبعندن اولوردى منجلى
باق نه نطق ايلر او شاهان جهانك اكملى كل فراقنده كل اوكسوزى كچر بلبل ولى
آتشم كار ايلسه كورسيدى خاكسترلكى

اى كمال اهلى كورش برشوخ سيم اندام ايله اى جمال اهلى قونش بر عاشق ناكام ايله
اى مقال اهلى سخن نشر ايليك الهام ايله اى وصال اهلى مى وحدت ايچك زرجام ايله
بزم محنتده سفال ايلر بزه ساغرلكى

عادت ايتمشدر عيونم اشك احزان دوكمكى نردن آلدى كوزلرم ياقوت ومرجان دوكمكى
رويكه باقدقجه سيلاب فراوان دوكمكى كوزلرم ياشندن آلور ابرباران دوكمكى
لاله يه خونين جكر تعليم ايدر مجمرلكى

بو (اميرى) كورمدى لطفكده برسيركالكى ايلمش مولا وديعه ذاتكه زيركلكى
حسن اخلاقى كرمپرورلكى يكركالكى تاجورلر سندن اوكرنسون افندى بكلكى
بنده لر « عدلى » دن اوكرنسون كاوب چاكرلكى

اولقدر ياندمكه نارعشقه اولدم كل كبى كوشمه شمدى كلير رعد بلا قلقل كبى
فكر خالى بشقه جه كوكلم باقار فلفل كبى هرقچن رخسارينى عرض ايتسه دلبر كل كبى
ناله يه باشلر كوروب بيچاره دل بلبل كبى

ايلدى كاكل پريشان عزم باغ اول نازنين رشك وحسرتله قراردى سنبل كلشن نشين
چينده اورادصبا اولسون بونظم نوزمين بكزه‌رم ديرسه‌ك صبا چينه سندخى اى مشك چين
بوز قراسن حاصل ايلرسك قره سنبل كبى

سر عشقی کیمسه‌نه ایضاحه یوقدر تاب وفر   حلّی مشکل بر معما حکمنی آلمش مکر
بر کتاب مجمل عشق اولدك ای نور بصر   حسنکه اویکنمکه بدر اولیجق کوکده قمر
برسیه حلقه آصار رخسارینه کاکل کبی

اولزمانکه مجلس عشرتده صهبا اکسیلور   نخوت آور مست ناز سرکشم بندن بیلور
حسننك اطرافنه زلف سمنسا سرپاور   خشم ایله خنجر چکوب کوکلم سرابنه کاور
چشم خونریزی ایچر هرلحظه قانم مل کبی

بایزید خان ولیدر افتخار روزکار   نور عاویت اولور هر مطلعندن آشکار
درّ یکتادر نظر قیل هر کلام شهریار   خال مشکینك هواسیله ایدر ترك دیار
رومه کلدی مشك چین سودا ایله فلفل کبی

ایتمه حسنك مدتی آزدر دیو تعلیلی کار   باغی آز مدت ایچون تزیین ایدر فیض بهار
ایله نسیان لطف حضرت پروردکار   حسن ایلینك شاهیسن آی ایله کون لیل ونهار
ایزیکه یوزین سورر سن شهریاره قول کبی

ای دل و جانِ (امیری) حسنی یارك کورك   عارض و ابروسنی چشم نکهدارك کورك
شکل نازو عشوه‌ده تلطیف بسیارك کورك   لطفنی «عدلی» یه دائم اول جفاکارك کورك
غنچه‌وش آغزین آچوب ایلر تبسم کل کبی

ینه بو عاشق سودا زده کریان اولدی   اشك چشمم ینه حسرتله خروشان اولدی
کزدیکم یوللره باق راه بدخشان اولدی   کوزلرم یاشی لبك یادینه مرجان اولدی
کوز ایله کوکلم آراسنده ینه قان اولدی

نه بلالر شب هجرکده بکا یتمش ایدی   روغن شعلهٔ امّید شفا بتمش ایدی
آشنالر بنی تنها براقوب کیتمش ایدی   زخم تیرکله که جان چیقمغه عزم ایتمش ایدی
ضرب تیغك ایریشوب دردیمه درمان اولدی

بایزید خاندر (امیری) شه معجز خامه   کیدرر قامت اشعاره مزیّن جامه
نظر ایت هر سوزی بر مطلع اولور الهامه   دفتر عشقمه خطك غمیدر سر نامه
نامهٔ دردیمه زلفك خمی عنوان اولدی

کوکل ظلمتنشین غم ایدی شمدی ضیا کلدی   بدن برخستهٔ بی تاب ایدی شمدی شفا کلدی
کوزم مشتاق نور شوق ایدی شمدی جلا کلدی   خلاصه سرتسر اعصابه روح جانفزا کلدی
ینه شادم که اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلمدن بحمدالله صفا کلدی

جناب بایزید خان ولی ابن محمد خان   شهنشاه ابن سلطان ابن سلطان معلاّ شان
اوسلطان علی سیرت او خاقان ولی عنوان   نصل باق کوهر ایلر زیور کنجینهٔ عرفان

ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

بوكون اولدم حريم حجله كاه دلبره داخل ينه غم كافرى حالا يانمدن اولمدى زائل
بوكا برچاره لطف ايله ديدم اى دلبر عادل تبسمله قبول جامه خواب ايتدى اوغم قاتل
ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

نيچون بيلمم بزه هر كسده بر عين عداوت وار بزه هر بر طرفدن منعطف شين شكايت وار
صبورز قاف غم عنقاسى يز بزده قناعت وار آنك عشق اولدى نامى بزده بر كلچهره آفت وار
ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

ينه صورمه صفاى خاطر آزاده معتادى بكارشك ايلسون دهرك بتون عشاق ناشادى
مبدل اولدى شوقه كوكلك آهنك فريادى بو مطلعدر لسان افتخارك شمدى اورادى
ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

بكا برنامه ارسال ايلمش اول يار معجزدم سواد عنبرينكده نشاط ماسوا مدغم
بياض دلپذيرى مطلع صبح صفا توام اوجانانه نصل ايفاى شكران ايليم بيلمم
ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

بكا اولدى بولطف ناكهانى باعث اقبال خلاصه تازمان حشره‌دك سرمايهٔ اجلال
درون خانم اولدى صانكه برفردوس عالى العال (اميرى) جمله ذرّات وجودم ايتدى استقبال
ينه شادمكه اول كلچهره‌دن بوى وفا كلدى
كدورت كيتدى كوكلمدن بحمدالله صفا كلدى

بايزيد خان ولى كيم شه مختار اولدى نور توفيق خدا آنده بديدار اولدى
اوشهنشاه جهان باق نه كهربار اولدى دولت وبخت وسعادت بزه چون يار اولدى
نار غمده دل بدخواهك ايشى زار اولدى

او شهنشاه ولى سيرت او شاه اشفق روز محشرده اوله اهل يمينه ملحق
باق نه‌دير شكر ايدرك حقه اوسلطان احق شول شهنشه لقب ارزانى قيلوبدر بزه حق
كه جهان شهلرينه بنده ديمك عار اولدى

سيلدى دنيايه محبت كبى دلدن وسخى قنده آلمدى قند لبى سيب زنخى
باق نه‌دير نظم جليلنده او سلطان سخى دين اسلامزك شمعى شب افروزى دخى
اهل كفرك يوركى ياغيله يانار اولدى

او شهك نطق درر بارینی تکرار ایتدم   قدرت خارقه‌سن عالمه اخبار ایتدم
باق نه دیر نظم همایونی اظهار ایتدم   قره بوغدان کوزینه عالمی تا تار ایتدم
امرینه تابع اولان صکره‌ده تاتار اولدی

بولدی پایانی بو دیوان حقایق پیرا   ایتدی تسدیس ایله تخمیسی (امیری) ایفا
اوله عقباده میسّر شرف نور لقا   «عدلیا» هر نه مرادك وارایسه‌ویردی خدا
آرزو دلده همین وصلت دلدار اولدی

یاوز سلطان سلیم خان غازی حضرتلرینك اشعار شاهانه‌لرینك تسدیسات وتخمیساتی

توحید باری

باشلسه‌م توحیده جوش ایلر سروش کائنات　　موج اورر دریا کبی جوش و خروش کائنات
کوهر تهلیل اولور منکوش کوش کائنات　　کشف اولور قلبه رموز پرده پوش کائنات
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرآت مصفایه جلا ویرمکده‌در

اولدی ارواح بشر ممتاز فیض التفات　　کلمامشکن ساحهٔ امکانه دهر بی ثبات
چونکه کلدك عالمه کسب ایله آثار نجات　　سومنات ایتمه درونك ظاهر اولسون نور ذات
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

ظلمتك بر بشقه معنای ضیا افشانی وار　　کربه‌نك درد و بلانك حکمت پنهانی وار
نقش اولان هر لوحه‌نك نقاش صاحب شانی وار　　کائنات اقلیمی صاحبسز دکل سلطانی وار
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

دلده ظاهردر تماثیل رموز اختفا　　دلده باهردر تصاویر شئون ماجرا
دلده تاباندر یواقیت کنوز اعتلا　　دلده رخشاندر مضامین کتاب استوا
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

چونکه خلق ایتدی بشر شکلنده خلاق جهان　　بویله عالی نعمتك شکرنده عاجزدر لسان
اولدی انسان مظهر تکریم رب مستعان　　لطف واحسان ایتدی دل نامنده بر سر نهان
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

واصل اول توحیده ترك ایت قیل و قال کثرتی　　نقش واحددر نقوش کائناتك غایتی
عارف اول ادرا که سعی ایت منتهای حکمتی　　آکاه اسرار ازلپیرای وحدانیتی
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلاویرمکده‌در

دل دیمشلر نامنه برحکمت آرا جوهرك　　دل دیمشلر نامنه بر شعله پیرا کوهرك
دل دیمشلر نامنه کنجینهٔ فیض آورك　　دل دیمشلر نامنه آیینهٔ اسکندرك
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلاویرمکده‌در

صیقال افروز اولمیان بردل حقیقی دل دکل　　آلدانان آلایش زیب و فره عاقل دکل
مائل دنیا حریم عصمته داخل دکل　　حاصلی وجدانی ژنك آلود اولان کامل دکل
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

مقصدك اولمقسه فیض کبریایه آشنا　　عرش اعلایه نه لازمدر صعود و اعتلا
ایله تعمیق اسرار کتاب استوا　　ایتمه تدقیق نقوش کائناته اعتنا
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلاویرمکده‌در

پادشاه محتشم سلطان ممتاز وفرید　　حضرت سلطان سلیم خان ابن سلطان بایزید
عرش معنایه قلیج آصدی اوکرّار وحید　　یازدی بو نظم همایونی او سلطان رشید
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرآت مصفایه جلا ویرمکده‌در

کوشهٔ محراب طاعتده (امیری) عاکف اول　　راه اخیاری، طریق اصفیایی کاشف اول
عارف صاحبدل اول اسرار حقه واقف اول　　انکشاف جوهر وجدانه سعی ایت عارف اول
منجلی آیینه دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلاویرمکده‌در

توحید باری

کیم ویرر آفاقه زینت کیم ویرر خورشیده نور　　روز اولور هر کون عیان دیجور شب ایلر مرور
حال عالم بویله درطورمز کچر حزن و سرور　　مرکزایت وجدانی حبّ اللهه نور ایتسون صدور
محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکده‌در

حضرت سلطان سليم شاهنشه عثمان حيا پيرو صديق اكبردر او شـاه پيشـوا
ثانیٔ فاروق اعظم نامنه دينسـه سزا باق نه در اول پادشـاه اعظم حيـدر وغا
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

ماسـوا برظل زائلدر جهان افسـانه‌در ميـل ايدن كين وغرور وخسته ديوانه‌در
كاسب روشـنده دنيـا تجارتخانه‌در لوحـهٔ قلبـى مجـلا ايلـين فرزانه در
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

قلبى رونقدار ايدر كرچه تماشاى جهان آدمى تفريح ايدر كوش نواى بلبـلان
انبساط روحه باعثدر صفاى كلسـتان ماسـوايى سـينه‌دن محو ايلر امّا عارفان
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

شمع دل پرتو نمود نور بى دود اولسه آه جوهر لاهوتى آينه‌مده مشهود اولسه آه
مقصد اقصا بنجون ترك مقصود اولسه آه سينه‌دن نقش علايق محو ونابود اولسه آه
محو ايدنجه ماسوايى نورحق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

غيظ ونخوتدن مبرا بشقه جاندر عارفان جسمى ظاهر اولسه‌ده روح رواندر عارفان
نوردر آينـهٔ پرتو فشـاندر عارفان واصـل نور جنـاب مسـتعاندر عارفان
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

حال آدمدر جهـانده مستعدّ انقـلاب حسـن نيتله اولور دنياده انسـان فيضياب
نورپاك اول ظلمت نخوتدن ايله اجتناب چونكه شب پنهان اولور اولسه نمايان آفتاب
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
مقصد انجق قلبـه بويله انجلا ويرمكده‌در

هم محل كسب اولورهم كسبه مانع كائنات هم موافق هم مخـالفدر جهان بى ثبـات
كورمدى دنياده كيمسه جاودانى برحيات ايله لوح سـينه‌دن امحـاى حبّ ممكنـات
محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
مقصد انجق قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

بشقه بردنيا كوررسك بشقه ملك لامكان بشقه بركلشن بولورسك بشقه مرغ وآشيان
بشقه عنصر بشقه جوهر بشقه فيض جاودان نور تابانده عبـارت بشـقه ارض وآسمان

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکده‌در

ذرّه‌لر وار هربری برآفتاب بی زوال   قطره‌لر وار هربری برقلزم فیض اتّصال
روضه‌لر وار هربری برکلستان بی‌مثال   غنچه‌لر وار هربری بر برق نکهت اشتمال

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکده‌در

قلبه صیقل اور کورنسون تا که نور کبریا   براوفاق آیینه طوتسانك عکس ایدر نقش سما
کسب عرفانله اولور حاصل (امیری) انجلا   سینه‌دن عارف ایدر امحای میل ماسوا

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
مقصد انجق قلبه بویله انجلا ویرمکده‌در

مناجات

الٰهی بیلمشم برحجّت کبری غفور اسمن   بکا هر بر ایشمده رهنما ایله صبور اسمن
دلمدن انفکاك ایتدرمه نور اسمن شکور اسمن   مدد ای ربّ اعلی دستکیرم قیل غیور اسمن

یا محو ایت لوح عصیاندن بوعبد پرقصور اسمن [۱]
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

کبیرانه‌حیرت قدرتك یارب تماشادن   که سنسن مقصد اقصا بتون دنیا و عقبادن
غفور اسمك نه ممکندر چیقه اسماء حسنادن   نیاز عبدودر مقصود بو بیت دلارادن

یا محو ایت لوح عصیاندن بوعبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

ملوکك سرفرازی حضرت سلطان سلیم خاندر   مدار افتخار بزمکاه پادشاهاندر
الٰهی عفو که شایسته برسلطان ذی‌شاندر   او سلطانك بومطلع طبع پاکندن نمایاندر

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یا رب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

بن اقرار ایتمشم ای انفس و آفاقك الٰهی   حبیب اکرمکدر تخت غفرانك شهنشاهی
اوسلطان رسالت عشقنه بوعبد کمراهی   خلاص ایله جهنّمدن عصاتك ایته همراهی

---

[۱] دیاربکرلی سعیدپاشا مرحومك ۱۳۰۵ سنه‌سنده طبع اولنان ـ میزان‌الادب ـ عنوانلی کتابنك ۲۴۹ نجی صحیفه‌سنده شو مناجات سلطان سلیمان حضرتلری نامنه کوستریلیور ایسه‌ده سلطان مشار الیهك موجود اولان بش قطعه ترکی دیواننك هیچ برنده کورلمامش و المزه کچن بعض مجموعه‌لرده یاوز سلطان سلیم‌خان حضرتلرینك اولدیغی کوسترلمش وحتی شعرای قدیمه‌دن ـ صادق ـ نامنده برشاعر تسدیس ایدرك بالاسنده ـ مسدس بیت سلطان سلیم خان ـ عباره‌سی کورلمشدر.

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

الٓهی کیچ بو عبدك ذنب وعصیان سیاهندن روامی بی حضور اولسون قیامت خلقی آهندن
شفاعت بکلرم تخت رسالت پادشاهندن اولورمی کچمامك لایق بو عاصینك کناهندن
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

قرین رحمتك اولسون بو عبد بی نوا یارب بحق نور دیدار حبیب مجتبا یارب
اکر بندن صورلسه ایتدیکم جرم وخطا یارب او وسعتله برابر تنك اولور محشر بکا یارب
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پر قصور اسمن
چیقار یا رب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

ویرن سنسن الٓهی نوبهاری کرم ایله سردی تفکر ایلم دنیاده سندن بشقه برفردی
روامی دائما کولدرمسون بو چهرهٔ زردی جحیمك قورقوسی، قبرك خیالی، محشرك دردی
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

یاعفو ایتسون بو عبد پرقصوری شان غفارك یا قیلسون مظهر فیض عنایت نام ستارك
یااولسون دستکیرم زمرهٔ ابرار واخیارك شفاعت ایلسون یا حضرت محبوب مختارك
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

کناهم ستر قیل یاربنا ستار ارحمسك غریق رحمت ایت بو عبدکی رحمان اعظمسك
سویندر جنت اعلی ایله خلاق احکمسك بنی عفو ایلك بر ایشمیدر غفار عالمسك
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

غفور اسمك اکر کیم اولمسه اسماء حسناده نولوردی حال عالم روز واویلای کبراده
ویرن جرأت او اسم اعظمکدر قلب ناشاده اوجرأتله صدور ایتمش بومطلع کلك استاده
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

(امیری) عبدکی مستغرق ایت احسانه یاالله قیامتده کتورمه قهر ایله میدانه یا الله
باغشله حضرت پیغمبر ذی شانه یا الله دخول ایتسون برابر روضهٔ رضوانه یا الله
یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

نعت شریف

ای پادشاه اعظم اقلیم ما وطین   ای فیض اقدس دوجهان فخر مرسلین
کولدر بو عبد روسیهی قالمسون حزین   ای نور ذاتی لمعهٔ جان موحدین
ای بعثت سنیهسی جانان مسلمین

ای لطفی چوق مروتی چوق همتی وسیع   ایتمش جناب حق او قدر مسندك رفیع
اولمش جمیع انس وپری امرکه مطیع   مقصد سنك رضای شریفکدر ای شفیع
دیکر طریقه قیلمدم اتباع مسلمین

ای شهسوار عرصهٔ رحمت فتوت ایت   بر عبد کمترکدر (امیری) صحابت ایت
لطف ایت مروت ایت کرم ایله عنایت ایت   ایله «سلیم» بنده که شفقت شفاعت ایت
ای شافع کروه کنهکار و مذنبین

شمس تاباندر جمالك ای حبیب دلپسند   کورمامش ماندکی خوبان کشمیر وخجند
مهر ایله همصحبت اولمشدر اولعل نوشخند   تا معنبر کاکلك خورشیده صالمشدر کمند
باغلامشدر بوینی زنجیر زلفك بند بند [١]

بشقه بر نقش صفاتابان اولور اشجارده   بشقه بر نور لطافت موج اورر انهارده
بشقه بر رنك حقیقت برق اوررازهارده   قدّ دلجوی نهالك کوردی چون کلزارده
طوردی آیاق اوستنه تعظیم ایدوب سرو بلند

---

[١] بوغزل سروریٔ شرقی‌نك اولوب وحتی دیوان اشعارنده دخی موجود بولندیغندن غیری طرز وروش کلامی دخی بوخصوصه شاهد ازلدیغنی قسطمونیلی لطیفی افندی تذکرهسنده تحریر ایدییور. حالبوکه سروری ایچون ولایت شرقندر. دیدکدن صکره بعضلر رومیدر دیرلر . دیه یورکه ـ طرز وروش کلامی بو خصوصه شاهددر ـ دیمسی ینه کندیسی چوروتمش اولیور. بونکله برابر شهزاده بایزید ابن سلطان سلیمان حضرتلرینك بالذات تحریر ایتدیردیکی نفیس بر مجموعهٔ ملوکیدن نقل ایله برغزل آشاغیده یازیلان.

فراقك تك ولی عین بلا یوق

ایکی مصرعلی غزل شاهانه‌لرینه نظراً سلطان سلیم خان حضرتلرینك بو طرز و روشده دخی انشاد اشعار بیوردقلری اکلاشیلیور. بوندن بشقه سلطان سلیم خان حضرتلرینك معاصرین شعرای شاهانه‌لرندن منظوم سلیم نامه یازان ـ محرمی بك ـ بو غزلی تخمیس ایدرك

(محرمی) کر خنجر هجران ایله اول سیم تن   قطع ایدرسه باشکی قطعا یوزك دوندرمه سن
آنك ایچون کیم نه‌دیرکور خسرو ملك سخن   ای «سلیمی» خطی سوداسندن آنك باش کسن
پاره‌لنسون تیغ محنتله قلم تك بند بند

مقطعیله سلطان سلیم خان حضرتلرینك آثارندن اولدیغنی تصریح ایدییور فی الحقیقه غزلك سروریٔ شرقی دیوانده موجود اولمسی انك اولمسنی اثبات ایدهمز غزل سلطان سلیمك اولدیغی حالده آنك دیوانه کچمش بولنمسیده ممکندر . نته‌کیم امثالی چوقدر . علی کلاالتقدیرین تخمیس و تحریر [illegible]

بشقه بر سودايه دوش اولمش بو كون شيدا كوكل اتمك ايستر كنديني عالمده رسوا كوكل
آرزوى بوى جنت ايليور زيرا كوكل عنبرافشان زلفنى كورمك ديلر جانا كوكل
الله الله نه اوزون سودايه دوشمش دردمند

صورمه روحم حالنى بوخستهٔ بيچاره نك مسكنى اولمش دل بيچاره خونين پاره نك
قبله سى ابروى جانا ندر دل آواره نك ناصحا منع ايله زلفندن اول مهپاره نك
شويله طولمشدر كوكل كيم قالمامشدر جاى پند

هر سوزى سلطان سليمك اولدى بر در عدن هم سخن استاديدر هم قهرمان صفشكن
اى (اميرى) ايليور شاهانه تزيين سخن اى «سليمى» خطى سوداسندن آنك باش چكن
پاره لنسون تيغ محنتله قلم تك بند بند

وطن كيم منتخب اجزاى عالمدن بهارمدر حقيقتده او بر معشوق عالى افتخارمدر
خيال اعتلاسى مطلب ليل و نهارمدر بنم شول دلبر رعنا حبيب كامدارمدر
انيسم مونسم يارم عزيزم غمكسارمدر [۱]

سرور خاطرم آرايش وجدان مكسورم جهان مجلم راز نهانم سر مستورم
زمين و آسمانم ششجهاتم بيت معمورم ادرنه م هم ستانبولم قلاتم بورسه م انكورم
سينابم قيصر رومم عجايب شهريارمدر

كلستان حضورم مسكن آباء و اجدادم شبستان امورم مصدر الهام و ارشادم
ملخص كائناتم مركز مجموع ابعادم سمرقند و خراسانم، رى و شيراز و بغدادم
خجند و بلخ و تبريزم مصر تختنده وارمدر

اميد انتظارم مقصد اقصاى افكارم سواد اعظم عشقم مراد قلب غمخوارم
مدار اجتهادم نقطهٔ امصار و اقطارم عراقم هم صفا هانم دمشقم بوسنه يازارم
بنم چين ايله ماچينم جزيره م سبز وارمدر

ايده سلطان سليم خانى جنانه واصل اللهم بتون دنيايى فتح ايتمكدى مقصود شهنشاهم
(اميرى) باق نه نطق ايلر جهانكير فلك جاهم شكسته بسته بر درويش دلريشم «سليم» شاهم
حبيبك وصفنى يازمق بنم دنياده كارمدر

ايكى خدك كبى نور صفا يوق ايكى چشمك كبى قدرتنما يوق
ايكى لعلك كبى مشكلكشا يوق ايكى قاشك كبى بر طرفه يا يوق
قالورسن رحم بو كونكلومه يا يوق [۲]

---

[۱] شوغزلك مطلع بيتى دفتردارخصالى نك مطالع النظائرنده سلطان سليم ثانى نامنه محرر ايسه ده عتيق مجموعه لرده تام غزل اوله رق سلطان سليم اول حضرتلرينك اولمق اوزره محرردر .

[۲] بوغزل شهزاده بايزيد ابن سلطان سليمان خانك يازديرمش اولديغى آثار ملوكه دائر قيمتدار [redacted]

صفا جامنده صهبای خطر وار وفا باغنده خار شور و شر وار
زمانك هر صفاسنده كدر وار جهاندا كرچه یوز بیك فتنه‌لر بار
فراقك تك ولی عین بلا یوق

یاوز سلطان سلیم خان كزیده او در شاهنشه عالی عقیده
نظر قیل نظم سلطان وحیده نكارا خسته كونكلومك حقیده
جفالر قیلمه باری كر وفا یوق

نصل بن قالمیم آه و فغانده وفا یوق دلبران سر كشانده
كیم اولسون حالمه واقف بتانده كمه كونكلومی باغلایم جهانده
كوزللرده سنك تك دلربا یوق

مكر سن یا ملكسن یا پریسن ملاحت ملكنك زیب و فریسن
(امیری) نك و فالی دلبریسن اكر سن حسن ایلینك سروریسن
« سلیمی » كبی داخی بر كدا یوق

حسنی بر كوزلك فتنه‌نمون ایتدی فلك مكتب عشوه‌ده استاد فنون ایتدی فلك
بنی اول دلبر فتانه زبون ایتدی فلك حلقهٔ آهمی زنجیر جنون ایتدی فلك
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون، اشكمی خون ایتدی فلك

چالدران فاتحی سلطان سلیم ذی‌شان بو در اشته اسدالله عدیم الاقران
شیرلر پنجهٔ قهرنده اولوردی لرزان باقكز مطلع غرّاسنه ای خلق جهان
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

اویله قان آغلادی حسرتله بو عبد شیدا چشممك هربری برچشمهٔ خون اولدی بكا
قالدی آل قانلر ایچنده بدنم سرتاپا كوریكز حالمی ای زمرهٔ یاران صفا
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

آغلارم آغلایشم هر كسه شكوا كورینور ایكدرم درد وطنله بنه بیجا كورینور
نریه باقسم كوزیمه محنت دنیا كورینور كیمی كورسم بكا بر شكل غم افزا كورینور
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

نجه سحر ایلدی بیلمم که او شوخ کلفم بو یادی کوزلریمی غمزهٔ جادو توأم
دل قزل بردلی‌یه بکزددی تعریف ایدهمم بکا کاکون کورینور شمدی سراسر عالم
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

ایکی آینه‌سیدر دیده وجود بشرك کوسترر هیئتنی آدمه هر بر اثرك
قالمدی شمدی تماشایه مجالی بصرك ایدهمم شکلنی تعریف نقوش وصورك
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

فلك کردش معکوسی نه حال ایتدی بکا سهل اولان ایشلریمی امر محال ایتدی بکا
جورینی واصل سرحد کمال ایتدی بکا سینه‌دن سیلدی صفا میلنی آل ایتدی بکا
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

چشممك پاشنه‌باق عینی ایله قان کبیدر کورینان آنده جکر پاره‌سی مرجان کبیدر
صاچلان قطره‌لری لعل بدخشان کبیدر کوزلرم کاسه‌سی یاقوت ایله سیان کبیدر
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

هرکسك حیله‌و نیرنکنه هپ واقف ایدم آشنای هنر شعبدهٔ سالف ایدم
رقیه‌و سحر و فسون خدعه‌سنی کاشف ایدم فلك رنکنه آلدانمیه‌جق عارف ایدم
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

چشممك کریه‌سنه چونکه طبیب ایتدی نکاه دیدی یوق چاره بوکا ایتمه‌لی تفویض اللّه
بندن اسبابنی تفتیش و سؤال ایتمیك آه بنده بیلمم نره‌دن کلدی بو درد جانکاه
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

ای شهنشاه قدر سلطنت عالم عشق تختکاه ابدیتده شه اعظم عشق
ظلمت شام بلا شکلنی آلدی غم عشق شفق صبح بقا رنکنه کیردی دم عشق
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

ای (امیری) بکا بر حالت اخری کورینور عالمك ساحهٔ معمورهسی تنها کورینور
نه کل وغنچه نه کلزار طربزا کورینور کوزیمه صورت دیکرده بودنیا کورینور
مردم دیدهمه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریهمی قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

بکا هر وضعنی بر داغ درون ایتدی فلك کوزلرمدن دوکولن یاشلری خون ایتدی فلك
حسرت یار ایله بی صبر وسکون ایتدی فلك جای آرامی صحرای جنون ایتدی فلك
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
زور ایله اولسهده بر کیمسه نریمان زمان عشق الندن ینه قورتلمهیه یوقدر امکان
باق نه دیر فاتح اقلیم حجاز و ایران شیرلر پنجهٔ قهرمده اولورکن لرزان
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
نیجه دشمنلری بی صبر وسکون ایتمش ایکن نیجه سرکشلری خونپاش درون ایتمش ایکن
نیجه صفدرلری مغلوب وزبون ایتمش ایکن شیر غرندهلری لرزه نمون ایتمش ایکن
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
آکلادی ایتسه فلك هر نقدر سعی وفیر ایدهمز کوکلی فرمانمه رام و تسخیر
کوردیکیم چارهسی بر آفته ایتمکدر اسیر نه فسون ایلدی بیلمم که نه قیلدی تدبیر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
ایتسه بر دلبرا کر حسنله دنیایی شکار مائل اولمم دیه هر یرده ایدردم اصرار
ظن بیهوده ایمش آکلادی شمدی دل زار عاقبت قالمدی دستمده نیم صبر و قرار
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
سینهمك یارهسی یوق اورمادی کیمسه شمشیر اللرم باغلی دکل طاقادی کیمسه زنجیر
آتمادی کیمسه بنم سمت جکرکاهمه تیر ندن اولدم عجبا بویله زبون تأثیر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك
دون کیجه واقعهده قیس جنون استحسان یانمه کلدی کوروب حالمی اولدی حیران
نیچون اولدك دیدی بو رتبه زبون ونالان دیدم ای رهبر عشاق حزین وکریان
نی بر کوزلری اهویه زبون ایتدی فلك
ندر اول وجه منور ندر اول خال سیاه بری سرمایهٔ عنبر بری رشك آور ماه
اوکهر پارهیه باقدقجه ایدرسم نوله آه خانمانسوز تحملدر او مستانه نکاه
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

عشوه دستانی ایمالری انشاد ایدییور چشم آهونگهی جلوه‌لر ایجاد ایدییور
اولزمانکه آکا اول‌خنده‌ده امدادایدییور صبر و آرام دل عاشق برباد ایدییور
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

اوغزالانه خرام ایتمسی، آهو نظری الوداع ایتدیرییور صبرو قرار بشری
نقدر وار ایسه دنیاده ادا شیوه‌لری کوستر چشمنی مستانه سوزنجه او پری
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

نجه آهو روشی رشك صنمخانهٔ چین نجه آهو نکهی شور غزال ماچین
نجه آهو حرم آرای حجاز تمکین بوندن افزون ایده‌م وصف‌نکاهن تعیین
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

اوله‌لی درد ایله مهجور نکاه جانان شمدی صحراده‌کی آهولره اولدم حیران
باقارم کوزلرینه ایلرم آه وافغان ایدرم آه وفغانم صورانه بویله بیان
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

آلیویر دادمی ای حضرت رب قیّوم بکا غدرایلدی کردونده اولان مسلك شوم
نی هر عزم جوانانه‌دن ایتدی محروم قالمدی دلده هوسکاریٔ تحصیل علوم
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

سینه‌مك داغلری ورد قضا توأمیدر اشکمك قطره‌سی کلزار بلا شبنمیدر
سودیکم خوبلرك احسنیدر اعظمیدر تار کیسولری زنجیرلرك محکمیدر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

عشق تیری شو بزم بیلدیکمز تیر دکل عشق شمشیری دخی آه بو شمشیر دکل
جلوهٔ سرّ ازل قابل تفسیر دکل نظر ایت کرچه یدم بستهٔ زنجیر دکل
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

کوره‌م مهوشمی هر کیجه کورسم رؤیا باق‌نصل وحشی‌غزال اوغرینه‌اولدم‌شیدا
مسکنم اولدی بنم درد ایله کوه وصحرا آغلاسون حالمه شمد نکیرو خلق دنیا
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

یتش‌ای‌حضرت‌معروف وجناب‌ذوالنون یتش ای حضرت فرهاد وجناب مجنون
یتشك‌جوش‌وخروش‌ایلدی سودای‌جنون باقکز اولدی (امیری) نقدر زار وزبون
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

نقشـمی غم صـورتنده یابدی نقاشم بنم — حضرت ایّوبی بولسم اولسه غمداشم بنم
قاینیور طوفان مثالی زخم خونپاشم بنم — کوزلرمدن آقدی دریالرکبی یاشم بنم[۱]
دوستلر چوق نسنه کوردی اوکمدقباشم بنم

بن نصل وصف ایلیم سلطان سلیم اکبری — اولمامش کیمسه بو عالی اقتدارك مظهری
کوش قیل نظم جلیل پادشـاه صفدری — کچمك ایچون سیل اشکمدن خیالم عسکری
بر دیرکلی ایکی کوزلی کوپریدر قاشم بنم

باشنه کوندزلری خورشیددن افسر کیوب — وقت رخشان سحرده جامهٔ احمر کیوب
دوشنه هردم لباس فاخر دیکر کیوب — هر کیجه آلتون بنکلی آسمانیلر کیوب
اشبو چرخ پیرەزن اولمشدر اویناشم بنم

[۱] لطیفی تذکرەسنده دیرکه بو شعر نشرینکدر اما عوام الناس عموماً سلطان سلیمه اسـناد ایتمشلردر. دفتردار عالی ـ کنه الاخبار ـ نده وریاضی چلبی ـ تذکرة الشعرا ـ سنده وقاف زاده فائضی چلبی زبدة الاشعار ـ نده لطیفی‌یه اتباع ایلمشلردر.

نشری‌نك همشهریسی یولنان عاشق چلبی ـ مشاعرالشعرا ـ سنده نشری‌نك شعری مشهور اولمدیغنی بالبیان اشعارینك ماهیت درجاتنی تاریخنده‌کی ابیاتنه حواله ایله اشعارندن بر شی تحریر ایتمیور.

حسن چلبی ایسه ـ تذکرة الشعرا ـ سنده نشری‌نك اسمنی بیله یازمیور.

مطالعهٔ عاجزانه‌مه کنجه بو غزل بر قاچ وثاقه نظراً سلطان سلیم حضرتلرینك اولمق لازمکلیر:

اولا ، دفتردار خصالی بك ـ جامع النظائر ـ نده سلطان سلیم نامنه تحریر ایدرك لامعی، اصولی، حیرتی، ذاتی، خیالی کبی یکرمی قدر کبار شعرانك نظائرینی تسطیر ایلیور. ثانیاً، قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك

صو ترازوسی اولالدن اوکمدق باشم بنم
آنك ایچون هرطرف طورمز آقار یاشم بنم

و

کوزلرمدن آقه طورسون طورمسون یاشم بنم
یانه ایچون صاقلرم شمدنکرو باشم بنم

مطلعلرینی حاوی ایکی قطعه نظیرهٔ شاهانه‌لری واردر.

ثالثـاً ، بو غزل بش بیت اوله‌رق مشهور اولدیغی حالده طوپ قپو سراینده روان کوشـکنده‌کی کتبخانه‌ده قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك اوائل زمان ملوکانه‌لرنده یازیلان بر مجموعه‌ده سلطان سلیم اول نامنه آلتی بیت اوله‌رق محرردر. سـائر مجموعه‌لره آلنمیان شو بیتدرکه اکر لطیفی وعالی دخی کورمش اولسه‌لردی سلطان سلیمك اولدیغی قبول وتصدیق ایده‌جکلرینه شبهه ایدیله‌مزدی.

بکا دیرلر کیم بتون عثمان ایلی ملکك سنك
کافرم کر وار ایسـه ایچنده بر طاشم بنم

نامق کمال بك مرحوم دخی بر مکتوبنده، شو عباره‌یی تحریر ایدییور:

« سلطان سلیم بنم ظنمجه عصرینك اك بیوك شـاعریدر. حتی ابن کماله دخی مرجحدر. ابن کمالك

کوزلرمدن آقدی دریالر کبی یاشم بنم
دوستلرچوق نسنه کوردی‌اوکمدق باشم‌بنم

بتی قدر پارلاق وتعبیر آخرله شاعرانه بر سوزی یوقدر صانیرم »

ايرمسه امداده عون حضرت ربّ معز اولمايز بر لحظه راحت عالم امكانده بز
كاه اولور محنت ويرر قلبه تسلّى چاره‌سز بن كدا غربت ديارنده قالوردم يالكز
محنت ودرد وبلا اولماسه يولداشم بنم

يادكاريدر بو كل بر فيضه مظهر كلشنك بر كذاريدر بو كوهر بر منوّر معدنك
قيمتى سيرايت نه عاليدر بو نطق احسنك بكادرلركيم بتون عثمان ايلى ملكك سنك
كافرم كر وار ايسه ايچنده بر طاشم بنم

حضرت سلطان سليم خان ظل خلاق عليم پادشاه پادشاهاندر او سلطان عظيم
باق نه عاليدر (اميرى) نطق خاقان حكيم اى فلك طوقوزطولو جام ايچمينجه بو «سليم»
دور ايچنده كلمدى هركز اياقداشم بنم

پيرايهٔ جمعيت ارباب وفاقز برق شرر انداز دل اهل نفاقز
عشق آتشى ياقمش بزى بى خوف ومراقز سير ايت نجه دلسوختهٔ نار مشاقز
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

ضرغام وغا حضرت سلطان سليم خان ايتمشدى غضنفرلرى لرزان وهراسان
بر كيمسه نظيره ديه‌مز نظمنه الآن بو بيت همايونه حيران اولور انسان
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمز

بز بلبل سودازده‌يز دامه اسيرز بز درد ايله پرورده اولان مرغ حقيرز
بز منتظر غيرت معبود قديرز بز مظهر سرّ ازلز كرچه فقيرز
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

هرجانبه اى كلشنمزدن كيدن انهار بن ايليورم اشبو رجايى سزه تكرار
كوردكده صبايى ايديكز كنديله اصرار عزم ايلسون شمدى بزم كلشنه زنهار
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

عشق آتش سوزانى بزى ياقدى سراسر حيرتده قاليرشعله‌مزى كورسه سمندر
سير ايلسه پروانه‌ده بو دهشتى دترر فريادمز ايلر بو جهان ملكنى محشر
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

مفتون صفای قدح مل دکلز بز   دلدادهٔ اشکوفه وسنبل دکلز بز
افتادهٔ ذوق چمن وکل دکلز بز   کلزار مسرتده‌کی بلبل دکلز بز
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

سیرایت نجه‌در معجزهٔ عشق سحر سوز   آتش چیقارر کربه‌ده چشم کدر اندوز
دریاده سمندر اولیور شعشعه افروز   نوروزی اولور باغمزك شدّت تموز
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

آتش جولان ایلیور اعصاب بدنده   برق اولمه‌در شعله‌نما آه دهنده
پرواز ایدرز عشق ایله بر بشقه چمنده   هپ آتش اولور آنده کل وبرك ودیکنده
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

تأثیری ایدر آهمزك خلق معذب   دنیایه عیان ایتمه‌یز سوزش اغرب
آتشله بزم عنصرمز اولدی مرتب   عالمره حیرت وبریبور بزده‌کی مشرب
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

عشق ایللرینك کلشنی آتش، کلی آتش   برك شجری، سبزه‌لری، سنبلی آتش
ساقیلرینك ساغری آتش، ملی آتش   فریاد طیوری، نغم بلبلی آتش
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

عشق آتدی بزی آتش سوزان بلایه   صالدقده (امیری) بو جهان باغنه سایه
ای آه سلام ایله واروب باد صبایه   بو سمته کلوب اویمیه زنهار هوایه
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسیلیر کیچسه صبا کلشنمزدن

یا بکا بورتبه جوری سرو نازم قیلمسون   یاقبولك مظهری هیچ برنیازم قیلمسون
غمدن اولسمده نمازم سرفرازم قیلمسون   ایتمسون زحمت نیچون یوق جوازم قیلمسون
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

بن مریض اولدقده یارم کلمسون محزون اولور   رقّت یارانمی سیر ایلیوب دلخون اولور
رنك حیرت ظاهر ایلر رخساری کلکون اولور   سیر ایدر حسن جماعت آه ایدر مجنون اولور
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

حضرت سلطان سلیم خانه معظم قهرمان کورمش اولسیدی اکر فردوسیٔ معجز بیان
بشقه شهنامه نظم ایلزدی داستان باق نه دیر شهنامه‌یی فسخ ایلین کشورستان
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

زلف یاره هیچ برکیمسه نه‌ممکن ال اوره کورسه رستم چشمنی خوف ایلیوب بوینن بوره
کوسترك بو مفردی جانانا کر حالم صوره بن یاتم لایقمی اول قرشمده آیاغن طوره[۱]
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

هم عربجه نثر شعر ایلر او سلطان ادیب هم عجمجه شاعر استاد ایدی شاه حسیب
چونکه شاهنشاه ایدی هر قومه اول ذات نجیب لهجهٔ تاتاره بو کفتاریده اولمش قریب
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

ایتمدی دنیاده هیچ برکون بکا بر التفات رتبهٔ جور تحملسوزی کورسون کائنات
دیمسون تا ایتدم اظهار وفا بعد الوفات بر وصیتدر سزه بندن بو ای اهل حیات
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

روز دلسوز قیامتده خدای ذو الجلال وارمی برخیرك دیو یارمدن ایتدکده سؤال
بولمسون عرض جواب ایتمك ایچون لایق مقال برجوابك باری عرضنده قالسون بی مجال
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

مهوشم سنڭ مصلاده نمایان اولمسون سیر ایدوب حسنن ملکلر مست و حیران اولمسون
منکرینه باعث تشویش اذهان اولمسون هم سؤال قبر ایچون فکرم پریشان اولمسون
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

بویله‌در امر جناب خالق کون و مکان عودت ایتمز بر وجودی ترك ایدن روح روان
کلمسون قرب مصلایه او یار دلستان روح تیلر آنده تندن انفکاك ایتدکده جان
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

احتضارمدن خبردار اولمسون اول کلعذار آغلرم قبرمده محزون اولورسه اول نکار
اول بنم شاهم (امیری) بن آکا رعبدزار بن نه خاکم که طوره ال باغلیوب قارشمده یار
سرو نازم دیك بن اولدکده نمازم قیلمسون

دوشوندم کائناتك دورایدن ایامایله شهرین تفکر ایلدم دهرك فریدون و منوچهرین
عبور ایتدم بودنیانك هزاران بحرایله نهرین خلاصه عالمك کزدم نجه اقلیم ایله شهرین
جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین[۲]
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

---

[۱] بو بیت ترك لسانك بر چوق شیوه‌لری میاننده شیوهٔ عثمانیدن زیاده شیوهٔ تاتاری آکدیرر.
[۲] سلطان سلیم خان حضرتلری چالدیران صحراسنده شاه اسماعیل ایله حرب عظیم و مغلوب

آلنجه شهر تبریزی سلیم‌خان ظفرعنوان تصور قیلدی عزم کشور توران وهندستان
بو عالی عزمه مانع اولدی حیفا بعض بدخواهان تأثرله بوغرّا مطابی نظم ایتدی اول سلطان
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

فضیلت مسلکندن دم اوران نادانی سیر ایله حمیت پرده‌سنده گیزلنان عریانی سیر ایله
مخالف چهره‌لر ابراز ایدن یارانی سیر ایله نفاق وکیدومکره مبتلا اخوانی سیر ایله
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

وطن محو اولسه‌ده خائنلر آمالندن آیرلمز حمیت لافنی ایلر فقط حالندن آیرلمز
بتون دنیا تضرّع ایتسه افعالندن آیرلمز یاپار هر ذلتی تأمین اقبالندن آیرلمز
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

حمیتلرله فریاد ایلین چوق کیمسه جانیدر او تانمز هر بری مکر وحیله بی‌مدانیدر
وجود بد سرشتنده دنائت روح ثانیدر وطن میدانینك حیفا خطیب کامرانیدر
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولاکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

وطن گیتدی یازق انصاف ایدك سویلر ندا ایلر سقیمه لعنت ایلر استقامت ادعا ایلر
کوزندن یاش دوکر کرسیده ابراز ریا ایلر فقط بر آقچه‌نك اوغرنده دنیایی فدا ایلر
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولاکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

مکر در اهل حقّه خائنانك جمله گفتاری مکردر مستقیمانه سقیمانك بتون کاری
مکردر صادقان امته اغیار ایدن یاری مکردر عنصر جسم وطنده علّت ساری
جهانك گرچه نوش ایتدم یدی طاسدن گچن زهرین
ولاکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

وطندر نور لاهوتی، وطندر مهد انسانی وطندر جوهر علوی، وطندر فیض ربّانی
وطندر زبدهٔ عالم، وطندر آدمك جانی وطن لایق دکلدر مکره ای ملعون شهوانی

ومنهزم ایلدکدن صکره تعقیب ایدرك تبریز شهرینه داخل اولمش وشاه اسماعیل دها اول تبریزدن دخی فرار ایلمش بولنمغله اصفهانه وبلکه ایران وهندستانه طوغری آردنجه تعقیب قصد ایلدکلرنده بعض بدخواهانك تحریکیله یکیچری طائفه‌سی مانع اولمشلر وخواه وناخواه کندیلرینی دوندرمشلر ایدی . بیت مذکوری کمال تأثرله اول محلده انشاد بیوردقلری صولاق زاده تاریخنده محرردر .

جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

زمينده ايكلين بر عبد افقر سندن اعلادر وطن اوغرنده جان قربان ايدن محبوب مولادر
سكا كاشانه لر ، ميخانه لر جاى طربزادر ينه سنده ندر بو ملعنت اى ملحد وفاجر
جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

جهانده پك فنا شى شبهه سز فقر وضرورتدر دكل فرط طمع لازم اولان امر قناعتدر
سنى حرص فجيعه سوق ايدن امّا كه ثروتدر بو حال بد روش ملكه خيانتدر دنائتدر
جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

جهانده مرتكبلر خائنان بدكهر چيقدى باقلك اقطار دنيايه نلر چيقدى نلر چيقدى
كيمى بر موقع عزّتمآبه بى پدر چيقدى رياكاران ملّت ظاهر اولدى جيفه لر چيقدى
جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

(اميرى) اختيار عزلت ايله ترك دنيا ايت بو حال شرّت ومكرى تأثرله تماشا ايت
كيدوب دركاه ربّ عزّته اى آه شكوا ايت مدد اى جبرئيل ذوالقوا سنده تمنا ايت
جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

---

[١]

لبلركدن دوكلن خنده فسو نسازمى كه بنى بى تاب ايديور معجزه پردازمى كه
خانمانسوزدل عاشق سربازمى كه سكا شهلر دخى دلداده ممتازمى كه
باق شو تربيع ملوكانه يه اعجازمى كه كوزلرك فتنه ده ابرو ايله انبازمى كه
دل آصلماغه ايور زلفكه جانبازمى كه بزه قهر ايلديكك لطفكه آغازمى كه
نيركه ، شيوه مى كه ، جورمى كه ، نازمى كه

---

[١] نامق كمال بك مرحوم تعقيب خراباتده [لاادرى] اشارتلى بر بيته اعتراض ايدرك بو بيتدن ايسه « سلطان سليم اولك

هپ سنكچوندر بنم دنيا غمن چكدكارم
يوقسه عمرم وارى سنسز نيلرم دنيايى بن

بيتى دها زياده انتخابه شايان كورمزمى » عبارەسنى تحرير ايلمش وبوكا استناداً سلطان سليم اول نامنه تسديس اولنمش ايدى. اوبيت باقى نك مطبوع ديوانده موجود بر غزلى اركاننددن اولديغى مؤخراً آكلاشلمغله تسديسىده بورادن طى واخراج اولندى . سلطان سليم اولك اولمق اوزره بيت مزبور تعقيب خراباتده كوريلوبده بوراده كورلمينجه سبابى آكلاشلمق ايچون تحشيه اولنمشدر.

مقتضاسی بومیدر شوخ پریزادلغك   رسمی دلبرلكك، ابنای دل آبادلغك
سکامی ویردیلر اجراسنی شدادلغك   کیم اوقوتدردی سکا درسنی جلادلغك
نظر ایت آکلا بو تربیع ایله صیادلغك   دلی صید ایتمده عالم بیاور استادلغك
کی صاقین عالمه یاپلمیه بیدادلغك   بیلمزم سرّی ندر بیلمش ایکن یادلغك
نیکه، شیوه‌می‌که، جورمی‌که، نازمی‌که

کومی وار خسته داه شعله کبی چاقدیغك   کومی وار باشمزه منت ایله قاقدیغك
کومی واردر بزی آدم یرینه طاقدیغك   کومی واردر گیدوب اغیار ایله‌می چاقدیغك
هم بو تربیع بلیغه صو کبی آقدیغك   دل ندر نسنه‌می وار عشق او دینه یاقدیغك
عشق زنجیرینه کردمی قودك طاقدیغك   بزی کوروب یوزوکی دوندروبن باقدیغك
نیکه، شیوه‌می‌که، جورمی‌که، نازمی‌که

آفرین همت سلطان سلیم خانمزه   صفدر روی زمین حضرت خاقانمزه
مرتضی کوکبه شاهنشه ذی شانمزه   قهرمان دبدبه کرّار جهانبانمزه
باق بو تربیعنه رحمت اوقو سلطانمزه   قصد ایدر خونی کوزك خنجر ایله جانمزه
بی کنه کیرمه بزم پادشهم قانمزه   بزدن اعراض ایدوبن کلمدیکك یانمزه
نیکه، شیوه‌می‌که، جورمی‌که، نازمی‌که

ای (امیری) نه بو شکوای زمان ایلدیکك   یأس خونین ایله غدر دل و جان ایلدیکك
درد ایله ایکلیه‌رك قهر جهان ایلدیکك   کربلا شکلنی دنیایه عیان ایلدیکك
بو حزینانه مربعله فغان ایلدیکك   «بوسلیمی» قولکه جوری روان ایلدیکك
بونجه صدقن ره عشقکده یالان ایلدیکك   یوزکی کوستروبن بینه نهان ایلدیکك
نیکه، شیوه‌می‌که، جورمی‌که، نازمی‌که

~~~~~~~~

کلستانه بر عجب حال اولدی داهیلر کبی   بربری اوزره چیچکلر هپ مباهیلر کبی
جنکه حاضر جماه‌سی خصم و جاهیلر کبی   لاله‌لر چیقدی قزل تاجیله شاهیلر کبی[۱]
چکدی سوسن خنجرین سنّی سپاهیلر کبی

---

[۱] صاحب تذکره لطیفی چلبی شاعر نهانی بحثنده بو شعر مشهور بونکدر عوام تحریف ایدوب سلطان سلیمه اسناد ایدرلر . مقطعده مجدد . بایزید ذکر اولنمغین (سلیمی) آشنا و (نهانی) بیکانه کبی اولمغله بو خلقك تحریف وتغلیطنه سبب اولمشدر . دییور . وآندن نقل ایله ریاضی تذکره‌سنده ودفتردار عالی کنه الاخبارنده واولیا چلبی سیاحتنامه‌سنده او ذاتك اولمق اوزره درج وتحریر ایدییورلر . حسن چلبی ، مذکور نهانی بحثنده ـ بو غزل مشهور اکا اسناد اولنور ـ دیدکدن صکره لطیفی‌نك سوزلرینی دخی عیناً یازییور.

لکن لطیفی‌نك معاصری بولنان ـ مشاعر الشعرا ـ صاحبی عاشق چلبی بو غزلی (نهانی) نامنه قید ایلمدکدن بشقه « نهانی حاجی حسن زاده مدرسه‌سنده مدرس ایکن استادم سروری چلبی آکا دانشمند اولمش فقیر آندن ایشتدم شعری چندان مقبول ومطبوع دکلدر ـ عبارهسنی تحریر ایدییور .

دفتردار خصالی چلبی ـ مطالع النظایر ـ نده سلطان سلیم اول حضرتلرینك اولمق اوزره
~~~~~~~~

اولدی نرکس دیده بان ازهار رنکارنك ایچون قطره افشان اولدی شبنم غنچهٔ دلتنك ایچون
عندلیب اولمش مهیا نغمهٔ بی آهنك ایچون بر یشیل سنجق کتورمش سرو کلدی جنك ایچون
پوللی جوشن کیدی کل دریاده ماهیلر کبی

سیر ایدك سلطان سلیم اوّل جنك آوری آ کثمیك آرتق سزاروخسرو واسکندری
باق نه عالیدر او شاهك نظم کوهر زیوری چاریارك عشقنه طونالدی باغك عسکری
هر بری بر رنکه کیردی پادشاهیلر کبی

باغده اشکوفه‌لر جمعیت ایتدی سو بسو برکال ایدی، او جمعیتده صدق آرزو
قیلدیلر درکاه مولایه سراپا سرفرو رافضیدر لاله، تاجن باده ویر یارب دیو
یاسمنلر حقه یوز طوتدی آلهیلر کبی

صفدر صاحبقراندر حضرت سلطان سلیم سیف ایله کوستردی خصمه‌یك بیوك برهان سلیم
باق نه دیر نظمنده شاهنشاه عالیشان سلیم قلعه‌لر فتح ایدلی‌ملك عجمده خان سلیم [۱]
خوف ایدر تبریزیلر شمدی کناهیلر کبی

فیضه مقرون ایله یارب فیض سرمد عشقنه نوره غرق ایت قلبمی سلطان امجد عشقنه
ای (امیری) مست عشق اول نور احمد عشقنه ای «سلیمی» چاریاری سـو محمد عشقنه
بایزیدی مشرب اول قالمه تباهیلر کبی

مکین کوشهٔ محراب چشمی یـنه مست شراب ناب چشمی
ویرر عشاقه استغراب چشمی زلال عشـوه‌دن سیراب چشـمی
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

یاوز سـلطان سـلیم خانه نظر قیل او سـلطان ابن سـلطانه نظر قیل
جهانکیر سخندانه نظر قیل بو زیبا نطق ذیشـانه نظر قیل
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
انکچون عاشقك پر آب چشمی

یاتور مسـتانه دلبر نوره بـکزر اوکا کاکلر شـب دیجـوره بکزر
آچلمش کردنی کافوره بکزر قدملر سـاقلر بلّوره بکزر

قید ایلدیکی کبی معاصر شاهانه‌لری شعراسندن مشهور ذاتی بکك ایکی وتاریخ صاحبی نشری چلبی‌نك بر عدد نظیره‌لرینی قید ایلیور .

[۱] شو غزل برچوق مجموعه‌لرده سـلطان سلیم نامنه بش بیت اوله‌رق کورلمش، لکن آثار ملوك ونظائرینه دائر بیك تاریخدن‌مقدم یازلمش اولوب الحالة هذه نزدیمزده موجود اولان برمجموعه‌ده او غزلك کنارینه شو بیتك دخی علاوه اولندیغی کورلمکله تخمیس اولنمشدر .

هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بلای عاشقاندر خال وابرو بلای جاودر اندر قدّ دلجو
بلای دلستاندر زلف وگیسو بلای جسم وجاندر ساق وبازو
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بدن پرتو فشان کاکل پریشان عیان آیینهٔ بلور رخشان
ایدر انسانی سرگردان وحیران تماشا یه تحمل ایتمز انسان
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

نه پارلاقدر تن براق سیر ایت او بازویی او سیمین ساقی سیر ایت
کمال قدرت خلاقی سیر ایت یگانه مطلب عشاقی سیر ایت
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

مه تابان کبی کردن درخشان بدن نور معطر سینه تابان
امل نا مختفی آیینه رخشان صفای عالم وصلت نمایان
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بلادر آدمه عشق مجازی نگاه نازدن قیل احترازی
چکلمز دلبرانك جور ونازی قفسده صاقلمق گوج شاهبازی
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

کوکللر مبتلای هر بلادر گوزللر چونکه سرتاسر بلادر
(امیری) گرچه دلبرلر بلادر بلا سزلق بلا اندر بلا در
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

صورمه بندن فغان وماتمی دیه بیلمم بلای اعظمی
قدرتم اولسه سویلسم غمی آغلادر دم رفیق وهمدمی
درد حسرتله آچه‌مم فمی
آلدی گرك زمانه یوسفمی

ماتم صفدر مبتجله باق کردش روزکار اسفله باق
نطق شاهنشه مکمّله باق بیت سلطان سلیم اوّله باق
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

اك بیوك بر بلیّه فرقت ایمش صبر اولمز کزند و آفت ایمش
شیمدی بیلدم نصل فلاکت ایمش دهشت انکیز بر قیامت ایمش
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

دلده صحت بدنده قوّت یوق دهنمده کلامه قدرت یوق
سخنمده صفای لذت یوق حاصلی بنده هیچ راحت یوق
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

آتشین بر مزاجه دوش اولدم سوق حسرتده غمفروش اولدم
صانمه بر رند باده نوش اولدم مست حیران اولوب خموش اولدم
درد حصرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

کیتدی الدن او کوهر نایاب نه کهر بلکه مهر عالمتاب
قالمدی دلده میل راحت وخواب ایتمیك بندن انتظار جواب
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

آغلادان آه او چشمی مستمدر نازنینم ستم پرستمدر
یار بدبخت دلشکستمدر چکدیکم کندی کسب دستمدر
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

بنی سویلتمه محنتم واردر المم درد وحسرتم واردر
قدرتم یوق حرارتم واردر ابدی حال حیرتم واردر
درد حسرتله آچدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

بکا درد وبلا نصیب کبی بکا خلق جهان رقیب کبی
ایدرم ناله عندلیب کبی یالکز قالمشم غریب کبی

درد حسرتله آچه‌م فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

ای (امیری) بودر نهایت راه   ایتدی عزم بقا او چشمی سیاه
بن بو محنت ایچنده قالدم آه   همدم اولدی محنت جانکاه

درد حسرتله آچه‌م فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

نره‌در بوملتك مردان همت پیشه‌سی   نره‌در بو امتك شیر و پلنك بیشه‌سی
نره‌در بوکشورك فرهاد صاحب تیشه‌سی   میکشان نخوتك بیك پاره اولسون شیشه‌سی

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

حضرت سلطان سلیم خان کیم جهان کرّاریدر   نور قلب صفدران پروانهٔ دیداریدر
سام و رستملر زبون پنجهٔ قهاریدر   امته شاهانه بر نطق حمیتکاریدر

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

اتحاد ایلرسه بر ملت سلیمانلق بودر   تختگاه معرفت اوستنده سلطانلق بودر
مهربانلق، کشور آرالق، نکهبانلق بودر   اختلاف ایجادینه سعی ایتمه حیوانلق بودر

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

شاهد اولسون اشته ارض و آسمان لوح و قلم   روح مسعود پیمبر چاریار محترم
انبیاء و اولیا ارواح اخیار امم   اتحاد ایتمزسه بر ملت آکا ملت دیمم

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

اتحاد ایتمکله بر ملت جهانپیرا اولور   اتحاد ایتمکله بر امت حکم فرما اولور
اتحادی قطره‌نك دهشتنما دریا اولور   اختلاف اربابی ذلتکسب ایدر رسوا اولور

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

ای وطن سن بر مقدس موقع شاهانه‌سن   ای وطن سن جنت اعلاده بر کاشانه‌سن
ای وطن سن کوثر و طوبا یانده خانه‌سن   ای وطن سن اختلاف اربابنه بیکانه‌سن

ملتمده اختلاف و تفرقه اندیشه‌سی
کوشهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

هپ سنكچون اى وطن كوكلم هزاران غم چكر — هپ سنكچون يأسه مستغرق اولور ماتم چكر
هپ سنكچون جام صهبايه مقابل سم چكر — هپ سنكچون محنت اندر محنت عالم چكر
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

مرد و زنله ايلك ذوق و سفاهت ايش دكل — كزمش پى در پى اقداح عشرت ايش دكل
كيفنه نفس لئيمك صرف غيرت ايش دكل — ملتى اعمار ايلمكدن بشقه خدمت ايش دكل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

بر وصيت ايليور اجرا او سلطان جليل — بر حميت ايليور ايفا او شير بى عديل
اختلاف و تفرقه بر ملتى ايلر ذليل — طوتميان بو پندكزارانه‌يى اولسون خجيل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

حيله و تزوير و انواع سفاهت الويرر — ارتكاب ذلّت و ترك حميت الويرر
رشوت و كذب و ريا يغما و غارت الويرر — اختلاف و تفرقه حرص و دنائت الويرر
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

عالمك لايقميدر غصب ايلمك اموالنى — هيچ دوشونمزسك يتيمك بيكسك احوالنى
بويله‌مى تأمين ايدرسك امتك اقبالنى — محو ايدرسك ملتك آمال استقبالنى
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

اتحاد ايتمزسه بوندن بويله‌ده اهل وطن — جان ويرركن آه و فرياد ايلرم حسرتله بن
چاك اولور قبرمده‌ده دست تأثرله كفن — ايلرم دار بقايى كنديمه بيت الحزن
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

جمله دولتلر ترقى ايليور هر ماه و سال — بز تدنى اوزره‌يز هر كون نه‌در ياربّ بو حال
اشته ايش ميدانده انكار ايتمه ياهو عبرت آل — الويرر تعيين و ترفيع ايتمه‌ده بومكر و آل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

ايسلون بو ملتك افرادى ياربّ اتحاد — اى (اميرى) محو و مقهور اولسون ارباب فساد
مستدام اولسون بو امت ارتقا ايتسون بلاد — اتحادى سير ايدوب اولسون بو ملت برمراد
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

ملتك هر حالی شمدی اشکبار ایلر بنی   فکر ابنای وطن حیرت نثار ایلر بنی
اعتراض اهل غفلت بی قرار ایلر بنی   اختلاف امته باقدقجه زار ایلر بنی
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

حضرت سلطان سلیم خان غضنفر اقتدار   غالب اعظم جهانکیر فریدون اشتهار
صفدر حیدر وغادر شهسوار روزکار   ایتدی اخلافه بو کرّارانه نطقی یادکار
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

برمجاهد پادشاه مرتضی آهنك ایدی   هر هجومنده جهان صحرالری کلرنك ایدی
عرصهٔ عالم آنك جولان دمنده تنك ایدی   بویله دیر اول پادشه که قهرمان جنك ایدی
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

اتحاد اولمزسه والله صاغلمز یارهمز   محو ایدر آخر بزی بو مسلك آوارهمز
باق بومفردله نه دیر سلطان کوهر پارهمز   اتحاد اولدی هجوم خصمی دفعه چارهمز
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

ایلسون بوملت عظمی کمال اتحاد   بدره دونسون شکل تام آلسون هلال اتحاد
بکزهسون شمس درخشانه جمال اتحاد   ظاهر اولسون معجزات بی مثال اتحاد
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

کلشنه کیتسهم بومصرعدر دلیل وهمدم   خانه یه کلسهم بو مصرعدر قرین ومحرم
لب خموش اولسهم بومصرعدر خیال مدغمم   باشلسهم نطقه بو مصرعدر کلام ملهمم
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

دون کیجه رؤیاده عزم ایتدم فضای جنته   دل ملاقی اولدی اول سلطان حیدر خصلته
عرض اخلاص ایلدم سلطان عالی همته   ایتدی بو نطق همایونله وصایا ملته
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

جوهر آینهٔ نور ازلدر اتفاق   کوهر کنجینهٔ دین و دولتدر اتفاق
قدرت پروردکار لم یزلدر اتفاق   تقویت پیرای اقوام و مللدر اتفاق
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

برزمان بو امّت بیضا بیوك شان ایلدی   کوه و صحرالرده دریالرده جولان ایلدی
فتح و تسخیر مجارستان و ایران ایلدی   اختلاف امّا بو ملکی شمدی ویران ایلدی
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

آه برمیدانه چکسهم بیلدیکم فاجرلری   صورت حقده ریا عرض ایلین خاسرلری
استقامت شکلنی ابراز ایدن کافرلری   جسم مردارین مطهّر کوسترن ماکرلری
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

آه او خائنلرکه بو ملککك فتن جویانیدر موقع اقباله کیم کلسه آنك یارانیدر
هر کسه مخصوص صاحب چهرهٔ ظلمانیدر آنلرك بوینده هپ بو ملتك آلی قانیدر
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

کوردیکك هر شخصه دیرسك وجهنه قارشی ملك ذم ایدرسك آرقه‌ده ای خائن نان و نمك
مرتکبسك اسه تقامتدن نیچون بحث ایلك عاقبت زیر و زبر ایلر سنی قهر فلك
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

استقامت اهلنه سویلرسکز جاهل نیچون دیرسکز مرد نجیبه احمق و غافل نیچون
نابجا تعریض ایله ذوق و صفا حاصل نیچون بی بقا دنیاده بویله مسلك باطل نیچون
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

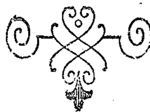
ترك ایدك بو مسلکی بر مسلك مشئومدر لایق اولمز آدمه بر مشرب مذمومدر
بویله بد مسلك طوتانلر هر کسه معلومدر سزده انصاف ایلیك چونکه وطن مظلومدر
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

ترك ایدك الله ایچون حرص فنایی ترك ایدك اختلافی ترك ایدك کذب وریایی ترك ایدك
ارتکابی ، اعتسافی ، افترایی ترك ایدك عالم فانیده کچمش ماجرایی ترك ایدك
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

اتحادك قوتندن باقی نلر پیدا ایدی کوردیکك ویرانه‌لر معمورهٔ یکتا ایدی
معجزات استقامت سلطنت پیرا ایدی اولزمان صانکه بو دنیا بشقه بر دنیا ایدی
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

نوردن بر صندلی اوستنده کویا خان سلیم تاج قدرتله جهان فوقنده اولمشدر مقیم
کوسترر جبریله عثمانلیلری شاه شهیم بویله توجیه خطاب ایلر او سلطان عظیم
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

اولدی اشعاری یاوز سلطان سلیم خانك تمام ایتدی تخمیسات و تسدیساته خامه‌م اهتمام
اویله کرار حمیتمنده خلد اولسون مقام ای (امیری) اتحاد ملت ایتسون شادکام
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

قانونی سلطان سلیمان خان غازی حضرتلرینك اشعار ملوكانه‌لرینك
تسدیسات، تخمیسات، تركیباتی

[١]

توحید حضرت باری جل جلاله

كن بیوردك جمله موجوداتی اظهار ایلدك   اعظمیت سلطنت حكمت بدیدار ایلدك
مبتدأ و منتهایی غرق انوار ایلدك   دست قدرتله یوغیكن عالمی وار ایلدك
خلقنی مسلم قیلوب كیمینی كفار ایلدك
آل عثمان جلیلی ایلمش رب البشر   تخت عرفان اوزره‌ده سلطان علویت اثر
باق نه دیر سلطان سلیمان شهیر و نامور   خاردن كللر بتوردك نخلدن خرمای تر
عبرت ایچون قوللریكه حكمت اظهار ایلدك
اولدی امركله مظاهر ساحه پیرای صور   قالدی پنهان پردهٔ عدلكده اسرار قدر
كردكارا حكمتك دركنده عاجزدر بشر   كیمنه ویردك بهشت وخلعت و تاج وكمر
كیمنك یرین جهنم منزلن نار ایلدك

---

[١] قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك بش قطعه تركی دیوانی وبونلردن بشقه‌ده بعض مجموعه‌لرده آثار شاهانه‌لری منظورمز اولمش، بوندن یوز اوتوز عدد اشعار ملوكانه‌لری تركیب وتخمیس اولنه‌رق فصل اوزرینه ترتیب قلنمشدر.
برنجی فصل ، توحید ومناجات وضراعات ونعوت شریفه‌در
ایكنجی فصل ، حماسیات وشجاعت و بهادرلكه دائر نشیده‌لردر
اوچنجی فصل ، صدراعظملری ابراهیم پاشا وشاه طهماس وشهزاده‌لری بایزید ایله مجاوبه‌در
دردنجی فصل ، شعرای عصری تشویقاً زمان شاهانه‌لرنده بولنان بعض شعرا غزللرینك تخمیساتیدر.
بشنجی فصل ، شعرای قدیمه‌دن بعضیلرینك اشعارینی تخمیسات شاهانه‌لریدر .
آلتنجی فصل ، كندیلرینك بعض تخمیسات وتربیعات بلیغانه‌لریدر .
یدنجی فصل ، غزلیات وابیات ملوكانه‌لرینك تخمیسات وتسدیساتیدر .

نوع انساندر جهانده کیمی کنج کیمی قوجه   کیمی سالم کیمی اعوج کیمی اولمشدر جوجه
جلوه‌گاه عبرت ایتدك عالمی اوجدن اوجه   کیمنك قدینی قیلدك سرو و عرعردن یوجه
کوزلرك یاشن کیمینك جوی وانهار ایلدك

جمله اشیا کردشه حکمکله ایتمشدر شروع   مقتضای حکمتکدر هر نه کیم بولمش وقوع
قدرت اصل قدیمکدر ضیا بخش فروع   روزی روشن ایلدك امرکله کون ایتدی طلوع
کیجه‌یی انجملر ایله زین ایدوب تار ایلدك

قدرتك تذکیریدر مقصود اصحاب یقین   یوقسه حاشا اعتراض ایتمز سکا بر اهل دین
هر ایشك بیك حکمتی جامعدر ای رب معین   کللر ایله کلشن ایچره خاری قیلدك همنشین
کیجه‌لر تا صبحه‌دك بلبللری زار ایلدك

ای (امیری) ایله اصرار بحث خوب و زشت   قبضهٔ قدرتده‌در زیرا بیلنمز سرنوشت
باق نه‌دیر نظمنده اول شاهنشه عالی سرشت   زاهده ارزانی قیلدك کوثر و حور و بهشت
بو «محبی» بنده‌کی مشتاق دیدار ایلدك

مناجات حضرت باری عز اسمه

اویمشم نفسه زبون پنجهٔ اماره‌یم   اولمشم سرکشته کویا ساکن کهواره‌یم
خاطری محزون، دلی شوریده، جسمی پاره‌یم   زخمی سیرایت نصل قان فشقیرر فواره‌یم
پیرو تربیع شاهنشاه کوهر پاره‌یم   عشق ایله صحرالره دوشدم یورر آواره‌یم
چاره‌سز درده صتاشدم آه بر بیچاره‌یم   جرم و عصیانم باشمدن آشدی یوزی قاره‌یم
پادشاهم سن طورر کن بن کیمه یالواره‌یم

آتش غمله بو عبد بی نوا سوزنده‌در   جرم ایله عصیانی چوق بر مذنب افکنده‌در
فرط خشیتله عیونم قان دوکر کرینده‌در   مائل ورد صفایم مسکنم کلشنده‌در
دیر بو تربیعی اوشه کیم مشربی رخشنده‌در   نفس الندن آه کیم جان ودلم شرمنده‌در
هر کناه ایتمك جهان ایچنده جمله بنده‌در   لیك احسان وسخا جود و کرم هپ سنده‌در
پادشاهم سن طوریرکن بن کیمه یالواره‌یم

تائب و مستغفر اول ای احقر کمکرده راه   مقتضای دأب عبدیتدر اولمق عذرخواه
دلبر مه پیکرانه الویرر ایتدك نکاه   الویرر ایتدك نکاه ای مجرم بی انتباه
باق نه دیر سلطان سلیمان خان کبی بر پادشاه   ایتمدیکك قالمدی عالمده سنك بر کناه
یاره‌شور شمدنکرو تا صبح اولنجه ایله آه   تا که کوستر رهنما اول بوله‌یم تا طوغری راه
پادشاهم سن طوررکن بن کیمه یالواره‌یم

عالمك هر بر صفاسندن کلور محنت بکا   اویله بی عقل و شعورم ایلمم شفقت بکا
کل شیء هالك سرّی ویرر حیرت بکا   لابقا معناسنی تلقین ایدر خلقت بکا

بوم‌ربع اولسون ارتق باغث عبرت بكا   كوستروب دنيايى دنيا ايتمسون منت بكا
آنك‌ايله صاتماسون كيم‌اريشور راحت بكا   سندن اوزكه كمسنه‌م يوقدر ايده رحمت بكا
پادشاهم سن طوروركن بن كيمه يالوارەيم

قامتم عريان ايدى طوغدقده سر تاپا بنم   دستگيرم اولدك اى خلاق بى‌همتا بنم
اولدى دنياده نصيبم نعمت عظما بنم   دوشمى قيلدى مزين اطلس وديبا بنم
اولدى تعويذم بو تربيع شه والا بنم   برنجه كون كرچه كولدى يوزيمه دنيا بنم
بيلمدم حاليمى آخر كيم نولور فردا بنم   بو حرارتله بوكولدى قدم اولدى يا بنم
پادشاهم سن طوروركن بن كيمه يالوارەيم

مستتر هر حكمتك تحتنده بيك سر خفا   اولدى ژنكار مرض آينهٔ قدر شفا
اى مقدس كبرياى بى نظير ماسوا   بو (اميرى) عبد ناچيزك ايدر حمد وثنا
فيض تربيعى سليمان خانك اولدى دلكشا   كرچه كيم دنياده كوردم محنت ودرد وجفا
بيرينه هر بيرينك لكن ايرشدى بيك صفا   دردى سندندر «محبى»نك ينه سندنسك دوا
پادشاهم سن طوروركن بن كيمه يالوارەيم

نعت شريف

يوقدر جهان ايچنده مثالى محمدك   شهلر كمينه بنده‌سى عالى محمدك
لاهوتى اولدى جمله خصالى محمدك   آرتارسه نوله نور جمالى محمدك
كسبى دكل جميع كمالى محمدك

بن بر كداى دربدرم عبد اعجزم   يوقدر بنم بو عالم فانيده مركزم
اما حقير كورمه بنى پك معززم   مشك ايله بوى عنبرى عينمه آلمزم
ييتر بكا او زلف ايله خالى محمدك

فهم ايت جناب شاه سليمان مقالنى   تخت خلافتك شه عالى خصالنى
كوش ايله نطق انور صدق اشتمالنى   كوردم دوشمده كيجه مبارك جمالنى
دلدن كيدرمى هيچ خيالى محمدك

ميم محمد ايليور ايما مروتى   حاء محمد ايليور ايفا حمايتى
دال محمد ايلدى اعلا دياتى   يوم جزاده اومارم ايده شفاعتى
اول ايكى ميم وحا ايله دالى محمدك

حالم (اميرى) اولدى بنم آه پك وخيم   بو ذنب وافرمله بنم لايق جحيم
امداد ايده مكر بكا پيغمبر رحيم   ييتر سكا «محبى» بودولت جهانده كيم
اولدك محبى جان ايله آل محمدك

نعت شریف

ای رسول ربّ اعلا ای حبیب کبریا ای شرفبخش عوالم نور چشم اصفیا
ای طبیب ماسوا ای مفخر ارض وسما عین عالم نور وجهکدن اولوبدر پرضیا
یولکه اولسه نوله دنیا وما فیها فدا

سنسك ای لولاك افسر واقف سرّ قدر شافع روز جزا پیغمبر عالی گهر
عاشق نور جمالکدر سنك شمس وقمر شام زلفکدن ویرر واللیل عشاقه خبر
عارضك تفسیرینی کیم روشن ایلر والضحی

ظل حق سلطان سلیمان کیم اودر شاه شفیق هم بصیرتکار ایدی هم صاحب فکر عمیق
بویله استرحام ایدر اول خسرو عالی طریق یارسول الله اگر توفیق حق اولسه رفیق
ایلرم دینك یولنده جان ایله بیك بیك غزا

راه خیره گیتمدی دنیاده نفس جاحدم دائما قصر عطالت گوشه سنده قاعدم
شمدی بیلدم مظهر اسرار ربّ واحدم کعبهٔ کوینه سعی ایله ایریلورمی دیدم
دیدی هاتف لیس للانسان الا ما سعی

یارسول الله جهان اولمز معادل مویکه کائنات اولسون فدا برموی رحمت بویکه
بو (امیری) عاشق اولمشدر مبارك رویکه حق میسّر ایلیوب وارسه «محیی» کویکه
خاك پاك روضه کی چشمینه ایلر توتیا

نعت شریف

جان بولور امواته قیلسه‌ك برنگاه التفات دستکه توديع اولنمشدر کنوز معجزات
اقتضای بعثتکدن خلق اولندی ممکنات ای وجودی دافع کفر وکنود کائنات
باعث فوز و فتوح وفیض جمله ثابتات

پرتو ذاتك جهانه بشقه بر پیرایه‌در آفتابك نور تابانی یاننده سایه‌در
بارك الله مذنبینه شفقتك بی غایه‌در یارسول الله بو عبد عاجزك بی وایه‌در
زهد وتقوادن تهی بی ثروت وبی واردات

یوق بضاعهم الده شایان مکافات وعوض خوف محشرله وجودم قابلامش دردمرض
باشمه تنك اولسه لایقدر بودنیای عرض گرچه تحصیل رضای ذات پاککدر غرض
نامیسّردر ولیك ای شهریار صالحات

ایتدی مخلوقات وموجوداتی احیا بعثتك زیر وبالایی منوّر قیلدی نور دعوتك
ای شهنشاه عظیم الشانی تخت رحمتك عاجز ودرمانده درکیم بوسلیمان امتك
قیل شفاعت امتکه شفقتکدر شایعات

روسیاهم جرم ایله مانند عبد اسودم عرصهٔ ذنب وخطاده آه شخص اوحدم
بو قصورمله برابر ای طبیب اجودم هرنه سمته عزم ایدر ایسهم مراد و مقصدم
امر تنفیذ شریعتچوندر انجق شاکیات

ای حبیب کبریا ای سر فراز انبیا ای طبیب ماسوا ای درةالتاج هدا
ای نبیّ ذوالعطا ای شافع روز جزا ای رسول مجتبا ای مفخر هردو سرا
حق سکا مداح ایکن حدمی عرض بینات

جم شیم سلطان سلیمان اول ادیب پیشوا مظهر الطافك اولسون ای حبیب کبریا
بویله اولدی حق یا ککده کهرباش ثنا کلمز اوزان عروضه حق توصیفك شها
نعت پاککچون اولورمی هیچ ردیف وفاعلات

برنکاه ایت لطف ایله بو بندهٔ افکندهکه چاکر مماوککه محتاجکه شرمندهکه
بو (امیری) عبدکمتر مذنب کریندهکه عاجز وعاصی کنهکار بو « محبی » بندهکه
قیل شفاعت ای کرمکار رئیس ساحات

نعت شریف

ای رسول ثقلین ای کهر معدن جود ای شهنشاه جهان لطف جناب معبود
جانم اوغرکده فدا ای کل کلزار ودود تکرینك خاص قولیسك بر آدك اولدی محمود
دوجهان ایچره یقین اولدی وجودك مقصود

خان سلیمان او شهنشاه معلا درکاه علم ایله حلم ایله یکتا ایدی اول فضل آله
باق نه کوهر صاچار اثبات رسالتده اوشاه دعوت حقه یتر کرچه بوکون ایکی کواه
حق رسول اولدیغکه چار کتاب اولدی شهود

ای سلیمان کرم رخصت ودستورك ایله بوقولك حشر اوله محشر کونی برمورك ایله
کیره بی خوف وکدر جنته منشورك ایله روشن ایتدك بوجهان ظلمتنی نورك ایله
زندهدر آب عطاك ایله بوکون باغ وجود

سدّهٔ پاککه ایمان ایله کیم سوردی یوزین ایکلیوب ناله وافغان ایله کیم سوردی یوزین
حرمت وطاعت وارکان ایله کیم سوردی یوزین خاکراهکه واروب جان ایله کیم سوردی یوزین
ایکی عالمده سعادت بولوبن ایلدی سود

سنسك ای پادشه اعظم لولاك افسر نازنین حرم حضرت ربّ اکبر
واصل قرب خدا شافع روز محشر بیلمیوب طوغری یولی ساکه مطیع اولمدیلر
قالدیلر نار جحیم ایچره نصارا ویهود

قرّة العین رسلدر او حبیب مولا درّةالتاج ملائکدر او بدر یکتا

خلعت آرای لعمرکدر او سلطان هدا اومارز بزه شفاعت ایده اول یوم جزا
تا اوله منزلمز دار سرور ایله خلود
درّ یکتای رسالتدر او سلطان احق ویردی کنجینهٔ کونینه وجودی رونق
اولهلم رحمت مولایه (امیری) ملحق ایدهلم بزده « محبیّ » چو ازل ایلدی حق
آکا هم آلنه اصحابنه بیك کرّه درود

نعت شریف

سکا اصناف آدم جمله محتاج نه عطّار اولدی آزاده نه حلاّج
جهانی تیر عشقه ایتدك آماج خطك ایتدی خطا ملکنی تاراج
یدی کشوردن آلدی بکلرك باج
جمال اقدسك بدر دجادر جبین انورك نور هدادر
وجود رحمتك فیض خدادر یوزك والشمس ، آلنك والضحادر
عجبمی زلفك اولسه لیل معراج
بنه سلطان سلیمان سخنور هنر بحرندن اخراج ایتدی کوهر
نمایان ایلدی بر نعت انور اولور قدری آنك افلاکه همسر
باشینه خاك پایك کیم ایده تاج
سلیمانك نصیبی اولدی بلقیس حرمکاه جنانه کیردی ادریس
ایدرکن حضرت مولایی تقدیس چیقاردی آدمی جنتدن ابلیس
رقیب ایتدی بنی کویندن اخراج
(امیری) اولمدم سالم اذادن جهان باغندهکی خار جفادن
نلر چکدم نفاق آشنادن وفا اومه (محبیّ) بی وفادن
صاقین دنیایه آلدانمه کوزك آچ

حماسیات

معجزات جنکی حائزدر بزم تکبیرمز اهتزاز صو تمزدر دشمنه زنجیرمز
شکل اژدر کوستررر شمشیر عالمکیرمز یالمانور قان ایچمکه هر دم بزم شمشیرمز
طوغریلوب کیتدی عدونك جان آلدی تیرمز
بز نه جمشید ونه داراب وفریدونیلرز بز همای همتز جیش همایونیلرز
لشکر سلطان سلیمان خان قانونیلرز تشنهیز خون ایچمکه بز بربلوك خونیلرز
معرکه وقتنده دائم بویلهدر تدبیرمز
ایلرز درد وطنله روز وشب آه وفغان ایلرز عشق وطنله الوداع خانمان

ایلرز حبّ وطنله جنك ایچنده ترك جان کلهسن قالدرمغه یردن عدونك هر زمان
نیزه‌یی الدن قومز حاضر دوتر هر بیرمز

ساحهٔ غوغایی برکلزار شوق آور قیلوب نعرهٔ مردانی صوت بلبل خوشتر قیلوب
شعلهٔ شمشیری تبدیل رخ دلبر قیلوب خونی خصمك شراب وکلهسن ساغر قیلوب
صحبت خاص ایتمکه میدان اولوبدر بیرمز

لشکر منصورمزله حل اولور هر مسئله حمله ایتدکچه دوشر روی زمینه زلزله
تیغ چالدقجه چیقر تا اسمانه ولوله یوزچوبرسه قاچسه دشمن ینه تیزکیررالله
چونکه اولمشدر بزم بر یاره‌لی نخجیرمز

حضرت سلطان سلیمان، صاحب نصر مبین فاتح ملك مجارستان اولان شاه متین
ای (امیری) یازدی قهّارانه نطق آتشین قتل ایدوب کفر اهلنی هم ایلرز احیای دین
ای «محبّی» بویله ارشاد ایلمشدر پیرمز

آفاق عالم ایتدی عدالتله انکشاف شمشیر سطوت ایلدی امحای اختلاف
ایلر جهان بو نظم همایونی اعتراف قارشمده اولسه لشکر اکر قاف تابقاف
نامرد اودرکه یوز چویره کوریجك مصاف

سلطان عالی رتبه سلیمان جم سمیر رونقفزای سلطنت و افسر و سریر
مردانه نظم ایدر او شهنشاه بی نظیر کر نعره اوره خصمم اوله همچو نره‌شیر
پیکانله آغزنی دیکم اورمایه تاکه لاف

میدان حربی کورسه قاچار شخص بدکهر امّا اولور مجالس الفتده شیر نر
چوقدر جهانده لاف وکذاف اهلی دربدر تیغ وستانه آز بولنور کوکسنی طوتر
زر دوز ایشینی اشلیه‌مز هر حصیر باف

مردان دوزمی معرکهٔ غمده آردینه وقت هجوم حرب معظمده آردینه
آرسلان باقارمی جنك دمادمده آردینه دشمن یوزنی دوندره بر دمده آردینه
کر حق معین اوله چکه‌یم تیغی ازغلاف

چوق کیمسه‌لر وطن دیه‌رك اولدی نعره‌زن اما که عزم قاسدینه اویمادی سخن
جاندن کرك (امیری) سکا خدمت وطن مرداول (محبّی) قالمه بوکون باش وجانه‌سن
نامرد اوله کیم ایتمز ایسه سینه‌سن شکاف

نیجه بر ساکن اولوب بار کناهی چکه‌لم سینه‌مز طبل ایده‌لم زحمت راهی چکه‌لم
تا عیون فلکه کرد سیاهی چکه‌لم پیشمزده عالم سرکش آهی چکه‌لم
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یورییوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

الله الله دیه‌لم طوغرولەلم صحرایه الله الله دیه‌لم عزم ایدەلم غوغایه
الله الله دیه‌لم یالوارەلم مولایه الله الله دیه‌لم صالدیرەلم اعدایه
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

یاد ایدرسم نوله رحمتله سلیمان خانی ایتدی تسخیره موفق کرم ربانی
یمن و بصره و بغدادی مجارستانی اولدی بو بیت قوی همتك برهانی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

آل عثمانه خدا عونی رهبر ایتسون حضرت شاه جهانبانی معمر ایتسون
خصم بر کیشنی مقهور ومدمر ایتسون جیش مرصوصنی منصور ومظفر ایتسون
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

عزتك حرمتنه ای صمد لم یزلی ایله وجدانمزی آینهٔ فیض جلی
جلوه‌لر ایلیه تا آنده نجات ازلی ایده‌لم ورد زبان بو سخن بی بدلی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

صدق ایله حضرت الله‌ه توکل ایده‌لم شرع پیغمبر ذی شانه توسل ایده‌لم
صف اعدایه متانتله تقابل ایده‌لم فکر ایدوب اجرنی هر رنجه تحمل ایده‌لم
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

ای (امیری) کل کز طوغرودەلم راهمزی صدق ایله چاغرەلم حضرت الله‌مزی
دیه‌لم ویر بزه یاربی شو دلخواهمزی مظهر فتح مبین ایله شهنشاهمزی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن سرقه سپاهی چکه‌لم

بکزر جهان قیامته حرب ووغا کونی فریاد ورعد وبرق وفغان وصدا کونی
جان ویرمه‌ده جان آلمه‌ده دهشتنما کونی مرده کورنسه اوق وقلجلر غزا کونی
اول کونی کندویه کوره ذوق وصفا کونی

چوقدر اگرچه ساحهٔ حربك مصائبی   آدم صيارمی آدم اولان شخص هاربی
آهن يوركلی آدم اولور شير غالبی   اوق ياغمور اولسه اياسه قلج يلدرم كبی
گرچك ارك باشينه اوكون ، كون طوغا كبی

صفدراودركه اويله زمانلرده جوش ايدوب   شيروپلنكه بكزه يه جوش وخروش ايدوب
كندين اوقانلی معركه‌ده، می بدوش ايدوب   سردن قدحله قانی هردمده نوش ايدوب
خصمك كوزينه كوستره آدم قرا كونی

دوشنده‌كی لباسنی بيلمش كفن يكيت   حرب ووغا دمنده چكرچوق محن يكت
ميدانی خصمه تنك ايدر آهن بدن يكت   خوشاق دمنده لاف اور انی صانمه‌سن يكت
بس ار اودركه بولنه جور وجفا كونی

سلطان عالی رتبه سليمان نامور   ايتدی غزای اكبر او خاقان جم ظفر
كوش ايت نه نطق ايدر اوخداوند بحروبر   بوقدراجلسز هيچ اولوم قورقوبی كيدر
قالماز حيات كيمسه‌يه ايرسه فنا كونی

ايجاد شرّی سرسم ومستانه‌لر بيلور   ملكی فساده ويرمه‌يی بيگانه‌لر بيلور
دردك (اميری) عاقل وفرزانه‌لر بيلور   سوزك « محبیّ » رمزنی مردانه‌لر بيلور
كلدی ايرشدی اول ديديكك ماجرا كونی

مرد شجيع بی كذاف   ايتمز و غادن انحراف
سومز خلاف و اعتساف   يازدی شه جم انّصاف
ترجيع حكمت انكشاف   لشكر يوروسون صاف صاف
هرياكه ايتسونلر مصاف   اواق كرك سينه شكاف
اولسون قلجلر بی غلاف

صاحبقران اولسه عدو   ايتمه عدويه سر فرو
ای مرد عالی آرزو   اولسون سكا دأب نكو
ترجيع شاه نكته كو   اعدايه اولسه‌ك روبرو
كيمسه يله ايتمه كفت وكو   وار ايلرو كيتمه كيرو
اولسون قلجلر بی غلاف

كلدك جهانه شان ايچون   ارسلان كبی جولان ايچون
حرب بلا افشان ايچون   جنك قضا پيكان ايچون
ترجيعی ياز اعلان ايچون   جان تركن اورجانان ايچون
غم چكمه باش وجان ايچون   اركك قوبون قربان ايچون
اولسون قلجلر بی غلاف

سلطان سلیمان وحید قیلدی نیچه حرب شدید
اسلامی ایتدی مستفید یازدی او سلطان فرید
سیر ایله تربیع نضید اول کون کورینور مرده عید
نامرد دترر همچو بید یا غازی اول یاخود شهید

اولسون قلجلر بی غلاف

جنکی سوەر مرد فتا بیرامیدر یوم غزا
کلزاریدر راه جفا هرلحظه ورد اولسون سکا
تربیع شاه پیشوا مردانه‌یه جانم فدا
کیم جان ویرر روز وغا طوتسون جهانی بوصدا

اولسون قلجلر بی غلاف

اولسون سر بیکانه‌لر غازیلره پیمانه‌لر
جوش ایلسون مستانه‌لر حفظ ایلسون فرزانه‌لر
تربیعیدر دردانه‌لر آت دپه‌در مردانه‌لر
صان آتشه پروانه‌لر هر بیری استر یا نه‌لر

اولسون قلجلر بی غلاف

هرکس دکل عالی کهر هر نا کسی ظن ایتمه ار
معلوم اولور وقت خطر صنمدرلری تعریف ایدر
ایله بو تربیعه نظر هرکیمسه کرچه ار کچر
امّا کرك ارده هنر جوهرله برمی پیله‌ور

اولسون قلجلر بی غلاف

ارسلان کبی ار اوغلی ار بی خوف شمشیر وتبر
ایلر عدو یه حمله‌لر سیر ایت نصل ایضاح ایدر
تربیع شاه نکته‌ور اول کون کرك آهن جکر
زیرا دوکیلور بال وپر اولور بکیزرلر نیلوفر

اولسون قلجلر بی غلاف

هر حمله ایتدکجه جنود میدان اولور محشر نمود
هیبتله دترر هر وجود اولمش شرفبخش قیود
تربیع شاه خوش سرود الده قلجلر صانکه اود
افلاکه دود ایتسون صعود طولسون جهان دود کبود

اولسون قلجلر بی غلاف

مرد شهیم و نامور ‌ ‌ مهوشاره ایتمز نظر
محبوبیدر حسن ظفر ‌ ‌ سیر ایت نار تصویر ایدر
تربیع شاه داد گر ‌ ‌ ایتسه‌ئ طمع سن ماله کر
هیچ کیمسه دیمز سا گه ار ‌ ‌ ترك ایله اول کون جان وسر

اولسون قلجلر بی غلاف

دهری فراموش ایلسون ‌ ‌ جسمی کفن پوش ایلسون
گرزی دراغوش ایلسون ‌ ‌ شمشیری بردوش ایلسون
تربیعی منکوش ایلسون ‌ ‌ طبلك اونن کوش ایلسون
قانلر ایچوب جوش ایلسون ‌ ‌ بونکله دل خوش ایلسون

اولسون قلجلر بی غلاف

تدبیر ایله حزم ایلسون ‌ ‌ رزم اولو العزم ایلسون
دشمنلری هزم ایلسون ‌ ‌ تا فتح خوارزم ایلسون
تربیعدن جزم ایلسون ‌ ‌ یارانه دیك عزم ایلسون
اعدا ایله رزم ایلسون ‌ ‌ قانلر ایچوب بزم ایلسون

اولسون قلجلر بی غلاف

اوغرکده ای عالی وطن ‌ ‌ اولسون فدا جان ایله تن
اولدر رذیل مرد و زن ‌ ‌ ملکه خیانت ایلین
کوش ایله بو تربیعی سن ‌ ‌ کیسون دموردن پیر هن
مردانه یه اولدر کفن ‌ ‌ بودر سوزم آیرق دیمن

اولسون قلجلر بی غلاف

آخر (امیری) اهل شر ‌ ‌ یا قهر اولور یا دربدر
هر شیدن اخذ ایلر عبر ‌ ‌ هر کیم ایسه عالی گهر
ایتسون بو تربیعه نظر ‌ ‌ بویله کرکدر ای پسر
بر الده تیغ بر الده سر ‌ ‌ قالسون « محبّی » بر اثر

اولسون قلجلر بی غلاف

مخابرات ومجاوبات

کاشکی سیر ایتمش اولسهم بنده جانان ایللرین ماه تابان ایللرین خورشید رخشان ایللرین
کعبهٔ رندان، بهشت عاشقان، جانان ایللرین معدن لعل وکهر یاقوت ومرجان ایللرین
بو مربع بیلدیرر انسانه هجران ایللرین چونکه معمور ایلدك مصرك اوویران ایللرین[۱]
عدل ایدوب قورتار ستمدن شام وکنعان ایللرین رفع ایدوب هر ظلمی آباد ایت قرامان ایللرین
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

کاسب اهلیت اول مرد حمیت جالب اول حائز اهلیت اول عقل متینه صاحب اول
مطلع نور ذکا مفطور رأی صائب اول ناشر لطف ووفا مصحوب فکر ثاقب اول
طوت قولاغك سامع تربیع شاه غالب اول مصردن ای یوسف کلچهره ارتق ذاهب اول
نیچه بر بو افتراق ارتق بوسمته راغب اول ترك ایدوب سودای شامی صبح وصله طالب اول
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

دائما ابراز نور دانش و حزم ایدهسین خدمتك مقبول مردان اولو العزم ایدهسین
خصم بدکیشی دوچار خشیت وهزم ایدهسین همتك رشك جلال الدین خوارزم ایدهسین
کوش ایدوب تربیعی ارتق عودتی جزم ایدهسین سن رقیب ایله صفالر سوروبن بزم ایدهسین
فرقتکله کوزلریمك یاشنی رزم ایدهسین وقتیدر کیم مسکن مألوفکه عزم ایدهسین
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

کاه بندك زورقه دریا کبی جوش ایلدك کاه پای رخش ایله صحرایی منقوش ایلدك
مجلس عشرتده دختر زر دراغوش ایلدك آشنا شکلندهکی اغیاری دلخوش ایلدك
کوهر تربیعی ای دل زیور کوش ایلدك مدعیلرله شراب غربتی نوش ایلدك
جام فرقتله بزی سرمست ومدهوش ایلدك یار اولوب اغیار ایله بیزی فراموش ایلدك
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

صادق دیرینی صدر وقتی عبد مستهام یعنی ابراهیم پاشا مصردن با احترام
ایتدی منظومهیله بوس دامن شاه انام ایلدی لطفاً جواباً پادشاه جم غلام

[۱] صدراعظملری ابراهیم پاشانك مصرده بولندقلری اثناده یازدقلری بو منظومهیه جوابدر بو قطعه ابراهیم پاشانك منظومهسندندر .

پادشاه هفت کشورسك جهانده سر فراز
پادشاه عالم آرایه کرکدر امتیاز
همدم اولمه کیمسهیه سلطانم ایله احتراز
یالکز کون کبی سیران ایله عثمان ایللرین

بویله بر ترجیع ایله عبد قدیمن شاد کام   نیجه بر اولا ایراقدن بو دعا ایله سلام
کل جمالك نورینی کوستر بودر مقصود تام   منتظردر خاکپاییکه سنك خاص ایله عام
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

ای (امیری) اولمیور منفك نکاه دقتك   شعر ایله واردر توغل اتمکه بك رغبتك
ایلیور تصدیق دنیا اقتدار و قدرتك   منعطفدر کشف آثار ملوکه همتك
آرتزر بو دلکشا ترجیع شوق وغیرتك   کی قتی مشکل بلا ایمش عذاب فرقتك
نار هجر ایله سلیمانی یاقوبدر حسرتك   های ایرشخاك ایتمه‌دن اول هوای وصلتك
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

صانمه کیم مؤمنلری نار شرر بار انجیدر   منکر مرتد مزاجی قهر جبار انجیدر
باق بونظمه صانکه برقیمتلی زرتار انجیدر   آل عثمان دوتتنده کیدیکم نار انجیدر [۱]
غالبا مرتد اولانك یولیدر نار انجیدر

تختکاهکدن قیاس ایتکیم فرار ایلیه‌سن   عالم تنهاده عزلت اختیار ایلیه‌سن
مسکنك فرضا که بر مخفیجه غار ایلیه‌سن   قاچوبن قنده واروب ترك دیار ایلیه‌سن
خائنك معراجیدر آخر آنی دار انجیدر

خان سلیمانك عدالتدر کرمدر هر ایشی   صفحهٔ عالمدن امحا ایتدی ظلم فاحشی
باق نه‌دیر اول شه که ابقا ایلدی آسایشی   صیدنخجیر ایتمك ایچون طاغلره دوشمه کشی
عادتیدر آوجینك دائم آنی قار انجیدر

دکلیك عثمانیانك کار زار ایتدکلرین   یاد ایدك اول شه جهانی خصمه طار ایتدکلرین
کوسترر بوبیت ایله ایرانی زار ایتدکلرین   کورمدکسن سیدك یولیله نار ایتدکلرك
صور باباکدن خان سلیم شاه ایتدیکی عار انجیدر

حضرت سلطان سلیماندر شهانك اکملی   آلدی تبریز ایللرین بر حمله‌ده شاه ولی
بویله نطق آرا اولور شاهنشهانك اعدلی   شاه طهماسم دیو دعوا قیلان نسل علی
کندوسی طورمازقاچار ایللرینی زار انجیدر

دیرسه لایقدر اوسلطان جدبجدخان نسلی‌یم   اوغلی‌یم سلطان سلیمك پادشاهان نسلی‌یم
فاتح یکتا محمد خان و اورخان نسلی‌یم   شه سلیمانم جهانده آل عثمان نسلی‌یم
سنجق اسلام بعدو خصمی هر بار انجیدر

[۱] ایران پادشاهی طهماسب خانك انشاد وتحریر ایلدیکی برغزله جوابدر. شوبیت شاه طهماسبك غزلی ارکانندندر :

شاه سلیمان کیم کاوب بزدن ولایت ایسته‌دی
بز آنی یوله قودق یوللر آنی زار انجیدر

درد ایله سویلر شهنشاه جهانبانم اوغول حضرت سلطان سلیمان خان ذی شانم اوغول
دیر بو شاهانه مربعده اوسلطانم اوغول ای دمادم مظهر طغیان وعصیانم اوغول [۱]
طاقیان بوینه هرکز طوق فرمانم اوغول بن قییارمیدم سکا رام اولسه لّای جانم اوغول
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

شاد اوله مخدوملر حوّا وآدم حقیچون والدنی چکمسون غم ابن ادهم حقیچون
دیر بو تربیعنده اولشه سرّاقدم حقیچون انبیا و اولیا ارواح اعظم حقیچون
ختم آثار نبوت فخر عالم حقیچون نوح وابراهیم وموسی ابن مریم حقیچون
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

بویله بر تخت ظفر سلطانی عالی طمطراق چکدی اولادی بوزندن درد ایله رنج ومشاق
بو مربعله نه دیر باق شاه وافر اشتیاق آدم آدین ایتین مجنونه صحرالر طوراق
قرب طاعتدن قچانلر دائما دوشر ایراق طاك دكلدر دیرایسه واحسرتا داد الفراق
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

ایلسه خیر دعا بر والد رقت وسیم بر مراد ایلر آنك اولادینی رب رحیم
عبرت کافی یتر تربیع سلطان فهیم نشئت حقدر ابوترام اولان اولور کریم
لاتقل اف قولنی انکار ایدر قالور یتیم طاعته عصیانه عالمدر خداوند عظیم
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

عمری هر برکیمسه نك آخرفنا بولمزمیدر جام رخشان حیاته زهرغم طولمزمیدر
بومربعدن کوکللر پك حزین اولمزمیدر رحم وشفقت زیب ایمان اولدیغن بیلمزمیدر
عبد آزاد ایله حق درکاهنه وارمزمیدر یادم معصومی دوکمکدن حذر قیلمزمیدر
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

اولسه انسانك نصل شفقتلی طبع احسنی حالنه قومز نه چاره اهل تزویر دنی
دیر بو تربیعنده ظلّ حضرت ربّ غنی حق رعایایه جهانده راعی ایتمشدر بنی
ایسترم مغلوب ایدم اغنامه ذئب دشمنی حاش لله بی گناه اولدرهیم ناگاه سنی
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

---

[۱] شهزاده‌لری بایزید خانك تحریر وارسال ایلدیکی برتضرعنامهٔ دلسوزه جواباً انشاد همایون بیورلمشدر. شهزاده بایزید حضرتلرینك تضرعنامهٔ دلخونانه‌لرینك مطلعی بودر .

ای سراسر عالمه سلطان سلیمانم بابا
تنده جانم جانمك ایچنده جانانم بابا
بایزیدیکه قیارمیسن بنم جانم بابا
بی گناهم حق بیلور دولتلو سلطانم بابا

خوف عقبادن او سلطان ای (امیری) قورتوله   ساغر آماله عفوڭ می نابی طوله
بویله پند ایلر او خاقان، جنت اعلی بوله   طوتهلم ایکی الڭ باشدن باشه قانده اوله
چونکه استغفار ایدرسڭ بزده عفو ایتسڭ نوله   بازیدم صوجکی باغشارم کاسهڭ یوله
بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

معاصرلری بولنان بعض شعرانڭ غزللری اوزرینه تخمیسات شاهانهلری

قسمت ذوق و صفا گرچه دلارایه دوشر   خط کایر حسننه اندیشهٔ فردایه دوشر
دل ویرر صکره اوده برمهه شکوایه دوشر   اولزمان میلی بو تخمیس دل آرایه دوشر
گله بلبل کبی هر کیمسه که همسایه دوشر   باشنه عشق الهیدن آنڭ سایه دوشر
گیجه گوندوز ایشی فریاد ایله ایوایه دوشر   هر کیمڭ کم نظری اول رخ زیبایه دوشر
عقلنی جمع ایدهبیلمز سری غوغایه دوشر

محتشم کوکبه سلطان سلیمان کبی شاه   مفتخر ملك و ملادر شرف تخت و سپاه
سلطنت پایه هما سایه ادیب و آگاه   اولدی شاهانه بو تخمیس شه عالیجاه
بلبله ایله تقلید سن ای زاغ سیاه   داغیدوب برگ گلی قان ایدهرڭ قیلمه تباه
چونکه الجنس مع الجنس اولیور سرّ آگه   یوری ای زاغ سیاه غنچه ایچون ایله آه
گل ایچون آغلامق اول بلبل شیدایه دوشر

باقم ای ساحهٔ مطلب گلهگه یار یوزوگه   هوس ایتمز لب اندیشه قاون قارپوزگه
چونکه یوق مرحمتڭ بیکسگه اوکسوزوگه   بن بو تخمیسی دکشمم گیجهگه گوندوزگه
دیمشم چشمهٔ حیوان لبکه جان سوزوگه   ایکی آشوب قضا فتنهٔ دوران گوزوگه
نه سن ای مهر جهان برنظر ایله اوزوگه   صنما زلف سیاهڭکه داغیلمش یوزوگه
صانه سن نور تجلّی شب یلدایه دوشر

سعی و تقوا ایکی شهبالمز اولسون اوچهلم   براقوب حرص و نفاق بو جهاندن کچهلم
تا فضای ملکوته سوزیلوب پر آچهلم   نقش ایدوب قلبه بو تخمیسی حقایق صاچهلم
ایدهلم ذوق و صفا عالم عشقه گیچهلم   معرفت استیهلم گوهر ذاتی سیچهلم
صاچالم تخم وفا مهر و محبت بیچهلم   صنما ساغری صون باده لبکدن ایچهلم
حیف اولهکیم بو گوڭڭ جرعهسی فردایه دوشر

ای گوگل عشق مجازی ایله اولدڭ مشغول   کیمسه ایتمزدی جهانده بونیسندن مأمول
کچیور درد والله بتون ایام و فصول   ای (امیری) شو بلا دهرینه ایتدکسه دخول
ای «محبی» بو گوگل شهرینه قیلدکسه نزول   ایدهلم ذوق و صفا اولمیهلم داخی ملول

عارو ناموسی نیدز عشقه دوشن اهل عقول   (عبدی) سن مدعیلر طعنه‌سنی ایله قبول
بلکه بر حصهٔ عبرت دل رسوایه دوشر

ینه بر شب‌چراغ کنز حکمت اشتمالم وار   ینه نادیده بر یاقوت دست احتفالم وار
عروس روزکاره یادکار بی مثالم وار   شو تخمیس جهانپیرا کبی سلك اللآلم وار
بحمدالله نه بدفکرم نه بر باطل خیالم وار   نه بر زرّاق سالوسم نه مکر و شرّ و آلم وار
سعادت اهلی‌یم حقدن بنم فرخنده فالم وار   غنیدر عشق ایله کوکلم نه مالم نه منالم وار
نه وصل یاره خندانم نه هجراندن ملالم وار

دکل باقی صفای کلشن دنیا سیچر کوکلم   آثار تخم حیاتی دانهٔ محنت بیچر کوکلم
باقار حال عجیب دهره کندندن کیچر کوکلم   اوقوردائم بو تخمیسی صفانوری صاچر کوکلم
حقیقت سرّینی اهل مکاشفدن آچر کوکلم   هوای عشق ایله جولان ایدوب دائم اوچر کوکلم
دمادم خضر الندن آب حیوانی ایچر کوکلم   نه صاغ اولمق مرادمدر نه اولمکدن قاچر کوکلم
جهانده خستهٔ عشق اوله‌لی بر خوشجه حالم وار

نصل درك ایلسون نادان عشقك طبع ناپاکی   مقام اختصاص حضرت سلطان لولاکی
بولنمز هر کسك قاب حزینی چشم نمناکی   بو تخمیسه نظر قیل عبرت آل ای صوفیٔ شاکی
خدا خلق ایتمه‌دن نور محمددن نه افلاکی   مدار چرخه مرکز قیلمه‌دن بو کرهٔ خاکی
بکا اسرار کوستردی سکا تسبیح و مسواکی   بن اول حیران عشقم که یتوردم عقل و ادراکی
نه عالمدن خبردارم نه کندمدن خیالم وار

زمانده اولان شاعرلری سلطان سلیمان خان   شعار شعره تشویق ایتدی پك چوق ایلدی احسان
نه عالی بر تواضعدر نصل فخر ایتمسون انسان   اوقو بو نظمی کیم بالذات تخمیس ایتدی اول سلطان
کوکل بستانه دوشدی چو عکس قامت جانان   علایقدن تجرد ایلرم دل ملکنی هر آن
خیال یار ایله کلخن کلور کلشن بکا ای جان   نه سیر صحبت یاران نه میل کلبهٔ احزان
نه طعن زاهد نادان ، نه جنك و نه جدالم وار

کوکل اولمش (امیری) بر حبیبك زار مشتاقی   اولور روز قیامتده شراب کوثره ساقی
اودر ابراز ایدن راه جلیل قرب رزّاقی   بو تخمیس مطرّا کریه افشان ایتدی عشاقی
پریشان اولدی بودل دفترینك کهنه اوراقی   کسل سن خلق عالمدن کل ای جان ایسته خلّاقی
سراسر ملکك اولمش طوت «محیّ» جمله آفاقی   جهان فانیدر ای (یحیی) هو الحیّ هو الباقی
دکشمم اطلس چرخه بنم بر کهنه شالم وار